

Seinäjoki

Seinäjoen kaupunki

Talousarvioehdotus 2027

Kaupunginjohtajan ehdotus

SISÄLLYSLUETTELO

1.	KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS.....	1
2.	TALOUSARVION VALMISTELUN LÄHTÖKOHDAT	3
	2.1 Yleinen talouskehitys	3
	2.2 Kunnallistalouden kehitys ja valtion talousarvioesityksen vaikutukset kuntatalouteen	7
	2.3 Talousarvion laadinnan lähtökohdat	12
3.	TALOUSARVIORAKENNE.....	19
4.	SEINÄJOEN KAUPUNKISTRATEGIA 2026 - 2033	21
5.	SEINÄJOEN KAUPUNGIN MERKITTÄVIMMÄT RISKIT JA NIIDEN HALLINTAKEINOT	30
6.	TALOUSARVIOEHDOTUKSEN VALMISTELU	33
7.	TALOUSSUUNNITELMA	34
8.	TALOUSARVIO	34
	8.1 Tuloslaskelmaosa	34
	8.2 Investointiosa.....	45
	8.3 Rahoitusosa	49
9.	TALouden TASAPAINOTTAMINEN	53
	9.1 Lähtökohdat talouden tasapainottamiselle	53
	9.2 Talouden kolme skenaariota ja tasapainottamisohjelma.....	57
10.	TALOUSSUUNNITELMA VUOSILLE 2028-2030	63
11.	MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN YHTEENVETO	64
	TOIMINNALLISET JA TALOUDELLISET TAVOITTEET	66
	Hallintokunnat	66
	Tytäryhteisöt	118
	TULOSALUEET JA KUSTANNUSPAIKAT	132
	INVESTOINNIT	170
	Investointiosa.....	170
	Investointien vaikuttavuus.....	176

1. KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS

Vuoden 2027 talousarvio on laadittu siten, että tilikauden tulos on ylijäämäinen 5,3 milj. euroa. Veroperusteisiin ei tehdä muutoksia. Vertailukelpoinen, toimintakatekasvu on ensi vuodelle 1,6 % ja vuosikate 27,3 milj. euroa. Nettoinvestoinnit ovat 33,3 milj. euroa. Lainamäärän ennakoidaan laskevan 143 euroa asukasta kohden ensi vuoden aikana. Kumulatiiviset ylijäämät kasvavat sekä emokaupungissa että kaupunkikonsernissa, mikä on hyvä asia ja oikea tavoiteltu kehityssuunta. Työtä vahvemman käyttötalouden eteen jatketaan emokaupungissa, kaupunkikonsernina luvut ovat selkeästi jo vahvempia.

Yleisessä taloustilanteessa on havaittavissa käännettä parempaan. Se ei kuitenkaan poista kaupungin oman toiminnan tehostamisen välttämättömyyttä. Tiedetään ennakolta, että etenkin vuoteen 2028 saakka kunnilla on edessään taloudellisesti poikkeuksellisen haastavia aikoja. Tämä johtuu globaalista epävarmuudesta ja matalaviireestä taloudessa, orastavista kasvunäkymistä huolimatta. Rakennus- ja asuntoalan toipumisen hitaus synnyttää matalasuhdannetta sekä valtion ennakoimat 8-11 miljardin euron sopeutustoimet ml. valtionosuuksien sotetasaus vaikuttavat merkittävästi kaupungin tulo- ja rahoitus pohjaan. Vaalikaudella toteuttamatta jäänyt valtionosuusuudistus olisi selvityksen mukaan vahvistanut Seinäjoen kaupungin taloustilannetta tuntuvasti.

Rakenteellisella talouden sopeutusohjelmalla (Rakso) 2025-2028 tavoitellaan pysyviä taloudellisia vaikutuksia vähintään 15 milj. euroa vuoden 2028 loppuun mennessä. Tämä tukee kaupungin hallittua kasvua ja kestävää taloudenpitoa kaupunkistrategian tavoitteiden mukaisesti. Ensi vuoden talousarvio sisältää noin 1,6 milj. euroa suunniteltuja sopeutustoimia sekä mahdollisia organisaatiomuutoksia. Työ on edennyt määrätietoisesti ja siihen on sitoutettu kaikki toimialat sekä henkilöstö. Rakson poliittisesta ohjauksesta vastaa taloustoimikunta. Sopeutusohjelman toimenpiteet on valmisteltu erikseen vuoden 2026 aikana ja tuodaan päätöksentekoon syksyllä 2026 sekä seuraavien vuosien talousarvioissa. Kun rakenteita uudistetaan, tarkastellaan myös henkilöstön määrää ja tehtäviä mahdollisesti uudelleen järjestellen. Tervehdyttämistoimien ohella kaupunkistrategian tavoitteiden mukaisesti on tärkeää, että myös vaikuttavuuteen ja uudella tavalla tekemiseen panostetaan.

Investointiohjelman suurimpia kohteita talousarviovuonna 2027 ovat koulut ja päiväkodit:

- Kasperin palvelutalon (= koulu ja päiväkotiki) peruskorjaus ja laajennus (3,8 milj. euroa vuodelle 2027; kokonaiskustannus koulu ja päiväkotiki 20,5 milj. euroa, koulun yhteyteen on osana investointia siirretty tekonurmi OmaSp-stadionilta v. 2026)
- Hyllykallion päiväkodin peruskorjaus ja laajennus (3,0 milj. euroa vuodelle 2027; kokonaiskustannus 9,75 milj. euroa),
- Alakylän koulun laajennus ja koulun kenttä (4,25 milj. euroa vuodelle 2027; kokonaiskustannus 6,6 milj. euroa).

Yhdyskuntatekniikan investointeihin on varattu ensi vuodelle 9,5 milj. euroa. Asuinalueajajennuksia tehdään Pajuluomaan ja Kertunlaaksoon. Kaupunki on myös mukana VT19:n ”Tepon risteyksen ja Penttilän sillan parantamisessa”. Valtio on osoittanut omassa budjetissaan lisärahoitusta ko. kohteelle 6 milj. euroa (valtion investointi on yht. 17 milj. euroa). Liikuntapaikkarakentamiseen on varattu 1,7 milj. euroa sisältäen Nurmon urheilutalon laajennuksen.

Talousarvion 2027 tavoitteet on johdettu kaupunkistrategiasta 2026-2033. Vision mukaisesti tavoitteenamme on, että olemme maailman kannustavin yrityskaupunki.

Rakennamme yhteistyössä osaavaa, vetovoimaista ja turvallista Seinäjokea. *Yhteisöllisyyttä, tahtoa, rohkeutta ja vastuullisuutta* arvoinaan pitävä kaupunki tavoittelee kasvua ja kehitystä. Terve talous pidetään myös päätöksenteon keskiössä pito- ja vetovoimaista kaupunkia rakennettaessa. Tällä turvataan kaupungin kestävää kasvua, palvelujen rahoitusta ja tulevan kehityksen kannalta tärkeää investointikyvykkyyttä. Olemme valmiita talousarviovuonna myös tekemään uudistuksiin tärkeitä organisaatorakenteemme tarkastelua. Toimintaympäristö muuttuu jatkuvasti ja kaupungin tulee aina pohtia, millä keinoin organisaatio vastaa parhaiten haasteisiin.

Kaupunkimme asukasluku on kehittynyt myönteisesti jo pitkään kasvun ollessa keskimääräisesti noin 1 prosentin vuosittaista luokkaa. Kasvun ennakoidaan jatkuvan yhä, mutta enemmän maahanmuuton ansiosta. Työllisyyden lukumme ovat valtakunnallista kärkeä, vaikkakin yleisestä taloustilanteesta johtuen totuttua heikot.

Yrittäjyyden merkitys on jatkossakin hyvin tärkeä. Datakeskus-investointi on varmistunut ja se etenee suotuisasti. Datakeskuksen tulon myötä uuden tekoälyekosysteemin rakentuminen tulee vaikuttamaan merkittävästi Seinäjoen myönteisen kehityksen jatkumiseen.

Lähtökohdat tulevaan ovat pitkälläkin tähtäimellä varsin hyvät.

Kiitan talousarvion 2027 laadintaan osallistuneita, henkilöstöämme ja kaupungin luottamushenkilöitä. Kestävä talous rakennetaan arkipäivässä onnistuneita päätöksiä tekemällä, tehokkaasti työskentelemällä ja hyvällä johtamisella ja yhteistyöllä. Rakenteiden tarkastelulle on myös merkittävä sijansa unohtamatta kasvukaupungin vetovoimaa, ydinkeskustan kehittämistä ja vetovoiman jatkumisen eteen tehtävää työtä yhdessä asukkaiden, yritysten ja kaupungin muiden toimijoiden kanssa.

Jaakko Kiiskilä
Kaupunginjohtaja

2. TALOUSARVION VALMISTELUN LÄHTÖKOHDAT

2.1 Yleinen talouskehitys

Yleisessä taloudessa on isoa epävarmuutta johtuen pääosin Venäjän sodasta Ukrainassa ja sen vuoksi Venäjälle asetetuista talouspakotteista ja niiden vaikutuksista, USA:n ja Iranin välisestä sodasta ja sen vaikutuksista maailmantalouteen mm. Hormuzinsalmen osittaisen kiinniolon myötä, pitkittyneestä kriisistä Gazassa ja Israelin lähialueilla sekä yleisestikin kiristyneestä geopoliittisesta maailmantilanteesta.

Taustalla yleisessä epävarmuudessa näkyy USA:n toimien vaikea ennakoitavuus, jotka vaikuttavat globaalisti ja Euroopassa epävarmuutta lisäävästi. Taloudessa negatiivinen ilmiö on USA:n asettamat suojatullit muille maailman valtioille. Tämän seurauksena on monen valtion suunnasta asetettu vastatullit USA:lle. USA:n sotatoimet Venezuelassa (vallanvaihto sotilaallisella operaatiolla) vuodenvaihteessa 2025/2026, USA:n ja Israelin hyökkäys Iraniin keväällä 2026 jatkuen pitkittyneenä Iranin sotana sekä USA:n presidentti Trumpin toistuvat vaatimukset saada Grönlanti Tanskalta USA:lle on horjuttanut vakavasti arktisten alueiden ja Euroopan turvallisuustilannetta ja Puolustusliitto Naton yhtenäisyyttä. Monet Euroopan maat Suomi mukaan lukien ovat osoittaneet tukeaan Tanskalle. Ratkaisuna ko. tilanteeseen USA:lle on myönnetty syyskuussa 2026 Tanskan toimesta lupa perustaa vapaasti uusia sotilastukikohtia alueelle.

Vuoden 2027 talousarvion valmistelu tapahtuu tilanteessa, jossa Suomen talous on siirtymässä kohti maltillista mutta vakaampaa kasvua. Suomessa palautuminen taantumasta on kääntynyt talouskasvuksi. Talouden yleinen kasvu, etenkin vienti ja metalliteollisuuden tilaukset, ovat olleet positiivisessa kehityksessä loppuvuodesta 2025 alkaen. Alkuvuoden tuoreet BKT-kasvuluvut Suomessa olivat ajalla 1-3 2026 +0,4 % ja ajalla 4-6 2026 +0,8 % verrattuna edelliseen vuosineljännekseen. Tämä on pitkästä ajasta hyvin myönteinen signaali mahdollisesti pysyvämmästäkin talouskäänteestä kohti vakaampia yleisen talouden aikoja.

Vaikka talouteen ja työllisyyteen käännettä parempaan ennakoidaan, tuleva näkymä on Suomessa ainoastaan matalan kasvun aikaa. Valtiovarainministeriön (VM) elokuun 2026 talouskatsauksen mukaan Suomen BKT:n kasvu on vuonna 2026 1,6 %, ja kasvun ennakoidaan vahvistuvan 1,8 %:iin vuonna 2027. Talouskasvua tukevat erityisesti puolustukseen ja energiasiirtymään sekä datacentereihin liittyvät investoinnit, kun taas yksityisen kulutuksen elpyminen on edelleen hidasta vaikean työttömyystilanteen, energian hinnannousun ja globaalin epävarmuuden vuoksi. Myös yritysten konkurssien määrä on kasvanut edellisvuodesta. Tämä kertoo osaltaan siitä, ettei yleisen talouskasvun kehitys ole vielä vakiintunut.

Suomen Pankin syyskuun 2026 talouskatsauksen mukaan talouskehitys on alkuvuonna ollut odotettua vahvempaa, ja vienti sekä yksityiset investoinnit ovat kasvaneet ripeästi. Suomen Pankin arviot tukevat VM:n syksyn talousennustetta ja arvioita talouden käänteestä Suomessa. Suomen pankki ennakoi syksyn 2026 talouskatsauksessaan 1,6 %:n kasvua v.2027 ja 1,3 % v. 2028. Työllisyydessä ei ole tapahtunut käännettä kasvuun vuoden 2026 aikana. VM ennakoi euroalueella kasvuksi 1,4 % vuonna 2027, USA:ssa 2,0 % ja maailmantaloudessa 3,4 % ja Kiinassa 4,2 %. Kiinan arvioita ei pidetä täysin luotettavana. Epävarmuutta on yhä arvioissa poikkeuksellisen paljon, mm. Iranin sota pitkittyessään tai laajentuessaan voi kääntää yleisen talouskehityksen heikommalle uralle. Myös USA:n tullikaupan aikaansaama kauppapoliittinen epävarmuus jatkuu maailmankaupan kasvun yhtenä uhkatekijänä.

Vuositasolla työllisiä on tänä vuonna hieman viimevuotista vähemmän ja työttömiä selvästi enemmän, noin 10,4 prosenttia koko Suomen työvoimasta (Tilastokeskus). Työttömyysasteen odotetaan laskevan 9,8 %:iin vuonna 2027 talouden vahvistumisen myötä (Suomen pankki). Työllisyysasteen (20-64 v) ennakoitaan nousevan Suomessa ensi vuonna 76,1 %:iin (muutos +0,6 %-yks.) ja vastaavasti työttömyysasteen laskevan 9,9 %:iin (muutos 0,4 %-yks.), arvioi Valtiovarainministeriö (VM) syyskuussa valtion budjettiesityksen ja kuntatalousohjelman julkistustilaisuudessa.

Kuluttajien luottamus talouteen ja tulevaan on silti yhä heikkoa. Ehkä isoimpana selittävänä tekijänä on työttömyyskehitys, joka on jatkunut Suomessa talouden käänteestä huolimatta yhä heikkona. Työttömyysaste oli kesäkuun 2026 lopussa 10,5 % (Tilastokeskus), mikä on Euroopan heikointa. Rakennusala vajosi vuosina 2023-2024 matalasuhdanteeseen, jatkuen yhä. Rakentamisen pitkä taantuma alkaa väistyä toimitila- ja teollisuusrakentamisen sekä datakeskus- ja energiahankkeiden vetämänä. Asuntorakentaminen ja -kauppa on toipumassa hitaasti. Korot ovat olleet USA:n ja Iranin sodan alettua nousussa, mutta historiallisesti tarkastellen ollaan yhä maltillisella tasolla, mikä edistää osaltaan yhä asuntoalan ja rakentamisen elpymistä.

Suomessa inflaatioksi ennakoitaan ainoastaan 1,6 %:a vuonna 2027, mikä edelleen tukee kotitalouksien ostovoiman asteittaista paranemista. Myös kuluttajien ostovoima on kasvussa, vaikkakin epävarmuus on toisaalta lisännyt säästämisastetta. Vanhojen asuntojen ja omakotitalojen kaupat ovat piristymässä, mutta uusien asuntojen kaupassa muutos ei vielä näy kesäkuun lopussa 2026. Inflaatio Euroalueella oli elokuussa 3,2 %. Lähi-Idän sota on nostanut energian hintaa ja näkyy inflaatiota korrottavana, minkä vuoksi myös korot ovat nousseet noin 1 %-yksikön vuodessa. Euroopan Keskuspankki (EKP) ennakoi euroalueen inflaatioksi 2,5 % vuonna 2027.

Keskuspankkien ohjauskorot 9/2026:

- Fed (USA): 3,75-4,00 %, syyskuussa nostettiin ohjauskorkoja neljänneksen. Painetta on USA:n presidentin Donald Trumpin suunnalta asetettu Fed-koronlaskuille ensi vuoden aikana. Rahamarkkinat ovat huolissaan siitä, että Fedin puolueettomuus on vaarantumassa.
- EKP (Euroalue): talletuskorko 2,50 %, muut ohjauskorot 2,65 % ja 2,90 %, viimeisin toimi oli syyskuussa 2025, jolloin ohjauskorot nousivat 0,25 %-yksikköä. Loppuvuodelle ja ensi vuodelle odotetaan rahamarkkinoilla enintään 0,25 %-0,75 % yksikön nousua ohjauskorkoihin, kunnes inflaatio on asettunut euroalueella tavoitteen mukaiselle 2 %:n tasolle.

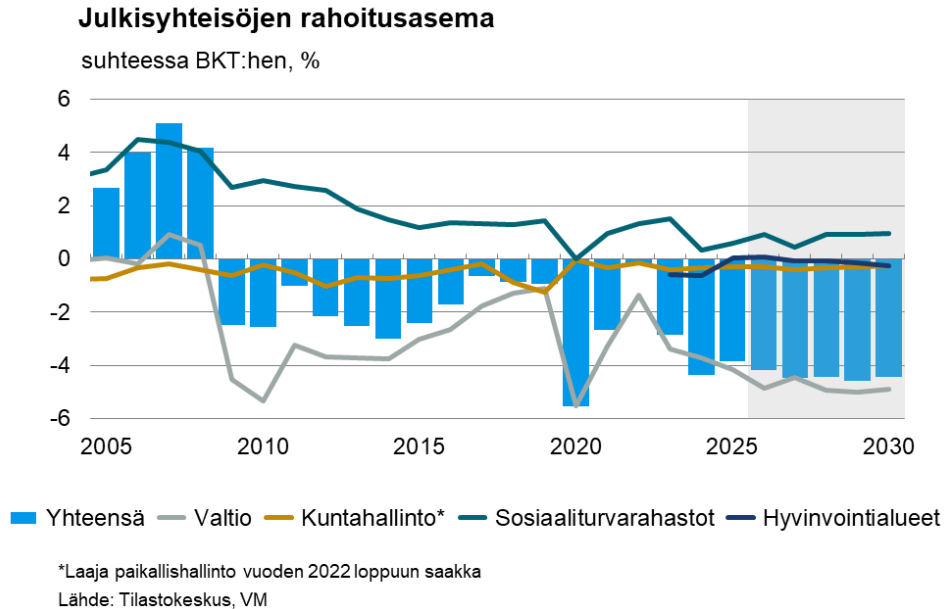
Lainojen yleisimmät viitekorot eli 3, 6 ja 12 kuukauden euriborit ovat noin 3 %:n tasolla, mikä on historiallisesti yhä matala taso, mutta 1 %-yksikön korkeammalla kuin vuosi sitten. Paluuta 0-korkojen aikaan ei ole näkyvissä. Etenkin pitkät korot ovat olleet nousussa Saksan velkavivun käyttöönoton myötä keväästä 2025, ja kysyntä on kiihtynyt vuonna 2026. Noin 3,5-4 %:n korkotasoa pidetään tällä hetkellä rahoitusmarkkinoilla todennäköisimpänä pidemmälläkin tähtäimellä, mutta epävarmuustekijöitä on yhä paljon.

Väestön ikääntyminen luo kestävyysvajetta julkiseen talouteen (valtio, kunnat, hyvinvointialueet). Tulojen ja menojen epätasapaino julkisella sektorilla korostaa palvelutarpeen ennakoivan suunnittelun ja investointien tarveharkinnan tärkeyttä. Eriytymiskehitys näkyy myös kuntien edellytyksissä järjestää lakisääteisiä palveluita. Eritoten kasvukaupungit investoivat, mikä haastaa lisäksi niiden rahoitusta. Ongelmat työvoiman saatavuudessa, kaupungistuminen sekä syntyvyyden pieneminen edellyttävät uusia palveluiden järjestämistapoja niin kunnissa kuin valtakun-

nallisestikin. Esimerkkinä tästä voidaan nähdä TE-uudistus, joka oli merkittävä muutos aiempaan. Kunnat ovat (45 työllisyysaluetta) vastuussa työllisyydenhoidosta valtion sijasta.

Kuvio. Julkisyhteisöjen rahoitusasema. Lähde: Tilastokeskus, VM:n talouskatsaus syyskuu 2026).

Julkisyhteisöjen alijäämä oli 3,8 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2025. Suhdannetilanteen parantuminen lisää julkisen talouden tuloja, mutta menojen voimakas kasvu heikentää julkisyhteisöjen alijäämän 4,2 prosenttiin suhteessa BKT:hen tänä vuonna. Taloussuhdanteen piristymisen kasvattaa välillisiä verotuloja, mutta toistaiseksi vaisu työllisyyskehitys hidastaa ansiotuloverotulojen kasvua ja työttömyysmenojen laskua. Vuoden alussa voimaan tulleet ansiotuloverotuksen kevennykset hidastavat verotulojen kasvua tänä vuonna ja yhteisöveron keventäminen ensi vuonna. Vuosina 2027-2030 alijäämä on noin 4,5 prosenttia suhteessa BKT:hen. Velkasuhteen arvioidaan nousevan tänä vuonna 90 prosenttiin, ja vuonna 2030 velan odotetaan olevan lähes 98 prosenttia suhteessa BKT:hen.

Suomessa **bruttokansantuotteen** ennustetaan kehittyvän ajanjaksolla 2024-2028 seuraavasti (Lähde: VM, taloudellinen katsaus syysy 2026, julkisen talouden suunnitelma):

2024	0,9 % (korjattu Tilastokeskuksen toimesta)
2025	0,8 % (korjattu Tilastokeskuksen toimesta)
2026	1,6 %
2027	1,8 %
2028	1,5 %

Inflaatiokehityksen (kuluttajahinnat, muutos-%) ennustetaan Suomessa toteutuvan esitetyn mukaisesti vuoteen 2028 asti, mukana vuoden 2025 toteutuma:

2025	0,3 %
2026	2,0 %
2027	1,9 %
2028	2,1 %

Inflaation hidastuminen vahvistaa ostovoimaa ja yksityisen kulutuksen kasvua. Investointeja lisäävät myös energiasiirtymään ja turvallisuuteen liittyvät hankkeet.

Hyvänä tasona yleisen talouden kehityksen kannalta pidetään keskimäärin 2 %:n inflaatiota. Ansiotason nousuksi Suomessa ennakoidaan ensi vuodelle 3,2 % ja vuodelle 2028 3,4 %.

Työllisyysasteen (20-64-vuotiaat) ennustetaan kehittyvän 2026-2028 seuraavasti, mukana myös vuoden 2025 toteutuma:

2025	76,0 %
2026	75,5 %
2027	76,1 %
2028	76,5 %

Työllisyysaste nousee vuonna 2027 ja 2028 osin tuotannon kasvun, osin työllisyystoimiin panostamalla ja sosiaalietuuksia kiristämällä, mutta myös työikäisen väestön vähentyessä. Työvoiman tarjonta on samaan aikaan kasvanut ulkomailta muuttaneen työikäisen väestön myötä.

Tilastokeskuksen seuraaman (vertailukelpoinen muiden Euroopan maiden työttömyyslukujen kanssa) **työttömyysasteen** ennustetaan kehittyvän ajanjaksolla 2026-2028 seuraavasti, mukana vuoden 2025 toteutuma:

2025	9,7 %
2026	10,3 %
2027	9,9 %
2028	9,5 %

Talouden elpyminen näkyy työttömyysennusteissa, mutta hitaampana kuin yleinen talouden kasvu. Neljän vuoden aikataustelulla, eli vuoden 2028 loppuun mennessä, työttömyysaste laskee 9,5 prosenttiin, mikä on yhä korkealla tasolla. Yhteiskunnan eriytymisestä kertoo se, että pitkäaikaistyöttömyys on korkealla ja toisaalta osaajista on pulaa.

Talouden kokonaiskuvassa vaikuttaa tulevaisuudessa se, että julkisessa taloudessa (valtio, hyvinvointialueet ja kunnat) vallitsee edelleen rakenteellinen menojen ja tulojen välinen epätasapaino, mikä johtaa velkaantumisen kasvuun. Merkittävä sopeuttamistarve on edessä julkisessa taloudessa. Suomella oli jo ennen Ukrainan sotaa tuntuva julkisen talouden kestävyysvaje, joka johtuu mm. väestön ikääntymisestä.

Julkisen talouden ennusteen merkittävimmät riskit liittyvät Hormuzinsalmeen ja Yhdysvaltojen toimien arvaamattomuuteen presidentti Trumpin olleessa vallassa sekä yleiseen globaaliin epävarmuuteen. Taloudellisten riskien toteutuminen saat-
taa viivästyttää talouden elpymistä. Myös työllisyyskehitykseen ja julkisen talouden velkaantumisen jatkumiseen sillä olisi negatiivisia vaikutuksia. Pidemmällä aikavälillä on oleellista tukea työllisyyttä, investointeja, tuottavuutta, kilpailukykyä ja vakaata julkista taloudenpitoa rakennepoliittikan keinoin.

Pääministeri Orpon hallitusohjelmasta ja talouspoliittisista toimenpiteistä kerrotaan tarkemmin kappaleessa 2.2.

2.2 Kunnallistalouden kehitys ja valtion talousarvioesityksen vaikutukset kuntatalouteen

Taloussuhdanne on kääntynyt kasvuun, mutta työllisyyden hidas koheneminen, korkea työttömyys ja julkisen talouden rakenteellinen alijäämä rajoittavat liikkumavaraa. Kuntatalouden näkymä säilyy vaikeana. Sote-uudistuksen jälkeen kuntien talous reagoi aiempaa voimakkaammin verotulojen ja suhdanteiden muutoksiin, jotka vaikuttavat myös muihin tuloihin, kuten myyntituottoihin. Ennakoitua suurempi sote-tasaus ja valtionosuusindeksien jäädytys vuosille 2025-2027 heikentävät kuntien rahoituspohjaa. Samalla työttömyyden ja pitkäaikaistyöttömyyden kasvu lisää kuntien rahoitusvastuuta perustoimeentulotuesta ja pitkäkestoisesta työttömyysturvasta. Tämä korostaa menojen hallintaa, palvelujen vaikuttavuutta, uudistumista ja kestävää taloudenpitoa.

Kunnissa on laajasti käynnissä sopeuttamistoimia, koska tulorahoitus ei riitä kattamaan käyttötalouden kasvavia menoja ja mittavaa investointitasoa. Erityisesti kasvukeskusten investointipaineet jatkuvat. TE-palvelu-uudistus on lisännyt kuntatalouden suhdanneherkkyyttä. (Kuntatalousohjelma, VM).

Valtioneuvoston vuoden 2027 talousarvioesitys julkistettiin 21.9.2026. Hallituksen tavoitteena on vahvistaa julkista taloutta, hillitä velkaantumista ja turvata hyvinvointipalvelut. Talouspolitiikan painopisteitä ovat turvallisuus, taloudellinen vakaus, työllisyys, talouskasvu ja julkisen talouden pitkän aikavälin tasapaino. Vuoden 2027 talousarvioesitykseen sisältyy nettomääräisesti noin 4,3 mrd. euroa määrärahoja vähentäviä säästöjä. Valtion menot ovat 92,5 mrd. euroa ja tulot 80,2 mrd. euroa, joten alijäämä on noin 12,3 mrd. euroa. Valtionvelan arvioidaan olevan vuoden 2027 lopussa noin 213 mrd. euroa eli 70,1 % suhteessa BKT:hen. Kevään 2026 kehysriihen noin 400 milj. euron säästöillä rahoitetaan osin uusia kasvutoimia. Sopeutuksesta huolimatta velkaantuminen jatkuu, ja julkisen talouden tasapainottaminen edellyttää lisätoimia sekä rakenteellista uudistumista.

Hallituksen keskeinen finanssipoliittinen tavoite on vakauttaa velkasuhde. Sopeutustoimet kohdistuvat muun muassa sosiaalietuuksiin, verotukseen, hyvinvointialueisiin ja kuntiin. Talousarvioesitykseen sisältyvät noin miljardin euron ansiotuloveron kevennykset, joilla tavoitellaan kulutuksen ja kasvun vahvistumista, mutta jotka samalla vähentävät verokertymää. Yhteisöveron alentaminen 20 prosentista 18 prosenttiin, vaikutukseltaan noin miljardi euroa, kompensoidaan kunnille.

Valtion velkataso on korkea, ja puolustusmenojen kasvu vuosina 2026-2029 lisää budjetin alijäämää ja velkaa. EU:n komissio seuraa Suomen kehitystä alijäämämenettelyssä. Julkisten menojen kasvulle asetetut enimmäisrajat ovat 1,3 % vuonna 2026, 1,5 % vuonna 2027 ja 1,8 % vuonna 2028. Nykyarvion mukaan tavoitteet eivät toteudu ilman lisäsopeutusta, jonka tarpeeksi valtio arvioi 8-11 mrd. euroa seuraavan hallituskauden loppuun mennessä.

Kuntaliiton syyskuun 2026 arvion mukaan valtion toimet heikentävät edelleen merkittävästi kuntataloutta. Valtionosuussäästöjen vaikutus on ensi vuonna vuositasolla noin -190 milj. euroa. Vuoden 2027 talousarvioesityksessä peruspalvelujen valtionosuutta vähennetään -75 milj. euroa, mikä on sama leikkaus kuin vuonna 2026. Vuonna 2027 valtionosuuden indeksikorotuksesta vähennetään 2,8 prosenttiyksikköä, minkä vaikutus ensi vuoden kuntarahoituksen vähentymiseen on noin -93 milj. euroa. Normien purkuun liittyvä valtionosuusleikkaus on -21 milj. euroa eli sama kuin vuonna 2026. Kotoutumisen laskennallista rahoitusta vähennetään -30 milj. euroa edellisvuodesta. TE-palvelujen rahoituksen -37 milj. euron vähennystä jatke-

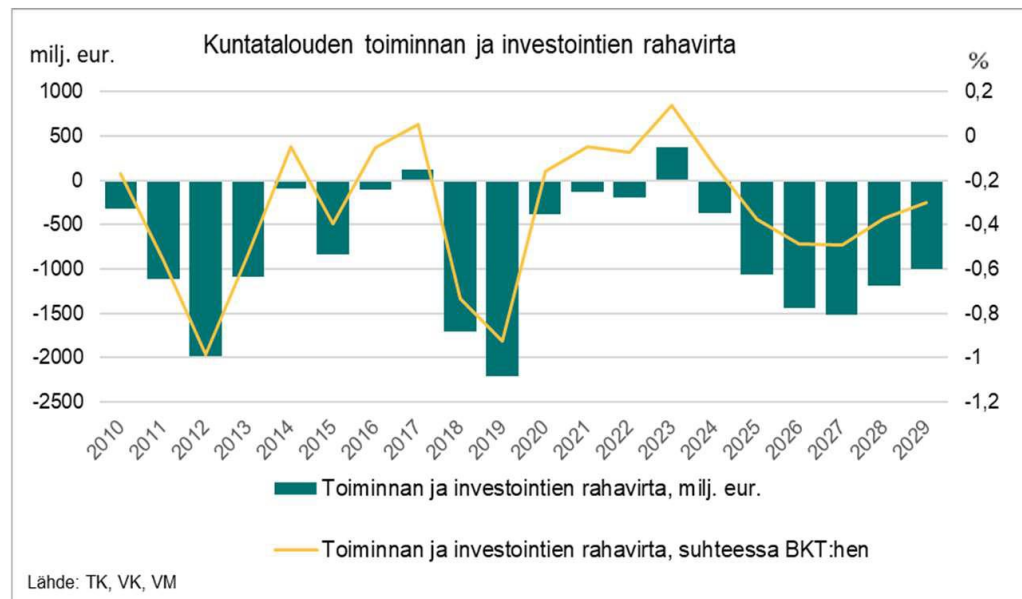
taan myös vuonna 2027.

Myös sosiaaliturvaan kaavailut leikkaukset kuormittavat kuntataloutta. Hallitusohjelman laskelmien mukaan leikkaukset heikentävät kuntien taloutta vuosittain noin 80-100 miljoonalla eurolla. Taakka kasvaa, jos työttömät eivät työllisty hallitusohjelmassa oletetulla tavalla. Kuntien toimeentulotukimenot kasvavat vuonna 2027 noin 120 milj. euroa, arvioi Kuntaliitto.

Kuntien uusiin tai laajeneviin tehtäviin valtio on luvannut osoittavansa täyden 100 %:n valtionosuuden, ja että valtion päättämät veroperustemuutokset kompensoidaan kunnille. Uusista tehtävistä merkittävin on vuonna 2025 alkanut työllisyydenhoidon uudistus. Myös kotouttaminen tuli silloin kuntien vastuulle.

Hallitus pyrkii tukemaan kasvua vaalikauden aikana toteutettavalla määräaikaisella 4 miljardin euron investointiohjelmalla. Valtion yhtiöiden omistuksista voidaan osin luopua merkittävimpien investointien, mm. väyläinvestointien rahoittamiseksi, jotta valtion investointimenot eivät lisää valtion velanottotarvetta hallituskauden aikana. Valtion talousarvioesityksessä on osoitettu VT19 Tepon risteys- ja Penttilän sillan parantamiseen (Seinäjoki) lisärahoitusta 6 milj. euroa.

Kuvio. Kuntatalouden toiminnan ja investointien rahavirta (lähde: VM:n kuntatalousohjelma 2026).

Tulojen ja menojen epätasapaino merkitsee kuntataloudessa veronkorotuspaineita ja tiukkaa budjettikuria tulevina vuosina, arvioi VM. Epätasapaino helpottaa hieman 2020-luvun lopulla, kun valtionosuuksien määräaikaiset vähennykset 2025-2027 poistuvat. Negatiivinen toiminnan ja investointien rahavirta näkyy kuntien lainakanassa, joka kasvaa. Laskennallinen pysyvä paine veroprosentin korotukseen kunnissa on välillä 0,3 %-yksikköä -1,7 %-yksikköä vuosina 2025-2029. Kovin veronkorotuspaine kohdistuu vuoteen 2027. Negatiivisten vuosikatteen kuntien lukumäärä on merkittävässä kasvussa.

Kunnissa on laajasti käynnissä talouden sopeutustoimia ja osalla myös kasvavia veronkorotuspaineita, ennakoii Kuntaliiton talousbarometri syyskuussa 2027. Kuntien tulevaisuuden liikkumavarat talouteen liittyen koetetaan niukenevan entisestään. Hyvinvointialueilla tilanne on pääsääntöisesti taloudellisesti hyvin haastava.

Julkisessa taloudessa tarvitaan toiminnan voimakkaampaa uudistamista, tekoälynkin hyödyntämistä ja toimintojen tehostamista, koska muutoin tulot eivät riitä menojen ja investointien kattamiseen valtiolla, hyvinvointialueilla ja kunnissa. Kestävyyssvaje on sen verran suuri. Kuntien talouden ennusteisiin sisältyy yleisten talousennusteiden tavoin edelleen poikkeuksellisen paljon epävarmuutta.

Seinäjäki:

Seinäjoen talous kehittyy vakaasti, mutta sopeutustarve jatkuu. Kaupungin talouden kestävyysvaje on noin 5 milj. euroa. Kaupungin rakenteellinen sopeutusohjelma 2025-2028 etenee suunnitellusti, ja tavoitteena on saavuttaa 15 miljoonan euron pysyvät säästöt vuoden 2028 loppuun mennessä. Nykyisillä päätöksillä on rakenteellisen sopeutusohjelman myötä saatu noin 4,1 milj. euron pysyvä toimintakateparannus, kun tavoitetaso on vähintään 5,0 milj. euron vuotuinen, pysyvä tulosparannus vuoden 2028 loppuun mennessä. Tärkeää, että sopeutustoimia jatketaan myös vuosina 2026-2028 hyväksytyn rakenteellisen sopeutusohjelman mukaisesti.

Työvoimahallinnon mukaan työttömyysaste on kehittynyt Seinäjoella ja Etelä-Pohjanmaalla muuta maata suotuisammin. Etelä-Pohjanmaan työttömyysaste oli Pohjanmaan kanssa maan toiseksi alhaisin. Työttömyys on kasvussa: Elokuun 2025 tilanteen mukainen työttömyysaste oli Seinäjoella 8,8 % (8/2025: 8,5 %), Etelä-Pohjanmaalla 8,2 % (8/2025: 7,9 %) ja koko maassa 12,0 % (8/2025: 11,5 %). Koko Suomessa työttömyysaste on 0,5 %-yksikköä korkeampi kuin vuotta aiemmin. Lähde: Työllisyys-, kehittämis- ja hallintokeskuksen (KEHA-keskus) tilastot.

Pitkäaikaistyöttömyys on yhä korkealla tasolla. Tällä on vaikutusta työmarkkinatuen kuntaosuuksien kasvuun. Uusia avoimia työpaikkoja on Etelä-Pohjanmaankin maakunnassa tarjolla viime vuotta vähemmän. Uudet vastuut ja tehtävät kotoutumisessa ja työllisyysenhoidossa ovat lisänneet myös kuntien rahoitusvastuuta.

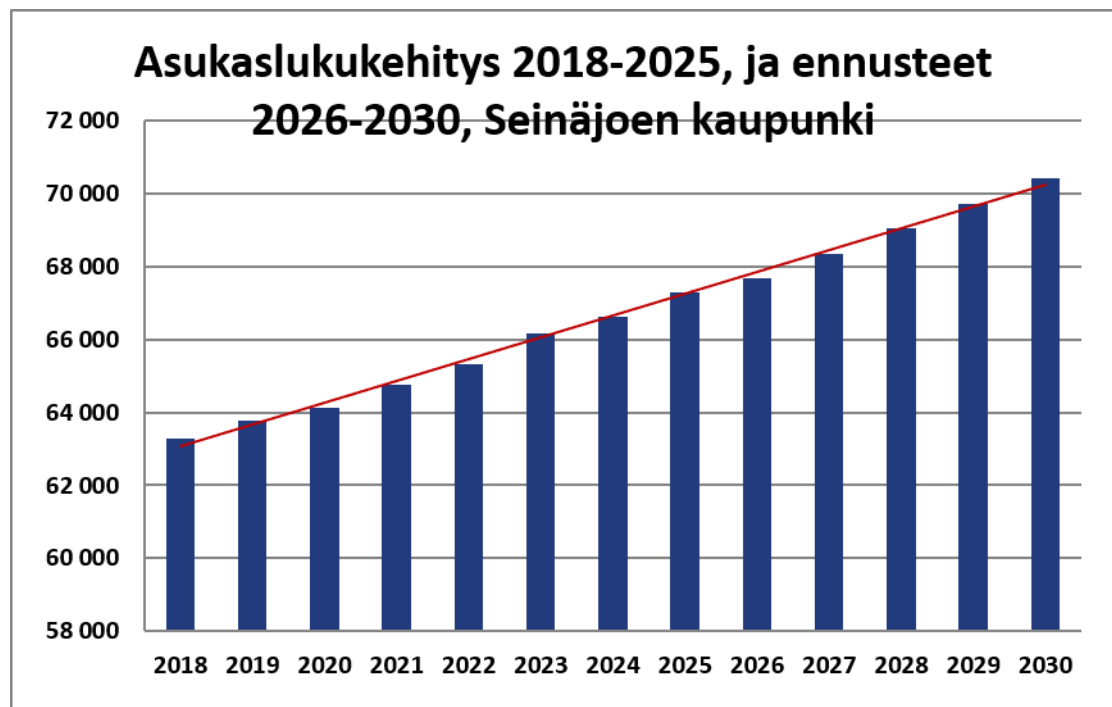
Seinäjoen kaupungin asukasluku on kehittynyt myönteisesti 2010-luvulla, ja kasvu on ollut keskimäärin noin 1 %:n vuodessa. Myönteinen kehitys on jatkunut myös 2020-luvulle siirryttäessä, ja kasvunäkymät tuoreimpien Tilastokeskuksen ennusteissa jatkuvat melko vahvana, jopa vuoteen 2040 asti.

Asukaslukukehitys 1-8 2026 on edelleen kasvussa, mikä on hyvä signaali kaupungin kehittymiselle. Elokuun lopussa Seinäjoen asukasluku on tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan **67 421**. Tässä on kasvua vuodenvaihteesta 138 henkeä. Kun vertailuajankohtana on 12 viimeistä kuukautta elokuun 2026 loppuun mennessä, **Seinäjoen suhteellinen kasvu on 0,7 %**. Tämä on viidenneksi kovin suhteellinen kasvu yli 50 000 asukkaan kaupunkien joukossa. Edellä ovat ainoastaan Turku, Helsinki, Espoo ja Tampere.

Tälle vuodelle ennakoidaan Seinäjoelle noin 0,6 %:n vuosikasvua painottuen kansainväliseen kasvuun. Seinäjoen kaupunki on kasvanut joka ikisenä vuotena jo vuodesta 1960. Syntyvyyden ja kuolleisuuden muutos on jo ollut pidempään 0-tasolla myös Seinäjoella, mutta nettomuutto maan sisällä, ja tulevana vuosina etenkin kansainvälisyys, näkyvät myönteisesti kaupungin asukaskasvuluvuissa.

Kuvio. Asukasluvun kehitys 2018-2025 ja ennusteet 2026-2030.

Kasvunäkymät ovat yrittäjäkaupunkina ja tapahtumakaupunkina tunnetulla Seinäjoella edelleen vahvat. Tulevien vuosien asukasluvun kasvuksi ennakoidaan keskimäärin noin 1 %/vuosi, mikä merkitsisi sitä, että vuoden 2030 mennessä Seinäjoen asukasluku ylittää 70 000 asukkaan rajapyykin ilman kuntaliitoksiakin. Viimeiset Seinäjoen kaupunkia koskevat kuntaliitokset on tehty vuosina 2005 (Seinäjoki-Peräseinäjoki) ja 2009 (Seinäjoki-Nurmo-Ylistaro). Kuntien talousvaikeudet asukaskasvun keskittyminen kasvukeskuksiin ennakoivat, että kuntakenttä on eriytymässä yhä voimakkaammin tulevina vuosina.

Kaupunkirakenteen kehittäminen näkyy korkeassa investointitasossa ja rakentamisessa. Kaupunki on investoinut paljon mm. sivistyksen infraan (koulut, päiväkodit, liikuntapaikat) sekä Roveeseen (yritysalue). Asemanseutu ja sivistyspalvelut ovat investoinneissa 2020-2030-luvun kärkenä. Vuonna 2027 kaupungin nettoinvestoinnit ovat merkittävät eli 33,3 milj. euroa. Investoinneista kerrotaan tarkemmin kappaleessa 9.2.

Seinäjoen elinvoima näkyy monin tavoin. Kaupunki oli vuonna 2026 myönteisesti esillä muun muassa miljardiluokan datakeskusinvestoinnin varmistuttua. Brittiläisen Pure DC:n rakennustyöt ovat käynnistyneet Kivennevan alueella. Kyseessä on Iso-Britannian historian suurin yksityinen investointi Suomeen. Tavoitteena on luoda Seinäjoelle tekoälyekosysteemi. Investointi tuo kaupungille merkittävästi maanmyyntituloja, kiinteistöveroja, hukkalämmön hyödyntämismahdollisuuksia ja työtä. Seinäjoen pito- ja vetovoimasta kertovat myös elintarvikealan suuryritysten Atrian ja Valion satojen miljoonien eurojen investoinnit viime vuosina. Elinkeinoelämän hyvä kehitys näkyy yli 100 %:n työpaikkaomavaraisuutena ja melko hyvänä työllisyyskehityksenä vaikeinakin aikoina. Vaikutukset ulottuvat keskuskaupunkia laajemmalle. Rakentamisen yleinen ahdinko näkyy kuitenkin myös Seinäjoella: kaupungin kasvusta huolimatta asuinrakentaminen on yleisen taloustilanteen vuoksi hidastunut merkittävästi tavanomaisesta. Talouden käänne merkinnee myös asuntokaupan ja rakentamisen elpymistä.

Osaamisen vahvistuminen on yksi keskeisimmistä menestyksen ja kasvun edellytyksistä. Korkeakoulun opiskelijamäärät ovat kasvussa, ja uusia aloituspaikkoja on saatu Seinäjoelle. Myös kansainvälistyminen on kasvussa.

Vuonna 2026 hyväksyttiin uusi kaupunkistrategia: strategiassa on yrittäjäyys ykkös-kärkenä, minkä lisäksi kasvukaupunki-teema näkyy läpileikkaavana. Terveen talouden vahva mukanaolo uudessakin strategiassa on tärkeä menestystekijä mahdollis-tajana kaupungin hallitulle kasvulle.

Kaupungin tilinpäätösvuosi 2025 oli suunniteltua parempi ja tulokseltaan hyvä.

Tilinpäätöksessä emokaupungin tilikauden tulos on +6,0 milj. euroa (89 euroa/asukas), joka on noin 9 milj. euroa edellisvuotta parempi. Taseen kertyneet ylijäämät ovat 23,9 milj. euroa. Hyvillä tuloksilla turvataan kaupungin investointikyvykkyyttä ja vaikuttavia palveluja. Lainamäärä on yhä korkea 373,2 milj. euroa, missä on kasvua edellisvuoteen noin 5 milj. euroa.

Vertailukelpoinen oikaistu toimintakate (tuotot-kulut) vuonna 2025 kasvoin edelliseen vuoteen 1,6 %. Toimintakate on kaupunkistrategian tavoitteiden mukainen. Oikaisussa on huomioitu kaupungille tullut työllisyyspalvelutehtävä 1.1.2025. Tuloveronkorotuksella 2025 on vahvistettu kasvavan kaupungin rahoitus pohjaa ja sen rinnalla toteutettavalla rakenteellisella talouden sopeutusohjelmalla 2025-2028 tuetaan kaupungin hallittua kasvua ja kestävää taloudenpitoa.

Kaupunkikonsernina taloudellinen tulos on emokaupunkia parempi, ja tulositylijäämä on +11,6 milj. euroa (+172 euroa/asukas). Mm. Seinäjoen Energia Oy:n tulosvuosi oli jälleen hyvä. Kaupunkikonsernin taseen kertyneet ylijäämät vuoden 2025 lopussa ovat yhä vahvalla tasolla +136,0 milj. euroa.

Kaupunkikonserni yhteisöineen investoi vuonna 2025 yhteensä 63,4 milj. euroa. Näkyvimpiä kohteita olivat Lintuviidan koulun ja Hylykallion päiväkodin laajennusten ja peruskorjausten käynnistyminen, uuden infran rakentaminen, jääurheilukeskuk-sen putkiston uusiminen, Seinäjoen Energia Oy:n investoinnit, Sevas Kodit Oy:n kaksi uutta vuokra-asuntokohdetta sekä Sedun Kirkkokadun kampuksen rakentami-sen käynnistyminen. Konsernin lainamäärä vastuineen on yhä korkea 637,0 milj. eu-roa (9 469 euroa/asukas).

Taulukot. Tilinpäätös 2025 -koonti keskeisimmistä tunnusluvuista.

Seinäjoki	TP-2025
Asukasluku	67 258
Verotulot, 1 000 €	178 817
Vuosikate, 1 000 €	25 814
Nettoinvestoinnit, 1 000 €	31 158
Poistot, 1 000 €	19 864
Vuosikate poistoista, %	130
Valtionosuudet, 1 000 €	31 368
Tulos: Tilikauden ylijäämä, 1 000 €	5 986
Lainamäärä, 1 000 €	373 186
Lainat €/asukas	5 549
Lainahoitokate (laskennallinen)	0,6
Omavaraisuusaste, %	36,5
Tase 31.12., 1 000 €	641 128
Kertynyt ylijäämä taseessa, 1 000 000 €	23,9
Kertynyt ylijäämä, €/asukas	355

Kaupunkikonserni	TP-2025
Asukasluku	67 258
Verotulot, 1 000 €	178 817
Vuosikate, 1 000 €	60 832
Nettoinvestoinnit, 1 000 €	63 441
Poistot, 1 000 €	45 674
Vuosikate poistoista, %	133
Valtionosuudet, 1 000 €	86 377
Tulos: Tilikauden ylijäämä, 1000 €	11 553
Lainamäärä, 1 000 €	609 503
Lainat €/asukas	9 062
Lainahoitokate (laskennallinen)	0,8
Omavaraisuusaste, %	34,2
Tase 31.12., 1 000 €	1 151 152
Kertynyt ylijäämä taseessa, 1 000 000 €	136,0
Kertynyt ylijäämä, €/asukas	2 022

Kaupungin hallitun kasvun ja kestävän talouden turvaamiseksi tulopohjaa oli vahvistettava sopeutustoimien rinnalla. Siksi kunnallisveroa nostettiin vuonna 2025. Myös vuosien 2025-2027 valtionosuusleikkaukset vaikuttivat veronkorotukseen. Vahvempi tulopohja ja kustannustietoinen, uudistava toiminta tukevat strategista tavoitetta saavuttaa emokaupungissa 10 milj. euron vuotuiset tulokset sekä mahdollistavat taloussuunnitelmavuosina investointitason nostamisen vuosikatteen tasolle.

Rakenteellinen talouden sopeutusohjelma tukee kaupungin hallittua kasvua ja kestävää taloudenpitoa kaupunkistrategian tavoitteiden mukaisesti. Keskeisinä tavoitteina on vaikuttavat palvelut, uudistumisen tiellä jatkaminen ja taloudellisen tehokkuuden lisääminen. Hyvällä johtamisella, kustannus- ja vaikuttavuustietoisuudella ja tiedolla johtamisen lisäämisellä pyritään vaikuttamaan taloudelliseen tuloksen myönteiseen kehittymiseen toimialoilla.

Kasvavan kaupungin investointitaso on yhä korkea suhteessa tulopohjaan. Kaupungin korkea velkatilanne rajaa myös vieraan pääoman käyttömahdollisuuksia investointien rahoituskeinona. Rahoitusaseman vahvistamiseksi ja kaupungin strategian mukaisesti tasetta on kevennetty mm. sote-omaisuutta myymällä. Myös kerrostalorakentaminen tuo kaupungille velvoitepysäköintimaksuja, kun kaupunki osoittaa pysäköintitilat uudistuotannolle. Taseen keventämistä jatketaan mm. ei-strategisesti tärkeästä omaisuudesta luopumalla. Myynnit ovat tärkeitä omavaraisuuden vahvistamiseksi ja suhteellisen velkaantuneisuuden vähentämiseksi, minkä lisäksi myynneillä on myös kertaluonteisia myönteisiä tulosvaikutuksia.

Vuoden 2026 muutetun talousarvion tilikauden tulos on noin 1,9 milj. euroa ylijäämäinen. Kuluvan vuoden tilinpäätösennuste (valtuusto 24.8.2026) on noin 5,0 milj. euroa. Vuoden 2027 talousarvio on laadittu taloutta vahvistavaksi siten, että toimintakate kasvaa enintään 1,5-2 % muutettuun talousarvioon nähden, vuosikate on yli 27 milj. euroa ja tulos 5,3 milj. euroa ylijäämäinen. Vuoden 2027 talousarviovalmistelussa on tehty myös talouden sopeutustoimia kaikilla toimialoilla osana rakenteellista talouden sopeutus- ja tasapainottamisohjelmaa 2025-2028.

Vuotuiset tulokset ovat vuosina 2025-2027 vakiintumassa noin 5-6 milj. euron tasolle, mikä on oikea suunta, muttei riittävä. Strategisena tavoitteena on vähintään 10 milj. euron tulokset. Tässä hetkessä on tärkeää huolehtia, että oma taloudenpito tukee kaupungin pysymistä vakaalla, kestävämmällä tiellä vaikeammankin ajan yli. Ja toisaalta kaupungin on oltava valmiina, kun yleinen talous Suomessa kääntyy pysyvämmiin kasvun tielle, työllisyystilanne paranee ja matalasuhdanteessa viime vuodet ollut asuntorakentaminenkin elpyy.

2.3 Talousarvion laadinnan lähtökohdat

Kaupunginhallitus on antanut ohjeet talousarviolaadinnalle 11.5.2025 ja täydentänyt ohjeitaan 14.9.2026. Talousarvion valmistelijoiden tulee ottaa huomioon kaupunginhallituksen linjaukset talousarvion valmistelussa.

Tavoitteena on kaupungin terve, kestävä talous sekä käyttötaloudessa että rahoituksessa. Kaupungin talouden kehitys käännetään suunnitelmakaudella merkittävästi parempaan suuntaan, mutta tämä ei tule helpolla. Tarvitaan muutoksen johtamista. Vetoapua ei ole nopeasti odotettavissa talouden orastavasta kasvusta - tai valtiolta, joka sopeuttaa merkittävästi omaa toimintaansa nykyisellä ja hyvin todennäköisesti myös seuraavalla hallituskaudella (sopeutustarve 8-11 miljardia euroa seuraavan hallituskauden loppuun mennessä). On tärkeää, että kaupungin omista talouden tasapainottamistavoitteista pidetään kiinni ensi vuoden talousarviossa ja että tarvittavat toimet tehdään ajoissa.

Kaupungin kasvu tuo lisätuloja ja synergiaetuja palvelujen järjestämiseen, toisaalta osaan palveluja myös palvelutarpeen kasvua. Perusopetuksen oppilasmäärät ovat toisaalta ennusteiden mukaan vähentymässä merkittävässä määrin vuosikymmenen loppuun mennessä.

Rakenteellisella sopeutusohjelmalla (RAKSO) 2025-2028 tarkastellaan palveluverkkoa, mutta myös palvelutasoa sekä toimintatapoja. Tavoitteena on aikaansaada palveluissa ja tukipalveluissa noin 5 milj. euron vuotuinen toimintakatteen vahvistuminen. Tuottavuustavoitteen saavuttaminen tarkoittaa, että toimintakatteen kasvu on enintään 1,5 %. Toimintakatteen parantuminen heijastuu suoraan vuosikatteen vahvistumiseen. Rakenteellisella sopeutusohjelmalla tavoitellaan pysyviä taloudellisia vaikutuksia yhteensä vähintään 15 milj. euroa vuoteen 2028 mennessä. Yhteistoimintamenettelyt eivät ole poissuljettuja rakenteellisen sopeuttamisohjelman toteuttamisen yhteydessä. Näin meneteltiin mm. vuonna 2025, kun varhaiskasvatuksen aluejohtamismalli uudistettiin. Kun rakenteita tarkastellaan, silloin myös henkilöstön määrää ja tehtäviä tarkastellaan. Tilanne 7.9.2026 valmiit päätökset: 4,2 milj. euroa/ 5 milj. euroa) ja 12,4 milj. euroa/ 15 milj. euroa. Talousarvioesitykset sisältävät myös suunnitellut talouden sopeutustoimet, ja ne on huomioitu talousarvioraamia määriteltäessä.

Positiiviset taloustulokset, investointikyvykkyyden vahvistaminen ja toisaalta velkämäärän vähentyminen ovat ydintä siinä tekemisessä, jolla kaupungin talous saadaan kestämään myös pidemmällä ajalla. Hyvien tulosten saamiseksi keskeistä on kyky uudistua, ja että ymmärretään hyvin myös toiminnan ja talouden kytkös. Tällöin pystytään palvelemaan kaupunkilaisia ja yrityksiä parhaalla mahdollisella tavalla myös tulevaisuudessa haasteellisessakin ympäristössä.

Vaikka epävarmuutta ja geopolitiittisia riskejä on poikkeuksellisen paljon, ennakoidaan yleisissä talousennusteissa vuoden 2027 olevan parempi kuin vuosi 2026. Yleisessä taloudessa on isoa epävarmuutta johtuen pääosin Venäjän sodasta Ukrainassa ja sen vuoksi Venäjälle asetetuista talouspakotteista ja niiden vaikutuksista, USA:n ja Iranin välisestä sodasta (2/2026-) ja sen vaikutuksista maailmantalouteen mm. Hormuzinsalmen kiinniolon myötä, pitkittyneestä kriisistä Gazassa ja Israelin lähi-alueilla sekä yleisestikin kiristyneestä geopolitiittisesta maailmantilanteesta.

Valtion isot sopeuttamistoimet, puolustusmenojen kasvu ja negatiivinen sote-tasaus (Seinäjoki yli -10 milj./vuosi, näkyvät jo nyt tulopuolella valtionosuuksissa. Seinäjoen kaupunki omassa edunvalvonnassaan pyrkii edistämään valtionosuusuudistusta, jossa tavoitellaan nk. sote-erien poistamista kuntien valtionosuuksista, koska sote ja pelastuslaitos-palvelut eivät kuulu enää kuntien tehtäviin, ja niiden osuus nykyisessä valtionosuusrahoituksessa on hyvin merkittävä: Seinäjoen sote-erän suuruus valtionosuudesta on talousarviovuonna 2027 noin -12,7 milj. euroa. Tämä jo yksistäänkin vaikeuttaa lakisääteisten kuntatehtävien (mm. varhaiskasvatus, opetuspalvelut ja työllisyyspalvelut) järjestämistä kestäväällä tavalla. Valtion talousarviovalmistelussa ensi vuodelle vahvistettu myös ylimääräinen valtionosuusindeksien leikkaus (-2,8 %). Valtionosuuksissa nk. sote-tasauksen ja valtion säästötoimien vaikutukset 2025-2027 on tehnyt vaikeammaksi rakentaa taloutta vahvistavaa talousarviota. Kaupungin talouden oma kestävyysvaje on noin 5 milj. euroa. Kaupunki joutuu sopeuttamaan omaa toimintaansa.

Ensi vuoden alusta voimaan tuleva yhteisöveron alennus (20 %:sta 18 %:iin) kompensoidaan täysmääräisesti kunnille.

Suomessa palautuminen heikommista talousvuosista 2023-2025 on kääntynyt talouskasvuksi. Taloudessa on orastava, yleinen kasvu, ja etenkin vienti ja metalliteollisuuden tilaukset ovat olleet positiivisessa kehityksessä loppuvuodesta 2025 alkaen. Alkuvuoden tuoreet BKT-kasvuluvut Suomessa olivat ajalla 1-3 2026 +0,9 % ja ajalla 4-6 2026 +0,4 % verrattuna edelliseen vuosineljännekseen. Tämä on pitkästä aikaa myönteinen signaali yleisessä taloudessa.

Valtiovarainministeriö (9/2026) ennakoi 1,8 %:n kasvua vuonna 2027 ja Suomen pankki (8/2026) 1,6 %. Rahoituslaitosten ennusteet ovat 1,5-2 %. Inflaatio jatkuu matalana (Suomi v. 2027: 1,9 %).

Kuluttajien luottamus talouteen ja tulevaan on silti yhä heikkoa. Isoimpana selittäjänä tekijänä on työttömyyskehitys, joka on jatkunut talouden käännteestä huolimatta yhä heikkona. Myös globaali turvallisuuskäytännö vaikuttaa. Suomessa asunto- ja rakennusala vajosivat vuosina 2023-2025 matalasuhdanteeseen. Rakentaminen ja asuntokauppa on toipumassa, mutta varsin hitaasti.

Seinäjoen kaupungin kasvu on pääsääntöisesti noin 0,75-1 %/vuosi, kasvussa näkyy kansainvälisyys aiempaa vahvemmin. Toisaalta syntyvyys alentunut vuodelta.

Kaupunkistrategia on vahvistettu valtuustossa 24.8.2026 ja se huomioidaan talousarviota valmisteltaessa ja tavoiteasetannassa. Uudessakin kaupunkistrategiassa on keskeisesti terveen talouden vaatimus. Hyvällä taloudenpidolla tuetaan kaupungin hallittua kasvua.

Talousarviovalmistelun keskeisiä lähtökohtia talousarviovuodelle 2027:

- Taloutta vahvistetaan, ja se merkitsee myös sopeutustoimia.
- Toimintakatetavoite on enintään 1,5 %:n toimintakatteen lisäystä.
- Rakenteellinen sopeuttamis- ja tasapainottamisohjelma on huomioitu talousarvioraamissa.
- Tulopohjan vahvistaminen on hyvässä kokonaisuudessa yhtä lailla tärkeää kuin hyvä menonhallinta. Lisätuloja tarvitaan kaikilla toimialueilla.
- Vuosikatetavoite on vähintään 28 milj. € ja sitä että vuosikate kattaa nettoinvestoinneista väh. 80 %. Vahva vuosikate luo pohjaa investointien rahoittamiselle ja velkaantumisen hillitsemiselle ja mahdollisuuksien mukaan velkamäärän pienentämiselle.
- Tulostavoite on vähintään 5,3 milj. €, kaupunkikonsernin tulos tätä suurempi. Suunnitelmavuosina 2028-2030 tavoitteena on vähintään 10 milj. euron vuotuiset tulokset.
- Nettoinvestointitasoksi tavoitellaan noin 33,3 milj. €.
- Tavoitteet johdetaan kaupunkistrategiasta kuitenkin niin, että tasapainoisen talouden vaatimus on huomioitu.
- Raami on sitova: Talousarvion valmistelijoiden ja lautakuntien tulee ottaa huomioon kaupunginhallituksen linjaukset talousarvion valmistelussa ja pysyä annettussa kehityksessä. Tarvittaessa on sopeutettava toimintaa tai löydettävä lisätuloja ylityksen kattamiseksi.
- Ensi vuoden talousarvion valmistelussa on lähdetty siitä, että veroperusteisiin ei tehdä muutoksia. Valtionosuudet vahvistetaan vuosittain ministeriössä, ja ne huomioidaan. Veroennusteet perustuvat kaupungin omaan arviointiin ja kunta-liiton ennusteisiin.

Lisäksi:

- Talousarvioon esitettävien investointiprojektien ja investointien kokonaismäärän tulee perustua valtuuston hyväksymään taloussuunnitelmaan ja valtuuston

hyväksymään kehukseen. Talonrakennusinvestoinneissa ja muissa investoinneissa käytetään vaikuttavuusarviointia.

- Myyntiohjelmalla 2022-2030 tavoitellaan rahoitusaseman vahvistamista.

Valtakunnallinen neuvottelutulos noudattaa yleistä linjaa eli noin 7,8 % kolmelle vuodelle + 2 vuoden ajan lisäksi +0,8 % kunta-alalle). Palkkoihin ensi vuoden pohjiin on varattu 5,2 %, ja tämä on viety huhtikuun 2026 henkilöstölukujen päälle. Ensi vuonna palkat nousevat henkilöstösuunnitelma 2027 ja kaupungin rakenteelliset sopeutustoimet huomioituna 2,4 %.

Vuodesta 2027 ei tule kunnille helppoa. Tilanne korostaa toiminnan vaikuttavuutta, tuloksentekokykyä ja rahoituksen hallintaa. Tasetta on kevennettävä pidemmällä aikavälillä, sillä kuntien suhteellinen velkaantuneisuus on kasvanut sote-uudistuksen jälkeen merkittävästi. Samalla uusille investoinneille syntyy tilaa. Talousarvioon sisältyy kaupungin myyntiohjelman 2022-2030 mukaisia kertaluonteisia myyntejä rahoitusaseman vahvistamiseksi. Mahdollisia kohteita ovat muun muassa Seinäjoen työterveys, Y-talo sairaalanmäellä (kaupungin omistus 49 %), pela- ja soteikiinteistöt sekä muut kaupungille ei-strategiset kiinteistöt.

Vuoden 2027 talousarvio on strategian mukaisesti laadittu taloutta vahvistavaksi, ja se ottaa huomioon valtuuston hyväksymän rakenteellisen talouden sopeutusohjelman tavoitteet vuosille 2025-2028. Tavoitteena positiiviset tulokset, lainamäärän vähentäminen ja talouskehityksen kääntämiseksi pysyvämmiin kestävämmälle pohjalle. Tavoitteena on myös olla lähivuosien kuluessa myös parhaassa kolmanneksessa toimintakatevertailussa euroa/asukas Seinäjoen verrokkaikaupunkeihin nähden. Tavoite ei vielä toteutunut tilinpäätöksessä 2025, jolloin toimintakate oli 2 824 euroa asukasta kohti, mutta sen saavuttamiseksi tehdään työtä.

Vuoden 2027 talousarvion tulostavoitteena on noin 5,3 milj. euron ylijäämäinen tulos. Se on tässä yleisen talouden tilanteessa ja valtion kuntiin kohdistuvien säästötoimien keskellä hyvä lähtökohta vuodelle 2027. Kestävä talous edellyttää rakenteellisten sopeutustoimien viemistä käytäntöön ensi vuoden lisäksi myös suunnitelmavuotena 2028. Talousarviokehitys on tiukka ja onnistuminen vaatii kaikkien toimialojen panosta. Samalla on panostettava kaupunkistrategian mukaisesti vaikuttavuuteen, kehittämiseen, uusiin toimintatapoihin sekä digitalisaation ja tekoälyn hyödyntämiseen. Tavoitteet on johdettu kaupunkistrategiasta.

Kaupungin kasvu auttaa tavoitteeseen pääsemiseksi, muttei tarpeeksi. Seinäjoki kuuluu yhä kasvupotentiaaliltaan parhaaseen viidennekseen kaikkien kuntien vertailussa. Väkiluku kasvaa, kaupungin elinvoima on vahva, palvelut ovat toimivat ja kaupunki kehittyy. Myös työpaikkoja on hyvin tarjolla. Tältä osin kaupungin strategia toteutuu erinomaisesti. Sen sijaan kaupungin talous ei ole vielä tasapainossa, kun menot ovat kasvaneet viime vuosina kahta viimeistä vuotta lukuun ottamatta liikaa suhteessa tuloihin, vaikkakin parempaan suuntaan on menty viime vuosina. Vuoden 2027 talousarviolaadinnalla on tulevan kannalta iso merkitys, jotta käyttötalous kantaa nykyistä vahvemmin ja jotta myös rahoituksen tunnusluvut vahvistuvat. Kaupungin lainamäärä on 31.12.2025 asukasta kohti laskettuna 5 549 euroa. Konsernin lainamäärä vastuineen on 9 469 euroa asukasta kohti.

Strateginen tavoite on rajata toimintakatteen vuotuinen kasvu kaupungin nykyisellä kasvuvauhdilla keskimäärin 1,5-2 prosenttiin. Vuonna 2027 kasvu on 1,6 % muutettuun talousarvioon 2026 ja 2,7 % tilinpäätösennusteeseen verrattuna.

Ensi vuoden talousarvio on laadittu lähtökohtaisesti siltä pohjalta, että kunnallisvero- ja kiinteistöveroprosentteja ei muuteta ja jatketaan käyttötalouden sopeutustoimia 2026-2028. Kuntien verotulojen ennakoitaan yleisesti kasvavan vuonna 2027, mutta riskejäkin on työllisyyskehityksen ja yleisen epävarmuuden vuoksi, vaikka orastavaa käännettä onkin näkyvissä Valtiovarainministeriön, Suomen pankin ja rahalaitosten ennusteissa. Valtionosuuksissa on huomioitu nk. sote-tasauksen ja valtion säästötoimien vaikutukset 2025-2027.

Henkilöstösuunnitelmalla haetaan koko kaupungille optimaalista henkilöstömäärää, ja henkilötövuosien kehitystä seurataan. Kevan tilastojen mukaan vuosina 2026-2029 eläköityy arviolta 70-80 henkilöä vuodessa.

Osaava ja motivoitunut henkilöstö sekä hyvä johtaminen turvaavat palvelukyvyn. Riittävä vakituinen henkilöstö ja henkilöstön hyvinvointi tukevat sitoutumista kaupunkioorganisaatioon. Vakituisten henkilöstön osuuden kasvu tuo työyhteisöihin vakautta ja vähentää vaihtuvan henkilöstön jatkuvaan perehdyttämiseen kuluva resursseja.

Osallistavaa budjetointia jatketaan vakinaisena toimintana, ensimmäisen kerran osallistava budjetointi oli käytössä kaupungilla vuonna 2021. Kokemukset siitä ovat olleet hyviä. Osallistavan budjetoinnin vuotuinen kokonaisbudjetti 150 000 euroa/2 vuotta. Näin menetellään myös vuosina 2027 ja 2028. Tavoitteena on edistää kunta-alaisten hyvinvointia, yhteisöllisyyttä ja vaikutusmahdollisuuksia.

Prosentti taiteelle on huomioitu investointiohjelmassa.

Kestävän kehityksen edistämiseen panostetaan talousarviovuonna ja suunnitelma-vuosina sekä emokaupungissa että kaupunkikonsernissa. Kaupunki on sitoutunut hiilineutraalisuuden edistämiseen. Myös rakentamiskohteissa hyödynnetään nk. vihreää rahoitusta.

Alvar Aalto -keskus on saanut Unescon maailmanperintökohde-statusen. Aalto visitor centerin perustaminen on huomioitu ensi vuoden talousarviossa.

Lentoaseman ostopalvelusopimuksen hintapäivitys on huomioitu vuoden 2027 talousarviossa. Vuotuista hintaa korotetaan 30 000 euroa. Muun muassa datakeskusinvestointi tuo Seinäjoki-Ilmajoki-lentoasemalle uutta toimintaa.

Lapsivaikutusten arviointi on huomioitu sivistys- ja hyvinvointipalvelujen talousarvion valmistelussa ja toteutuksessa. Tämä näkyy mm. rakenteellista talouden sopeutusohjelmaa toteutettaessa.

Kaupungin kehitys on jatkunut myönteisenä, ja työllisyyskehitys kuuluu keskisuurten ja suurten kaupunkien parhaimmistoon. Asukasluvun arvioidaan kasvavan vuosittain noin 0,75-1,0 %, aiempaa enemmän kansainvälisen kasvun tukemana. Syntyvyyden valtakunnallinen lasku vähentää kuitenkin oppilasmääriä myös Seinäjoella. Toimivat peruspalvelut sekä panostukset kaupungin kehittämiseen ja koulutukseen tukevat kasvua.

Kaupungin rooli yhtenä suomalaisena kasvu- ja maakuntakeskuksena on edelleen vahvistunut. Kaupunkiseutujen merkitys on tulevaisuudessa yhä tärkeämpää kuntien kehityksen eriytyessä. Trendinä on, että muuttoliike Suomessa keskittyy yhä vahvemmin keskuskaupunkeihin. Uusia yhteistyömuotoja yli kuntarajojen on tärkeää edistää: kuntien työllisyysalueet ovat oiva esimerkki uudistumisesta.

Investoinnit ovat välttämättömiä kaupungin tulevaisuuden, kasvun ja vetovoiman kannalta. Niitä tarvitaan jatkossakin merkittävästi, mutta talousarvio- ja suunnitelmavuosina investointeja arvioidaan käyttötalouden tavoin kriittisesti vaikuttavuuden ja kestävän talouden näkökulmasta.

Turvallisuusasiat otetaan huomioon kunnissa hyvin vakavasti, mm. mahdollisten kyberhyökkäysten varalta. Varautumisharjoituksia pidetään säännöllisesti, ja ne on otettu huomioon ensi vuodenkin budjettia laadittaessa.

Lähtökohtana on, että Seinäjoen tuloksentekokyky säilyy hyvänä, palvelujen tuottavuus paranee ja kasvu kestää taloudellisesti 2020- ja 2030-luvulla. Rakenteellinen sopeutusohjelma 2025-2028 vahvistaa kaupungin talouden tunnuslukuja. Kestävällä taloudenpidolla varmistetaan vaikuttavat kuntapalvelut ja investointikyvykkyyskin.

Tuloveroprosentti ja kiinteistöverot

Vuoden 2027 talousarvion valmistelussa lähdetään hyväksytyn raamivalmistelun mukaisesti siitä, että Seinäjoen tuloveroprosentti vuonna 2027 on sama kuin nyt (9,2 %).

Kiinteistöverotulot ovat entistä tärkeämmät ja vakaa tulolähde kaupungille. Kiinteistöveroihin ei esitetä muutoksia.

Valtionosuudet

Valtionosuudet sisältävät peruspalvelujen valtionosuudet, opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudet, kotikuntakorvaukset ja myös kuntien verotulotasauksen. Valtionosuudet on huomioitava palvelujen määrää ja laatua mietittäessä.

Valtionosuudet ovat kunnan toiseksi tärkein tulonlähde, mutta sen suhteellinen osuus on vähenemässä, mikä nähdään kuluvan vuoden ja ensi vuoden talousarviossa sekä tulevana vuosina. Tämä laskeva kehitys merkitsee sitä, että tulevana vuosina kunnista pärjäävät parhaiten kasvavat kaupungit, joilla on hyvä yritysanta ja kasvun myötä myös hyvät verotulokertymät.

Te-uudistus, kotouudistus ja toimentulotuen rahoitusvastuiden kasvu on huomioitu kaupungin valtionosuusrahoituksessa kaupungin vastuiden kasvaessa.

Kassahallinta

Kassanhallintapolitiikassa pyritään kaupungin vakavaraisuusaseman ja kassatilanteen vakaana pitämiseen, myös lisätuloja kassanhallinnassa etsitään maltillisella osake-, korko- ja rahastosijoittamisella, vuotuiset lisäsijoitukset ovat 3 milj. euroa, minkä lisäksi kaupungilla voi olla määräaikaistalletuksia. Hyödynnetään joustavien rahoitusinstrumenttien, mm. kuntatodistusten käyttöä kassatilanteen turvaamisessa.

Maksutulot

Tulosalueiden on käytävä budjettia laatiessaan tarkoin läpi omat myynti- ja maksutulonsa ja tehtävä niihin kaikki mahdolliset tarkistukset tulojen lisäämiseksi, sillä menneinä vuosina kohonnut inflaatio on nostanut vuotuisia kuluja. Myös uusien tuottojen selvittäminen on tarpeen.

Lainanotto

Kaupungin velkakehitys on talouden näkökulmasta keskeinen huomion kohde. Velkaantuminen on jatkunut 2020-luvulla, tosin maltillisempaan kuin ennen vuotta 2020. Mukana on myös vuosia, jolloin velkamäärä on vähentynyt: näin on myös talousarviossa 2027 on tavoitteena. Velkaantumisen vähentäminen liittyy käyttötalouden lisäksi myös päätettävään investointitasoon. Rahoituksessa on näkyvissä korkojen nousu yleisen talouden muutosten vuoksi. Lainasalkusta on pitkäaikaisten lainojen osalta suojattuna strategian mukaisesti vähintään 50 %.

Investoinnit

Talousarvioon esitettävien investointiprojektien ja investointien kokonaismäärän tulee perustua valtuuston hyväksymään taloussuunnitelmaan ja valtuuston hyväksymään kehykseen. Investoinneissa kaupungin taloudellinen tilanne otetaan huomioon ja priorisoitaessa investointikohteita taustalla ovat talousarvioehdotuksen ja taloussuunnitelman tasapainotukseen liittyvät kysymykset ja kaupungin velkakehitys.

Talonrakennusinvestoinneissa käytetään vaikuttavuuden arviointia (mm. tulot, hyötyvaikutukset, kiireellisyys, riskit) euromäärän rinnalla. Myös tietohallintoinvestointeihin, laitehankintoja lukuun ottamatta, on otettu käyttöön vaikuttavuusarviointi.

3. TALOUSARVIO-RAKENNE

Kuntalain 110 §:ssä on säädökset talousarvion ja taloussuunnitelman valmistelusta.

Talousarvio ja -suunnitelma

Valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

*Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidystä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona kate-
taan.*

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käytettävä talous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Kunnan toiminnassa ja taloushoidossa on noudatettava talousarviota.

Edellä 3 momentissa säädettyä alijäämän kattamisvelvollisuutta sovelletaan myös kuntayhtymiin.

Kuntalain 111 §:ssä säädetään veroperusteista seuraavaa:

Veroja koskevat päätökset

Viimeistään talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on päätettävä kunnan tuloveroprosentista, kiinteistöveroprosenteista sekä muiden verojen perusteista.

Veroperusteet tulee ilmoittaa Verohallinnolle 17.11.2026 mennessä.

Taloussuunnittelu- ja kirjanpitojärjestelmän tavoitteena on:

- korostaa valtuuston päätösvaltaa toiminnan ja talouden suunnittelussa
- kytkeä talousarvio pitkän aikavälin taloussuunnitteluun
- osoittaa keinot kokonaistalouden tasapainottamiseksi
- sitoa toiminta ja talous yhteen
- antaa oikea kuva kunnan taloudesta
- osoittaa kunnan taloudellinen tuloksen muodostuminen sekä rahoitustarpeen kattamiskeinot ja
- parantaa vertailtavuutta muihin talousyksikköihin.

Talousarviolla ja taloussuunnitelmalla on kunnassa kolme päätehtävää. Ensiksi niissä asetetaan palvelutoimintaa ja investointihankkeita koskevat tavoitteet. Toiseksi talousarvioon ja -suunnitelmaan budjetoidaan menoja ja tuloja koskevat arviot eri tehtäville ja hankkeille. Talousarviovuoden osalta arviot ovat sitovia määrärahoja ja tuloarvioita. Kolmanneksi talousarviossa ja -suunnitelmassa osoitetaan miten varsinainen toiminta ja investoinnit rahoitetaan.

Talousarvion ja -suunnitelman rakenne palvelee mainittuja kolmea tehtävää, palvelutoimintaa ja investointihankkeita koskevien tavoitteiden asettamista sekä niiden edellyttämien menojen ja tulojen budjetointia käyttötalous- ja investointiosassa.

Toiminnan ja investointien pääomarahoitusta ja siihen liittyvät korvaukset osoitetaan tuloslaskelmaosassa ja rahoitusosassa.

Talouden tasapainon tärkein arviointikriteeri on **vuosikate**. Vuosikate ilmoittaa rahoitusylijämyksen sen jälkeen, kun käyttötalouden nettomenot ja rahoituksen nettomenot on rahoitettu. Vuosikate on se tulo-rahoituksen määrä, joka on käytettävissä investointeihin. Talous on tasapainossa, jos vuosikatteella voidaan rahoittaa investointien nettomenot.

Kuntaliitto on luonut seuraavat kriteerit tulo-rahoituksen riittävyyden eli vuosikatteen tason arvioinnille:

1. Vahva talous

Vuosikate riittää investointien nettomenon ja lainojen lyhennysten rahoittamiseen.

2. Tasapainossa oleva talous

Vuosikate riittää lainojen lyhennysten ja suunnitelman mukaisten poistojen eli korvausinvestointien rahoittamiseen.

3. Hyväksyttävän alarajalla oleva talous

Vuosikate on yhtä suuri kuin suunnitelman mukaiset poistot eli vuosikate riittää korvausinvestointien, mutta ei kokonaan lainojen lyhennysten rahoittamiseen.

4. Heikkenevä talous

Vuosikate on positiivinen, mutta tilikauden tulos poistojen jälkeen negatiivinen. Tällöin vuosikatteella ei pystytä rahoittamaan suunnitelman mukaisia poistoja kokonaan eikä lainojen lyhennyksiä ollenkaan.

5. Kriisitalous

Vuosikate on negatiivinen, jolloin käyttö- ja rahoitusmenojen rahoittamiseen joudutaan ottamaan vierasta pääomaa.

4. SEINÄJOEN KAUPUNKISTRATEGIA 2026 - 2033

Seinäjoen kaupunkistrategia vuosille 2026-2033 on valmisteltu vaiheittaisena ja osallistavana prosessina. Strategia ohjaa kaupungin kehittämistä ensi vuosikymmenelle siten, että sen ensisijainen ohjausvaikutus kohdistuu nykyiselle valtuustokaudelle vuoteen 2029 saakka.

Strategian uudistaminen on alkanut alkuvuodesta 2025 elinvoiman ja työllisyyden toimialan koordinoimana. Alkuvaiheessa on kartoitettu edellisen kaupunkistrategian toteutumista ja määritelty kaupungin johtoryhmässä keskeiset tavoitteet. Lisäksi kaupunginvaltuusto on toteuttanut arvioinnin kaupunkistrategian 2022-2029 toteutumisesta.

Syksyllä 2025 järjestetyssä asukaskyselyssä on kartoitettu mm. kokemuksia kaupungin palveluista, asuinympäristöstä, yritysysteistä sekä maahanmuuttajien kotoutumisen tukemisesta. Kyselyyn osallistui 2 287 henkilöä, ja vastauksia kertyi yhteensä 7 457. Asukaskyselyä on seurannut henkilöstökysely, johon vastauksia saatiin kaikilta toimialoilta yhteensä 305 työntekijältä.

Vuoden 2026 aikana ennen päätöksentekoa strategiaa on käsitelty yrittäjien, nuorisovaltuuston, kaupunginhallituksen ja kaupunginvaltuuston työpajoissa. Myös kaupungin eri toimialojen henkilöstö on voinut kommentoida strategialuonnosta.

Kaupunginvaltuusto on 24.8.2026 hyväksynyt Seinäjoen kaupunkistrategian vuosille 2026-2033.

Taulukko. Seinäjoen kaupunkistrategian tavoitteet.

YRITTÄJYYDEN SEINÄJOKI

1. Asemamme ruokapääkaupunkina ja uudistuvan teollisuuden kaupunkina vahvistuu
2. Kasvatamme yritysliiketoimintaa TKI-toimintaa
3. Palvelumme tukevat yritysten menestystä

KASVUKAUPUNKI SEINÄJOKI

1. Kaupungin vetovoima vahvistuu
2. Olemme perheille paras kasvun paikka
3. Kehitymme logistisena keskuksena

HYVINVOINNIN JA SIVISTYKSEN SEINÄJOKI

1. Asukkaat voivat hyvin ja arki koetaan turvalliseksi
2. Edistämme yhdenvertaista kasvua ja oppimista
3. Aktiiviset yhteisömme tarjoavat osallisuutta ja sisältöä ihmisille
4. Muuttajat kotoutuvat osaksi yhteisöämme

OSAAVA JA TERVEEN TALouden SEINÄJOKI

1. Osaava ja motivoitunut henkilöstömme takaa palvelukykyämme
2. Taloutemme tukee kasvua ja hyvinvointia

Strategian mukaan kaupungin visio on:

Olemme maailman kannustavin yrityskaupunki. Rakennamme yhteistyössä osaavaa, vetovoimaista ja turvallista Seinäjokea.

Kaupungin arvot ovat:

Yhteisöllisyys, tahto, rohkeus ja vastuullisuus

Strategiset valinnat ovat:

Yrittäjyyden Seinäjoki

- *Asemamme ruokapääkaupunkina ja uudistuvan teollisuuden kaupunkina vahvistuu*
- *Kasvatamme yrityslähtöistä TKI-toimintaa*
- *Palvelumme tukevat yritysten menestystä*

Kasvukaupunki Seinäjoki

- *Kaupungin vetovoima vahvistuu*
- *Olemme perheille paras kasvun paikka*
- *Kehitymme logistisena keskuksena*

Hyvinvoinnin ja sivistyksen Seinäjoki

- *Asukkaat voivat hyvin ja arki koetaan turvalliseksi*
- *Edistämme yhdenvertaista kasvua ja oppimista*
- *Aktiiviset yhteisömme tarjoavat osallisuutta ja sisältöä ihmisille*
- *Muuttajat kotoutuvat osaksi yhteisöämme*

Osaava ja terveen talouden Seinäjoki

- *Osaava ja motivoitunut henkilöstömme takaa palvelukykyämme*
- *Taloutemme tukee kasvua ja hyvinvointia*

Yhteisöllisyyttä, tahtoa, rohkeutta ja vastuullisuutta arvoinaan pitävä kaupunki tavoittelee kasvua ja kehitystä. Terve talous pidetään myös päätöksenteon keskiössä pito- ja vetovoimaista kaupunkia rakennettaessa. Tällä turvataan kaupungin kestävä kasvua, palvelujen rahoitusta ja tulevan kehityksen kannalta tärkeää investointikyvykkyyttä. Talousarviovuonna ollaan valmiina myös tekemään uudistuksiin tähtäävää organisaatiorakenteen tarkastelua. Toimintaympäristö muuttuu jatkuvasti ja kaupungin tulee aina pohtia, millä keinoin organisaatio vastaa parhaiten haasteisiin.

Strategisissa painopisteissä korostuvat yrityslähtöinen TKI-toiminta, ruokapääkaupunkina vahvistuminen, uudistuva teollisuus, Aalto-keskuksen huomioiva keskusta-kehitys, perheiden arki ja asuminen sekä Seinäjoen logistinen asema. Hyvinvointia edistävät mm. yhdenvertaiset oppimismahdollisuudet, yhteisöllisyys sekä muuttajien kotoutuminen ja työllistyminen. Kestävä kasvua tukevat hyvinvoiva henkilöstö ja terve talous.

Hyväksytty kaupunkistrategia ja siitä johdotetut strategiset toimenpideohjelmat (esim. digiohjelma 2026-2029, vaikuttavat ja kestävät hankinnat 2026-2029) ohjaavat toimialojen budjetoitiprosessia ja tavoiteasetantaa sekä palveluissa että investoinneissa.

Strategisille painopisteille on asetettu mittarit ja tavoitearvot. Mittaristo on pyritty pitämään tiiviinä. Osa mittareista, kuten elinvoimaa, vetovoimaa ja pitovoimaa kuvaava EVP-indeksi sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen HYTE-kerroin, muodostuu useista muuttujista.

Strategisten mittareiden toteutumista seurataan tiedolla johtamisen Power BI-raportointityökalua hyödyntäen: Kaupunkistrategian mittarit ja mitattavien tavoitteiden tilannekuva julkistetaan Power BI-työkalun kautta visualisoituina osaksi kaupungin verkkosivuja mm. asukkaiden ja sidosryhmien avoimesti tarkasteltavaksi.

Kaupunkistrategian mittareista saatavasta datasta tuotetaan vuosittain raportti, joka sisältää myös tulosten analyysin ja johtopäätökset. Tulokset käsitellään kaupunginhallituksessa ja -valtuustossa. Tulosten analyysin perusteella tehdään mahdollisia korjaavia toimenpiteitä ja strategian päivitystä joustavasti strategiakaudella.

Kaupunkistrategiakauden tavoitteet ovat perustana vuosittaisissa talousarvioitaavoitteissa. Tulosaluekohtaiset toiminnalliset vuositavoitteet johdetaan jatkossakin kaupunkistrategian painopisteistä ja tavoitteista. Strategiaan perustuvien talousarvioletavoitteiden seuranta toteutetaan tilinpäätösvaiheessa, jonka yhteydessä tavoitteiden toteutuminen arvioidaan ja tuodaan näkyviin.

Strategisten tavoitteiden rinnalla yleisen taloustilanteen epävarmuus yhdessä turvallisuuden kasvun Ukrainan sodan ja sitä seuranneiden Venäjä-pakotteiden myötä riittävä varautuminen on myös tärkeää.

Uusia tapoja toimia palveluissa edistetään kaikilla toimialoilla systemaattisesti. Myös ympärillä oleva globaali muutos, mm. kehittynyt teknologia mahdollistavien sekä kestävän kehityksen vaade haastavat kaupunkia uudistumaan. Rakenteellisille sopeutustoimille 2025-2028 on tarve talouden vahvistamiseksi.

Kestävän kehityksen edistäminen

Seinäjoen kaupungin kestävyystyötä ohjaa osaltaan Seinäjoen kaupunkistrategia 2026-2033. Strategiassa vastuullisuus merkitsee kokonaisvaltaista vastuuta asukkaista, elinvoimaisesta yrityskentästä, talouden tasapainosta sekä ympäristöstä. Ilmastotyön käytännön raameina toimivat edelleen CO2 päästövähennysohjelma eli nk. Ekoviisas Seinäjoki -ilmasto-ohjelma, HINKU-kuntaverkoston tavoitteet sekä JETS 2026-2025 eli julkisen alan energiatehokkuussopimus. Myös tiedolla johtamista kehitetään. Työssä huomioidaan mm. hiilidioksidipäästöjä ja energiankuluista koskeva data. Työn näkyväksi tekeminen on tärkeää ympäristöasioissa.

Seinäjoki on ”Kohti hiilineutraalia kuntaa” -verkostossa, eli on nk. HINKU-kunta ja siinä yksi tärkeimmistä kriteereistä on kuulua tähän vapaaehtoiseen energiatehokkuussopimukseen. Sopimus osoittaa, että kunta pyrkii päästövähennyksiin eikä Suomen kaupunkeja ja kuntia velvoiteta lainsäädännön tuomin määräyksin tekemään päästövähennyksiä, vaan niitä tehdään omaehtoisesti ja vapaaehtoisesti sitoutuen. Näin myös päästövähennyskeinot ovat kaupunkien itsensä valittavissa.

Ekoviisas-ohjelmaa päivitetään erityisesti toimenpiteiden osalta. Tavoitteiden saavuttaminen edellyttää Seinäjoelta ilmastomuutosta hillitseviä toimia, siihen sopeutumista ja varautumista esimerkiksi sään ääri-ilmiöihin. Lähivuosina kaupungissa on koettu sekä hetkellisiä rankkasateita että pitkiä hellejaksoja.

Vuoden 2026 alussa käynnistyi uusi julkisen alan energiatehokkuussopimuskausi JETS. Se kattaa jaksot 2026-2030 ja 2031-2035. Päivitetty energiatehokkuuslaki laajentaa muun muassa energiankulutuksen vuotuista raportointia koskevia velvoitteita. Lisäksi yli 45 000 asukkaan kuntien on laadittava maaliskuun 2027 loppuun mennessä lämmitys- ja jäähdytysuunnitelma. Siinä selvitetään mahdollisuudet parantaa energiatehokkuutta hyödyntämällä hukkalämpöä ja lisäämällä uusiutuvan energian käyttöä. Kaupunki edistää mm. kaupunkikonserniin kuuluvien energiayhtiön ja vuokrataloyhtiön liittymistä niitä koskevaan toimenpideohjelmaan. Näin tavoitteisiin saataisiin lisää kunnianhimoa ja vuoden 2030 hiilineutraaliustavoitetta lähestyttäisiin vahvemmin. Kaupungilla on Seinäjoen Energian kanssa laadittu energiansäästöohjelma.

Seinäjoen kaupungin Seinäjoen Energia Oy:ltä hankkima sähkö on 100-prosenttisesti vihreää ja päästötöntä. Tältä osin tavoite on saavutettu, mikä vähentää myös kokonaispäästöjä. Kaupungin toimitiloista kuitenkin 86 % ($1\,380\,608\text{ m}^3$ / $1\,606\,032\text{ m}^3$) lämmitetään kaukolämmöllä, joten sen tuotannon päästöt muodostavat merkittävän osan toimitilojen päästöistä. Datakeskusinvestointi tarjoaa Seinäjoen Energialle huomattavia mahdollisuuksia hukkalämmön hyödyntämiseen.

Tuotannon ajankohtaiset päästöt ovat nähtävissä Energiatoteisuus ry:n kaukolämmön päästölaskurissa. Kaikkia CO₂-päästöjä koskevia pitkän aikavälin tietoja voi tarkastella Suomen ympäristökeskuksen portaalissa (paastot.hiilineutraali-suomi.fi). Vertailuvuodesta 2007 asukaskohtaiset päästöt ovat laskeneet yli 50 % ja kokonaispäästöt yli 40 %. Seinäjoen päästökehitys on kuitenkin ollut kaupunkimaisten kuntien keskiarvoa (-49 %) heikompaa.

Vuoden 2026 aikana on viety eteenpäin poikkihallinnollista Seinäjoen LUMO 2035 -ohjelmaa, jossa luonnon monimuotoisuustyötä tuodaan kaupunkiympäristön arkeen ja tekemiseen. Työtä on tehty jo eri kaupunkiympäristön tulosalueilla ja vuoden 2027 aikana tämä työ saa ohjelmasta raamit. Vuonna 2027 pyritään käynnistämään LUMO-ohjelmakauden alkuvaiheen kriittisiä toimenpiteitä ja toimeenpanna kaupungin viheralueet ja vesistöt kattava sini-viherrakenneselvitys sekä laatia vieraslajien torjunnan priorisointiohjelma.

Seinäjoki on vahvistanut globaalia kestävyysrooliaan liittymällä maaliskuussa 2026 kansainväliseen ICLEI-verkostoon. Jäsenyys tarjoaa vertaistukea ja hyviä käytäntöjä vähähiilisuuden ja kiertotalouden edistämiseen. Sen myötä Seinäjoki on päässyt muun muassa kumppanikaupungiksi saksalaisvetoiseen hankekokonaisuuteen, jossa selvitetään energiatehokkaita tapoja järjestää kaupunki- ja esikaupunkialueiden joukkoliikennettä ja matkaketjuja. Hankkeen rahoitus selviää tulevien kuukausien aikana, eikä siitä aiheutuisi Seinäjoelle merkittäviä kustannuksia.

Kävelyn ja pyöräilyn edellytyksiä parannetaan kaupunkirakenteessa investointiohjelman rinnalla myös hankkeistamalla sujuvuutta ja turvallisuutta lisääviä toimia. Priorisoinnin, kustannusten ja turvallisuuden selvittäminen tuottaa tuleville vuosille konkreettisia keinoja kehittää erityisesti pyöräilyä. Kaupungissa on käynnissä Alueellinen rankasateisiin yhdessä varautuen -hanke hulevesitulvien ehkäisemiseksi ja riskien hallitsemiseksi. Hankkeessa vahvistetaan yhdyskuntarakenteen ja infrastruktuurin kestävyttä sään ääri-ilmiöitä ja muita ilmastonmuutoksen aiheuttamia haasteita vastaan.

Hulevesitaksat ja niiden kriteerit voidaan päivittää vuoden 2027 aikana. Tavoitteena on, että ne vastaisivat aiheuttamisperiaatetta ja kohtelisivat kiinteistönomistajia tasapuolisemmin.

Seinäjoen kaupungin verkkosivuilla on ”kestävä kehitys” -osio. Kaupunki kannustaa asukkaitaan samoihin tekoihin, joita se itse pyrkii toteuttamaan. Ennakointi ja vaurautuminen korostuvat myös kestävä kehityksen työssä.

Tiedolla johtaminen ja digitaalinen kehittäminen ja tekoälyn hyödyntäminen

Kaupunki edistää digitaalista kehittämistä tavoitteena sujuvoittaa työntekijöiden, kuntalaisten, yritysten ja yhteisöjen arkea. Uusia teknologisia ratkaisuja, kuten tekoälyä ja ohjelmistorobotiikkaa, hyödynnetään silloin, kun ne tukevat kaupungin tavoitteita sekä parantavat toiminnan tehokkuutta ja laatua.

Tiedolla johtamista kehitetään hyödyntämällä Power BI (Business Intelligence) -ratkaisuja entistä systemaattisemmin. Pitkäjänteisesti rakennettu tietoperusta mahdollistaa tiedon tehokkaan hyödyntämisen päätöksenteossa, kaupunkistrategian 2026-2033 tavoitteiden seurannassa sekä toiminnan ja resurssien suunnittelussa.

Vuoden 2027 aikana kehitetään lisäksi uuden kaupunkistrategian 2026-2033 tavoitteiden seurantaan tukevaa Power BI-raportointia sekä kaupunkiympäristön toimialan energiatehokkuuteen liittyvää raportointia. Kehittämistoimet parantavat tiedon hyödyntämistä päätöksenteossa sekä lisäävät toiminnan läpinäkyvyyttä, vaikuttavuutta ja jatkuvaa parantamista kaupungin palveluiden kehittämisessä. Ensi vuonna pilotoidaan myös tekoälyä ostolaskujen käsittelyprosessissa. Tavoitteena on hyödyntää tekoälyä ostolaskujen kirjanpidollisen käsittelyn ennustamisessa sekä asiatarkestus- ja hyväksymiskierron ehdottamisessa, mikä tehostaa ostolaskujen käsittelyprosessia ja vähentää manuaalista työtä.

Digiohjelma 2026-2029 on koko kaupungin yhteinen strateginen toimenpide- ja kehittämissuunnitelma, joka on hyväksytty kaupunginhallituksessa 9.2.2026 (§ 39). Se tekee näkyväksi digikehittämisen, joka sujuvoittaa kaupungin työntekijöiden, kuntalaisten, yritysten ja yhteisöjen arkea. Tavoitteena on tunnistaa rohkeasti uusia teknologisia ratkaisuja ja ottaa niitä käyttöön. Digikehittämisessä on olennaista, että teknologiaratkaisut tukevat aidosti organisaation tavoitteita, jolloin teknologia toimii tarkoituksenmukaisena ratkaisuna. Kaupunki jatkaa myös tiedolla johtamisen edistämistä tulevana vuosina hyödyntämällä Power BI -ratkaisuja entistä systemaattisemmin.

Kaupunki on rakentanut pitkäjänteisesti ja tavoitteellisesti tietoperustaa, joka mahdollistaa tiedon älykkäämmän hyödyntämisen ja toimintamallien uudistamisen. Tietoa tuodaan Power BI-raporttien avulla näkyväksi sellaisessa muodossa, jotta sitä voidaan hyödyntää kokonaisvaltaisesti. Raportointi tukee arjen päätöksentekoa, strategisten ja toiminnallisten tavoitteiden seurantaan sekä auttaa toiminnan ja resursoinnin suunnittelussa.

Uudistukset mahdollistavat vaivattomamman tiedon hyödyntämisen päätöksenteossa ja lisäävät toiminnan läpinäkyvyyttä, vaikuttavuutta ja jatkuvaa parantamista kaupungin palveluiden tuottamiseksi.

TE-uudistus 2025 ja työllisyyspalvelut

Työllisyyspalvelujen tehtävänä on varmistaa, että työnhakijoiden osaaminen ja erilaiset palvelut tukevat mahdollisimman hyvin erikokoisten investointien toteutumista. Tässä tehtävässä on mukana laaja kumppaniverkosto, mikä takaa edellytykset pysyä kestävä työllisyyskasvun uralla.

TE-palvelut ja kotoutumisen palvelut ovat siirtyneet kuntien tehtäväksi ja valtion työ- ja elinkeinotoimistot eli TE-toimistot on lakkautettu ja niiden henkilöstö siirtynyt liikkeenluovutuksella kuntiin eri työllisyysalueille. Suomeen on muodostunut uudistuksen myötä 45 työllisyysaluetta, jotka ovat vastuussa työvoimapalveluiden hallinnollisesta järjestämisestä.

Kyseessä on erittäin merkittävä uudistus, jossa kaupungille on tullut uusia tehtäviä, rahoitusvastuita ja palveluita. Valtio osoittaa ko. toimintaan ja kasvaneisiin vastuihin valtionosuutta. Seinäjoen kaupunki toimii näistä yhdessä vastuukuntana ja on järjestänyt työllisyyspalvelut 1.1.2025 lukien yhdessä Isonkyrön ja Ilmajoen kuntien kanssa. Kuntayhteistyössä on yhteistyö tiivistynyt erityisesti Isonkyrön ja Ilmajoen kanssa osana yhteisen työllisyysalueen muodostamista.

Työllisyysuudistuksella on pyritty vastaamaan työllisyyden haasteisiin ja uudistamaan suomalaista työllisyydenhoitoa. Osaavan työvoiman saatavuus ja osaamisen vahvistaminen sekä kasvun edistäminen ovat keskeisiä tavoitteita, samalla kun pyritään vaikuttamaan työllisyysasteen nostamiseen ja työttömyysasteen laskemiseen ja työttömyyden pitkittymisen ehkäisemiseen.

Vuonna 2027 Seinäjoen työllisyyden kehitykseen vaikuttavat vahvistuva suhdanne-tilanne, sen myötä avautuvat työmahdollisuudet ja samaan aikaan korkeana pysyvä pitkäaikaistyöttömyys. Mahdollisia muutoksia työllisyyden kenttään voi tuoda eduskuntavaalien jälkeen laadittava uusi hallitusohjelma, joka voi muuttaa työllisyys-, työvoima- ja sosiaalipolitiikan suuntaa.

Työllisyyden alueellisena erityispiirteenä korostuvat Seinäjoen seudun investointihankkeet, erityisesti datakeskushanke. Alueen elinvoiman kehittymisen kivijalkana säilyy kuitenkin pienyritysvaltainen ja monipuolinen elinkeinorakenne, kolmatta sektoria unohtamatta. On tiedostettu myös maahanmuuton merkitys kaupungin kasvutekijänä ja kotoutumisessa onnistuminen on nostettu vahvasti esille myös uudessa kaupunkistrategiassa.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on kuntien lakisääteinen tehtävä. Vuoden 2027 aikana valmistellaan ja tuodaan kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi hyvinvointisuunnitelma vuosille 2027-2030. Hyvinvointisuunnitelma on kaupunkistrategian tavoitteita tarkentava suunnitelma ja siinä määritellään tavoitteet ja toimenpiteet asukkaiden hyvinvoinnin edistämiseksi. Pohjana suunnitelmalle on vuonna 2025 hyväksytty hyvinvointikertomus, kouluterveyskyselyn tulokset sekä muu tilasto- ja kokemustieto liittyen asukkaiden hyvinvoinnin tilaan. Suunnitelma valmistellaan ja toteutetaan yhdessä kaikkien toimialojen kanssa.

Kuntien rahoituksen valtionosuuden suuruus määräytyy pieneltä osin niiden tekemän hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön mukaan. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen valtionosuuden lisäosa eli HYTE-kerroin on kannustin, jolla halutaan varmistaa kuntien aktiivinen toiminta asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi. Lisäosan suuruus määräytyy toimintaa kuvaavien prosessi-indikaattoreiden ja tuloksia kuvaavien tulosindikaattoreiden perusteella. Näiden indikaattoreiden kehitystä seurataan vuosittain hyvinvointiraportissa.

Asukasbudjetointi (osallistava budjetointi)

Seinäjoen kaupungin osallistavan budjetoinnin malli on nimetty asukasbudjetiksi. Osallistava budjetointi toteutettiin vuosina 2021-2022 ensin pilottina, hyvien kokemusten myötä toiminta on vakinaistettu. Konsepti toteutetaan kaksivuotisena prosessina, jossa asukkaat ensimmäisenä vuonna ideoivat ja äänestävät. Asukkaiden valitsemat ehdotukset valmistellaan osaksi vuoden 2028 toteutusta. Budjetissa tälle on varattu 150 000 euron määräraha/ 2 vuotta. Hyvinvointia, yhteisöllisyyttä ja kaupunginosakeskusten huomioimista pidetään keskeisenä teemana. Määrärahan jakamisessa käytetään aluejakomallia, jonka tavoitteena on turvata osallistuvan budjetoinnin hyötyjen kohdentuminen eri puolille kaupunkia.

Vuosien 2027-2028 teemana on "Keskustat eläväksi yhdessä". Painopiste tällä kieroksella siirretään yhteisölliseen toimintaan, tapahtumiin ja paikalliseen kehittämiseen. Tavoitteena on vahvistaa keskustojen ja kaupunginosakeskusten elinvoimaa, lisätä asukkaiden osallisuutta sekä edistää yhteistyötä eri toimijoiden välillä. Asukasbudjetinkin avulla kaupunki, yhdistykset, järjestöt, seurakunnat, yhteisöt ja asukkaat toteuttavat yhdessä kaupunkistrategian tavoitteita. Samalla vahvistetaan paikallisten yhteisöjen roolia kaupungin kehittämiskumppaneina.

Osallistuva budjetointi vahvistaa asukkaiden vaikutusmahdollisuuksia, osallisuuden kokemusta ja luottamusta päätöksentekoon. Se lisää myös ymmärrystä julkisten varojen käytöstä sekä tuottaa kaupungille arvokasta tietoa asukkaiden tarpeista ja kehittämiskohteista. Lisäksi toimintamalli vahvistaa vuoropuhelua asukkaiden, yhteisöjen, luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden välillä.

Asukasbudjetin valmistelua, etenemistä ja toteutettavia hankkeita seurataan kaupungin osallistumisalustalla osoitteessa: www.meidan.seinajoki.fi.

Muita ajankohtaisia

- Kulttuuri- ja arkkitehtuuri: Aaltokeskus Seinäjoelta on nimetty vuonna 2026 Unescon maailmanperintökohteeksi. Kohteet ovat arkkitehtuurillisesti arvokkaita ja ainutlaatuisia. Maailmanperintö-status on merkittävä mm. matkailun edistämisen kannalta. Seinäjoen kansainvälinen tunnettuus myös kasvaa.
- Etelä-Pohjanmaan liiton kanssa tehdään edunvalvontayhteistyötä.
- Kaupungissa on kasvava ammattikorkeakoulu (SeAMK) ja Seinäjoen yliopistokeskus, mitkä tuovat myös kasvuun tarvittavaa osaavaa, korkeasti koulutettua työvoimaa. Seinäjoen koulutuskuntayhtymä Sedu investoi merkittävästi myös uusiin ammatillisen koulutuksen kampuksiin, joista uusin on rakenteilla Seinäjoelle: Kirkkokadun kampus on valmis vuonna 2028. Osaamisen saatavuus on alueen kilpailutekijöitä.
- Seinäjoen kaupungin yrittäjyyden ykköskaupunkiasema on jatkunut pitkään, tuoreimpina 1. sija vuodelta 2025 EK:n kuntarankingissa ja 10. sija vuodelta 2026 Suomen yrittäjien kuntabarometrissä.
- Datacenter-investointi etenee suotuisasti. Datacenterin hukkalämpö hyödynnetään samalla, kun uutta tekoälyekosysteemiä rakennetaan Seinäjoelle. Myös uusiutuvan energiatuotannon merkittävä lisääminen jatkuu Seinäjoen Energia Oy:n investointien ja aiempina vuosina tehtyjen toimintojen uudelleenjärjestelyjen myötä.

Kaupungin talouden tavoitteet on kirjattu kaupunkistrategiassa seuraavasti:

TAVOITE

Osaava ja terveen talouden Seinäjoki

Hyvinvoiva ja osaava henkilöstö sekä tasapainoinen talous mahdollistavat kaupungin kestävä kasvun. Mitoitamme palvelutuotantoamme väestökehitystä ja tarvetta vastaavaksi.

1. Osaava ja motivoitunut henkilöstömme takaa palvelukykyämme
2. Taloutemme tukee kasvua ja hyvinvointia

TOIMENPITEET

- Vahvistamme kaupungin rahoitusasemaa ja hillitsemme toimintamenojen kasvua.
- Palvelut ja rakenteet vastaavat tulevaisuuden tarpeita.
- Mitoitamme investointitason tulorahoituksen mukaiseksi ja investoimme rohkeasti vetovoiman kehittämiseen.
- Parannamme palveluiden tuottavuutta hyödyntämällä digitalisaatiota, tekoälyä, tietoa ja uusia toimintatapoja.
- Hyödynnämme yhteisöllisiä ja ennaltaehkäiseviä toimintamalleja, jotka vahvistavat hyvinvointia ja kestävä palvelurakennetta.
- Uudistamme toimintaamme ja toteutamme strategiaamme hyödyntämällä ulkoista rahoitusta, erityisesti EU-rahoitusta, sekä vahvistamalla kansainvälisiä kumppanuuksia ja verkostoja.

Muita strategiaan liittyviä taloutta ja omistajaohjausta koskevia tavoitteita

- Korkoriskin hallinta: Lainasalkusta on suojattu aina vähintään 50 %.
- Kaupunkikonsernin sisäistä yhteistyötä edistetään, jotta kaupunkikonsernille asetetut taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet saavutetaan. Omistajaohjauksessa ja yhteistyössä tytär- ja osakkuusyhteisöjen kanssa otetaan huomioon kaupunkikonsernin kokonaisuus.
- Kaupungin tytär- ja osakkuusyhteisöjen omistamisen on palveltava kaupunginvaltuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamista. Omistuksesta voidaan luopua, mikäli omistaminen ei palvele näitä tavoitteita. Strateginen tuotantoinfra, verkosto ja kiinteistöt ovat kaupunkikonsernin omistuksessa. Kaupungin omistajuutta arvioidaan säännöllisesti.
- Hankinnat edistävät aitoa kumppanuutta alueen yritysten kanssa. Hankinnoissa huomioidaan taloudellisuus, kestävyys ja vaikuttavuus. Hankintoja toteutetaan hankintojen strategisen toimenpideohjelman 2026-2029 mukaisesti. Hankintojen strateginen toimenpideohjelma on hyväksytty kaupunginhallituksessa 2.2.2026 (§ 32).

Terveen talouden Seinäjoki -tavoitteen kehitystä seurataan liikennevaloin seuraavilla mittareilla:

- Taseen kertyneet ylijäämät: tavoite emokaupunki vähintään 35 milj. € ja kaupunkikonserni vähintään 140 milj. €.

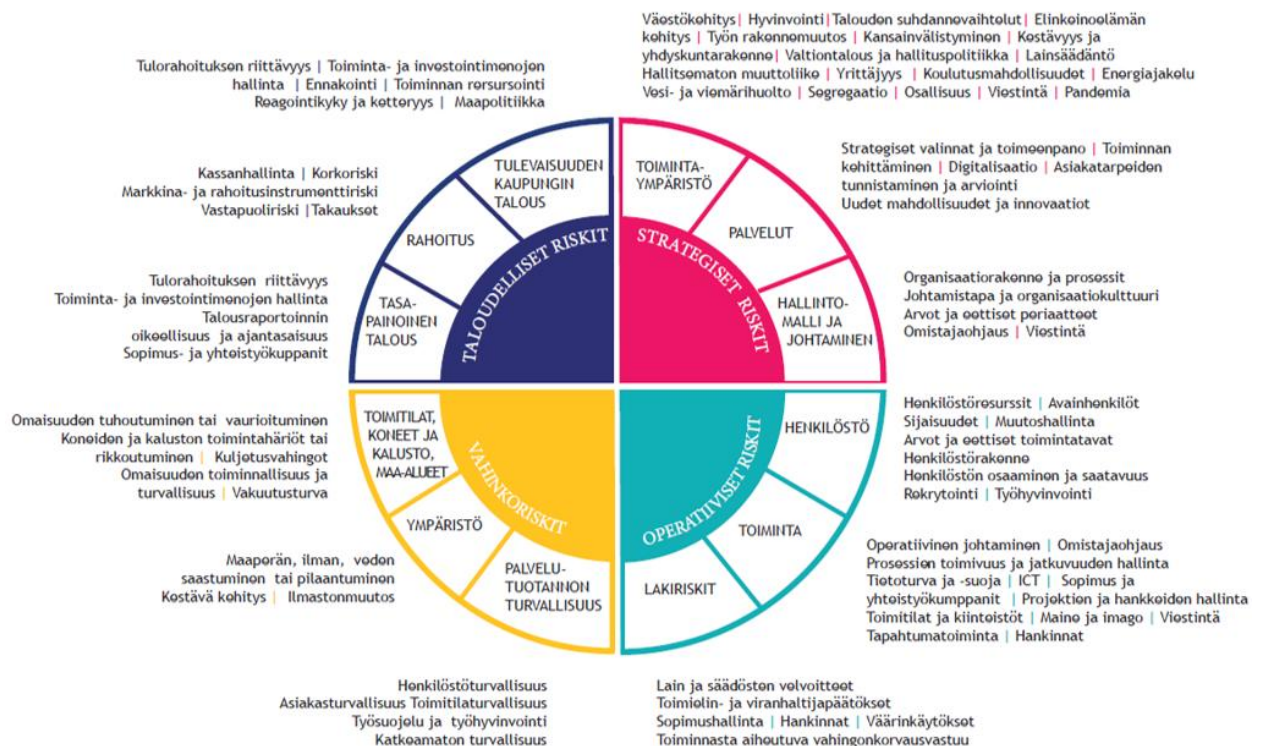

- *Toimintakatteen muutos-% (vertailukelpoinen): tavoite enintään 1,5-2 % vuodessa.*
- *Investointien tulorahoitus, % (vuosikate/poistot/ nettoinvestoinnit): vuosikate kattaa poistoista ja nettoinvestoinneista 100 %.*
- *Tilikauden tulos: vähintään 10 miljoonaa euroa.*
- *Lainakanta €/asukas: tavoite emokaupunki enintään 4 850 €/asukas ja kaupunkikonserni vastuineen enintään 9 000 €/asukas.*
- *Lainasalkun korkotaso ja lainojen suojausaste, %: Lainasalkun korkotaso marginaalin kanssa on keskimäärin enintään 2,5 %. Lainoista on suojattu väh. 50 %.*
- *Ulkoisen hankerahoituksen määrä, €/vuosi: tavoite vähintään 2 milj. €/vuosi.*

5. SEINÄJOEN KAUPUNGIN MERKITTÄVIMMÄT RISKIT JA NIIDEN HALLINTAKEINOT

Riskienhallinnan tarkoituksena on tunnistaa organisaatioon vaikuttavia potentiaalisia tapahtumia ja pitää riskit riskinottohalukkuuden rajoissa, jotta voidaan olla kohutuullisen varmoja organisaation tavoitteiden toteutumisesta. Seinäjoen kaupungissa riskit luokitellaan strategisiin, operatiivisiin, taloudellisiin ja vahinkoriskeihin. Alla olevassa kuvassa on esitetty Seinäjoen kaupungin riskiavaruus, johon on kerätty kaupungin olennaisia toimintoja ja asiakokonaisuuksia sekä toimintaympäristön tuomia vaikutuksia. Riskiavaruus toimii tukena riskien ja mahdollisuuksien tunnistamisessa.

Kaupunginhallitus vastaa riskienhallinnan järjestämisestä siten, että kaupungin toiminnan olennaiset riskit tunnistetaan ja kuvataan, riskin toteutumisen vaikutukset, toteutumisen todennäköisyys ja mahdollisuudet hallita riskejä arvioidaan. Tavoitteita asetettaessa tulee varmistaa, että riskit otetaan asianmukaisesti huomioon. Toimialat varmistavat osaltaan, että riskienhallinta sisällytetään kaikkiin toimintoihin ja nimeävät riskienhallintaprosessista toimialallaan vastaavat ja riskienhallintaan valtuutetut tahot. Riskejä hallitaan Seinäjoen kaupungin jokaisella tulosalueella ja jokaisella on vastuu riskienhallinnasta. Riskienhallinta on osa Seinäjoen kaupungin hallintotapaa, johtajuutta, strategiaa, tavoitteita ja toimintoja.

Riskienhallinnan prosessin, selkeiden ohjeistusten ja tietojärjestelmän avulla saadaan ajantasaista tietoa ja raportointia Seinäjoen kaupungin merkittävimmistä riskeistä ja riskienhallintatoimenpiteistä. Talousarvioprosessissa toimialat laativat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan suunnitelman, jossa kuvataan toimialan toimintaympäristö sekä riskienhallintaprosessin vastuut ja käytännön toteutus. Riskien ja mahdollisuuksien arvioinnin yhteydessä tunnistetaan tavoitteita uhkaavia riskejä,

arvioidaan niiden vaikutuksia ja laaditaan toimenpiteet riskien hallitsemiseksi. Merkittävimmät riskit ja hallintatoimenpiteet raportoidaan hallintosäännössä määritellyille lautakunnille ja edelleen kaupunginhallitukselle.

Strategiset riskit

Strategisten riskien määrä on pysynyt ennallaan, mutta riskitaso on hieman laskenut viimeisen vuoden aikana. Toimintaympäristön muutokset, globaali tilanne ja niihin liittyvät epävarmuudet näkyvät Seinäjoen kaupungin strategisissa riskeissä.

Maahanmuutto on Seinäjoen väestönkasvua vahvistava tekijä, joten on tärkeää, että muuttajat kotoutuvat osaksi yhteisöämme. Maahanmuuttajien kotoutuminen edellyttää kaupungin palveluiden, maahanmuuttajien neuvonnan ja ohjauksen sekä maahanmuuttajien osallisuutta ja yhteisöön kiinnittymistä tukevien toimintojen kehittämistä. Myös yhteistyö muiden kotoutumista tukevien tahojen kanssa on ensiarvoisen tärkeää.

Vuokra-asuntotilannetta ei nähdä enää yhtä akuuttina riskinä kuin vuosi sitten, mutta tilannetta on edelleen seurattava tiiviisti. Kaupungin tytäryhtiölle Sevas Kodit Oy:lle on valmistunut uudiskohteita, mikä osaltaan helpotti vuokra-asuntotilannetta. Kaupungin on kuitenkin edelleen tuettava kaavoituksella asuntotuotantoa.

Opiskeluhuollon palveluiden riittävyys on tunnistettu myös merkittäväksi riskiksi. Etenkin koulupsykologipalvelun riittävyys on asettanut haasteita toiminnalle. Säännöllinen yhteydenpito ja toiminnan kehittäminen yhteistyössä ovat erittäin tärkeässä osassa riskin hallintaa.

Taloudelliset riskit

Taloudellisten riskien määrä ja riskitaso ovat pysyneet ennallaan viimeisen vuoden aikana. Taloudelliset riskit liittyvät käyttötalouden tasapainoon, velkamäärän kasvuun sekä toimialueiden rahoituksen riittävyyteen.

Riskinä on, että käyttötalouden menot ovat liian korkealla tasolla suhteessa tulorahoitukseen. Valtionosuuteen ei ennakoita kasvua huolimatta kunnille annettavista uusista tehtävistä ja kustannustasojen kasvusta. Verotulojen tasoon vaikuttaa yleinen taloudellinen tilanne, johon odotetaan tulevana vuonna hieman kasvua. Missä vaiheessa mahdollinen kasvu näkyy työllisyydessä ja yritysten menestyksessä ja sitä kautta verotulojen kasvussa, on vielä epävarmaa. Toimialat näkevät riskinä rahoituksen riittävyyden tarpeellisten palveluiden järjestämiseen.

Seinäjoen kaupungilla on käynnissä merkittäviä talouden tasapainotustoimia. Rakenteellisella talouden sopeutusohjelmalla 2025-2028 tavoitellaan 15 miljoonan euron edestä pysyviä taloudellisia vaikutuksia. Sopeutusohjelma tukee kaupungin hallittua kasvua ja kestävästä taloudenpitoa kaupunkistrategian tavoitteiden mukaisesti. Rakenteellisen talouden sopeutusohjelman onnistumiseen tarvitaan hyvää ja vastuullista valmistelua ja vahvaa poliittista kompromissikykyä. Tiedolla johtamiseen panostetaan ja sillä tavoitellaan lisää reaaliaikaisia välineitä myös arkipäivän talousjohtamiseen.

Merkittävänä riskinä taloudessa nähdään myös kaupungin ja kaupunkikonsernin velkamäärän korkea taso. Kaupungilla on seuraavina vuosina edessä merkittäviä investointeja, jolloin riskinä on velkamäärän kasvaminen edelleen. On tärkeää pitää huolta tilikauden ylijäämien tarpeellisesta tasosta, jolloin investointeja voitaisiin rahoittaa osin tulorahoituksella.

Operatiiviset riskit

Operatiivisten riskien määrä on pysynyt ennallaan, mutta riskitaso laskenut viimeisen vuoden aikana. Merkittävimmät operatiiviset riskit liittyvät sään ääri-ilmiöihin, toimitilojen kuntoon ja henkilöstöriskeihin.

Operatiivisista riskeistä merkittävin liittyy sään ääri-ilmiöihin. Varsinkin rankkasateet ovat lisänneet riskin toteutumisen todennäköisyyttä. Seinäjoen maaperä on taasaista ja rankkasateiden jälkeisten vesimassojen ohjaaminen pois asutuksesta vaatii erityisiä toimenpiteitä. Jo kaavoituksessa on otettava asia huomioon. Kaupungissa on tehty selvityksiä pahimpien tulva-alueiden tilanteesta ja osassa alueita on saatu valmiiksi vesimassojen viivästystoimenpiteitä. Henkilöstön hälytysjärjestelmä on kunnossa.

Kaupungilla on omistuksessaan mittava määrä toimitiloja. Niiden ylläpidon, kunnossapidon ja siivouksen laadulla vaikutetaan merkittävästi toimitilan käytettävyyteen. Riskinä on, että kaikkia toimitiloja ei saada pidettyä ajantasaisesti kunnossa ja osa toimitiloista joutuu odottamaan esimerkiksi saneerausta pidempään.

Toimialoilla merkittävinä nähdään henkilöstöön liittyvät riskit. Kaupungin toiminnot ja palvelut tuotetaan henkilöstön turvin, mikä korostaa riskejä liittyen mm. sijaistamiseen, henkilöstön riittävyteen, henkilöstövaihdoksiin, työhyvinvointiin ja rekrytointiin. Henkilöstöön liittyvien riskien riskitaso on kuitenkin maltillinen johtuen riskienhallintatoimenpiteistä. Vakituisen henkilöstön määrää on lisätty vakinaistamalla määräaikaista työsuhteita, resursseja on lisätty rekrytointiprosessiin sekä yhteistyötä koulutusorganisaatioiden kanssa kehitetään jatkuvasti.

Vahinkoriskit

Kaupungin vahinkoriskeihin on varauduttu vakuutuksin sekä vahinkorahaston avulla. Seinäjoen kaupungin vahinkoriskejä ei ole määritelty merkittäviksi.

Kuvio. Talousarviovalmistelun vuosikello.

7. TALOUSSUUNNITELMA

Kaupungin taloussuunnitelman suunnittelu jätettiin vuoteen 2030 ja se valmistetaan erikseen ja liitetään osaksi tätä talousarviokirjaa.

8. TALOUSARVIO

Talousarviossa on esitetty oheisena selvitykset tuloslaskelmaosasta, investointiosasta ja rahoitusosasta.

Talousarviokirjassa on jäljempänä lisäksi seuraavat kokonaisuudet:

- Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet sekä niitä vastaavat määrärahat tulosaluetasolla, joka on myös valtuustoon nähden sitova määrärahataso.
- Keskeisimpien tytäryhteisöjen toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet.
- Yksityiskohtaiset talousarviomäärärahat kustannuspaikkatasolla seuraaville toimialoille:
 - Konsernipalvelut
 - Sivistyksen ja hyvinvoinnin toimiala
 - Kaupunkiympäristön toimiala
 - Elinvoiman ja työllisyyden toimiala
- Investoinnit

8.1 Tuloslaskelmaosa

Oheisena on esitetty kaupungin tuloslaskelmaosa.

Taulukko: Tuloslaskelmaosan TA2027 vertailu edellisiin vuosiin.

TALOUSARVION TULOSLASKELMAOSA,						
1 000 €	TP2025	TA2026 muutettu	TP2026 ennuste	TA2027	Muutos-%	Muutos-€
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot	29 028	29 981	29 991	30 376	1,3	385
Maksutuotot	8 465	8 484	8 484	8 547	0,7	63
Tuet ja avustukset	3 515	3 677	3 677	3 417	-7,1	-260
Muut toimintatuotot	40 932	39 538	41 071	39 098	-1,1	-1 973
Toimintatuotot yht.	81 940	81 680	83 222	81 438	-0,3	-1 784
TOIMINTAKULUT						
Palkat ja palkkiot	-116 820	-121 989	-121 489	-124 778	2,3	-3 289
Henkilöstösivukulut	-27 132	-27 658	-28 179	-28 487	3,0	-308
Palvelujen ostot	-50 417	-56 398	-55 433	-55 146	-2,2	287
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-20 609	-22 675	-22 551	-21 920	-3,3	631
Avustukset	-16 817	-16 803	-17 239	-18 047	7,4	-808
Muut toimintakulut	-40 083	-39 337	-39 337	-39 530	0,5	-193
Toimintakulut yht.	-271 878	-284 860	-284 228	-287 909	1,1	-3 681
TOIMINTAKATE	-189 938	-203 181	-201 006	-206 471	1,6	-5 465
Verotulot						
Kunnan tulovero	132 766	144 500	145 000	147 925	2,4	2 925
Kiinteistövero	31 373	27 250	27 250	30 000	10,1	2 750
Osuus yhteisöveron tuotosta	14 678	15 800	15 850	17 075	8,1	1 225
Valtionosuudet	31 368	33 640	33 585	34 000	1,1	415
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkotuotot	6 093	5 828	5 828	5 852	0,4	24
Muut rahoitustuotot	9 319	7 830	7 830	7 990	2,0	160
Korkokulut	-8 775	-8 027	-8 027	-8 850	10,3	-823
Muut rahoituskulut	-1 070	-205	-205	-242	18,0	-37
VUOSIKATE	25 814	23 434	26 105	27 279	16,4	1 174
POISTOT	-19 864	-21 600	-21 100	-21 975	1,7	-875
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT						
Satunnaiset tuotot						
Satunnaiset kulut						
TILIKAUDEN TULOS	5 950	1 835	5 005	5 304	6,0	299

Vuoden 2027 talousarviossa vertailukelpoinen toimintakatekasvu muutettuun talousarvioon 2026 nähden on noin 1,6 % ja tilinpäätösennusteeseen noin 2,7 % kun huomioidaan vireillä olevien, todennäköisesti toteutuvien pela- ja sote-myyntien vaikutukset kaupungin talouteen.

Vuoden 2026 tuloslaskelmaosasta lasketut keskeiset **tunnusluvut** ovat oheiset:

Tunnusluvut	TA2027
Toimintatuotot/Toimintamenot, %	28,3
Toimintakate €/asukas	-3 020
Vuosikate/Poistot, %	124,0
Vuosikate/asukas	399,0
Asukasmäärä 31.12.2027 (ennuste)	68 364

Tuloslaskelmaosa osoittaa, kuinka tulorahoitus riittää palvelutoiminnan menoihin, korkoihin ja muihin rahoitusmenoihin sekä omaisuuden kulumisen edellyttämiin suunnitelman mukaisiin poistoihin.

Toimintatulot

Toimintatulojen määrä vuoden 2027 talousarvioehdotuksessa on noin 81,4 milj. euroa, ja vähennystä vuoden 2025 muutettuun talousarvioon on 0,3 %.

Kaupungilla on hanketoimisto elinvoimapalveluissa. Tavoitteena on hankerahoituksen mahdollisimman hyvä hyödyntäminen ja hanketulosten ja -kehittämisen tuominen näkyviin. Kaupunkistrategian uutena mittarina on hankerahoituksen %-määrä.

Pitkään matalasuhdanteessa olleen asuntokaupan ja asuinrakentamisen odotetaan elpyvän varsin hitaasti. Muu rakentaminen on jo elpynyt ja yksityiset investoinnit ovat kasvussa. Datacenter-maakaupat ovat mahdollisia myös vuonna 2027.

Kaupunki keventää myös tulevana vuosina tasettaan myymällä mm. kiinteistöjä ja yhtiöitä, jotka eivät ole strategisesti niin tärkeitä ja jotka myymällä voidaan vahvistaa omavaraisuusastetta ja myös myyntivuoden tulosta. Samalla suhteellinen velkaantuneisuus pienenee. Vuoden 2027 talousarvioon sisältyy kertaluonteisia myyntituloja 1 milj. euroa: kyseeseen tulevat mm. kaupungin omistamia kiinteistöjen myynnit sekä mahdolliset muut yhtiömyynnit ja velvoitepysäköintikorvaukset.

Toimintamenot

Toimintamenojen määrä vuoden 2027 talousarvioehdotuksessa on noin 287,9 milj. euroa, ja lisäystä vuoden 2026 muutettuun talousarvioon on 1,1 %.

Muutos ensi vuodelle on hyvin maltillinen: rakenteellinen talouden sopeutusohjelma näkyy myönteisesti toimialojen kustannuskehityksessä.

Isoimmat lisäykset toimialoista ovat sivistys- ja hyvinvointipalveluihin (muutos 1,7 % muutettuun talousarvioon ja 2,2 % tilinpäätösennusteeseen), jonka palvelut ovat hyvin henkilöstöpainotteisia. Elinvoima- ja työllisyyspalvelujen rahoituskustannuksissa näkyy vastuiden kasvaminen TE2025 ja Koto2025-uudistusten myötä. Valtakunnalliset virka- ja työehtosopimuskorotukset näkyvät kaikkien toimialojen henkilöstökuluissa. Rakenteellisilla sopeutustoimilla hillitään pysyvämmän menokehitystä.

Digiälykäs kaupunki edellyttää panostuksia it-palveluihin (tietohallinto) ja tiedolla johtamiseen ja uutena myös tekoälyn hyödyntämiseen: toisaalta tämä tuo myös tuottavuusmahdollisuuksia ja uusia toimintatapoja palveluihin ja tukipalveluihin. Osallistavaa budjetointia ja prosentti-taiteelle ja kulttuurille -ohjelmaa jatketaan vakinaisena toimintana. Kaupunki edistää kestävästä kehitystä ja etsii ja toimeenpa-

nee käytäntöön energian säästöratkaisuja myös vuonna 2027.

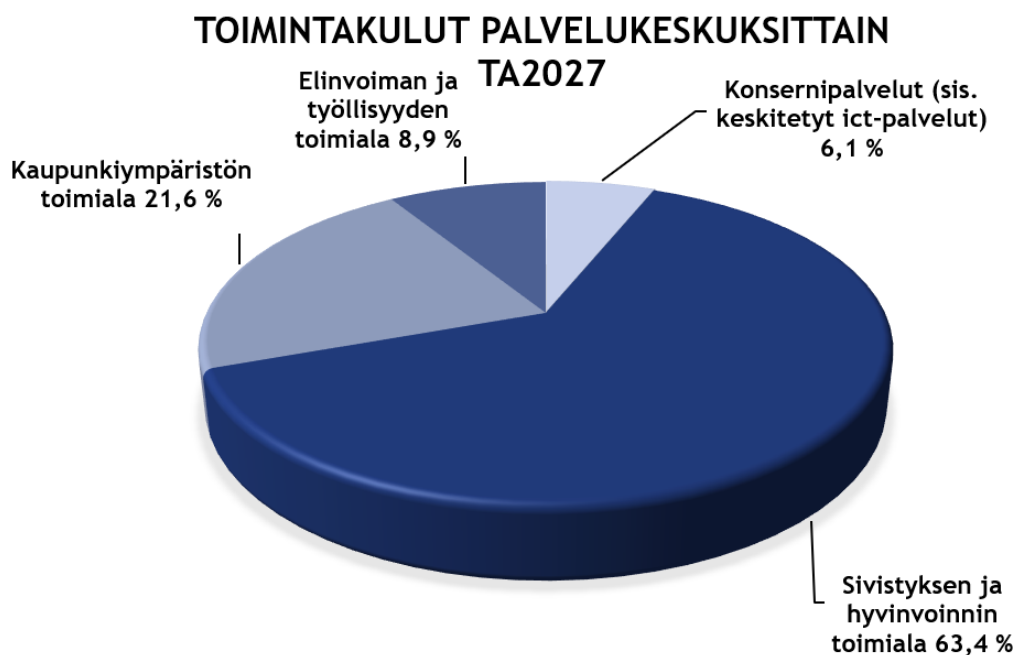
Lainanhoitokuluissa näkyy korkojen ennakoitu kasvu. Lainamäärä on yhä korkea.

Toimintamenot palvelukeskuksittain

Sivistys- ja hyvinvointipalvelut ovat yli 63 % kaupungin kaikista toimintamenoista elinvoiman ja työllisyyden suhteellinen osuus on kasvanut ja on noin 9 %.

Taulukko ja kuvio. Toimintakulut TA2026 palvelukeskuksittain.

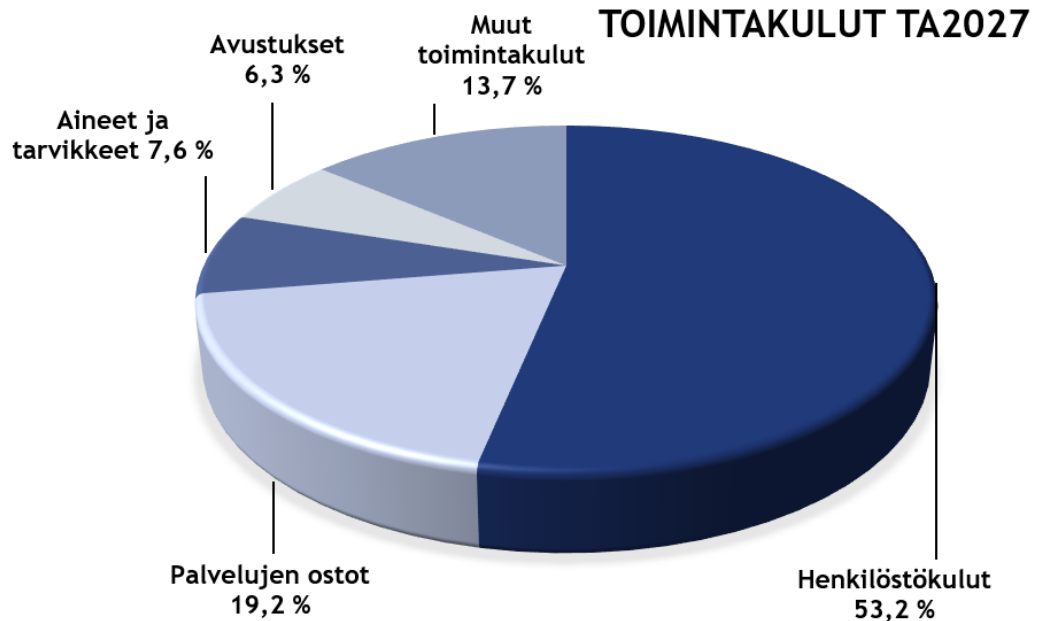
Toimintakulut TA2027, mukana sisäiset	1 000 €	%
Konsernipalvelut (sis. keskitetyt ict-palvelut)	17 630	6,1 %
Sivistyksen ja hyvinvoinnin toimiala	182 430	63,4 %
Kaupunkiympäristön toimiala	62 283	21,6 %
Elinvoiman ja työllisyyden toimiala	25 552	8,9 %
Yhteensä	287 909	

Taulukko ja kuvio: Toimintakulut jakautuminen eri tiliryhmille, TA2027.

Toimintakulut TA2027	1 000 €	%
Henkilöstökulut	153 266	53,2 %
Palvelujen ostot	55 146	19,2 %
Aineet ja tarvikkeet	21 920	7,6 %
Avustukset	18 047	6,3 %
Muut toimintakulut	39 530	13,7 %
Yhteensä	287 909	

Henkilöstökulut ja palvelujen ostot muodostavat noin 72,4 % kaupungin toimintamenoista ja se on noin 0,6 %-yksikköä vähemmän kuin vuonna 2026. Muiden toimintakulujen, käytännössä sisäisten vuokrien ja kulujen suhteellinen osuus noin 13,7 %: tämä sisältää mm. sisäiset vuokrat sekä ruoka- ja siivouskulut. Kustannusten hillitsemiseksi on tärkeä luopua niistä kiinteistöistä, joilla ei ole kaupungille strategista merkitystä tai jotka ovat muutoin toiminnan muuttuessa tarpeettomia. Emokaupungin ja kaupunkikonsernin tilat on oltava mahdollisimman tehokkaassa käytössä. Myös ruoka- ja siivouspalveluissa tuotteistaminen ja mahdollisimman kustannustehokas toiminta on tavoitteena.

Henkilöstösuunnitelma talousarviovuodelle 2027

Seinäjoen kaupungin toiminta on hyvin pitkälle palvelutoimintaa, jonka merkittävien resurssi on henkilöstö. On merkityksellistä, että tätä resurssia koskevat suunnitelmat ovat kokonaisvaltaisia ja pitkällä aikaperspektiivillä laadittuja, huomioiden kaikki tiedossa olevat muutokset toimintaympäristössä. Oikea määrä oikeanlaisia ihmisiä oikeassa paikassa kaikilla organisaation tasoilla tuottaa kustannustehokkaimman tuloksen palveluiden toteutumisen sekä henkilöstön hyvinvoinnin kannalta.

Valmisteltaessa vuoden 2027 henkilöstösuunnitelmaa lähtökohtana ja toimialoille ohjeena on, että kaikki uudet vakituiset palvelussuhteet (työ- ja virkasuhteiset) on perusteltava erityisen kriittisesti ja huolellisesti tarpeiden ja vaikuttavuuden näkökulmista. Tulosalueita on pyydetty 12.6.2026 mennessä tekemään esityksensä perustettavista sekä lakkautettavista viroista ja toimista. Tulosalueiden esityksistä on laadittu yhteenveto, jonka pohjalta on käyty syventäviä keskusteluja toimialojen kanssa talousarvion valmistelun rinnalla ja siltä pohjalta esityksiä on joiltain osin karsittu ja muutettu. Palkkakustannusten kasvuun on talousarviopohjissa varattuna 5,2 %, mikä sisältää sopimuskorotukset.

Kaupungin henkilöstömäärä lukumääräisesti oli 31.12.2025 yhteensä 2807 ilman työllistettyjä. Tästä vakinaisia oli 83,0 % eli 2331 henkilöä. Vuoden 2027 henkilöstösuunnitelman esityksissä on yhteensä 4 kokoaikaista ja yksi osa-aikainen uutta vakituista virkaa tai tointa. Lisäksi henkilöstösuunnitelmassa on yhteensä kolme vakinaistamista ja 2 rakennemuutosta, joka tarkoittaa yhden uuden toimen perustamista ja yhden lakkauttamista sekä yhden viran muuttamista 50 %:sta 100 %:ksi, jotta saavutetaan ajan tarpeisiin paremmin vastaavia tehtäviä.

Edelleen talouden tiukkana aikana, on kiinnitettävä erityistä huomiota osaavan työvoiman saatavuuteen ja osaamisen päivittämiseen samalla, kun panostetaan hyvään johtamiseen ja työhyvinvoinnin edistämiseen.

Vuoden 2027 henkilöstösuunnitelmassa on uusia vakinaisia virkoja/toimia, vakinaistamisia ja rakennemuutoksia, joiden kustannusvaikutukset sivukuluineen ovat seuraavat:

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA TA 2027		
	Vakanssit	Vuosikustannukset sivukuluineen *)
Uudet vakituiset vakanssit	4 + ½	276 800 €
Valtion rahoitus toimeen		-48 700 €
Vakinaistaminen	3	- ei uutta kustannusta (134 200 €)
Rakenteelliset muutokset yhteensä	1 + ½	52 400 €
YHTEENSÄ		280 500 € (+134 000 €)

*) vuosikustannukseen vuoden 2027 osalta vaikuttaa vakanssin täyttämisen ajankohta. Näin ollen kustannus ei toteutune vielä 2027 täysimääräisenä.

Toimintakate

Toimintakate muodostuu käyttötalouden eli palvelutuotannon toimintatulojen ja -menojen erotuksesta. Toimintakate kertoo siis sen, kuinka paljon verorahoituksella (verotulot ja valtionosuudet) ja rahoitustuottojen ylijäämällä katetaan kaupungin palvelutuotannosta.

Toimintakate on vuoden 2027 talousarvioehdotuksessa noin -206,5 milj. euroa ja asukasta kohden laskettuna noin -3 020 euroa/asukas. Toimintakatemuutos on noin 1,6 % verrattuna vuoden 2026 muutettuun talousarvioon ja 2,7 % vuoden 2026 tilinpäätösennusteeseen.

Tärkeää, että koko kaupungin tasolla kustannustietoisella otteella jatketaan, ja priorisoidaan palveluja ja toisaalta mietitään myös palvelutason tasoa. Myös tulopuolta on tarkasteltava toimintakatteen vahvistamiseksi.

Rakenteellisen sopeutusohjelman 2025-2028 tavoitteena on koko kaupungin tasoisesti enintään 1,5 % - 2 %:n vuotuinen kasvutaso. Tämä edellyttää toimintatapojen rohkeaa uudistamista, palvelutason osittaista alentamista ja rakenteellisia muutoksia. Palveluverkkoratkaisuja on tehty vuosina 2025 ja 2026, ja ne näkyvät alentuneina kustannuksina myös vuosina 2027-2030. Myös digitalisaation, tekoälyn ja tiedolla johtamisen mahdollisuudet halutaan hyödyntää prosessien ja palvelujen uudistamisessa. Digiälykäs kaupunki on tavoitteena uudistuvassa kaupungissa.

Verotulot

Vuodesta 2027 odotetaan talousennusteiden mukaan käännettä vahvemman talouskasvun tielle, mikä heijastuu myös verotulokehitykseen. Vaikka yleisessä taloudessa on nähtävissä käännettä parempaan, geopoliittinen tilanne maailmalla ja mm. Suomessakin näkyvä korkea työttömyys, asuntomarkkinoiden hidas toipuminen ja asuntorakentamisen pitkään jatkunut matalasuhdanne lisäävät epävarmuutta.

Valtionosuuskokonaisuudesta kuntien verokompensaatioiden osuus erotetaan omalle momentille ja on osa valtionosuutta.

Kunnallisveron, yhteisöveron ja kiinteistöveron aikasarjat ja arviot vuodelle 2027 on esitetty seuraavissa taulukoissa. Arviot kunnallisverotuotosta perustuvat kunnan omiin arvioihin, tilitysten tämänhetkiseen tilanteeseen ja Kuntaliiton arvioihin.

Kunnallisverot

Kunnallisveroihin ei esitetä muutoksia. Kunnallisvero on ensi vuonna 9,2 %.

Taulukko: Kunnallisveron kehitys 2018-2025 ja arviot vuosille 2026-2027, Seinäjoen kaupunki.

KUNNALLISVERO vuodet	Verokertymä	
	1 000 €	Muutos-%
2018	208 304	1,7 Veroprosentti SJK 21,0 %
2019	216 332	3,9 Tulorekisterin valtakunnalliset haasteet ja verokorttiuudistus vaikuttavat jaksotukseen ja osa vuoden 2019 kunnallisverotuloista siirtyi vuoteen 2020 ja osa ennakoista verokorttiuudistuksen
2020	226 354	4,6 Koronavuosi vei merkittävästi verotuloja. Osa vuoden 2019 verotuloista tilittyi vasta vuonna 2020 (verohallinnon tekniset haasteet v. 2019).
2021	231 654	1,6 Veroprosentti SJK 21,0 %, maan keskiarvo 20,02 %
2022	250 921	8,3 Yleinen talouden kasvu näkyy myös verotuloissa. Veroprosentti 21,0 %, efektiivinen
2023	120 700	-48,3 Kunnallisveroon on hyvinvointialueuudistuksen vuoksi tehty verojen vähennys -12,64 %.
2024	120 464	-0,2 % Kunnallisvero 8,4 %. Efektiivinen kunnallisveroaste
2025	132 766	10,2 % Kunnallisvero 9,2 %. Muutos +0,8 %-yksikköä. Efektiivinen kunnallisveroaste 7,37 %.
TAmuut.2026	144 500	8,8 % Kunnallisvero 9,2 %. Efektiivinen veroaste 7,36 %.
TA2027	147 925	2,4 % Kunnallisvero (tulovero) 9,2 %. Ei muutosta veroasteeseen. Efektiivinen veroaste 7,39 %.

Kunnallisverotuotoksi arvioidaan noin 147,9 milj. euroa. Työttömyystilanne on yhä vaikea, Euroopan pahinta.

Yhteisöverot

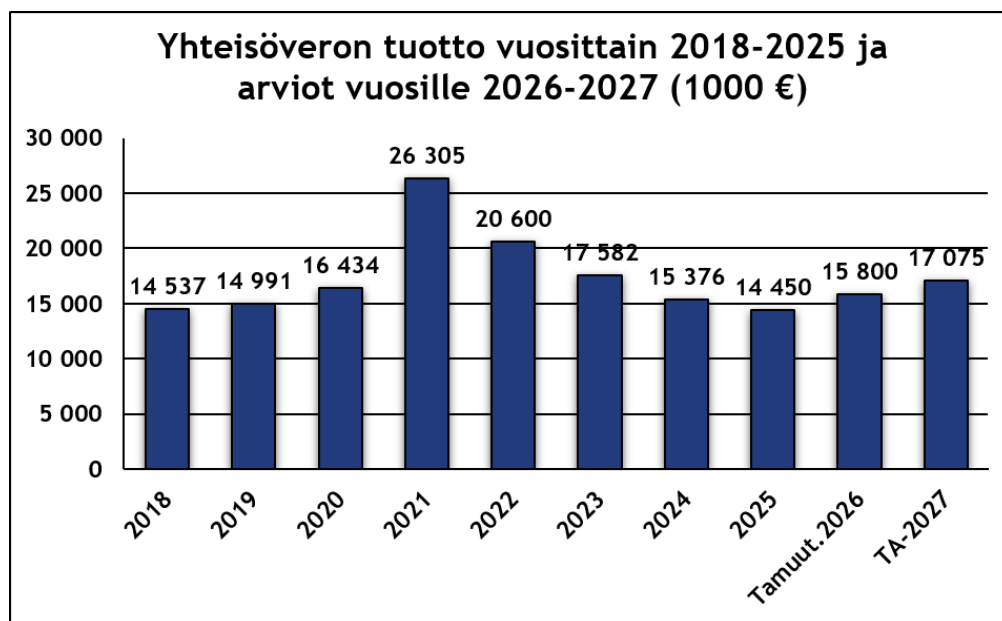
Yhteisöverotuotoksi vuonna 2027 arvioidaan noin 17,1 milj. euroa.

Yritysten tuloskehitys on vahvistunut loppuvuodesta 2025 yleisen talouden käännytystä Suomessa kasvuksi. Tämä näkyy myös Seinäjoen kaupungin ensi vuoden yhteisöverontuotossa.

Tehty yhteisöveron alennus (20 %:sta 18 %:iin) vuoden 2027 alusta lukien kompensoidaan täysmääräisesti kunnille.

Taulukko: Yhteisöveron tuotto vuosina 2018-2025 ja arviot vuosille 2026 ja 2027, Seinäjoen kaupunki.

Kiinteistöverot

Kiinteistöveroprosentteihin ei esitetä muutoksia vuodelle 2027.

Maapohjan (yleinen kiinteistövero) verotuksessa lakimuutos 1.1.2024 lukien alarajan nostamisesta 0,9 %:sta 1,3 %:iin ei vaikuta Seinäjoen ensi vuoden kiinteistöveroprosentteihin.

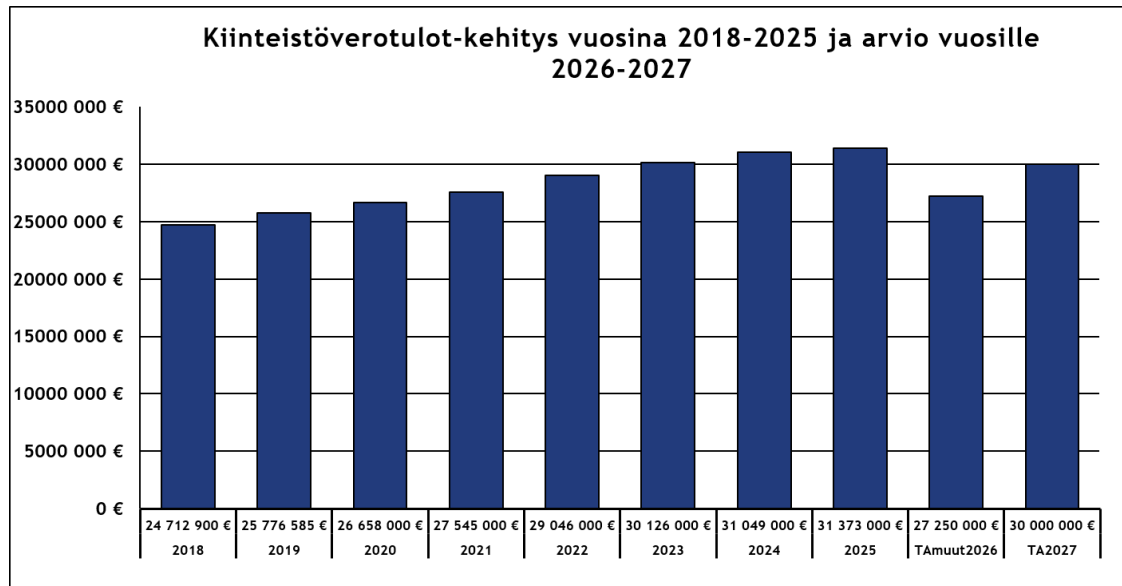
Kiinteistöverotuotto on ainoa vero, jossa kunta saa tuoton 100 %:sti. Kiinteistöverotuoton suhteellinen merkitys kunnissa kasvaa koko ajan.

Taulukko: Kiinteistöveroprosentit 2027.

Kiinteistöverot veroprosentit	2026	2027
Yleinen kiinteistöveroprosentti	1,45	1,45
Vakituiset asuinrakennukset	0,60	0,60
Muut asuinrakennukset	1,65	1,65
Yleishyödylliset yhteisöt	0,00	0,00
Rakentamattomat rakennuspaikat	5,00	5,00
Voimalaitosrakennukset	3,10	3,10

Kiinteistöjä on noin 30 000.

Taulukko: Kiinteistöverokehitys 2018-2025 ja arvio vuosille 2026 ja 2027, Seinäjoen kaupunki.

Kiinteistöverokertymän määräksi vuodelle 2027 arvioidaan 30,0 milj. euroa.

Kiinteistöverokehitys on ollut tasaisessa nousussa viimeisen kymmenen vuoden aikana, kasvu on kuitenkin hidastunut. Kiinteistöjen lukumäärä on Seinäjoella yli 30 000 kpl. Rakentamisen Seinäjoella odotetaan kaupungin kasvusta ja julkisista investoinneista huolimatta olevan merkittävästi heikommalla tasolla kuin hyvinä vuosina johtuen yleisen asuntokaupan ja asuinrakentamisen matalasuhdanteesta. Elpyminen on ollut hidasta lukuun ottamatta muuta rakentamista, jossa Seinäjoella näkyy mm. toteutuneet isot, yksityiset investoinnit (mm. Atria, Valio) ja datacenterin rakentuminen Kivennevalle. Datacenter-investointi valmistuttuaan tuo vuosittain kaupungille yli 500 000 euron kiinteistöverot.

Yritysten investoinnit ja rakentaminen ovat kaiken kaikkiaan hyvin merkittävä tekijä kaupungille ja sen kasvukehitykselle.

Riskinä on, että asuntomarkkinoiden odottava tila näkyvät myös asuinrakentamisen matalasuhdanteen jatkumisena myös vuonna 2027.

Taulukko. Kiinteisveron veropohja vuonna 2027.

Kiinteistöverojen veropohja 2027	
1 000 €	Verotusarvot
Yleinen kiinteistöveroprosentti	1 297 586
Vakituiset asuinrakennukset	1 791 529
Muut asuinrakennukset	17 555
Yleishyödylliset yhteisöt	10 000
Rakentamattomat rakennuspaikat	8 621
Voimalaitosrakennukset	4 184

Arviolta noin 57 % vuotuisesta kiinteistöverotuotosta tulee vakituisista asuinrakennuksista ja noin 41 % kiinteistöverotuotosta tulee yleisen kiinteistöveron piiriin kuuluvasta maapohjasta ja rakennuksista. Yleishyödyllisten yhteisöjen kiinteistövero on

Seinäjoella 0 %. Arviot perustuvat kunnan omiin arvioihin vuotuisesta kehityksestä sekä Kuntaliiton arvioihin.

Vireillä oleva verouudistus (matkailijaveron vuoden 2028 lukien):

Par'aikaa on lakivalmistelussa vireillä uuden veron eli nk. matkailijaveron käyttöönotto mahdollisesti jo vuoden 2028 alusta lukien. Vielä vuodelle 2027 tätä veroa ei ole mahdollista ottaa käyttöön. Mallia valtionvarainministeriön lakivalmistelussa on haettu Euroopan muista maista. Verotuotto ohjautuisi sitä keräävälle kunnalle. Kunta voi päättää matkailijaveron käyttöönotosta, suuruudeltaan kaavailtu vero on maltillinen eli käytännössä kokoluokka voisi tarkoittaa varovaisesti arvioiden noin 1-2 %:ia majoituksen hinnasta.

Matkailijaveron on tyypillisesti lyhytaikaisen majoittumisen yhteydessä maksettava vero, joka on käytössä useissa EU-maissa. Sen tavoitteena on kattaa matkailusta kunnille aiheutuvia kustannuksia ja se koskisi sekä kotimaisten että ulkomaisten matkustajien majoittumisia ja kaikkea tilapäistä, maksullista majoitustoimintaa. Veron yksityiskohdat tarkentuvat, kun uuden lain valmistelu etenee. Uudistuksella toteutuessaan voi olla merkittävästikin tulovaikutuksia kaupungeille, joissa on paljon tapahtumia ja matkailijavirtoja.

Valtionosuudet 2027

Kunnan valtionosuus valtion talousarvioesityksessä 2027 koostuu seuraavista:

- 1) kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta
- 2) opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukaisesta valtionosuusrahoituksesta
- 3) verotulomenetysten korvauksista

Vuoden 2027 valtionosuusarviot sisältävät valtion sopeutustoimina -2,8 %:n indeksitarkistuksen, sote-tasauksen ja ennakkolaskelmat kustannustenjaon muutoksista laakisäateisten tehtävämuutosten takia. Mahdolliset uudet kuntatehtävät valtio on ilmoittanut rahoittavansa täysmääräisesti.

Kaiken kaikkiaan Seinäjoen valtionosuuspohja on vähentynyt merkittävästi (noin 4 milj. €/ vuosi vuosina 2025-2027), mikä vaikuttaa hyvin merkittävästi kunnan tulevaankin rahoituspohjaan. Lasten ja nuorten määrä on ollut suuri kaksi vuotta sitten ikäluokissa 7-17 vuotta, mikä näkyy myönteisesti Seinäjoen kaupungin ensi vuoden valtionosuuskehityksessä, mutta tulevana vuosina on kaupungin yleisestä kasvusta huolimatta merkittävä käänne näkyvissä lasten määrässä. Syntyvyys on laskussa. Ensi vuoden valtionosuudeksi ennakoitaan 34,0 milj. euroa sisältäen myös työllisyystehtävän ja perustoimeentulotuen rahoitusta.

Verotulojen suhteellinen merkitys kasvaa ja valtionosuuksien osuus tulopohjasta vähenee jo ensi vuodesta lukien. Silti valtionosuudet ovat jatkossakin merkittävä tulolähde Seinäjoen kaupungille. Myös kohdekohtaiset valtionavustukset investointien rahoitukseen on tärkeä tulolähde.

Kuntien nykyisen taloustilanteen haasteellisuuteen vaikuttaa se, että valtionosuuksia on leikattu merkittävästi osana maamme julkisen talouden tasapainottamista.

Rahoitustulot ja -menot

Rahoitustulojen ja -menojen osalta voidaan todeta seuraavaa:

- Korkotuloja arvioidaan saatavan 5,9 milj. euroa. Korkotulot saadaan johdannais-suojauksista sekä muutamilta tytäryhtiöiltä muun muassa Seinäjoen Energialta. Seinäjoen Energia Oy:ltä saatava osinko on talousarviossa 6,0 milj. euroa. Tämän osingon lopullinen määrä ja mahdollinen lisäosinko päätetään yhtiön tuloksen selvittyä vuoden 2027 lopulla. Asiasta tehdään erillinen päätös yhtiön yhtiökokouksessa. Muita osinkotuloja arvioidaan saatavan mm. kaupungin sijoitus-osakkeista.
- Korkomenojen määräksi arvioidaan noin 8,9 milj. euroa. Korkomenojen määrään vaikuttaa oleellisesti korkokehitys ja rahoituslaitosten korkomarginaalit antolainauksessa ja suojauksissa.
 - Ohjauskorkojen nostot ja niitä seurannut yleisen korkotason nousu alkuvuodesta vuonna 2026 on merkinnyt muutoksia myös rahoituksen hintaan. Koronnousun ennakoitaan jatkuvan, mutta ollen yhä historiallisesti tarkasteltuna varsin maltillisella tasolla.
 - Keskuspankkien ohjauskorkoja seuraavat viitekorot, kuten euribor-korot (3 kk ,6kk ja 12 kk) ovat asettuneet syyskuussa 3 %:n molemmille puolille.
 - Noin 3,5-4 %:n korkotasoa pidetään rahamarkkinoilla todennäköisimpänä pidemmälläkin tähtäimellä, mutta riskejä on isompaankin muutokseen. Pitkät korot ovat olleet nousussa Saksan velkavivun käyttöönoton myötä kevästä 2025, myös puolustusmenoihin tehtävät investoinnit ja velkarahoituksen kasvava kysyntä Euroopan maissa nostavat pidempää korkotasoa.
- Kaupungin talousarviotavoitteena on, että kaupungin vuotuisesti maksama keskimääräinen kokonaiskorko ei ylitä 2,5 %:n tasoa. Kaupungin koko lainasalkun pitkäaikaisista lainoista on strategian mukaisesti koko ajan suojattuna yli 50 %.

Vuosikate

Kun toimintakatteeseen lisätään verotulot ja valtionosuudet sekä otetaan huomioon rahoitustulot ja -menot, saadaan tuloslaskelman vuosikate. Vuosikate osoittaa sen, kuinka paljon palvelujen tuottamisen jälkeen kaupungin tulorahoituksesta jää investointien kattamiseen. Vuosikate on vuoden 2027 talousarviossa noin 27,3 milj. euroa, mikä tekee 399 euroa/asukas. Suunnitelman mukaiset poistot ovat noin 22,0 milj. euroa. Vuosikate kattaa suunnitelman mukaiset poistot kokonaan, prosentti on noin 124,0 % ja nettoinvestoinneista noin 82,0 %.

Tilikauden tulos

Talousarvion mukainen tilikauden tulos muodostuu siten, että vuosikatteesta vähennetään suunnitelman mukaiset poistot ja mahdolliset satunnaiset erät. Talousarvion osoittama tilikauden tulos on ylijäämäinen noin 5,3 milj. euroa, millä käytännössä saavutetaan talousarviovalmistelussa tavoitteeksi asetettu tulostavoite.

Tilikauden ylijäämä/alijäämä

Tilikauden ylijäämä on talousarviossa 5 303 600 euroa.

8.2 Investointiosa

Investointiosa sisältää investointisuunnitelmat talousarviovuodelle ja valtuusto hyväksyy siinä määrärahat ja tuloarviot hankkeelle tai hankeryhmille.

Taulukko: Yhteenveto talousarvion investointiosasta 2027, Seinäjoen kaupunki.

INVESTOINTIOSA	TP2025	TA2026	TA2027	TA2027 muutos
Kaupunki	(alkuperäinen TA)			vrt TA-26, %
Menot 1 000 €				
Pitkävaikutteiset menot (ohjelmistot/lisenssit)	255	906	630	-30,5
Maa- ja vesialueet	536	900	900	0,0
Rakennukset	12 328	14 700	14 920	1,5
Kadunrakentaminen	8 029	7 345	7 424	1,1
Puistorakentaminen	419	470	465	-1,1
Liikuntapaikkarakentaminen	2 198	1 700	965	-43,2
Muut kiinteät rakenteet ja laitteet	325	838	389	-53,6
Hulevesiviemärit	1 788	2 344	1 650	-29,6
Koneet ja kalusto	2 707	3 423	5 000	46,1
Arvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset	2 888	2 140	2 044	-4,5
MENOT YHTEENSÄ	31 473	34 767	34 387	-1,1
Tulot 1 000 €				
Pitkävaikutteiset menot	0	0	0	0,0
Maa- ja vesialueet	760	1 000	1 000	0,0
Rakennukset	0	0	0	0,0
Kadunrakentaminen	18	200	0	-100,0
Puistorakentaminen	0	0	0	0,0
Liikuntapaikkarakentaminen	315	0	0	0,0
Muut kiint. rak. ja laitteet	0	0	0	0,0
Hulevesiviemärit	0	0	0	0,0
Koneet ja kalusto	0	0	0	0,0
Arvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset	48	100	100	0,0
TULOT YHTEENSÄ	1 141	1 300	1 100	-15,4
NETTOMENOT				
	30 332	33 467	33 287	-0,5

Kaupunki investoi myös ensi vuonna merkittävästi. Vuoden 2027 talousarviossa investointien kokonaismäärä on noin 34,4 milj. euroa. Tuloja on yhteensä 1,1 milj. euroa. **Nettoinvestointien määrä vuoden 2027 talousarviossa on ilman myyntivoittoja noin 33,3 milj. euroa.**

Taulukko: Yhteenvedo talonrakennusinvestoinneista vuonna 2027, sisältäen koko hankkeen ajan kustannusarviot.

Talonrakennusinvestoinnit 1 000 €	Kustannus- arvio	TA2027
Kesäsiirtola majoitusrakennus	350	150
Mestarintie 1, muutokset	2 200	800
Tammikampus 2 muutostyöt	6 000	150
Hyllykallion päiväkodin laajennus ja peruskorjaus	9 750	3 000
Varaus korjauskohteet		450
Kasperin palvelutalon peruskorjaus ja laajennus	20 500	3 800
Törnävän kartano	1 300	50
Alakylän koulun laajennus	6 250	3 900
Nurmon urheiluhallin laajennus	1 750	700
Valkiavuoren koulu	400	150
Kulunvalvontajärjestelmän uusiminen (PROJ.RY 116)	1 200	300
Seinäjoen leirintäalueen vastaanottorakennus	300	120
Marttilan koulun korjaukset	1 600	250
Seinäjoen lukio	16 000	200
Nurmon koulukeskus	15 000	200
Ylistaron koulukeskus	200	200
Kaupunkiympäristön Ylistaron tukikohta	250	250
Liikuntatoimen kalustohalli	500	200
Pruukin yhtenäiskoulu	1 000	200
Jäähalli 3	3500	50
Taidemääräraha		100
MENOT YHTEENSÄ	88 050	15 220

Vuoden 2027 talonrakennuksen investointimääräraha on noin 15,2 milj. euroa.

Talonrakennuksen investointiohjelman suurimpia kohteita talousarviovuonna 2027 ovat koulut ja päiväkodit:

- Kasperin palvelutalon (= koulu ja päiväkotit) peruskorjaus ja laajennus (3,8 milj. euroa vuodelle 2027; kokonaiskustannus koulu ja päiväkotit 20,5 milj. euroa, koulun yhteyteen on osana investointia siirretty teknurmi OmaSp-stadionilta v. 2026)
- Hyllykallion päiväkodin peruskorjaus ja laajennus (3,0 milj. euroa vuodelle 2027; kokonaiskustannus 9,75 milj. euroa),
- Alakylän koulun laajennus ja koulun kenttä (4,25 milj. euroa vuodelle 2027; kokonaiskustannus 6,6 milj. euroa).

Talonrakennushankkeista on tehty vaikuttavuusarviot.

Oheassa vuoden 2027 suurimpien talonrakennusinvestointien vaikuttavuusarviot:

Kasperin palvelutalon laajennus ja peruskorjaus, 3 800 000 € (20,5 milj. €)

Kokonaishankkeen kolmantena ja viimeisenä vaiheena toteutettava koulun tilojen peruskorjaus ja laajennus. Osana hanketta entinen seurakunnan kerhorakennus muutetaan koulutiloiksi, ja vielä työmaa-ajan väistökäytössä oleva entinen hammas-hoitola- ja neuvolarakennus puretaan.

Keskeiset vaikutukset:

Peruskorjauksessa rakennuksen vikaantuneet ja riskilliset rakennusosat sekä talotekniikan järjestelmät uusitaan, mikä parantaa rakennuksen käyttöturvallisuutta ja energiatehokkuutta sekä pienentää kaupungin rakennuskannan korjausvelkaa. Lisäksi suunnittelussa on kehitetty koulun toiminnallisia ratkaisuja yhteistyössä käyttäjän kanssa.

Merkittävimmät riskit hankkeessa:

Peruskorjaushankkeessa saattaa vielä rakennusvaiheessa ilmetä ennakoimatonta korjaustarvetta, joka vaarantaa aikataulun ja budjetin.

Hyllykallion päiväkodin laajennus ja peruskorjaus, 3 000 000 € (9,75 milj. €)

Päiväkodin kokonaishanke on käynnistymässä vuoden 2025 loppupuolella laajennusosan rakentamisella. Hanketta jatketaan päiväkodin peruskorjauksella 2027-2028.

Keskeiset vaikutukset:

Päiväkodin laajennus helpottaa Hyllykallion alueen päivähoitotilannetta ja keskittää palvelurakennetta. Peruskorjauksessa rakennuksen rakenteita ja talotekniikkaa päivitetään, mikä parantaa rakennuksen käyttöturvallisuutta ja energiatehokkuutta sekä pienentää kaupungin rakennuskannan korjausvelkaa. Lisäksi suunnittelussa on tarkasteltu tilojen toiminnallisuutta varhaiskasvatuksen tarpeet huomioiden.

Merkittävimmät riskit hankkeessa:

Peruskorjaushankkeessa saattaa vielä rakennusvaiheessa ilmetä ennakoimatonta korjaustarvetta, joka vaarantaa aikataulun ja budjetin.

Alakylän koulun laajennus 3 900 000 € + koulun kenttä 350 000 € (6,25 milj. € + koulun kenttä 350 000 €)

Alakylän koulun entinen asuntola- ja luokkasiipi sekä puukoulu puretaan, ja korvaava laajennusosa rakennetaan. Lisäksi tehdään 2024 laaditun kuntotutkimuksen tulosten edellyttämät korjaukset muihin koulutiloihin.

Keskeiset vaikutukset:

Koulun tilantarve helpottuu. Purkujen, laajennusrakentamisen ja korjausten myötä koulun sisäilmasto-olosuhde ja energiatehokkuus paranee ja hiilijalanjälki pienenee, sekä kaupungin korjausvelka laskee.

Merkittävimmät riskit hankkeessa:

Korjaustöiden edetessä saattaa paljastua vaurioita, joiden korjaaminen kasvattaa kustannuksia.

Yhdyskuntatekniikan investointien kokonaisbudjetti on noin 9,5 milj. euroa, joista merkittävimpiä kohteita vuodelle 2027 ovat:

- Asuntotonttituotantokohteet
 - o Kertunlaakson asuinalue Hevoskorventien länsipuolella. Projektiin sisältyy myös mittavia ojajärjestelyjä (600 000 euroa)
 - o Pajuluoman asuinalue laajennus (653 000 euroa, ja
 - o Hyllymetsän asuinalue (209 000 euroa).
- Jalankulku- ja pyöräilyväyliä (383 300 euroa) rakennetaan Aunoksen tielle välille Keikkoahde-Tervaojantie, Pentinkylän raitille Aurankadulta Mantaalinkujalle,

Pihlajatielle, pyöräteitä valtion teiden varteen (tähän olemassa suunnitteluraha 40 000 euroa), minkä lisäksi Niemistöntie muutetaan kylätieksi.

- Uutta kunnallistekniikkaa, mm.:
 - o Pakarinkadun ja Kauppilankadun järjestelyt
 - o Matti Visannin kujan muutostyöt välillä Kalevankatu-Keskuskatu
 - o Kirkkokadun kaistalevennys Ruukintien risteyksessä
 - o Koulukadun muutos kävelykaduksi Kauppakatu-Kalevankatu
 - o Kalevankadun jalankulun ja pyöräilyn erottelu Asema-Vapaudentie
 - o Murronperä
 - o Valtionkatu-Ruukintie saneeraus välillä Torikatu-Puskantie
 - o Kiikun kalatien rakentaminen
 - o Puhdistamonkadun valaistuksen rakentaminen
 - o Vt 19 Isokoskentie-Keskinurmontie-Atria.
- Katujen kestopäällysteet, yht. 900 000 euroa.
- Puistorakentaminen, yht. 465 000 euroa.
- Asemanseudun kehittäminen, yht. 300 000 euroa.
- Hulevesiviemäriverkon rakentamiseen ja kunnostamiseen on varattu määrärahaa noin 1,65 milj. euroa.

Investointiohjelmassa on myös monivuotiset kohteet, joilla toteutetaan erilaisia suunnittelu-, rakentamis- ja kunnossapitokohteita.

Muita merkittäviä investointeja vuonna 2027 ovat:

- maa-alueiden hankinta, 900 000 euroa
- liikuntapaikkarakentaminen, noin 965 000 euroa
- koneet ja kalusteet, noin 5,0 milj. euroa.

Talousarvion sisältämistä investointikohteista on jäljempänä tässä talousarviokirjassa yksityiskohtainen erittely.

Merkittävimmät kaupunkikonsernin investoinnit ovat:

Seinäjoen koulutuskuntayhtymä Sedu on käynnistänyt Seinäjoen Kirkkokadun kampuksen rakentamisen elokuussa 2025 jatkuen vuodet 2026-2027. Uusi kampus on valmis käyttöönotettavaksi vuoden 2028 alusta. Hankkeen kustannusarvio on noin 23 milj. euroa.

Seinäjoen Energia Oy-konsernin investoinnit on yhteensä noin 17 milj. euroa vuonna 2027.

Vuonna 2027 investoidaan vesi- ja jätevesi-, sähkö- sekä kaukolämpöverkostojen laajentumiseen ja saneerauksiin. Seinäjoen Energialla on myös vesihuollon laitos-hankkeita, joilla varmistetaan alueen teollisuuden vesihuollon ajanmukaisuus.

Sijoitukset energiantuotantoon toteutetaan EPV Energia Oy:n kautta.

Seinäjoen Energia-konserni on osaltaan mahdollistamassa datakeskuksen rakentamista Seinäjoella vesihuollon osalta, kehittämällä sähköverkkoa ja toteuttamalla tarvittavat sähköliittymät. Lisäksi Seinäjoen Energia aloittaa lämmöntalteenottorakennuksen rakentamisen alueelle.

8.3 Rahoitusosa

Rahoitusosa on keskeinen osa kaupungin talousarviota ja tilinpäätöstä. Sen avulla kootaan tulorahoitus, investoinnit ja muut pääomamenot sekä pääomarahoitusta yhteiseen laskelmaan.

Talousarvioon on kuntalain mukaan otettava toiminnallisten tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä osoitettava, miten määrärahojen rahoitustarve katetaan. Toiminnan rahoitus esitetään talousarvion rahoitusosassa, joka tulee olla talousarviossa tuloslaskelma- ja investointiosan lisäksi. Rahoitusosa on kaupungin kokonaistaloutta kuvaava laskelma.

Taulukko: Vuoden 2027 talousarvion rahoitusosa, Seinäjoen kaupunki.

RAHOITUSOSA, 1 000 €	TA2027
Tulorahoitus	
Vuosikate	27 279
Satunnaiset erät	
Tulorahoituksen korjauserät	-5 000
Investoinnit	
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-34 387
Rahoitusosuudet investointimenoihin	
Käyttöomaisuuden myyntituotot	6 100
YHTEENSÄ	-6 008
Rahoitustoiminnan kassavirta	
Antolainauksen muutokset	
Antolainasaamisten lis. muille	
Antolainasaamisten lis. liikelait.	
Antolainasaamisten väh. muilta	7 153
Antolainasaamisten väh. liikelait.	
Lainakannan muutokset	
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	52 686
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-53 831
Lyhytaikaisten lainojen muutos	
Muut maksuvalmiuden muutokset	
Rahavarojen muutos	0
Rahoitusjäämä/Rahoitustarve	6 008
Vaikutus maksuvalmiuteen	0
Nettovelkaantuminen	-1 145

Rahoitusosan eri osien osalta voidaan todeta seuraavaa:

Tulorahoitus

Tulorahoituksen osatekijät esitetään yksityiskohtaisesti tuloslaskelmaosassa. Rahoitusosaan otetaan vain vuosikate sekä satunnaiset erät, jotka tuloslaskelmassa esitetään vuosikatteen jälkeen.

Investoinnit

Käyttöomaisuusinvestoinneilla tarkoitetaan rahoitusosassa käyttöomaisuuteen ja muihin pitkäaikaisiin sijoituksiin käytettyjä varoja tilikauden aikana lukuun ottamatta pitkäaikaisia saamisia, jotka esitetään omana ryhmänään. Investointimenot ja niihin saadut rahoitusosuudet esitetään rahoitusosassa bruttomääräisinä investointiosan mukaisesti.

Vuosikate ja nettoinvestoinnit

Taulukko: Vuosikate ja nettoinvestoinnit ilman käyttöomaisuuden myyntituottoja - kehitys vuosina 2018-2027, Seinäjoen kaupunki.

Vuosi	Vuosikate	Nettoinvestoinnit, ilman käyttöomaisuuden myyntiä	Vuosikate -% Nettoinvestoinneista
2018	14 474 530,28	40 900 000,00	35,39
2019	-249 000,00	45 101 000,00	
2020	38 103 598,00	35 801 561,00	106,43
2021	16 615 245,00	34 219 132,00	48,56
2022	40 844 526,00	36 860 861,00	110,81
2023	7 503 491,00	33 348 013,00	22,50
2024	18 033 000,00	36 565 100,00	49,32
TP2025	25 814 000,00	30 331 209,00	85,11
TPenn2026	26 105 000,00	34 767 200,00	75,09
TA2027	27 278 600,00	33 286 700,00	81,95

Kuvio. Vuosikate, nettoinvestoinnit ja poistot vuosina 2018-2027, Seinäjoen kaupunki.

Edellä olevasta tarkastelusta nähdään vuosikatteen ja nettoinvestointien välinen vertailu, nettoinvestointien taso on jäänyt useimmiten vuosikatetta korkeammaksi. Lisää tasapainottamistoimia tarvitaan ensi vuonna ja myös taloussuunnitelmavuosina. Vuosikate kattaa ensi vuoden budjetissa poistoista 124 %, mikä on hyvä asia, mutta ainoastaan 82 % nettoinvestoinneista, kun tavoite molemmissa on 100 %.

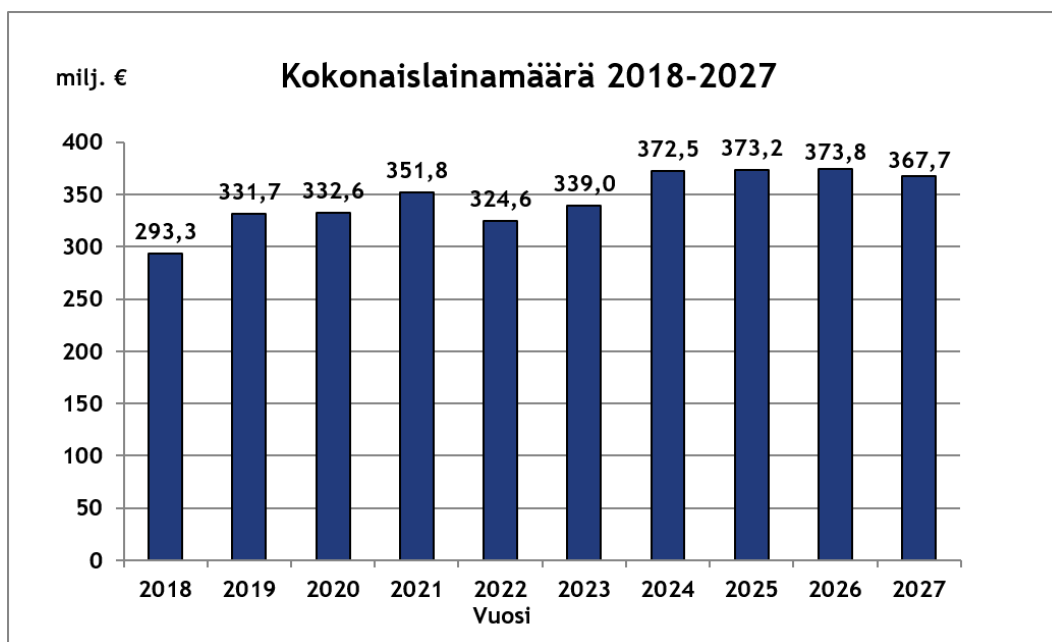
Pitkäaikaisten lainojen lisäys vuonna 2027 on noin 52,7 milj. euroa ja lainojen lyhennysten määrä 53,8 milj. euroa.

Ensi vuonna tehtävien investointien nettorahoitustarve vähenee noin 1,1 milj. euroa.

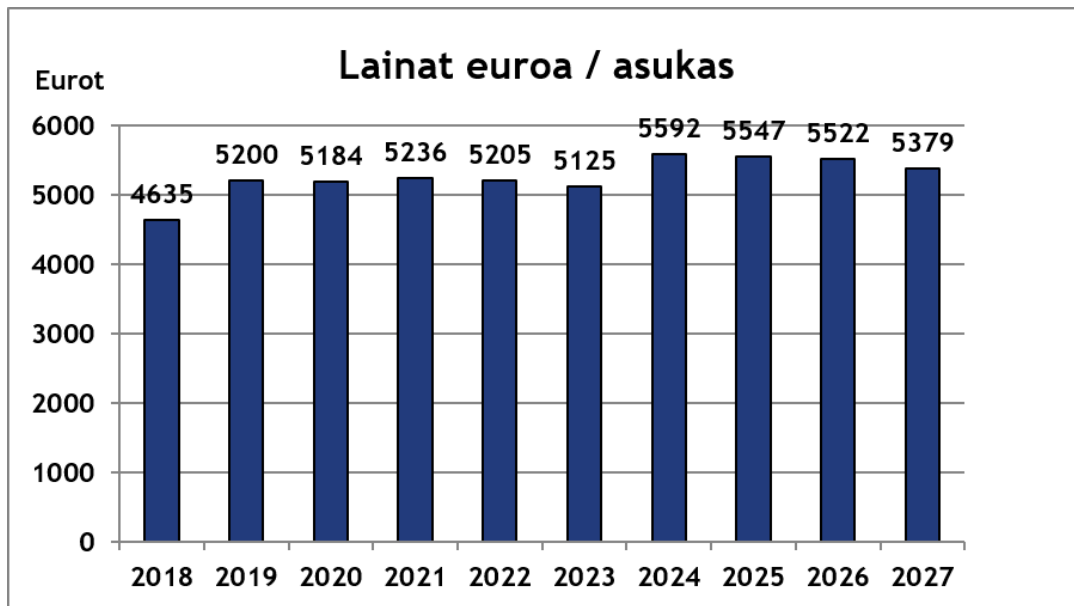
Taulukko: Seinäjoen kaupungin lainakannan kehitys vuosina 2018-2027.

Vuosi	1 000 €	Muutos	€/asukas
2018	293 317	26 808	4 377
2019	331 700	38 383	5 199
2020	332 600	900	5 184
2021	339 800	7 200	5 236
2022	340 000	200	5 205
2023	339 000	-1 000	5 124
2024	372 500	33 500	5 592
2025	373 200	700	5 547
2026	373 800	600	5 522
2027	367 700	-5 500	5 379

Kuvio. Kokonaislainamäärän kehitys vuosina 2018-2027, Seinäjoen kaupunki.

Kuvio. Lainamäärän kehitys asukasta kohti vuosina 2018-2027, Seinäjoen kaupunki.

Talousarvioehdotuksen mukaan kaupungin kokonaislainamäärä on vuoden 2027 lopussa noin 367,7 milj. euroa ja asukasta kohti 5 379 euroa/asukas. Kaupungin lainamäärä/asukas laskee ensi vuonna -143 euroa/asukas.

Lainamäärän kehitykseen tulee kiinnittää erityistä huomiota. Vieraan pääoman aiheuttama rasitus silti noussut oleellisesti viime vuosikymmenellä aina nykypäiviin.

Rahoitusmarkkinoilla USA:n ja Euroopan keskuspankkien ohjauskorkojen nostot ja inflaation kasvu samoihin aikoihin etenkin energianhinnan kallistuessa USA:n ja Iranin sodan seurauksena näkyvät myös yleisessä korkotasossa tätä nostaen. Silti ollaan yhä historiallisesti matalalla tasolla. Ohjauskorkojen nostoilla ja laskuilla suoraan vaikutetaan rahamarkkinoiden lyhyisiin ja pitkiin viitekorkoihin.

Lainojen yleisimmät viitekorot eli 3, 6 ja 12 kuukauden euriborit ovat noin 3 %:n tasolla, mikä on historiallisesti yhä matala taso, mutta 1 %-yksikön korkeammalla kuin vuosi sitten. Paluuta 0-korkojen aikaan ei ole näkyvissä. Etenkin pitkät korot ovat olleet nousussa Saksan velkavivun käyttöönoton myötä keväästä 2025, ja kysyntä on kiihtynyt vuonna 2026. Noin 3,5-4 %:n korkotasoa pidetään tällä hetkellä rahoitusmarkkinoilla todennäköisimpänä pidemmälläkin tähtäimellä, mutta epävarmuustekijöitä on yhä paljon.

Talousarvion hyväksymisen yhteydessä esitetään, että kaupunginvaltuusto päättää hyväksyä kassalainojen enimmäismääräksi 125 milj. euroa.

Korkomenoihin on talousarviossa vuodelle 2027 varattu määrärahoja 8,85 milj. euroa. Korkoriskiltä suojautuminen on tärkeä osa kaupungin rahoitustointa.

9. TALOUDEN TASAPAINOTTAMINEN

9.1 Lähtökohdat talouden tasapainottamiselle

Seinäjoen kaupunki on tasapainottanut talouttaan koronan ja Ukrainan sodan jälkeisinä vuosina talouden tulopohjan heikennettyä. Valtuuston 2024 hyväksymä rakenteellinen talouden sopeutusohjelma 2025-2028 tukee tavoitetta. Terve talous mahdollistaa kasvavan kaupungin palvelut ja hyvinvoinnin sekä investoinnit, todetaan kaupunkistrategiassa, joka hyväksyttiin 24.8.2026.

Kaupunkistrategia 2026-2030:

TOIMENPITEET

- Vahvistamme kaupungin rahoitusasemaa ja hillitsemme toimintamenojen kasvua.
- Palvelut ja rakenteet vastaavat tulevaisuuden tarpeita.
- Mitoitamme investointitason tulorahoituksen mukaiseksi ja investoimme rohkeasti vetovoiman kehittämiseen.
- Parannamme palveluiden tuottavuutta hyödyntämällä digitalisaatiota, tekoälyä, tietoa ja uusia toimintatapoja.
- Hyödynnämme yhteisöllisiä ja ennaltaehkäiseviä toimintamalleja, jotka vahvistavat hyvinvointia ja kestäväää palvelurakennetta.
- Uudistamme toimintaamme ja toteutamme strategiaamme hyödyntämällä ulkoista rahoitusta, erityisesti EU-rahoitusta, sekä vahvistamalla kansainvälisiä kumppanuuksia ja verkostoja.

Muita strategiaan liittyviä taloutta ja omistajaohjausta koskevia tavoitteita

- Korkoriskin hallinta: Lainasalkusta on suojattu aina vähintään 50 %.
- Kaupunkikonsernin sisäistä yhteistyötä edistetään, jotta kaupunkikonsernille asetetut taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet saavutetaan. Omistajaohjauksessa ja yhteistyössä tytär- ja osakkuusyhteisöjen kanssa otetaan huomioon kaupunkikonsernin kokonaisuus.
- Kaupungin tytär- ja osakkuusyhteisöjen omistamisen on palveltava kaupunginvaltuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamista. Omistuksesta voidaan luopua, mikäli omistaminen ei palvele näitä tavoitteita. Strateginen tuotantoinfra, verkosto ja kiinteistöt ovat kaupunkikonsernin omistuksessa. Kaupungin omistajuutta arvioidaan säännöllisesti.

Avainlukuja kestävä talouden tunnusluvuissa ovat:

- Toimintakatteen muutos-% (vertailukelpoinen): enintään 1,5-2 % vuodessa.
- Investointien tulorahoitus, % (vuosikate/poistot/ nettoinvestoinnit): vuosikate kattaa poistoista ja nettoinvestoinneista 100 %.
- Tilikauden tulos: vähintään 10 miljoonaa euroa.
Em. toteutuessa myös velkamäärä vähenee.

Korkokustannusten hallinnan kannalta tärkeä on seurata lainasalkun korkotasoa ja lainojen suojausastetta: Lainasalkun korkotaso marginaalin kanssa on keskimäärin enintään 2,5 %. Lainoista on suojattu väh. 50 %.

Taseen kertynyt ylijäämätavoite on koko ajan vähintään 35 milj. euroa emokaupungin osalta ja kaupunkikonsernissa vähintään 140 milj. euroa. Tämä mittaa talouden kestävyyttä pidemmälläkin ajalla.

Seinäjoen kaupunki on kasvanut viime vuosikymmeninä keskimäärin noin 1 %:n vuodessa, mutta kasvu on hieman hidastunut viime vuosina. Seinäjoki kasvaa edelleen merkittävästi, mikä antaa hyvät lähtökohdat siihen, että kaupunki voi olla menestyjien joukossa myös jatkossa, mutta se edellyttää jatkamista muutoksen tiellä nykyiseen talouskehitykseen. Tähän kaupunki voi itse omilla toimillaan vaikuttaa.

Lähtötilanne talouden tasapainottamiselle on kohtuullinen ensi vuoden talousarvion laatimishetkellä. Tilanne korostaa toiminnan vaikuttavuutta, tuloksentekokykyä ja rahoituksen hallintaa. Tasetta on kevennettävä pidemmällä aikavälillä, sillä suhteellinen velkaantuneisuus on kasvanut sote-uudistuksen jälkeen merkittävästi. Samalla uusille investoinneille syntyy tilaa. Talousarvioon sisältyy kaupungin vuodelle 2030 ulottuvan myyntiohjelman mukaisia kertaluonteisia myyntejä rahoitusaseman vahvistamiseksi. Mahdollisia kohteita ovat muun muassa Seinäjoen työterveys, Y-talo sairaalanmäellä (kaupungin omistus 49 %), pela- ja sotekiinteistöt sekä muut kaupungille ei-strategiset kiinteistöt. Osassa myynnin toteutus on jo pitkällä. Toisaalta yleinen heikentyminen Suomessa ja Euroalueella useana vuonna peräkkäin Venäjän hyökättyä Ukrainaan helmikuussa 2022. Lisäksi valtio on sopeuttanut samaan aikaan voimakkaasti omaa toimintaansa. Valtion sopeutustoimet merkitsevät kaupungin valtionosuuksien merkittävää pienentymistä yhdessä ison sote-rahoitus-tasauksen vaikutusten kanssa. Tämä näkyy etenkin kaupungin tulopohjan heikentymisenä. Toisaalta kaupungin oma talous on vahvistunut omin toimin vuodesta 2025 lukien, toisaalta tehdyn tuloveronkorotuksen ja toisaalta toimeenpantujen talouden sopeutustoimien myötä.

Ilman vuonna 2024 päätettyä kunnallisveronkorotusta ja valtuustossa marraskuussa 2024 hyväksyttyä 15 milj. euron rakenteellista talouden sopeutusohjelmaa vuosille 2025-2028 kaupungin hallittu kasvu olisi vaarantunut merkittävästi. Kaupungin taseessa kertynyttä ylijäämää on 23,9 milj. euroa vuoden 2025 lopussa, mikä tarvitsee vahvistumista. Kaupunkikonsernin taseessa vastaavana ajankohtana tilanne on merkittävästi parempi, ylijäämää yhteensä 136,0 milj. euroa. Kaupunki on tällä hetkellä ja ennusteiden mukaan yksi voimakkaimmin kasvavia kaupunkeja Suomessa, kasvu on yhä enemmän kansainvälistä kasvua. Kaupunki on investoinut viime vuosina (2017-2026) voimakkaasti noin 33-49 milj. euron vuositasolla, minkä odotetaan tuovan vastinetta panostukselle myös lisääntyvinä tuloina ja vaikuttavuuden lisääntymisenä.

Ongelma myös hyvinä vuosina on ollut tyypillinen kasvukaupungille, joka investoi voimakkaasti: investointien taso on ollut kaupungin vuosikatetta korkeampi. Tämä on merkinnyt velkaantumiskehityksessä negatiivista suuntaa tultaessa 2020-luvulle sekä emokaupungissa että kaupunkikonsernissa. Rahoitustilanne toistaiseksi kestää, koska kaupungille tulee myös tulovirtaa. Lainamäärän suuren määrän vuoksi korkokulut ovat olleet korkealla vuosina 2023-2026, mikä korostaa hyvän tuloksenteon ja velkaantumiskehityksen vähentämisen merkitystä. Lainasalkussa pitkistä lainoista on suojattu strategian mukaisesti koko ajan yli 50 % korkoriskiltä suojautumiseksi.

Seinäjoki on kasvukaupunki, mutta sen toimintakatteen ja vuosikatteen kehitys on huolestuttava ja kaupungin talous on käyttötalouden osalta saatava kaupunkistrategian mukaisesti kestävämmälle pohjalle. Talouskehitykseen on kiinnitetty erityistä huomiota koko 2020-luvun ajan, lisätty kustannustietoisuutta, priorisoitu investointeja ja tehty käyttötaloudessa rakenteellisiakin sopeuttamistoimia. Käytännössä tämä tarkoittaa, että oma käyttömenokehitys saadaan omin tervehdyttämistoimin

vastaamaan nykyistä paremmin kaupungin tulopohjaa. Vuosi 2024 päättyi tulokseltaan vielä -2,9 milj. euroa alijäämäiseksi, mutta vuonna 2025 tilikauden tulos oli kääntynyt 6,0 milj. euroa ylijäämäiseksi. Kuluvan vuoden 2026 tuloksesta ennakoidaan noin 5 milj. euroa ylijäämäistä, mutta tämä ei riitä vielä lainamäärän vähentymiseen. Käyttötaloudessa on yhä noin 5 milj. euroa kestävyysvajetta.

Vuoden 2027 talousarvio on laadittu siten, että vuosikate 27,3 milj. euroa kattaa poistot kokonaan, mutta ainoastaan 82 % nettoinvestoinneista. Vuoden 2027 tilikauden tulos on ylijäämäinen noin 5,3 milj. euroa, kun strateginen tavoite on vähintään 10 milj. euroa vuodessa. Tavoitteena on, että talouden suunnitelma-vuodet 2028-2030 ovat tulokseltaan vähintään 10 milj. euroa/ vuosi.

Vuonna 2027 investoidaan aiempien vuosien tapaan merkittävästi: **nettoinvestoinnit ovat ensi vuonna noin 33,3 milj. euroa.** Vuoden 2027 nettoinvestoinnit sisältävät myös vuodelta 2026 siirtyvät, tiedossa olevat investoinnit. Kaupungin lainamäärä vähenee sekä määrässä ja että asukasta kohden.

Käytännössä vuoden 2027 talousarvio jatkaa vuosien 2025 ja 2026 tavoin talouden kurssia kestävämpään suuntaan, vuosina 2027-2030 tavoitteena on talouden vahvistaminen siten että velkaantuminenkin vähenee asukaskohtaisesti, mutta myös määrällisesti, ja että kaupunki voi investoida kestävästi 30-35 milj. euroa/vuosi. Rahoituksen vahvistamiseksi kaupunki jatkaa strategiansa mukaisesti myös kiinteistöjen ei-strategisten yhtiöiden myyntiohjelmaa (2022-2030).

On tärkeää toisaalta turvata kuntalaisten tarvitsemat kuntapalvelut ja infra sekä pitää huoli, ettei toimintakate ainakaan heikkene. Vuosina 2026-2028 on tärkeää viedä käytäntöön rakenteellisiakin sopeutustoimia sekä uudistuksia, jotta päästään pysyvämmiin tavoitellulle enintään 1,5-2 %:n toimintakate-tasolle.

Tiedetään ennakolta, että etenkin vuodet 2024-2027 ovat kunnille taloudellisesti poikkeuksellisen haastavia johtuen yleisen taloustilanteen epävarmuudesta, korkeasta työttömyydestä orastavista kasvunäkymistä huolimatta, asuntoalan ja asuinrakennusalan toipumisen hitaudesta, vallitsevasta matalasuhteesta sekä valtion miljardiluokan sopeutustoimista, jotka vaikuttavat kaikki kaupungin tulo- ja rahoituspohjaan.

Datacenter-investointi tuo samaan aikaan Seinäjoelle myös uusia tulonlähteitä: maakauppoja, kiinteistöveroja, merkittävästi rakennusaikaisia työpaikkoja sekä hukkalämmön hyödyntämistä Seinäjoen Energian Seiverkot Oy:n toiminta-alueella. Tekoälyekosysteemin rakentuminen tuo alueelle myös uutta osaamisen tarvetta.

Yleisessä taloudessa vuosi 2025 oli Suomessa vain matalan talouskasvun aikaa: BKT-muutos vain 0,8 %. Vuodelle 2026 ennakoidaan edellisvuosia parempaa, mutta silti vain orastavaa 1,6 %:n talouskasvua, todettiin Valtionvarainministeriön ja Suomen pankin uusimmissa talousennusteissa. Valtion sopeuttaessa omaa toimintaansa ja lisätessään puolustusmenoja, se leikkaa merkittävästi kunnille maksettavia valtionosuuksia (mm. indeksileikkaukset). Valtionosuuksissa näkyy myös nk. sote-tasaus mukaan lukien siihen tehdyt valtion lisäsäästötoimet 2025-2027, koska valtakunnallisesti sote-kustannukset ovat olleet voimakkaammassa kasvussa vuosina 2021-2022 kuin oli ennakoitu. Vuonna 2027 Seinäjoen sotetasaus on noin -12,7 milj.€, ja tulevina vuosina valtionosuuspohjiin on jäämässä yli -10 milj. euron vuosiheikkennykset.

TE-uudistus 2025 ja Koto2025-uudistus (työllisyys ja kotoutuminen) on huomioitu valtionosuusrahoituksessa, mutta vähintään saman verran kuluu uusien vastuiden hoitamiseen. Ensimmäisinä toimintavuosina valtionosuus ei ole riittänyt kattamaan

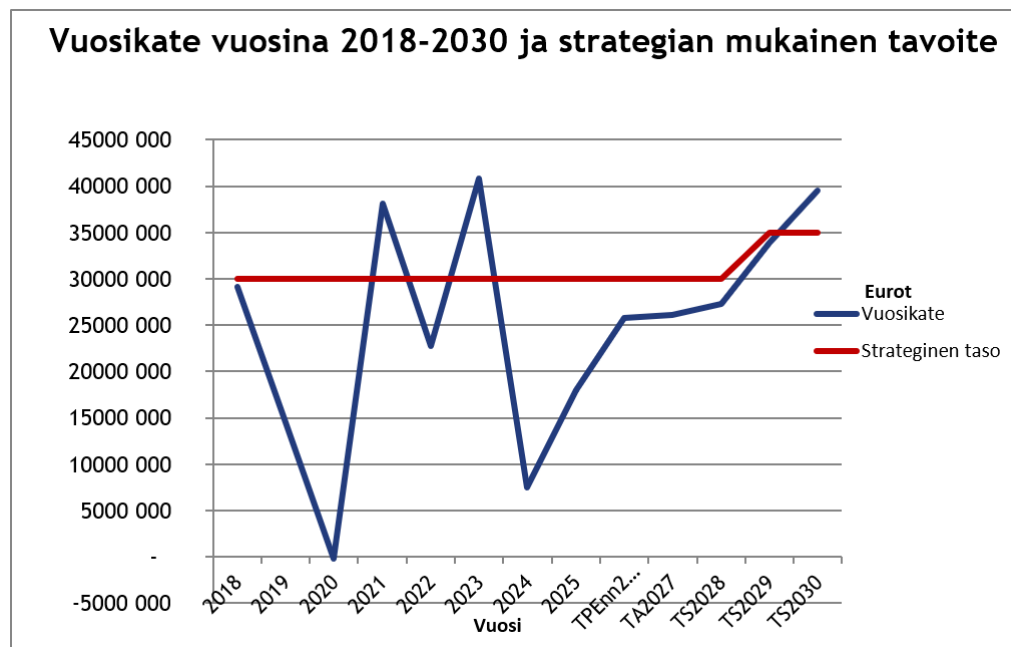

kuntien kasvaneita työllisyyskustannuksia täysmääräisesti heikkona yleisen talouden aikana. Suhdanneriippuvuus on uuden työttömyyden kuntarahoitusmallin heikkous. Jos ei ole työpaikkoja riittävästi tarjolla, se näkyy työttömyysturvarahoituksen merkittävänä kasvuna ilman, että on riittävästi keinoja työttömyyden vähentämiseen. Osaamisen edistämisen tulisi olla mukana suhdanneriippumattomana aktivointitoimenpiteenä ja kannustimena, kun nykyjärjestelmässä vain työpaikat ratkaisevat.

Talouden tasapainon näkökulmasta rakenteellinen kestävyysvaje näkyy jatkossakin sekä kunnissa, että hyvinvointialueilla: menot kasvavat tuloja nopeammin mm. väestön ikääntymisen myötä. Talouden toteutumiseen epävarmuutta tuo osaltaan Ukrainan sodan jatkuminen viidettä vuotta, Venäjä-pakotteet, USA:n ja Iranin välinen sota, yleensäkin USA:n toimien arvaamattomuus maailmanpolitiikassa, tullipolitiikan merkittävä muutos USA:n toimesta vastatulleineen, Lähi-idän kriisi Gazan alueella. Myös USA:n ja Kiina välit ovat kireät Taiwanin ja tulleihin liittyen. Myös turvallisuusasiat ovat nousseet julkisellakin sektorilla keskiöön, vaikkakin Nato-jäsenyys on tuonut vakautta myös Suomen talouden näkökulmasta.

Tarvitaan edelleen hyvää tavoiteasetantaa, määrätietoista rakenteellista uudistamista, mutta myös digitalisaation ml. tekoälyn ja tiedolla johtamisen yhä suurempaa hyödyntämistä systemaattisesti vuonna 2026 hyväksytyn digiohjelman mukaisesti. Olennaista on vaikuttavuus ja kustannustehokkuus palveluissa, pohdittavaksi tulee myös energian säästäminen sekä palvelutason laskeminen joidenkin palvelujen osalta sekä hyvä johtaminen. Lisäksi tarvitaan emokaupungin tulopohjan vahvistumista ja investointien tason laskemista tulopohjan mahdollistamalle tasolle.

Kuvio. Vuosikate vuosina 2018-2027 ja suunnitelmavuodet 2028-2030 suhteessa strategian mukaiseen tavoitteeseen.

Taloudellisen kehityksen kääntämiseksi kaupunkistrategiankin mukaisesti kestäväälle tasolle tarvitaan vähintään 10 milj. euron tilikauden tuloksia talousarvion suunnitelmakaudella, mikä tarkoittaa toteutuessaan myös velkaantumisen kääntymistä positiiviseen suuntaan. Samalla varmistetaan, että kuntalaisille palvelut kyetään tuottamaan strategian mukaisesti mahdollisimman taloudellisesti, mutta laadukkaina ja vaikuttavina, sekä investoimaankin. Jotta tämä on mahdollista, toimintakate (tuotot-menot ilman veroja ja valtionosuuksia) saa kasvaa enintään 1,5-2 % vuodessa,

jotta saavutetaan nykyisen toimintakatetason sijasta vähintään verrokkikaupunkien keskimääräinen taso, mikä oli vuonna 2025 reilut 250 euroa/asukas alempi kuin Seinäjoen kaupungissa. Vuosikatteen tulee samanaikaisesti olla yli 30-35 milj. euroa/vuosi ja nettoinvestoinnit pääsääntöisesti enintään samaa tasoa. Kaupunkikonsernina investointien tulorahoituksen riittävyys ja tuloksentekokyvykyys palvelujen rinnalla korostuvat.

Kunnallisvero pidetään ensi vuonna entisellään (9,2 %), myöskään kiinteistöveroihin ei olla esittämässä muutoksia. Riittävän vahva tulopohja rakenteita sopeuttavan ja uudistavan toiminnan rinnalla tukee strategista tavoitetta yli 10 milj. euron vuotuisista tuloksista, mutta antaa tarvittaessa myös mahdollisuutta nykyinvestointitasen nostamiseen suunnitelmavuosina vastaavalle tasolle vuosikatteen kasvun kanssa. Vuodet 2025-2027 ovat kuntataloudessa yhä sen verran vaikeita, että siinä vielä strategista tavoitetta talouden tasapainosta ei tulla täysmääräisesti saavuttamaan, mutta talouskurssi saadaan tulopohjaa vahvistamalla ja talouden sopeutustoimin käännettyä jälleen ylijäämäiseksi.

Vuoden 2027 talousarvion keskeisenä tavoitteena on vaikuttavat palvelut, uudistamisen tiellä jatkaminen ja myös sopeuttaa, eli taloudellisen tehokkuuden lisääminen. Uutta kaupunkistrategiaa 2026-2033 viedään käytäntöön.

Talouden tasapainottamistoimia jatketaan vuosina 2025-2028 tavoitteena talouden tervehdyttäminen ja kaupungin kasvun tukeminen. Talousarviovuonna 2027 viedään rakenteellisen talouden sopeutusohjelman (2025-2028) mukaisesti myös rakenteellisia uudistuksia päätöksentekoon ja täytäntöön tavoitteena yli 15 milj. euron kestävät sopeutukset vuoden 2028 loppuun mennessä. Tällä ja kustannustietoisella, vaikuttavalla toiminnalla turvataan ylijäämäinen tulos sekä emokaupungissa että kaupunkikonsernissa. Näin myös vuosista 2026-2030 tulee parempia talouden näkökulmasta. Tehtävä on vaikea, muttei mahdoton.

9.2. Talouden kolme skenaariota sekä rakenteellinen sopeuttamis- ja tasapainottamisohjelma vuosille 2025-2028

Vuoden 2021 talousarvion hyväksymisen yhteydessä esiteltiin kolme skenaariota Seinäjoen kaupungin talouden kehityksestä. Ne ovat yhä voimassa ja valittu paras skenaario on Seinäjoen tie kestävämpään talouteen.

Skenaario 0 vuosille 2021-2029, nykyinen kehitys taloudessa jatkuu. Samalla kaupungin talous heikkenee ja velkamäärä kasvaa.

Kuvaus: Vuotuisesti toimintakate kasvaa noin 4 %, viimeisten kolmen vuoden keskimääräinen muutos syyskuun 2026 loppuun mennessä on ollut noin 3,3 % vuodessa.

Tämä keskimäärin noin 3-4 %:n käyttötalousmuutos ja heikompana talousvuonna tätäkin enemmän merkitsee ilman uusia vastuita yli 3 000 euroa/asukas toimintakatetta. Investoinnit ovat noin 33-35 milj. euroa tasolla. Tämä skenaario johtaa enintään 0-tuloksiin, todennäköisemmin rakenteellisen kestävyysvajeen myötä negatiivisiin -5 – -10 milj. euron vuotuisiin tuloksiin. Velkaantuminen jatkuu ja rahoitusriskit kasvavat.

Näköpiirissä on toimintakatteen kasvu jo kohtuunopeasti kohti 3 250-3 750 euroa/asukas. Valtion omat sopeutustoimet vähentävät kaupungin tulopohjaa 2025-2027, veropohjan kantavuuden merkitys korostuu. Ilman rakenteellisia talouden sopeutustoimia ajaudutaan uusiin veronkorotuksiin, jottei jouduta kriisikunnaksi.

Asukasluvun kasvu jatkuu enintään 0,5-1,0 % -tasolla.

Skenaario -1 vuosille 2021-2029, nykytila heikkenee merkittävästi. Seurauksena kaupungin talouden kriisiytyminen.

Kuvaus:

Toimintakate heikkenee nopeasti yli 3500 euroa/asukas tasolle ja vuotuisesti toimintakate kasvaa noin 5-8 %. Tulot eivät riitä menojen kattamiseen. Nettoinvestoinnit ovat noin 30-40 milj. euron tasolla, käytännössä syntyy painetta investointitason merkittävään alentamiseen käyttötalouden heiketessä. Yleinen talouskehitys ei kasvakaan, vaan taantuma pitkittyy.

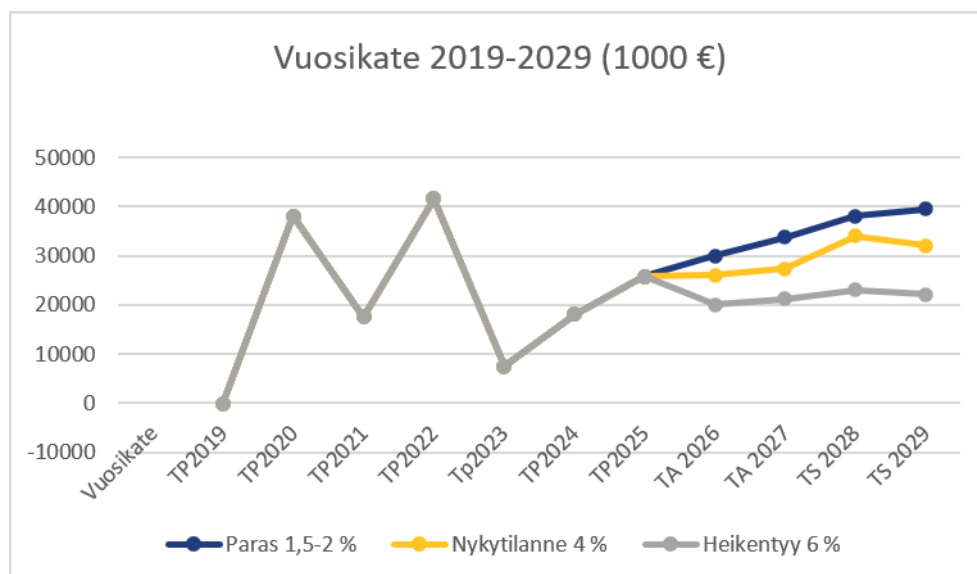
Tämä skenaario johtaa todennäköisimmin ilman uusia veronkorotuksia -10 – -15 miljoonan euron vuotuisiin alijäämätuloksiin. Velkaantuminen jatkuu yhä voimakkaampana.

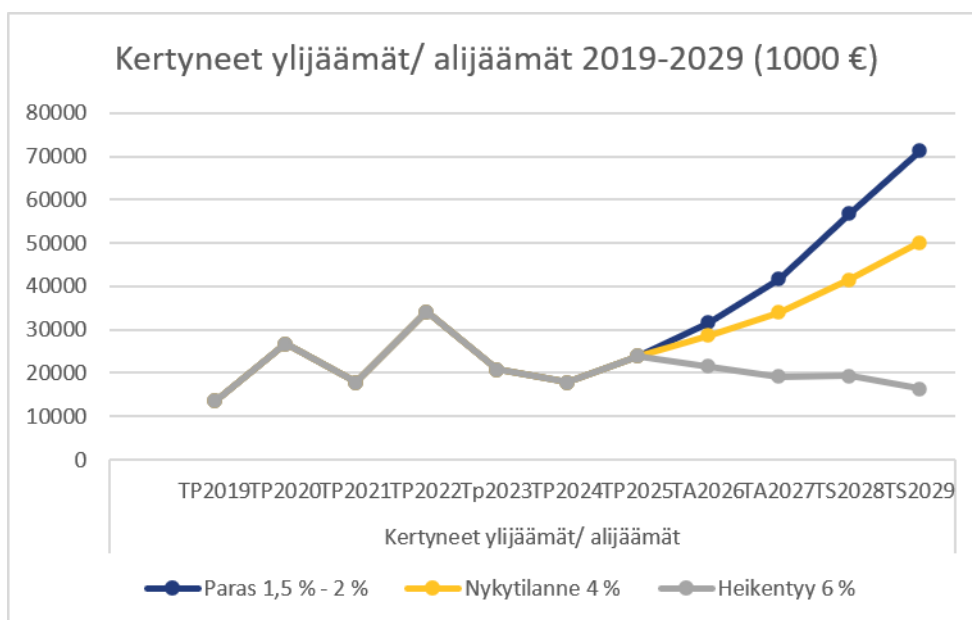
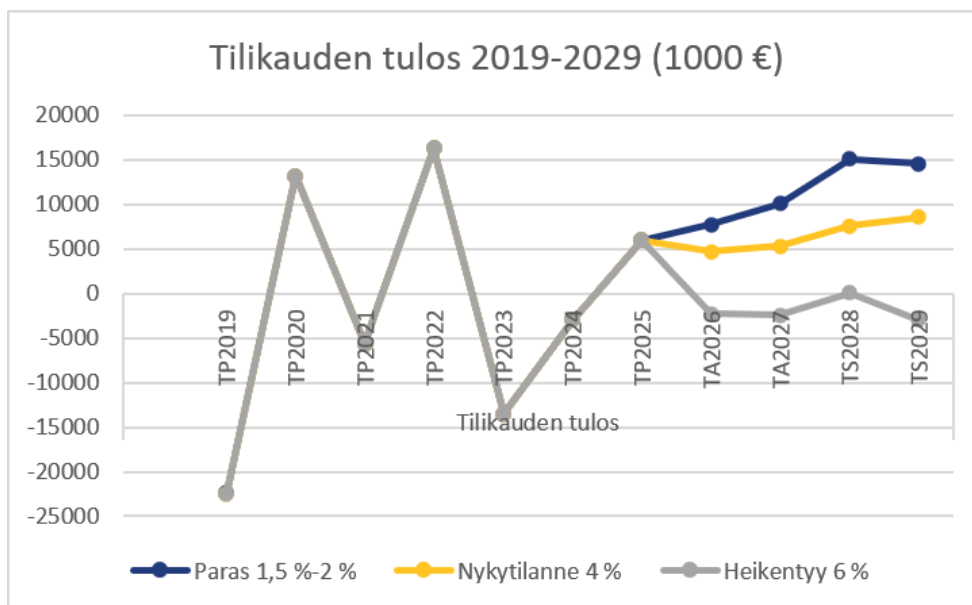
Näköpiirissä on toimintakatteen merkittävä negatiivinen kasvu yli 3 500 euroa/asukas tasolle, kun verrokkikaupunkien keskiarvo on noin 2 550 euroa/asukas tasolla. Alijäämää tämä tarkoittaa jo vuonna 2029 yli -10 milj. euroa, eikä sitä kyetä kattamaan seuraavina vuosina.

Ajaututaan väistämättä merkittäviin veronkorotuksiin, jottei jouduta kriisikunnaksi. Myös muita ratkaisuja sopeuttamiseksi joudutaan tekemään. Ilman rakenteellista sopeutusohjelmaa esimerkiksi kaupungin arvokkaimmasta omaisuudesta eli energialaitoksesta osa saatettaisiin joutua tulevaisuudessa myymään ilman, että se on todellisuudessa oma valinta.

Kasvu jatkuu, mutta maltillisemmalla 0,25-0,5 %-tasolla painottuen pelkästään ulkomaalaiskasvuun syntyvyyden pienentyessä. Kaupungin kiinnostavuus todennäköisesti kuitenkin vähenee koko ajan, kun ollaan talouskriisissä ja joudutaan tekemään vuosittain isoja säästöjä palveluissa ja samalla nostamaan veroja, kun ei pystytäkään rakenteellisiin uudistuksiin.

Kuviot. Kolmen eri skenaarion kehityskulut 2019-2029. Nykytilanne (keltaisella): toimintakatemuutos keskimäärin 4,0 % ja parhaassa skenaariossa (sinisellä) enintään 1,5-2,0 %.

Osana vuoden 2021 talousarviota hyväksyttiin talouden tasapainottamisohjelma, joka oli voimassa vuosille 2021-2025, ko. tasapainottamisohjelman viimeisenä vuonna talouden tunnusluvut kääntyivät osin jo kestävämmälle pohjalle. **Rakenteellinen talouden sopeutusohjelma 2025-2028 hyväksyttiin valtuustossa marraskuussa 2024. Hyväksytään, että ko. linjalla jatketaan myös vuosina 2027-2029 seuraavasti:**

Paras skenaario vuosille 2021-2030, nykytilanne paranee ja talous saadaan kestävästi tasapainoon. Ko. tavoiteskenaariossa on otettu mukaan myös taloussuunnitelmavuosi 2030. Uudistumalla kaupunki kehittyy. Rakenteellisia talouden sopeutustoimia tarvitaan rinnalla.

Tavoitetaso, joka sisältää myös toimenpiteitä, hyväksytään seuraavasti:

- Vuotuinen +10 milj. euron tulos, parempikin, jos tulot kehittyvät hyvinä. Tämä pidentää mahdollisuuksia lykätä veronkorotuksia tai ettei veroja tarvitse nostaa nykyisestä. Myös velkaantuminen kääntyy laskuun ja on vastuidenkin kanssa alle 4 850 euroa/asukas jo taloussuunnitelmavuosien loppu-

puolella. Emokaupungin kumulatiivinen ylijäämä vahvistuu vuoden 2030 loppuun mennessä vähintään 60 milj. euroon. Kaupunkikonsernissa vastaavana ajankohtana kumulatiivinen ylijäämä vahvistuu vähintään 170 milj. euroon ja velkamäärä laskee alle 9 900 euroon/asukas vuokravastuutkin huomioon.

- Toimintakate kasvaa vuonna 2027 enintään noin 1,6 % kuluvan vuoden muutettuun talousarvioon ja 2,7 % tilinpäätösennusteeseen nähden. Tämä parin, kolmen viime vuoden onnistuminen ei riitä, vaan tästä on päästävä taloudellisesti kestävä tasolle myös tulevana vuosina. Rakenteita sopeuttamalla ja toimintatapoja uudistamalla päästään käyttötaloudessa kestävästi strategian mukaiselle tasolle vuosina 2029-2030 ja rakenteellisessa sopeutuksessa onnistumalla mahdollisesti jo vuoden 2028 loppuun mennessä.
- Seinäjoen verrokkikaupunkeihin nähden tavoite on olla parhaassa kolmanneksessa toimintakatevertailussa euroa/asukas. Vuoden 2025 tilinpäätöksessä toimintakate/asukas oli 2 824 euroa.
- Nettoinvestoinnit ovat noin 30-33,5 milj. euron tasolla, kunnes on mahdollisuuksia panostaa enemmänkin. Mm. asemanseutu kehittyy ja sen kakkosvaiheeseen on tärkeää saada mukaan myös muuta ulkoista rahoitusta, samoin kuin muihinkin investointeihin. Edunvalvonnan merkitys korostuu. Tulevia isoja kohteita 2020-luvun lopulla ja 2030-luvun alkuvuosina ovat mm. uusi uimahalli, Seinäjoen lukio sekä Nurmon koulukeskus-investoinnit, mitkä nostavat investoinnit noin 40 milj. euron vuositasolle. Erikseen laaditaan päivitetty investointisuunnitelma vuoteen 2030 asti vaikuttavuusarvioineen osana tasapainotustoimia.
- Toiminta, tavoitteet ja seuranta perustuvat voimassa olevaan kaupunkistrategiaan 2026-2033: terveen ja tasapainoisen talouden vaatimus on kaupunkistrategiassa keskeinen kulmakivi kaupungin menestymiselle. Tavoitteet vievät osaksi konkretiaa myös talousarviotavoitteina. Vaikuttavuus, kustannustietoisuus ja uudistuminen ovat arkipäivää ja tasapainottamistoimet on viety toiminnan tasolle. Palvelutasosta ja -määrästä on mahdollista tinkiä väliaikaisesti talouden tasapainottamiseksi.
- Kasvukaupunki henkii 2020-luvulla edelläkävijyyttä, yrittäjämäisyyttä, rohkeutta uudistua sekä tarkastelee systemaattisesti palvelurakenteita. Digialyökkäänä kaupunkina digitalisaatiota hyödynnetään palveluissa ja palveluprosesseissa sekä tiedolla johtamisessa. Henkilöstö on mukana uudistamassa, hyvä johtaminen ja osaaminen näkyvät kaikessa tekemisessä. Henkilöstöohjelmaa ja -suunnitelmaa 2027-2030 hyödyntäen haetaan optimitaso koko kaupungin henkilöstömäärän kehittymiselle siten, että kokonaishenkilöstömäärä henkilötyövuosina voi myös vähentyä osana rakenteellisen sopeutusohjelman toimia vuoden 2025 tasosta vuosina 2026-2030. Toimintaympäristö muuttuu jatkuvasti ja kaupungin tulee aina pohtia, millä keinoin organisaatio vastaa parhaiten haasteisiin.

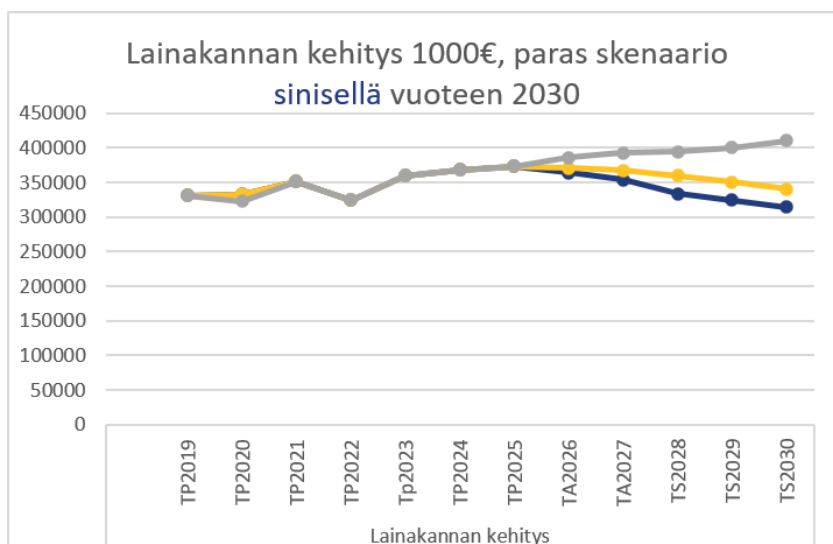
Yhteisöllisyyttä, tahtoa, rohkeutta ja vastuullisuutta arvoinaan pitävä kaupunki tavoittelee kasvua ja kehitystä. Terve talous pidetään myös päätöksenteon keskiössä pito- ja vetovoimaista kaupunkia rakennettaessa. Tällä turvataan kaupungin kestävä kasvua, palvelujen rahoitusta ja tulevan kehityksen kannalta tärkeää investointikyvykkyyttä. Kaupunkistrategian tavoite terveestä, tasapainoisesta taloudesta vievät käytäntöön erikseen määriteltynä konkreettisina toimina kaikilla toimialoilla.

Taulukko. Parhaan skenaarion tuloslaskelma vuosille 2025-2030.

TALOUSARVION TULOSLASKELMAOSA							
1 000 €	TP2025	TA2026 muutettu	TP2026 ennuste	TA2027	TS2028	TS2029	TS2030
TOIMINTATUOTOT							
Myyntituotot	29 028	29 981	29 991	30 376	30 119	30 084	30 277
Maksutuotot	8 465	8 484	8 484	8 547	9 051	9 323	9 416
Tuet ja avustukset	3 515	3 677	3 677	3 417	3 957	4 036	4 117
Muut toimintatuotot	40 932	39 538	41 071	39 098	41 811	42 211	43 667
Toimintatuotot yht.	81 940	81 680	83 222	81 438	84 939	85 654	87 478
TOIMINTAKULUT							
Palkat ja palkkiot	-116 820	-121 989	-121 489	-124 778	-126 711	-129 685	-133 576
Henkilöstösivukulut	-27 132	-27 658	-28 179	-28 487	-28 539	-28 484	-29 053
Palvelujen ostot	-50 417	-56 398	-55 433	-55 146	-56 258	-58 985	-59 785
Aineet, tarvikkeet ja tavara	-20 609	-22 675	-22 551	-21 920	-22 161	-23 930	-24 409
Avustukset	-16 817	-16 803	-17 239	-18 047	-18 492	-16 822	-16 486
Muut toimintakulut	-40 083	-39 337	-39 337	-39 530	-40 831	-40 118	-40 920
Toimintakulut yht.	-271 878	-284 860	-284 228	-287 909	-292 992	-298 024	-304 229
TOIMINTAKATE	-189 938	-203 181	-201 006	-206 471	-208 054	-212 370	-216 751
Verotulot							
Kunnan tulovero	132 766	144 500	145 000	147 925	153 500	161 000	165 920
Kiinteistövero	31 373	27 250	27 250	30 000	30 987	31 824	32 294
Osuus yhteisöveron tuotosta	14 678	15 800	15 850	17 075	17 436	17 700	18 171
Valtionosuudet	31 368	33 640	33 585	34 000	35 000	35 350	35 704
Rahoitustuotot ja -kulut							
Korkotuotot	6 093	5 828	5 828	5 852	6 000	6 000	6 000
Muut rahoitustuotot	9 319	7 830	7 830	7 990	8 300	9 300	9 300
Korkokulut	-8 775	-8 027	-8 027	-8 850	-9 000	-9 000	-9 500
Muut rahoituskulut	-1 070	-205	-205	-242	-250	-250	-250
VUOSIKATE	25 814	23 434	26 105	27 279	33 919	39 553	40 887
POISTOT	-19 864	-21 600	-21 100	-21 975	-22 800	-25 000	-26 500
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT							
Satunnaiset tuotot							
Satunnaiset kulut							
TILIKAUDEN TULOS	5 950	1 835	5 005	5 304	11 119	14 553	14 387

Kuvio. Lainakannan kehitys 2019-2030 ennuste parhaan skenaarion mukaisesti. Lainakanta pienenee vuoden 2030 loppuun mennessä alle 330 milj. euroon.

Talouden tasapainottamista tukee, että kaupungin kasvu jatkuu hyvänä, keskimäärin noin 0,8-1 %:n tasolla ja imago pysyy vahvana ja mahdollisesti vahvistuu. Kasvu tuo lisätuloja ja synergiaetuja palvelujen järjestämiseen. Kaupungilla on palvelut kunnossa, on varaa investoida ja enemmän mahdollisuuksia pärjätä tulevaisuudessa. Kaupungin kiinnostavuus myös vahvistuu, oli sitten kyseessä yritykset tai ihmiset. Kaupunkistrategiassa on edellytetty, että kaupungin talous saadaan kestävästi terveille perustalle.

Seinäjoella on ollut rakenteelliseen kestävyysvajeen lisäksi kasvavaa painetta kunnallisveron nostamiseen, ja paine on kasvanut entisestään valtion sopeutustoimien myötä ja sitä seuranneiden valtionosuusleikkausten myötä. Vuonna 2025 kunnallisverotulopohjaa vahvistettiin ja sen rinnalla päätettiin toteuttaa em. rakenteellinen talouden sopeutusohjelma vuosille 2025-2028.

Rakenteellinen sopeutus- ja tasapainottamisohjelma tukemaan kaupungin kestävää taloudenpitoa ja hallittua kasvua

Rakenteellisen sopeutus- ja tasapainottamisohjelman 2025-2028 tavoitteena on aikaansaada 2,5 % tuottavuus palveluissa ja tukipalveluissa. Em. tuottavuustavoite vastaa noin 5 milj. euron vuotuista toimintakatteen vahvistamista. Tuottavuustavoitteen saavuttaminen tarkoittaa, että toimintakatteen kasvu on pääsääntöisesti enintään 1,5 %. Toimintakatteen parantuminen heijastuu suoraan vuosikatteen vahvistumiseen. Rakenteellisella sopeutusohjelmalla tavoitellaan pysyviä taloudellisia vaikutuksia yhteensä vähintään 15 milj. euroa vuoden 2028 loppuun mennessä.

Sopeutusohjelma tukee kaupungin hallittua kasvua ja kestävää taloudenpitoa kaupunkistrategian tavoitteiden mukaisesti. Työhön on sitoutettu kaikki toimialat sekä henkilöstö. Toimenpiteet on valmisteltu erikseen päätöksentekoon, ja ko. ohjelmaa päivitetään valittujen toimenpiteiden osalta tarvittaessa. Tulevat kouluverkkoa koskevat päätökset on tehty vuosien 2025 ja 2026 aikana.

Yhteistoimintamenettelyt eivät ole poissuljettuja rakenteellisen sopeuttamisohjelman toteuttamisen yhteydessä. Näin meneteltiin muun muassa, kun varhaiskasvatuksen aluejohtamismalli uudistettiin. Kun rakenteita uudistetaan, silloin myös henkilöstön määrää tarkastellaan ja tehtäviä uudelleenjärjestellään.

Rakenteellisen sopeutus- ja tasapainottamisohjelman toimeenpantavat vaikutukset näkyivät jo ohjelman valmisteluvuonna 2025, mutta pääosin taloudellisia pysyviä vaikutuksia aikaansaadaan täysmääräisesti vuosina 2026-2028. Vuoden 2027 talousarviossa on toimialojen ja kaupunginjohtajan esityksissä huomioitu suunnittelussa, toteutusvaiheessa ja valmiit talouden sopeutustoimet. Toimintamallina on se, että tehdyt ehdotukset tuodaan taloustoimikunnan kautta lautakuntien kaupunginhallituksen ja kaupunginvaltuuston päätöksentekoon. Näin myös poliittinen ohjaus on mukana valmistelussa. Tilanne 7.9.2026 valmiit päätökset: 4,2 milj. euroa/ 5 milj. euroa ja 12,4 milj. euroa/ 15 milj. euroa.

Seinäjoen kaupungin tulopohja sopeuttavan toiminnan rinnalla mahdollistaa ensi vuonna ylijäämäisen 5,3 milj. euron tilikauden tuloksen. Kaupungin oma taloutta vahvistava toiminta tukee myös strategista tavoitetta vähintään 10 milj. euron vuotuisista tuloksista, mutta myös mahdollisuutta nykyinvestointitason nostamiseen vastaavalle tasolle vuosikatteen kanssa. Yleisen talouden elpymisen jatkuessa on mahdollista suunnitelmavuosina 2028-2030 aikaan saada vuosikatteen nostamisen nykyistä korkeammalle yli 35 milj. euroon.

Tavoitteena on, että taseen kertyneet ylijäämät emokaupungissa ovat yli 60 milj. euroa vuoden 2030 loppuun mennessä.

Myyntiohjelma (kohteina ei-strategiset kiinteistöt ja yhtiöt) ulottuu vuoteen 2030 saakka ja se tukee kaupungin rahoitusaseman vahvistamista.

Kaupunkikonsernin vuotuinen tulostavoite on, että se on pääsääntöisesti emokaupunkia vahvempi ja tuottaa omistajalle lisäarvoa. Tulostavoite kaupunkikonsernina on emokaupungin tavoin vähintään 10 milj. euroa vuosittain, ja että vuosikate kattaa yli 100 % poistoista ja merkittävän osan nettoinvestoinneista, ja että lainamäärä vähenee vuosittain, ja että taseen kertyneet ylijäämät ylittävät yli 170 milj. euroa vuoden 2030 loppuun mennessä.

Yhteinen missio on pitää yrittäjyyden ykkösenä tunnettu Seinäjoen kaupunki menestyjien joukossa ja kiinnostavana kaupunkina myös tulevaisuudessa.

10. TALOUSSUUNNITELMA VUOSILLE 2028-2030

Taloussuunnitelma vuosille 2028-2030 on valmisteltu erikseen ja liitetty tähän asiakirjaan.

11. MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN YHTEENVETO

Oheisena on taulukko, jossa on esitetty määrärahat ja tuloarviot valtuustoon nähden sitovalla tasolla:

Määrärahojen ja tuloarvioiden yhteenveto, Seinäjoen kaupunki.

Valtuustoon nähden sitovat määrärahat
Sitovuustaso bruttomääräraha/ -tuloarvio

TA2027 KÄYTTÖTALOUSOSA	MÄÄRÄRAHAT euroa	TULOARVIOT euroa
100 Vaalit	200 400	128 000
120 Tarkastustoimi	242 500	300
130 Yleishallinto	4 278 700	1 005 600
140 Hallintopalvelut	1 475 100	516 100
150 Henkilöstöpalvelut	2 865 000	69 400
160 Talouspalvelut	8 568 000	565 900
400 Sivistyksen ja hyvinvoinnin toimialan hallinto	461 000	1 100
401 Opetuspalvelut	96 340 250	6 421 400
430 Varhaiskasvatus	59 720 900	2 689 800
510 Kirjastopalvelut	5 654 400	544 200
530 Kulttuuripalvelut	6 085 500	420 900
550 Museopalvelut	1 967 000	50 100
570 Liikuntapalvelut	9 087 800	1 369 400
590 Nuorisopalvelut	3 113 000	519 400
600 Kaupunkiympäristön toimialan hallinto	1 008 700	247 000
610 Toimitilat	32 825 400	47 104 150
620 Kiinteistö- ja paikkatietopalvelut	2 285 100	7 806 600
630 Yhdyskuntatekniikka	18 834 600	3 150 600
650 Kaupunkisuunnittelu ja kaavoitus	1 365 000	53 400
660 Rakennusvalvonta	1 003 500	893 700
670 Ympäristönsuojelu	661 600	217 300
690 Ympäristöterveydenhuolto	4 299 500	3 531 800
700 Elinvoima	6 159 800	2 462 700
710 Työllisyys	19 392 600	1 669 100
890 Rahoitus	14 000	
TULOSLASKELMAOSA		
Verotulot		195 000 000
Valtionosuudet		34 000 000
Korkotulot		5 852 000
Muut rahoitustulot		7 990 000
Korkomenot	8 850 000	
Muut rahoitusmenot	242 000	

INVESTOINTIOSA		
Muut pitkävaikutteiset menot	630 000	
Maa- ja vesialueet	900 000	1 000 000
Rakennukset	14 920 000	
Kadunrakentaminen	7 424 400	
Puistorakentaminen	465 000	
Liikuntapaikkarakentaminen	965 000	
Muut kiinteät rakenteet ja laitteet	389 000	
Hulevesiviemärit	1 650 200	
Koneet ja kalusto	4 999 500	
Arvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset	2 043 600	100 000
RAHOITUSOSA		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys		
Antolainasaamisten vähennys		7 152 800
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		52 686 300
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	53 831 000	
Rahavarojen muutos		
Vaikutus maksuvalmiuteen		
TALOUSARVION LOPPUSUMMA	385 219 050	385 219 050
YHTEENSÄ		
KÄYTTÖTALOUSOSA	287 909 350	81 437 950
TULOSLASKELMAOSA	9 092 000	242 842 000
INVESTOINTIOSA	34 386 700	1 100 000
RAHOITUSOSA	53 831 000	59 839 100
TALOUSARVION LOPPUSUMMA	385 219 050	385 219 050
POISTOT	21 975 000	

TOIMINNALLISET JA TALOUDELLISET TAVOITTEET

HALLINTOKUNNAT

KÄYTTÖTALOUSOSA

Palvelukeskus KONSERNIPALVELUT

Tuloarviot ja määrärahat	TP2025	TA + MUUT. 2026	TAE 2027	TA 2027	Muutos-% 2026/2027
Toimintatulot	1 662 392	4 388 800	2 285 300	0	-47,9
Toimintamenot	-16 493 464	-17 510 600	-17 629 700	0	0,7
Netto (Toimintakate)	-14 831 072	-13 121 800	-15 344 400	0	16,9

Toimintaympäristöanalyysi

Vuoden 2027 talousnäköymän arvioidaan olevan Suomessa vuotta 2026 parempi, vaikka geopolitiittinen epävarmuus säilyy poikkeuksellisen suurena. Yleisessä taloudessa on yhä isoa epävarmuutta johtuen pääosin Venäjän sodasta Ukrainassa ja sen vuoksi Venäjälle asetetuista talouspakotteista ja niiden vaikutuksista. Talouskasvua puolestaan tukevat viennin, teollisuuden tilausten ja yksityisten investointien kehitys. Kuluttajien luottamusta heikentää pitkittynyt, vaikea työttömyystilanne. Rakentaminen ja asuntokauppa elpyvät hitaasti. Maltillistuva inflaatio ja historiallisesti kohtuullinen korkotaso tukevat kulutusta ja investointeja.

Yhdysvaltojen politiikan vaikea ennakoitavuus, USA:n ja Iranin välinen sota, ja siitä seurannut maailmankaupan ja energiatuotannon kannalta tärkeän Hormuzinsalmen osittain kiinniolo. Myös USA:n asettamat suojatullit lisäävät talouden ja turvallisuusympäristön epävarmuutta Euroopassa ja globaalisti.

Valtion mittavat sopeutustoimet, ennakoitua suurempi sote-tasaus ja valtionosuusindeksien jäädytys vuosille 2025-2027 heikentävät kuntien rahoituspohjaa. Valtiovarainministeriö arvioi seuraavan eduskuntakauden sopeutustarpeeksi 8-11 milj. euroa.

Pitkällä aikavälillä keskeistä on vahvistaa työllisyyttä, investointeja, tuottavuutta ja kilpailukykyä sekä turvata vakaa julkinen talous. Merkittävä sopeutustarve jatkuu sekä nykyisellä että seuraavalla hallituskaudella.

Väestön ikääntyminen, alle 2 %:n talouskasvu ja vaikea työllisyystilanne rasittavat julkista taloutta. Tulojen siirryttyä osin hyvinvointialueille velkojen jäädessä kunnille suhteellinen velkaantuneisuus kunnissa kasvaa, ellei tulopohjaa vahvisteta ja taloutta sopeuteta. Hyvinvointialueiden talous on monella hyvinvointialueella kriisiytynyt, mikä vaarantaa kuntalaisten sosiaali- ja terveyspalveluja ja pakottanut hyvinvointialueet sopeuttamaan talouttaan.

Toiminnan painopisteet ja toimenpiteet strategian toteuttamiseksi talousarviovuonna

Uusi kaupunkistrategia 2026-2033 hyväksyttiin 24.8.2026, ja sen linjaukset huomioidaan talousarvion tavoitteissa.

Talouden tasapainotavoitteita ovat enintään 1,5-2 %:n vuotuinen toimintakatemuutos, vähintään 30 milj. euron vuosikate, nettoinvestointien mahdollisimman täysimääräinen kattaminen sekä noin 10 milj. euron tulos.

Kaupungin talous edellyttää rakenteellisia uudistuksia ja sopeutuksia (Rakenteellinen talouden sopeutusohjelma 2025-2028), jotta talous pysyy terveenä ja tukee hallittua kasvua. Tietohallintopalvelut tukevat palvelujen uudistamista, tiedolla johtamista ja tekoälyn hyödyntämistä.

Konserniyhtiöiden, yhteisöjen ja säätiöiden merkityksen kasvu korostaa omistajaohjausta ja konsernin kokonaisedun varmistamista.

Toiminnan strategiset kehittämiskohteet taloussuunnitelmakaudella

Kaupunkistrategia 2026-2033 ohjaa toimintaa kohti osaavaa ja tervettä taloutta. Yhteisöllisyys, tahto, rohkeus ja vastuullisuus tukevat kasvukaupungin pitkän aikavälin tavoitteita.

Vuoden 2025 alusta toteutunut TE-uudistus siirsi työllisyydenhoidon ja kotoutumisen palvelut kunnille. Seinäjoki toimii vastuukuntana yhdessä Ilmajoen ja Isonkyrön kanssa. Uudistus vahvistaa elinvoimapolitiikkaa, mutta lisää työllisyyskehityksestä aiheutuvaa menopainetta.

Käyttötalouden tasapainottamista ja velkaantumisen hillintää jatketaan. Rakenteellisella talouden sopeutusohjelmalla tavoitellaan vähintään 15 milj. euron pysyviä sopeutuksia vuoden 2028 loppuun mennessä. Terve talous turvaa peruspalvelut, investointikyvyn ja kaupungin hallitun kasvun.

Konserniyhtiöiden, yhteisöjen ja säätiöiden kasvanut merkitys korostaa omistajaohjausta. Kiinteistöjen myyntiohjelma 2022-2029 vahvistaa rahoitusasemaa ja luo tilaa uusille investoinneille.

Riskianalyysi

Valtion sopeutustoimet ja nk. valtionosuuksien sotetasa (vaikutus yli -10 milj. euroa/ vuosi) heikentävät kuntien rahoitus pohjaa myös lähivuosina. Valtionosuuksien ennakoitua suurempi väheneminen korostaa verotulojen merkitystä. Lisäksi kuntien rahoitusvastuuta perustoimeentulosta on kasvatettu vuodesta 2026 lähtien merkittävästi.

Tulojen siirtyminen hyvinvointialueille velkojen jäädessä kunnille kasvattaa suhteellisen velkaantuneisuuden ja omavaraisuusasteen heikkenemisen riskiä. Kaupunki on myymässä osan pelastus- ja sote-kiinteistöistä hyvinvointialueelle ja vuokraa sote- ja pela-tiloja hyvinvointialueelle lain edellyttämässä yhtiömuodossa, jolloin ko. yhtiöiden täytyy olla kannattavia. Ei ole täyttä varmuutta siitä, kuinka pitkään hyvinvointialue on vuokralla kaupungin tiloissa.

Tärkeää, että myös investointikyvykkyydestä huolehditaan. Siksi käyttötaloudessa tulosten on oltava hyviä ja riittävän ylijäämäisiä, mutta myös tasetta on kevennettävä. Kaupungin kasvun ennakoitaan jatkuvan, mikä tuo lisää uusia mahdollisuuksia ja toisaalta myös kasvavaa vastuuta Seinäjoen kaupungille maakunnan kasvukeskuksena. Kansainvälisyys on kasvussa, mikä edellyttää huomion kohdentumista myös kotoutumistoimissa onnistumiseen.

Tulosalue 100 Vaalit

Tuloarviot ja määrärahat					
	TP2025	TA + MUUT. 2026	TAE 2027	TA 2027	Muutos-% 2026/2027
Toimintatulot	73 697	0	128 000	0	0,0
Toimintamenot	-285 394	0	-200 400	0	0,0
Netto (Toimintakate)	-211 697	0	-72 400	0	0,0

= valtuustoon nähden sitovat erät

Toiminta-ajatus

Vaalit hoidetaan vaalilainsäädännön edellyttämällä tavalla.

Strateginen valinta	Osaava ja terveen talouden Seinäjoki	Strateginen tavoite	Osaava ja motivoitunut henkilöstö takaa palvelukykyimme
Talousarviotavoite		Merkittävimmät riskit	
Eduskuntavaalit 2027. Toteuttaminen vaalilainsäädösten edellyttämällä tavalla kustannustehokkaasti.		Sähköisten järjestelmien toimivuus.	

Tulosalue 120 Tarkastustoimi

Tuloarviot ja määrärahat					
	TP2025	TA + MUUT. 2026	TAE 2027	TA 2027	Muutos-% 2026/2027
Toimintatulot	250	300	300	0	0,0
Toimintamenot	-194 200	-227 300	-242 500	0	6,7
Netto (Toimintakate)	-193 949	-227 000	-242 200	0	6,7

= valtuustoon nähden sitovat erät

Toiminta-ajatus

Tarkastustoimi vastaa tarkastuslautakunnan valmistelu- ja toimeenpanotehtävistä sekä suorittaa sisäistä tarkastusta.

Tulosalue 130 Yleishallinto

Tuloarviot ja määrärahat					
	TP2025	TA + MUUT. 2026	TAE 2027	TA 2027	Muutos-% 2026/2027
Toimintatulot	511 065	3 271 000	1 005 600	0	-69,3
Toimintamenot	-5 568 228	-4 108 500	-4 278 700	0	4,1
Netto (Toimintakate)	-5 057 163	-837 500	-3 273 100	0	290,8

= valtuustoon nähden sitovat erät

Toiminta-ajatus

Valtuusto vastaa kaupungin toiminnasta ja taloudesta sekä käyttää päätösvaltaa kuntalain edellyttämällä tavalla. Kaupunginhallitus vastaa kaupungin hallinnosta ja taloudenpidosta ja muista kuntalain edellyttämistä tehtävistä.

Strateginen valinta	Osaavan ja terveen talouden Seinäjoki	Strateginen tavoite	Taloutemme tukee kasvua ja hyvinvointia		
Talousarviotavoite		Merkittävimmät riskit			
Vahvistamme kaupungin rahoitusasemaa ja hillitsemme toimintamenojen kasvua. Velkaantumisen ja toimintakatteen kasvun tahtaminen. Talous on kestävällä tasolla.		Velkaantumiskehitys jatkuu kiihtyvänä, ellei vuosikate kata vähintään poistoja ja merkittävää osaa investoinneista. Käyttötaloudessa tuottavuuskehitys heikkenee, mikäli palvelut tuotetaan liian kalliina suhteessa tuloihin. Tällöin myös kaupungin hallittu kasvu ja kehittyminen vaarantuisivat.			
Mittari/mittarit	Nykyarvo	Tavoitearvo	Toteutuma-arvo		
Toimintakate, muutos %, vertailukelpoinen	Toimintakate muutos 1,6 % (TP 2025)	Enintään 1,5-2,0 %:n vuotuinen toimintakatekasvu			○
Emokaupungin velkamäärä euroa/asukas	5 549 €/as.	Enintään 4 850 €/as.			○
Konsernin velkamäärä vastuineen euroa/asukas	9 062 €/as. (TP 2025)	Enintään 9 000 €/as.			

Tulosalue 140 Hallintopalvelut

Tuloarviot ja määrärahat					
	TP2025	TA + MUUT. 2026	TAE 2027	TA 2027	Muutos-% 2026/2027
Toimintatulot	509 828	511 400	516 100	0	0,9
Toimintamenot	-1 336 257	-1 433 400	-1 475 100	0	2,9
Netto (Toimintakate)	-826 429	-922 000	-959 000	0	4,0

= valtuustoon nähden sitovat erät

Toiminta-ajatus

Tulosalueen tehtävänä on valtuuston ja kaupunginhallituksen asioiden valmistelu sekä päätösten laillisuusvalvonta ja täytäntöönpano. Tulosalue tarjoaa kaupunkikonsernille yleishallinnon ja lakiasiain palveluja sekä toimistopalveluja. Tulosalue huolehtii omistajapolitiikan- ja ohjauksen tehtävistä. Lisäksi tulosalue huolehtii vaalien toimittamisesta.

Maaseutupalvelujen tehtävänä on maaseudun elinvoimaisuuden säilyttäminen ja kehittäminen hoitamalla sille laissa säädetyt maaseutuelinkeinoviranomaisen tehtävät. Seinäjoen yhteistoiminta-alueeseen kuuluvat Seinäjoen lisäksi Lapua, Ilmajoki, Isokyrö ja Kuortane. Tiloja yhteistoiminta-alueella on 1507, josta 516 sijaitsee Seinäjoella.

Viljelijätukihallinnossa toimitaan EU:n ohjelmakausien mukaisessa toimintaympäristössä. Seinäjoen kaupungin maaseutupalvelut käsittelee ja maksaa maataloustukia EU:n ja valtion varoista noin 73,3 milj. euroa vuodessa, josta Seinäjoen kaupungin osuus 26,3 milj. euroa.

Strateginen valinta	Osaava ja terveen talouden Seinäjoki	Strateginen tavoite	Osaava ja motivoitunut henkilöstö takaa palvelukykyämme
Talousarviotavoite		Merkittävimmät riskit	
Päätösvalmistelun tavoitteena ovat laadukkaat palvelut ja asianhallinnan korkea taso.		Resurssien riittävyys. Riittävän osaamistason ylläpitäminen. Tietoturva- ja tietosuojariskit, erityisesti tekoälyä hyödynnetessä.	
Omistajaohjauksen toteuttaminen kaupunkikonsernin kokonaisuus ja kaupunkistrategia 2026-2033 huomioiden.		Kaupunkikonsernin kokonaisedun sivuuttaminen, osaoptimointi. Hankintalaista johtuvat omistusjärjestelyt in-house yhtiöissä ja tukipalveluihin liittyvät järjestelyt.	
Monistus-, postitus ja puhelinpalveluiden toteuttaminen määräaikoja noudattaen.		Henkilöstömäärän oikean mitoituksen arvioiminen.	
Maaseutupalveluiden tuottaminen lainsäädännön mukaisesti.		Ammattitaitoisen henkilöstön saatavuus. Useita eläköitymisiä lähiaikoina?	

Tulosalue 150 Henkilöstöpalvelut

Tuloarviot ja määrärahat					
	TP2025	TA + MUUT. 2026	TAE 2027	TA 2027	Muutos-% 2026/2027
Toimintatulot	119 649	113 700	69 400	0	-39,0
Toimintamenot	-2 437 609	-2 729 500	-2 865 000	0	5,0
Netto (Toimintakate)	-2 317 960	-2 615 800	-2 795 600	0	6,9

= valtuustoon nähden sitovat erät

Toiminta-ajatus

Koordinoimme kaupungin ja kaupunkikonsernin henkilöstöpolitiikkaa, tuotamme keskitettyjen henkilöstöhallinnon palveluja, henkilöstösuunnittelua, henkilöstöjaoston asioiden valmistelua, esittelyä ja pidämme pöytäkirjaa.

Tulosalueen tehtävä on virka- ja työehtosopimusten edellyttämä paikallinen neuvottelutoiminta ja sopiminen. Lisäksi tehtävänä on työsuojelun yhteistoiminnan järjestäminen, kehittäminen ja ylläpitäminen sekä työturvallisuuden koordinoiminen ja kehittäminen.

Toimintaamme ohjaa merkittävimmin työsopimuslaki, viranhaltijalaki ym. työelämlainsäädäntö sekä virka- ja työehtosopimukset.

Strateginen valinta	Osaavan ja terveen talouden Seinäjoki	Strateginen tavoite	Osaava ja motivoitunut henkilöstömme takaa palvelukykyämme		
Talousarviotavoite		Merkittävimmät riskit			
Huolehdimme henkilöstön osaamisesta ja hyvinvoinnista.		Henkilöstöresurssit jäävät riittämättömiksi ja aiheuttavat liiallista työkuormaa.			
Mittari/mittarit		Nykyarvo	Tavoitearvo	Toteutuma-arvo	
Sairauspoissaolot		17,2 pv/htv2	Tavoite alle 17 pv/htv2		○
NPS		21	Yli 10		○

Strateginen valinta	Osaavan ja terveen talouden Seinäjoki	Strateginen tavoite	Osaava ja motivoitunut henkilöstömme takaa palvelukykyämme		
Talousarviotavoite		Merkittävimmät riskit			
Huolehdimme henkilöstön osaamisesta ja hyvinvoinnista.		Vakituisen henkilöstön osuus pienenee ja siten osaamista ei pystytä säilyttämään. Kouluttautumisen mahdollisuudet pienenevät taloudellisesta tilanteesta johtuen.			
Mittari/mittarit	Nykyarvo	Tavoitearvo	Toteutuma-arvo		
Vakituisten osuus henkilöstöstä (henkilöt, htv)	83 %	tavoite yli 80 % henkilöinä ja yli 85 % htv2			○
Koulutuspäivät	...	ka vähintään 3			○

Tulosalue 160 Talouspalvelut

Tuloarviot ja määrärahat					
	TP2025	TA + MUUT. 2026	TAE 2027	TA 2027	Muutos-% 2026/2027
Toimintatulot	447 902	492 400	565 900	0	14,9
Toimintamenot	-6 671 776	-9 011 900	-8 568 000	0	-4,9
Netto (Toimintakate)	-6 223 874	-8 519 500	-8 002 100	0	-6,1

= valtuustoon nähden sitovat erät

Toiminta-ajatus

Talouspalvelujen taloushallinto tuottaa kaupungin taloushallintopalvelut. Palvelua tuotetaan myös tytäryhtiöille ja kuntayhtymille. Päävastuina ovat yleisen talouskehityksen seuraaminen, talousarvion ja taloussuunnitelman valmisteluprosessi, tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen valmistelu, kaupungin

rahoitus ja talouteen liittyvä riskien hallinta, osallistuminen omistajapolitiikkaan sekä kaupunkikonsernin kokonaistalous ja talousohjaus sekä tiedolla johtaminen.

Talouspalvelujen tietohallinto hoitaa kaupungin tietohallinnon ja tietotekniikan kehittämis- ja järjestämistehtävät sekä niihin liittyvät palvelu- ja laatutason määrittämisen. Tietohallinto edistää digitalisaatiota ja sen hyödyntämistä, valmistelee siihen liittyviä strategisia suunnitelmia sekä huolehtii lakisäätteistä viranomaistehtävistään voimassa olevan talousarvion puitteissa.

Talouspalveluiden hankintapalvelu toteuttaa kaupungin hankintatoimea strategisena johtamisen välineenä. Tavoitteena on edistää kaupungin elinvoimaa, varmistaa vaikuttavat ja taloudellisesti kestävät hankinnat sekä tukea kaupungin vastuullisuustavoitteita. Hankintapalvelut vastaa kaupunkikonsernin keskitetyistä tavara- ja palveluhankinnoista sekä tukee kaupunkikonsernia hankintojen suunnittelussa ja sopimusten hallinnassa.

Strateginen valinta	Osaavan ja terveen talouden Seinäjoki	Strateginen tavoite	Taloutemme tukee kasvua ja hyvinvointia			
Talousarviotavoite		Merkittävimmät riskit				
Kaupungin käyttötalous on terveellä, vahvalla perustalla. Tarkastelemme taloutta ja toimintaa kaupunkikonsernin kokonaisu- huomioiden. Mitoitamme investointitason tulorahoituksen mukaiseksi ja investoimme rohkeasti vetovoiman edistämiseen. Hyödynnämme aktiivisesti myös ulkoista rahoitusta. Lainasalkun rahoitus on kilpailukykyistä ja riittävästi suojattu.		Kaupungin talous ei ole tasapainossa, ja sen myötä mm. kaupungin kehittyminen ja palvelut tulevaisuudessa vaarantuvat. Mikäli kumulatiiviset ylijäämät menetetään, talous kriisiytyy. Omistajaohjaus ei toteudu riittävän hyvin, jolloin riskinä on kaupunkikonsernin kokonaisedun vaarantuminen. Kaupungin velkaantuminen lisääntyy ja siten rahoituksellinenkin riski kasvaa.				
Mittari/mittarit		Nykyarvo	Tavoitearvo	Toteutuma-arvo		
Taseen kertyneet ylijäämät		Emokaupungin taseen ylijäämät 23,9 milj.€ Kaupunkikonsernin taseen ylijäämät 136,0 milj.€	Emokaupungin taseen kertyneet ylijäämät vähintään 35 milj.€ ja kaupunkikonserni väh. 140 milj.€.		○	
Investointien tulorahoituksen riittävyys (vuosikate/ poistot ja nettoinvestoinnit), tilikauden tulos.		Vuosikate kattoi poistoista 130 % ja nettoinvestoinneista 85 %, tulos oli ylijäämäinen 6,0 milj.€. (TP2025)	Vuosikate kattaa poistot ja nettoinvestoinnit 100 %:sti, tilikauden tulos väh. 10 milj.€ ylijäämäinen.		○	
Lainasalkun korkotaso ja lainojen suojausaste.		1,88 %.	Lainasalkun korkotaso marginaalin kanssa on keskimäärin enintään 2.5 %.		○	

	Lainoista on suojattu 89,2 % (TP 2025)	Lainoista on suojattu väh. 50 %.		
Ulkkoisen hankerahoituksen määrä €/vuosi	Hieman yli 1 milj.€ (TP 2025)	Vähintään 2 milj. €/vuosi.		○

Strateginen valinta	Osaava ja terveen talouden Seinäjoki	Strateginen tavoite	Osaava ja motivoitunut henkilöstömme takaa palvelukykyämme
Talousarviotavoite		Merkittävimmät riskit	
Kaupunki hyödyntää digitalisaation tarjoamia mahdollisuuksia kehittää toimintaa, prosesseja ja parantaa palvelukykyä ja tuottavuutta. ICT-palvelut tuotetaan laadukkaasti, turvallisesti ja asiakaslähtöisesti.		Kaupunki ei hyödynnä riittävästi digitalisaation ja tekoälyn mahdollisuuksia uudistumisessa. Toteutetuilla kehittämistoimenpiteillä ei saavuteta odotettuja hyötyjä ja parannuksia toimintaan. Osaavan henkilöstön ja kehittämisresurssien riittävyys. Tietoturvan ja tietosuojan toteutuminen muuttuvassa uhkaympäristössä.	
Mittari/mittarit	Nykyarvo	Tavoitearvo	Toteutuma-arvo
Digiprojektien vaikuttavuus ja tavoitteiden saavuttaminen	...	Vähintään 80 % digiprojekteissa saavutetaan asetetut tavoitteet	○
Asiakastyytyväisyys: asiakaspalaute	3,92	Asiakastyytyväisyys on vähintään 3,5/ 4.	○
Palvelutaso: häiriöiden ja palvelupyynnöiden ratkaisukyky	Häiriöt: 80 %, Palvelupyynnöt: 90 %	Häiriöt ja palvelupyynnöt ratkaistaan vähintään 80 %:sti luvatus palvelutason mukaisesti.	○

Strateginen valinta	Yrittäjyyden Seinäjoki	Strateginen tavoite	Palvelumme tukevat yritysten menestystä
Talousarviotavoite		Merkittävimmät riskit	
Hankinnat ovat Seinäjoen kaupungin strateginen voimavara, joka luo edellytyksiä yritysten kasvulle ja kehitykselle sekä edistää yhteiskunnan kestävä kehittämistä.		Puutteellinen hankintojen suunnittelu, markkinavuoropuhelu ja yritysvaikutusten huomiointi voivat heikentää hankintojen kykyä vahvistaa alueen elinvoimaa ja tukea markkinoiden toimivuutta.	
Mittari/mittarit	Nykyarvo	Tavoitearvo	Toteutuma-arvo
Liiketoiminnan mahdollistaminen myös uusille toimijoille	1	Tiedotus/infotilaisuudet, vähintään 1 kpl/vuosi	○

Tarjoajien määrän monipuolisuus	1,9	Vähintään 3 tarjousta/kilpailutus		☐
Yritysvaikutusten arviointi, yli 60 000 € hankinnat	100 %	100 %		☐

Strateginen valinta	Osaava ja terveen talouden Seinäjoki	Strateginen tavoite	Taloutemme tukee kasvua ja hyvinvointia
Talousarviotavoite	Merkittävimmät riskit		
Vaikuttavat ja vastuulliset hankinnat tukevat kaupungin taloudellista kestävyyttä sekä kasvun ja hyvinvoinnin edellytyksiä.	Puutteellinen hankintojen suunnittelu ja sopimusten seuranta voivat heikentää hankintojen vaikuttavuutta, kustannustehokkuutta ja kaupungin taloudellisten tavoitteiden toteutumista.		
Mittari/mittarit	Nykyarvo	Tavoitearvo	Toteutuma-arvo
Hankintojen suunnitelmallisuus	55 %	Osuus hankinnoista, jotka perustuvat ennakoivaan hankintasuunnitelmaan >80 %	☐
Kumppanuuksien elinkaariyhteistyö	2	Sopimusaikainen vuoropuhelu vähintään 10 kpl / vuosi	☐

Palvelukeskus SIVISTYKSEN JA HYVINVOINNIN TOIMIALA

Tuloarviot ja määrärahat	TP2025	TA + MUUT. 2026	TAE 2027	TA 2027	Muutos-% 2026/2027
Toimintatulot	11 936 414	12 158 800	12 016 300	0	-1,2
Toimintamenot	-174 743 897	-179 766 500	-182 429 850	0	1,5
Netto (Toimintakate)	-162 807 484	-167 607 700	-170 413 550	0	1,7

Toimintaympäristöanalyysi

Seinäjoki jatkaa kasvukaupunkina, mutta väestörakenteen muutos eriyttää palvelutarpeita. Lasten ikäluokkien pienentyminen vaikuttaa varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palveluverkkoon, samalla kun lukioikäisten, maahanmuuttajataustaisten asukkaiden ja kotoutumista tukevien palvelujen tarve kasvaa. Palvelujen saavutettavuus, alueellinen yhdenvertaisuus ja tilojen tarkoituksenmukainen käyttö edellyttävät ennakoivaa suunnittelua sekä ajantasaiseen tietoon perustuvaa päätöksentekoa.

Lasten ja nuorten hyvinvoinnissa korostuvat oppimisen tuen uudistuminen, koulupoissaolot, yksinäisyys, mielenterveyden haasteet, vähäinen liikkuminen sekä perheiden tuen tarpeet. Vaikuttavat ratkaisut edellyttävät tiivistä yhteistyötä Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen, järjestöjen, seurakuntien, oppilaitosten ja muiden kumppaneiden kanssa. Kulttuuri-, kirjasto-, museo-, liikunta- ja nuorisopalveluilla on kasvava merkitys ennaltaehkäisevässä hyvinvointityössä, osallisuudessa ja yhteisöllisyydessä.

Vuotta 2027 määrittävät samanaikaisesti tiukka talouskehys, RAKSO-toimenpiteiden toimeenpano, kustannusten nousu, merkittävät investointitarpeet ja henkilöstön saatavuuteen liittyvät haasteet. Digitalisaatio, tiedolla johtaminen ja palveluprosessien uudistaminen tarjoavat mahdollisuuksia parantaa laatua, saavutettavuutta ja tuottavuutta. Muutoksissa on huolehdittava henkilöstön työkyvystä, osaamisesta ja osallistumisesta sekä tehtävä lapsivaikutusten arviointi silloin, kun ratkaisuilla on olennaisia vaikutuksia lapsiin ja nuoriin.

Toiminnan painopisteet ja toimenpiteet strategian toteuttamiseksi talousarviovuonna

Toimiala toteuttaa kaupunkistrategian painopistettä Hyvinvoinnin ja sivistyksen Seinäjoki. Vuoden 2027 keskeinen tavoite on turvata yhdenvertaisen kasvun ja oppimisen edellytykset. Oppimisen perustaitoja, erityisesti lukutaitoa, vahvistetaan, oppimisen tuen lainsäädäntöuudistus viedään käytäntöön ja koulupoissaoloihin puututaan yhtenäisillä toimintamalleilla. Varhaiskasvatuksen, perusopetuksen, lukiokoulutuksen ja vapaan sivistystyön palveluja kehitetään asiakaslähtöisesti ja taloudellisesti kestäväällä tavalla.

Turvallista arkea ja hyvinvointia edistetään lisäämällä liikkumista, harrastamista, kulttuuri-osallistumista ja yhteisöllisiä kohtaamisia. Nuorisotyön läsnäoloa vahvistetaan siellä, missä nuoret ovat, ja matalan kynnyksen toimintaa suunnataan tunnistetun tarpeen perusteella. Kirjasto-, kulttuuri-, museo- ja liikuntapalvelut tukevat asukkaiden osallisuutta, hyvinvointia ja kaupungin vetovoimaa. Järjestö- ja

seurayhteistyötä toteutetaan uudistettujen avustusperiaatteiden ja kumppanuuksien kautta.

Muuttajien kotoutumista tuetaan vahvistamalla suomen kielen oppimista, valmistavaa opetusta, koulutuspolkuja, harrastuksiin osallistumista ja yhteisöihin kiinnittymistä. Toimintaa johdetaan mitattavilla tavoitteilla, palvelujen vaikuttavuustiedolla ja kustannustietoisuudella. Talousarvioraamisissa pysyminen varmistetaan priorisoimalla perustehtävää, toimeenpanemalla päätetyt rakenteelliset muutokset ja hyödyntämällä digitalisaatiota sekä yhteisiä toimintamalleja.

Toiminnan strategiset kehittämiskohteet taloussuunnitelmakaudella

Taloussuunnitelmakaudella 2027-2030 kehittämisen painopisteenä on palveluverkon pitkäjänteinen uudistaminen väestöennusteiden, palvelutarpeen, rakennusten kunnon, saavutettavuuden ja talouden kantokyvyn perusteella. Koulu-, päiväkot-, kulttuuri- ja liikuntainvestoinnit vaiheistetaan kaupungin investointiohjelmaan ja käyttötalouden mahdollisuuksiin. Muutoksissa vahvistetaan monikäyttöisiä tiloja, poikkihallinnollista yhteiskäyttöä ja kestävää tilankäyttöä.

Toimialan tiedolla johtamista kehitetään yhtenäistämällä keskeiset hyvinvointi-, oppimis-, henkilöstö-, asiakas-, tila- ja talousmittarit. Tavoitteena on tunnistaa palvelutarpeen muutokset aikaisemmin, kohdentaa resurssit vaikuttavammin ja seurata päätösten vaikutuksia. Digitaalisia asiointi- ja oppimiskäytäntöjä sekä tekoälyn hallittua hyödyntämistä edistetään tietosuojan, tietoturvan, saavutettavuuden ja henkilöstön osaamisen vaatimukset huomioiden.

Henkilöstön saatavuus, osaaminen ja työkyky turvataan suunnitelmallisella henkilöstöjohtamisella, osaamisen kehittämisellä ja työprosessien sujuvoittamisella. Kumppanuuksia hyvinvointialueen, oppilaitosten, järjestöjen, seurojen, kulttuuritoimijoiden ja yritysten kanssa vahvistetaan. Kehittämisessä painotetaan ennaltaehkäisyä, lasten ja nuorten kuulemistä, alueellista yhdenvertaisuutta sekä toimintatapojen vaikuttavuuden arviointia.

Riskianalyysi

Merkittävin toiminnallinen riski on palvelutarpeen ja käytettävissä olevien resurssien epätasapaino. Tuen tarpeen kasvu, pitkittyvät koulupoissaolot, lasten ja nuorten pahoinvointi sekä hyvinvointialueen palvelujen saatavuus voivat heikentää oppimista, turvallisuutta ja arjen toimintakykyä. Riskiä hallitaan varhaisella tunnistamisella, selkeillä palveluketjuilla, yhteisöllisillä toimintamalleilla ja hyvinvointialueen kanssa sovitulla yhdyspintarakenteilla.

Taloudellisia riskejä ovat toimintakatteen ylitys, palkka-, kuljetus-, energia- ja vuokratkustannusten kasvu, valtionosuuksien muutokset sekä investointien ja ylläpitokorjausten kustannuspaineet. Hallintakeinoina ovat kuukausittainen talousseuranta, ennusteiden nopea päivittäminen, hankintojen ja palvelurakenteiden kriittinen arviointi, investointien priorisointi sekä päätettyjen sopeutustoimien toimeenpano. Hankerahoituksessa vältetään sellaisten pysyvien menojen syntymistä, joille ei ole jatkorahoitusta.

Henkilöstöriskejä ovat kelpoisen työvoiman saatavuus, avainhenkilöriippuvuus, kuormittuminen ja muutoskyvyn heikkeneminen. Lisäksi toimintaan kohdistuu turvallisuus-, sisäilma-, jatkuvuus-, kyber- ja tietosuojariskejä. Riskienhallintaa vahvistetaan varautumisella, ajantasaisilla turvallisuus- ja jatkuvuussuunnitelmilla, tietoturvakäytännöillä, sijais- ja osaamissuunnittelulla, johtamisen tuella sekä säännöllisellä riskien seurannalla ja raportoinnilla.

Tulosalue 400 Sivistyksen ja hyvinvoinnin toimialan hallinto

Tuloarviot ja määrärahat					
	TP2025	TA + MUUT. 2026	TAE 2027	TA 2027	Muutos-% 2026/2027
Toimintatulot	9 074	2 400	1 100	0	-54,2
Toimintamenot	-455 742	-453 000	-461 000	0	1,8
Netto (Toimintakate)	-446 667	-450 600	-459 900	0	2,1

= valtuustoon nähden sitovat erät

Toiminta-ajatus

Toimialan hallinnon tehtävänä on huolehtia sivistyksen ja hyvinvoinnin toimialan kokonaisuuden toiminnasta, ohjauksesta, talouden seurannasta ja eri tulosalueiden yhteisten asioiden hoitamisesta.

Strateginen valinta	Osaava ja terveen talouden Seinäjoki	Strateginen tavoite	Taloutemme tukee kasvua ja hyvinvointia		
Talousarviotavoite		Merkittävimmät riskit			
Tasapainoinen käyttötalous		Hallinnon käyttötalous on tasapainossa, eikä suuria riskejä ole.			
Mittari/mittarit		Nykyarvo	Tavoitearvo	Toteutuma-arvo	
Osavuositarkastus		...	Pysytään talousarviossa		○
Talousarvion kuukausittainen seuranta		Seurataan kuukausittain	Seurataan kuukausittain		○

Strateginen valinta	Osaava ja terveen talouden Seinäjoki	Strateginen tavoite	Osaava ja motivoitunut henkilöstömme takaa palvelukykyämme		
Talousarviotavoite		Merkittävimmät riskit			
Laadukas ja joustava asiakaspalvelu		Henkilöstön pitkät sairauslomat			
Mittari/mittarit		Nykyarvo	Tavoitearvo	Toteutuma-arvo	
Asiakaspalautteet ja henkilöstökyselyt		Seurataan kuukausittain	Seurataan kuukausittain		☐

Tulosalue 401 Opetuspalvelut

Tuloarviot ja määrärahat					
	TP2025	TA + MUUT. 2026	TAE 2027	TA 2027	Muutos-% 2026/2027
Toimintatulot	6 223 560	6 609 900	6 421 400	0	-2,9
Toimintamenot	-92 453 159	-94 023 800	-96 340 250	0	2,5
Netto (Toimintakate)	-86 229 599	-87 413 900	-89 918 850	0	2,9

= valtuustoon nähden sitovat erät

Toiminta-ajatus

Tulosalueen tehtävänä on vastata siitä, että lapset ja nuoret oppivat elämässä ja jatko-opinnoissa tarvittavat riittävät tiedot ja taidot. Tulosalue huolehtii yhteistyössä huoltajien ja oppilas- ja opiskelijahuollon toimijoiden kanssa lasten ja nuorten kasvusta ja kehityksestä ja järjestää riittävät kasvun ja oppimisen tuen palvelut oppivelvollisille perusopetuksessa ja lukiokoulutuksessa. Tulosalueen palveluilla edistetään osallisuutta, yhteiskunnan eheyttä, yhdenvertaisuutta, tasa-arvoa ja henkistä kehittymistä mahdollistamalla elinikäisen oppimisen ja aktiivisen kansalaisuuden perusopetuksessa, lukiokoulutuksessa ja vapaassa sivistystyössä. Opetuspalveluiden tuloksiköitä ohjaavat tulosalueen yhteiset strategiset linjaukset sekä taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet.

Strateginen valinta	Hyvinvoinnin ja sivistyksen Seinäjoki	Strateginen tavoite	Edistämme yhdenvertaista kasvua ja oppimista		
Talousarviotavoite		Merkittävimmät riskit			
Huolehdimme, että oppilaat ja opiskelijat saavat riittävät valmiudet elämään ja jatko-opintoja varten ja kokevat koulun merkitykselliseksi yhteisöksi. Keskeisin tavoite on varmistaa riittävä lukutaito. Pyrimme nopeuttamaan lukiokoulutuksesta valmistumista. Tuemme kaupunkilaisten osallisuutta, aktiivisuutta ja yhteisöllisyyttä järjestämällä sivistyspalveluja sekä tapahtumia koko kaupungin alueella.		1. Monimuotoistuvien oppimisympäristöjen toimintaedellytykset eivät ole riittävät 2. Toimintakulttuurin kehittäminen uuden oppimisen tuen lainsäädännön mukaiseksi ei toteudu 3. Valtionosuuksien pienemisen vaikutukset, kunnan omarahoituksen pohjan pitävyys 4. Lukion suorittamisesta neljässä vuodessa tulee käytäntö 5. Johtamisen onnistuminen			
Mittari/mittarit		Nykyarvo	Tavoitearvo	Toteutuma-arvo	
Oppilaiden lukutaidon tason seuranta ja parantaminen valtakunnallisten suomen kielen ja kirjallisuuden kokeiden tuloksia hyödyntämällä. Jatketaan ja laaiennetaan äidinkielen		7,0 (Seinäjoki) / 7,0 (Koko Suomi)	Yli valtakunnallisen keskiarvon 7,5		○

valtakunnallisia kokeita 9. vuosiluokalle.				
Ryhmäkohtainen tukimuotojen monipuolinen toteuttaminen osana perustaitojen vahvistamista ja oppimisen tuen kehittämistä (Tiedot poimittu oppilashallintojärjestelmästä)	Myönnetty tuntimäärä lv. 2026-2027: Tukiopetus 210 vvt Opetuskielen tukiopetus 41 vvt Erityisopettajan ennakkoiva opetus 586 vvt	Tuntien käyttö toteutuu myönnetyn resurssin mukaan Tukiopetus 210 vvt Opetuskielen tukiopetus 41 vvt Erityisopettajan ennakkoiva opetus 586 vvt		○
Lukiolaisten valmistuminen kolmessa vuodessa ja opiskelutulokset (tilastoinnissa yo-kokeiden kirjainarvosanat muutetaan numeerisiksi pisteiksi asteikolla 0-7)	Kolmessa vuodessa lukion suorittavien lukumäärä - 2022 aloittaneita yhteensä 333, 2025 keväällä valmistuneita 216 (n. 65 %). Yo-tutkintojen arvosanojen keskiarvot suhteessa valtakunnalliseen keskiarvoon Seinäjoen lukioiden keskiarvo 2025: 4,2 Valtakunnallinen lukioiden keskiarvo 2025: 4,3	Kolmessa vuodessa lukion suorittavien lukumäärä 70 % Yo-tutkintojen arvosanojen keskiarvo on yli valtakunnallisen keskiarvon 4,3		○
Koulupoissaolojen seuranta ja niihin puuttuminen	Lv. 2025-2026 yli 120 tuntia poissaolevien lukumäärä oli 623. Yli 240 tuntia poissaolevien lukumäärä oli 138.	120 tuntia poissaolevien lukumäärä puolitetetaan ja yli 240 tuntia poissaolevia ei lähtökohtaisesti ole.		○
Toimintaan osallistuvien asiakkaiden lukumäärä kansalaisopistossa (netto / osallistujamäärä)	5 912 / 9 239	7 000 / 10 500		○

Strateginen valinta	Hyvinvoinnin ja sivistyksen Seinäjoki	Strateginen tavoite	Asukkaat voivat hyvin ja arki koetaan turvalliseksi
Talousarviotavoite		Merkittävimmät riskit	
Edistämme lasten ja nuorten hyvinvoinnin kehitystä, turvallista ja terveellistä lapsuutta ja nuoruutta. Lisäämme liikuntaa koulupäiviin. Vapaassa		1. Lasten ja nuorten fyysisen ja psyykkisen hyvinvoinnin heikentyminen edelleen, liian vähäinen arkiliikunta 2. Epäterveelliset ruokailutottumukset ja epäsäännöllinen arkirytm. 3. Koulu- ja opiskelu ympäristöjen turvallisuusriskit.	

sivistystyössä järjestämme eri aihealueiden opetusta monipuolisesti asiakaspalautteen sekä paikallisen sivistystarpeen pohjalta.	4. Valtionosuustuntien mahdollinen väheneminen vapaassa sivistystyössä.			
Mittari/mittarit	Nykyarvo	Tavoitearvo	Toteutuma-arvo	
Fyysisen toimintakyvyn valtakunnallisen mittaus- ja palautejärjestelmän MOVE:n tulokset. Tulos ilmaisee prosenttiosuuden oppilaista, joiden fyysinen toimintakyky on mahdollisesti terveystä ja hyvinvointia kuluttavalla tai haittaavalla tasolla.	5.lk. 25,3 % ja 8.lk. 33,5 % oppilaista fyysinen toimintakyky terveystä kuluttavalla tasolla	Niiden oppilaiden määrä vähenee selvästi, joiden fyysinen toimintakyky terveystä kuluttavalla tasolla		○
Yläkouluissa ja lukioissa kouluruoka syödään päivittäin.	Yläkouluissa joka päivä kouluaterian syövien oppilaiden osuus kouluterveyskyselyssä 51 % Lukioissa joka päivä kouluaterian syövien oppilaiden osuus kouluterveyskyselyssä 58 %	Tavoite 100 % Tavoite 100 %		○
Koulu- ja opiskeluympäristön terveellisuuden ja turvallisuuden säännölliset tarkastukset tehtynä	Tarkastukset ovat toteutuneet vuonna 2026 laaditun tarkastussuunnitelman mukaan.	Säännölliset tarkastukset tehtynä 100 % tarkastusohjelman mukaan.		○
Kansalaisopisto: Kokonaistuntimäärä (valtionosuus / yhteensä)	19 763 / 28 521	20 000 / 30 000		○

Strateginen valinta	Hyvinvoinnin ja sivistyksen Seinäjoki	Strateginen tavoite	Muuttajat kotoutuvat osaksi yhteisöämme
Talousarviotavoite	Merkittävimmät riskit		
Otamme muuttajat tulosalueen yksiköissä myönteisesti vastaan ja tarjoamme opetuksen lisäksi mahdollisuuksia kiinnittyä nopeasti yhteisöihin. Vastaamme kaupungin väestörakenteen ja muuttoliikkeen rakennemuutokseen kehittämällä valmistavaa opetusta ja valmistavan opetuksen lisäopetusta.	1. Sopeutuminen, kielen oppimattomuus 2. Yhteisöllisyyttä edistävät palvelujen tarjonta ja kysyntä eivät kohtaa 3. Alueellinen segregatio lisääntyy		

Mittari/mittarit	Nykyarvo	Tavoitearvo	Toteutuma-arvo	
S2-oppilaiden lukutaidon tason seuranta ja säilyttäminen yli valtakunnallisen keskiarvon suomen kielen ja kirjallisuuden valtakunnallisten kokeiden tuloksia hyödyntämällä. Jatketaan ja laajennetaan valtakunnallisia kokeita 9. vuosiluokalle.	7,0 (Seinäjoki) / 6,5 (koko Suomi)	Yli valtakunnallisen keskiarvon 7,0		○
Harkku -Seinäjoen harrastamisen mallin kerhoihin osallistuvien määrä	12.5 % (850) perusopetuksen oppilaista osallistunut Harkku-toimintaan lv. 2025-2026	15 % perusopetuksen oppilaista osallistuu Harkku -toimintaan lv. 2026-2027		○
Uuden kaupunkilaisen etu kansalaisopiston kurssille	Toteuma lukuvuosi 2025-2026: 62	60		○

Strateginen valinta	Osaava ja terveen talouden Seinäjoki	Strateginen tavoite	Osaava ja motivoitunut henkilöstömme takaa palvelukykyämme
Talousarviotavoite		Merkittävimmät riskit	
Opetus järjestetään pedagogisesti laadukkaasti ja kustannustehokkaasti. Varmistetaan pätevän ja osaavan henkilöstön rekrytointi ja ehkäistään sairauspoissaoloja.		1. Henkilöstön osaamisen ja työkyvyn ylläpitäminen ja kehittäminen jää vajavaiseksi 2. Kelpoisia työntekijöitä ei saada, opetuksen laatu kärsii 3. Sairauspoissaolot kasvavat	
Mittari/mittarit	Nykyarvo	Tavoitearvo	Toteutuma-arvo
Keskimääräinen sairauspoissaoloprosentti henkilöstön kaikista työpäivistä	Vuonna 2025 1,20 %	Keskimääräinen sairauspoissaoloprosentti alle 1,0 %	
Kelpoisten opettajien osuus	Vuonna 2026 Perusopetus 507/519 (97,7 %) Lukio 96/96 (100 %)	Vuonna 2027 tavoitellaan sitä, että kaikkiin tehtäviin löydetään kelpoiset tekijät.	
Tuntiopettajien lukumäärä kansalaisopistossa (päätoiminen henkilöstö)	256 (22)	300 (24)	

Toiminnan volyymit/tunnusluvut	TP2025	TA2026	TA2027
Oppilasmäärä perusopetuksessa	7 147	7 055	6 949
Opiskelijamäärä lukiokoulutuksessa	1 354	1 384	1 452
Asiakasmäärä kansalaisopistossa, kokonaismäärä	12 393	10 269	9 239

Tulosalue 430 Varhaiskasvatus

Tuloarviot ja määrärahat	TP2025	TA + MUUT. 2026	TAE 2027	TA 2027	Muutos-% 2026/2027
Toimintatulot	2 626 097	2 644 300	2 689 800	0	1,7
Toimintamenot	-57 097 488	-59 929 100	-59 720 900	0	-0,3
Netto (Toimintakate)	-54 471 391	-57 284 800	-57 031 100	0	-0,4

= valtuustoon nähden sitovat erät

Toiminta-ajatus

Tuottaa lapsille varhaiskasvatus- ja esiopetuspalvelut joko kaupungin omana tai palvelusetelitoimintana sekä vastaa kotihoidon tukien maksatuksesta.

Strateginen valinta	Osaava ja terveen talouden Seinäjoki	Strateginen tavoite	Osaava ja motivoitunut henkilökunta takaa palvelukykyämme
Talousarviotavoite	Merkittävimmät riskit		
Työntekijäresurssit mitoitetaan lasten tarpeisiin sekä laadullisesti että määrällisesti tasapuolisesti koko kaupungissa. Mitoitus on säädösten mukainen. Vakahoitajamme kouluttautuvat monimuotona kandeiksi ja maistereiksi ja vakasosionomeiksi. Johtaminen perustuu tietoon ja lakisääteiseen arviointiin.		Tavoite ei onnistu, lasten eriarvoiset palvelut. Mahdollinen nousukausi aiheuttaa sen, että hoitajille avautuu taas työmarkkinoita mm. sotepalveluihin. Omien vakahoitajien koulutusta yliopistoissa ja ammattikorkeakouluissa tuetaan kaupungin mahdollisuuksien mukaan ja ek. henkisesti kannustamalla. Esihenkilöt hyödyntävät tiedolla johtamisen materiaalia jatkossakin työsään. Arvioinnit tekemättä tai niitä ei hyödynnetä.	
Mittari/mittarit	Nykyarvo	Tavoitearvo	Toteutuma-arvo
Lakisääteinen henkilöstömitoitus	Toteutuu, tavoite ylitetty	Toteutuu	☐
Vakahoitajia yliopisto- ja AMK-koulutuksessa/vuosi	10	10	☐
Johtaminen perustuu tietoon ja lakisääteiseen arviointiin.	Toteutuu	Toteutuu	☐

Strateginen valinta	Hyvinvoinnin ja sivistyksen Seinäjoki	Edistämme yhdenvertaista kasvua ja oppimista		
Talousarviotavoite		Merkittävimmät riskit		
Varhaiskasvatus on usein perheiden ensimmäinen kosketus uudelle asuinpaikkakunnalle ja melkein kaikki yli 2-v käyttävät palveluita. Varhaiskasvatus tasaa eri taustoista tulevien lasten kasvua-, kehitystä ja oppimista. Tarjolla on sopivassa suhteessa kunnan omia tuottamia palveluita ja palvelusetelipalveluita. Lasten kasvu, kehittymisen ja oppimispotentialin vahvistaminen suunnitelmaperusteisesti.		Yleinen taloudellinen taantuma, jolloin kaupungin talous heikkeneminen. Peruspedagogiikka jää jostain syystä tiimeissä rakentumatta. Suunnitelmallisuus ei ohjaa toimintaa.		
Mittari/mittarit	Nykyarvo	Tavoitearvo	Toteutuma-arvo	
Kaikille lapsille vasut ja esiopetussuunnitelmat	Toteutuu	Toteutuu		○
Tuen tarpeessa olevat lapset/hallintopäätökset (lasten ja huoltajien osallisuus)	Nykyisellä toimintarakenteella toimitaan enemmän korjaavasti	Hallintopäätösten mahdollinen vähentäminen		○

Strateginen valinta	Hyvinvoinnin ja Sivistyksen Seinäjoki	Strateginen tavoite	Muuttajat kotoutuvat osaksi yhteisöämme		
Talousarviotavoite		Merkittävimmät riskit			
Huomioimme kansainvälisyyden palveluisamme ja kehitämme toimintaamme. Tavoitteena on kehittää kaikkien lasten kansainvälistä kulttuurista pääomaa ja kulttuurisensitiivisyyttä.		Kieli- ja kulttuurimuuri voi aiheuttaa haasteita kasvatuskumppanuudessa. Normien ja käytäntöjen törmäykset. Henkilöstön osaamisvaje ja mahdollinen uupuminen. Henkilöstöllä ei ole osaamista tunnistaa maahanmuuttajalasten oppimis- ja kehittymispotentiaalia. Kulttuuristaminen, jolloin lapsen mahdollisesti tarvitsema tuki jää saamatta.			
Mittari/mittarit	Nykyarvo	Tavoitearvo	Toteutuma-arvo		
Järjestetään lakisääteisen palvelut maahanmuuttajille.	Toteutuu	Toteutuu			○
Huomioidaan toiminnassa kansainvälisyyden vaatimukset työssä.	kansainvälinen päiväkoti ja toiminnan metodinen	Huomioidaan toiminnassa kansainvälisyys ja eri kulttuurit			○

	kehittäminen edelleen	rikkautena ja mahdollisuutena		
--	--------------------------	----------------------------------	--	--

Toiminnan volyymit/tunnusluvut	TP2025	TA2026	TA2027
Varhaiskasvatuksessa lapsia	2 827	2 762	2 826
joista esiopetuksessa	605	545	613
Rakenteelliset paikat			
4423 Joupin päiväkoti	147	147	147
4424 Katajalaakson päiväkoti	105	105	105
4425 Kultavuoren päiväkoti	140	140	140
4426 Tenavakoti päiväkoti	126	126	126
4427 Kapernaumin päiväkoti	84	84	84, toiminta loppuu 31.7.2027
4466 Niemistön päiväkoti	161	161	168
4462 Marttilan päiväkoti	74	74	74
4463 Tikkuvuoren päiväkoti	252	252	252
4464 Päiväkoti Saima	77	77	42
4586 Taika päiväkoti	280	280	280
4493 Pappilantien päiväkoti	63	63	63
4494 Linnunradan päiväkoti	210	210	210
4496 Pajuluoman päiväkoti	147	164	164
4585 Väinölän päiväkoti	84	84	84
4544 Onnimanni päiväkoti	63	126	126
4572 Honkakylän päiväkoti	63	63	63
4573 Tähti päiväkoti	252	252	252
4583 Tanelinrannan päiväkoti	182	182	182
4422 Hyllykallion päiväkoti /Helmi	147	147	210
4587 Otsontähti päiväkoti	105	105	105
4541 Keski-Nurmon päiväkoti	84	84	84
4642 Keskuspuiston päiväkoti	126	126	126
4644 Pikkumetsän päiväkoti	126	126	126

4646 Rekitien päiväkoti	35	35	35, toiminta loppuu 31.7.2027
4647 Satulinnan päiväkoti	140	140	140
4581 Kertunlaakson päiväkoti	203	203	203
4651 Pikkumetsän eskariviskarit	42	42	42
4622 Kouran ryhmis	12	12	12
4701 Perhepäivähoito	104	100	92
4546 Peukalopotin päiväkoti	63	Kustannuspaikka lopetettu	...

Tulosalue 510 Kirjastopalvelut

Tuloarviot ja määrärahat					
	TP2025	TA + MUUT. 2026	TAE 2027	TA 2027	Muutos-% 2026/2027
Toimintatulot	492 768	498 700	544 200	0	9,1
Toimintamenot	-5 435 211	-5 555 800	-5 654 400	0	1,8
Netto (Toimintakate)	-4 942 443	-5 057 100	-5 110 200	0	1,1

= valtuustoon nähden sitovat erät

Toiminta-ajatus

Kirjasto on sivistyksen, osallisuuden ja hyvinvoinnin peruspalvelu, joka turvaa yhdenvertaisen pääsyn tietoon, kulttuuriin ja oppimiseen sekä vahvistaa yhteisöllisyyttä ja kestävää kehitystä muuttuvassa toimintaympäristössä.

Kirjaston tehtävänä on: 1) tarjota pääsy aineistoihin, tietoon ja kulttuurisältöihin; 2) ylläpitää monipuolista ja uudistuvaa kokoelmaa; 3) edistää lukemista ja kirjallisuutta; 4) tarjota tietopalvelua, ohjausta ja tukea tiedon hankintaan ja käyttöön sekä monipuoliseen lukutaitoon; 5) tarjota tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan; 6) edistää yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua. (Laki yleisistä kirjastoista 29.12.2016/1492).

Strateginen valinta	Hyvinvoinnin ja sivistyksen Seinäjoki	Strateginen tavoite	Edistämme yhdenvertaista kasvua ja oppimista
Talousarviotavoite		Merkittävimmät riskit	
Vahvistamme lukutaitoa ja elinikäistä oppimista.		Kirjastopalvelujen henkilöstö- ja talousresurssit eivät kasva palvelutarpeen mukana. Kokeilu- ja kehittämishakkeiden valtionavustukset pienenevät. Lasten ja nuorten lukutottumusten muutokset ja oppimiserojen kasvu heikentävät lukutaitoa. Kirjastopalvelujen vaikuttavuus lukemisen edistämisessä voi jäädä tavoitteita pienemmäksi ilman toimivaa yhteistyöverkostoa.	

Mittari/mittarit	Nykyarvo	Tavoitearvo	Toteutuma-arvo	
Seinäjoen kaupungin lukutaito-ohjelma on valmis	...	Kyllä		○
Lukutaitotyön kehittäminen kehittämis- ja kokeiluhankkeen avulla	---	uusi hankeavustus haettu		○
Kirjaston lukutaitotyöhön osallistuneiden määrä (tapahtumat ja koulutukset)	8 730	9 000		○

Strateginen valinta	Hyvinvoinnin ja sivistyksen Seinäjoki	Strateginen tavoite	Aktiiviset yhteisömme tarjoavat osallisuutta ja sisältöä ihmisille		
Talousarviotavoite		Merkittävimmät riskit			
Lisäämme osallisuutta ja yhteisöllisyyttä matalan kynnyksen palveluilla.		Kaikkia väestöryhmiä ei tavoiteta kirjaston palvelujen piiriin yhdenvertaisesti. Yhteisöllisyyttä ja osallisuutta vahvistavien palvelujen vaikuttavuus voi jäädä rajalliseksi ilman hyvin toimivia kumppanuuksia.			
Mittari/mittarit		Nykyarvo	Tavoitearvo	Toteutuma-arvo	
Fyysiset kirjastokäynnit		526 650	542 500		○
Tapahtumien määrä		720	750		○
Varattavien tilojen määrä		26	28		○

Strateginen valinta	Osaava ja terveen talouden Seinäjoki	Strateginen tavoite	Taloutemme tukee kasvua ja hyvinvointia		
Talousarviotavoite		Merkittävimmät riskit			
Parannamme palvelujen vaikuttavuutta ja saavutettavuutta hyödyntämällä digitalisaatiota ja uusia toimintatapoja.		Teknologian nopea kehitys ja kasvavat osaamisvaatimukset voivat hidastaa palvelujen uudistamista. E-aineistoja ei ole tarjolla kirjastoille monipuolisesti. Uuden tietojärjestelmän käyttöönotto voi viivästyä ja haitata kirjaston asiakaspalvelua.			
Mittari/mittarit	Nykyarvo	Tavoitearvo	Toteutuma-arvo		
Omatoimikirjastojen rekisteröityneet käyttäjät	4 600	5 300			○
E-aineistojen käyttökerrat	121 900	126 000			○
Tietojärjestelmän kehittäminen	---	Uusi tietojärjestelmä käytössä			○

Toiminnan volyymit/tunnusluvut	TP2025	TA2026	TA2027
Fyysiset kirjastokäynnit / asukas	7,9	8	8
Lainaus / asukas	25,5	25,3	25,5
Tapahtumiin osallistujat / 1 000 asukasta	177,9	200	200
Kirjastoaineistokulut / asukas	8,5	8	8
Lainajia % asukkaista	36,7	37	37

Tulosalue 530 Kulttuuripalvelut

Tuloarviot ja määrärahat	TP2025	TA + MUUT. 2026	TAE 2027	TA 2027	Muutos-% 2026/2027
Toimintatulot	513 954	479 000	420 900	0	-12,1
Toimintamenot	-5 541 791	-5 874 700	-6 085 500	0	3,6
Netto (Toimintakate)	-5 027 837	-5 395 700	-5 664 600	0	5,0

= valtuustoon nähden sitovat erät

Toiminta-ajatus

Kulttuuripalvelut vaikuttaa arvaamattoman suuresti.

Pidämme huolen siitä, että tarjoamme yllätyksellisiä kulttuurikokemuksia kaupunkilaisille kaikissa heidän elämänvaiheissaan. Luomme mahdollisuuksia toteuttaa monipuolisesti taidetta ja kulttuuria kaupungissamme. Tuomme esiin kulttuurin vahvuuden erilaisia, myös vaikeita, asioita käsiteltäessä. Tuemme moniäänisyyttä kaupungissamme.

Kulttuuripalvelut on osa kuntalaisten hyvinvointipalveluita ja toiminta kohdistuu suoraan kuntalaisten arkeen. Kulttuuripalvelut toimii niin kotikaupungissa, alueellisesti, valtakunnallisesti kuin kansainvälisestikin.

Vahvistamme yhteistä kulttuurista peruskalliota. Luomme kestävän ja vakaan pohjan asukkaiden kasvuun muuttuvassa maailmassa. Huolehdimme, että maaperässämme on tilaa ja happea uusille rohkeille ideoille - olemmehan avaruuden pääkaupunki.

Arvojamme ovat: Mielen rohkeus, Yhdenvertaisuus, Yhteistyön voima, Merkityksellisyys

Strateginen valinta	Kasvukaupunki Seinäjoki	Strateginen tavoite	Kaupungin vetovoima vahvistuu
Talousarviotavoite	Merkittävimmät riskit		
Luomme viihtyisää ja turvallista kaupunkiympäristöä yhteistyössä muiden toimialojen kanssa.		Yleinen taloudellinen taantuma, jolloin kaupunkiympäristön rakentaminen vähenee.	
Seinäjoen julkisen taiteen ohjelma <i>Tilaa taiteelle</i> on ajantasainen ja julkisen taiteen		Maailmalla tapahtuvat muutokset, jotka vaikuttavat ihmisten kulutuskäyttäytymiseen ja rajoittavat	

sopimuskäytännöt on uudistettu. Seinäjoen julkinen taide/taidekokoelma on kestävästi ylläpidetty ja saavutettava. Seinäjoella on monipuoliset mahdollisuudet toteuttaa kulttuuritoimintaa. Taide- ja kulttuurikeskus Kalevan Navetan runsas tapahtumatarjonta vahvistaa Seinäjokea ympärivuotisena tapahtumakaupunkina ja edistää kaupunkimme kaupunkikulttuuria.	taide- ja kulttuuritapahtumien tai -sisältöjen kysyntää. Alueen vetovoiman heikentyminen.			
Mittari/mittarit	Nykyarvo	Tavoitearvo	Toteutuma-arvo	
Taide- ja kulttuurikeskus Kalevan Navetan avoimien yleisötilaisuuksien määrä	230	250		○
Julkinen taide huomioidaan kaupungin keskeisissä rakentamis- ja aluekehityshankkeissa.	1	2		○
Toteutetaan asukkaille suunnattu kyselytutkimus julkisesta taiteesta Seinäjoen kaupunkitilassa	...	1		○

Strateginen valinta	Hyvinvoinnin ja sivistyksen Seinäjoki	Strateginen tavoite	Edistämme yhdenvertaista kasvua ja oppimista			
Talousarviotavoite		Merkittävimmät riskit				
Kokonaisvaltainen kulttuurikasvatus edistää mm. lukutaitoa ja aktiivisista kansalaisuutta. Mahdollistamme lapsille ja nuorille saavutettavia ja monipuolisia harrastuksia. Edistämme eri yleisöjen pääsyä taide- ja kulttuuripalveluiden pariin. Huomioimme väestön muutokset tuotannoissa. Kokeilemme rohkeasti meille uudenlaisia toimintatapoja ja tavoittelemme laajasti uusia yleisöjä.		Yhteistyökumppaneita on vaikea vakuuttaa kulttuurikasvatuksen merkityksestä. Osapuolilla on resurssipulaa. Viestintätoimenpiteet eivät ole riittäviä ja yleisömäärä jää pieneksi tai emme tavoita haluamiamme uusia yleisöjä.				
Mittari/mittarit		Nykyarvo	Tavoitearvo	Toteutuma-arvo		
Yleisötyöhön (kulttuurikasvatussuunnitelmat, K65 toiminta, Taidehallin yleisötyö) osallistuneiden asiakkaiden määrä.		16 105	16 100		☐	
Harkkujen määrä kouluilla lukuvuoden aikana		60	65		☐	
Seinäjoen kaupungin lukutaitostrategia on valmis		...	1		☐	

Strateginen valinta	Hyvinvoinnin ja sivistyksen Seinäjoki	Strateginen tavoite	Aktiiviset yhteisömme tarjoavat osallisuutta ja sisältöä ihmisille			
Talousarviotavoite		Merkittävimmät riskit				
Kulttuuripalvelut tukee ja mahdollistaa eri yhteisöjen omaehtoista kulttuuritoimintaa. Kulttuuripalvelut on aktiivinen toimija ja uusien toimintatapojen innovaattori yhdessä erilaisten toimijoiden kanssa syrjäytymistä ehkäisevään toiminnan luomisessa.		Yhteisöillä ei ole talouden taantumana vuoksi omaehtoista kulttuuritoimintaa. Avustusmahdollisuudet ja koulutustarjonta ei tavoita kulttuurintekijöitä. Uusia toimintatapoja ei kyetä innovoimaan yhteistyökumppaneiden puutteen vuoksi.				
Mittari/mittarit		Nykyarvo	Tavoitearvo	Toteutuma-arvo		
Kulttuurintekijöille suunnatut koulutukset ja tapaamiset		...	5		○	
Yhteistyökumppanuuksien ja -sopimusten määrä		8	8		○	

Toiminnan volyymit/tunnusluvut	TP2025	TA2026	TA2027
Kulttuurikasvatussuunnitelmaan osallistuvien lasten ja nuorten määrä	10 500	10 500	10 000
Taidehallin näyttelykävijät	14 338	20 000	20 000
Kalevan Navetan avoimien yleisötilaisuuksien määrä	230	250	250
Ikääntyvien kulttuuritoiminnan osallistujamäärä	3 075	3 100	3 200
Lastenkulttuurikeskus Louhimon toiminnan kävijämäärä	23 447	28 000	28 000

Tulosalue 550 Museopalvelut

Tuloarviot ja määrärahat	TP2025	TA + MUUT. 2026	TAE 2027	TA 2027	Muutos-% 2026/2027
Toimintatulot	70 757	52 300	50 100	0	-4,2
Toimintamenot	-1 863 816	-1 893 900	-1 967 000	0	3,9
Netto (Toimintakate)	-1 793 059	-1 841 600	-1 916 900	0	4,1

= valtuustoon nähden sitovat erät

Toiminta-ajatus

Museopalvelut kehittää ja tuottaa Seinäjoen museoiden sisältöjä ja palveluja.

Seinäjoen museot toimii Seinäjoen kaupunginmuseona ja Etelä-Pohjanmaan alueellisena vastuumuseona, jonka tallennus- ja toiminta-alueeksi on määritelty

Etelä-Pohjanmaan maakunta. Museon toimipisteitä ovat Etelä-Pohjanmaan museo, Suojeluskunta- ja Lotta Svärd -museo, Sairaalamuseo sekä Peräseinäjoen riihimuseo.

Museon tavoitteena on edistää eteläpohjalaisen kulttuuriperinnön ja siihen liittyvän tiedon säilymistä, tutkimusta ja hyödyntämistä sekä saatavuutta ja käyttöä vuorovaikutuksessa yhteisöjen kanssa. Museo ylläpitää ja vahvistaa ymmärrystä alueen kulttuurista, historiasta ja ympäristöstä. Se tarjoaa tietoa ja elämyksiä eri medioin. Museotoimintaan liitettäviä avainsanoja ovat myös yhteisöllisyys, historiallinen jatkuvuus, kulttuurinen moninaisuus ja kerroksellinen kulttuuriympäristö.

Strateginen valinta	Hyvinvoinnin ja sivistyksen Seinäjoki	Strateginen tavoite	Edistämme yhdenvertaista kasvua ja oppimista			
Talousarviotavoite		Merkittävimmät riskit				
Museopalvelut tuottaa laadukasta yleisötyötä näyttelyiden, tapahtumien ja museopedagogiikan muodossa sekä edistää sukupolvien välistä kohtaamista ja madaltaa kynnystä kulttuuriperintöön tutustumiseen. Avataan museokokoelmia yleisölle mm. näyttelyiden ja Finna-palvelun kautta. Alueellisena vastuumuseona Seinäjoen museot ohjaa paikallismuseoita ja tarjoaa kulttuuriympäristöön liittyvää neuvontaa koko maakunnan alueella.		Kaupunkiorganisaatiossa ja päättäjien keskuudessa ei nähdä ja ymmärretä museoiden antamaa panosta kulttuurikasvatukseen ja sivistyksen ja hyvinvoinnin edistämiseksi mm. ikäihmisille suunnatussa toiminnassa sekä museon lakisääteistä aluevastuumuseotehtävää. Resurssien rajallisuus ja säästötavoitteet heikentävät näyttelyiden, tapahtumien ja museopedagogiikan toteuttamista paitsi määrällisesti myös laadullisesti.				
Mittari/mittarit		Nykyarvo	Tavoitearvo	Toteutuma-arvo		
Yleisötyön kokonaissuunnitelma		suunnitteilla	valmis		○	
Kokoelmia digitoidaan		aloitettu	jatketaan		○	
Paikallismuseoiden työkirjojen laatiminen ja päivittäminen		valmistelu	aloitettu		○	

Strateginen valinta	Hyvinvoinnin ja sivistyksen Seinäjoki	Strateginen tavoite	Aktiiviset yhteisömmme tarjoavat osallisuutta ja sisältöä ihmisille
Talousarviotavoite		Merkittävimmät riskit	
Museopalvelut tekee aktiivista yhteistyötä kaupungin ja maakunnan muiden toimijoiden sekä järjestöjen, yhdistysten, paikallismuseoiden ja muiden yhteisöjen kanssa. Kumppanuuksilla vahvistetaan palvelutarjontaa sekä yhteisöllisyyttä, vuorovaikutteisuutta ja osallistumismahdollisuuksia.		Resurssien rajallisuus ja säästötavoitteet heikentävät yhteistyön suunnittelua ja toteuttamista. Taloudelliset haasteet vaarantavat kulttuuriperinnön tulevaisuutta.	

Varmistetaan kulttuuriperinnön tallennus, säilyminen ja käytettävyys museon palvelutuotannon perustana päivittämällä kokoelmapoliittinen ohjelma ja vahvistamalla tallennusyhteistyötä yhteisöjen ja yksityisten kanssa. Alueellisena vastuumuseona kehitetään alueellisia museopalveluita yhteistyössä maakunnan asukkaiden ja yhteisöjen kanssa.	Vapaaehtoisvoimin toimivilla paikallismuseoilla ei ole riittävästi resursseja.			
Mittari/mittarit	Nykyarvo	Tavoitearvo	Toteutuma-arvo	
Kokoelmapoliittinen ohjelma	olemassa	päivitetty		○
Järjestetään maakuntaan suuntautuvia tapahtumia ja tilaisuuksia yhteistyössä paikallisten tahojen kanssa	aloitettu	jatketaan		○

Strateginen valinta	Osaava ja terveen talouden Seinäjoki	Strateginen tavoite	Osaava ja motivoitunut henkilöstömme takaa palvelukykyämme			
Talousarviotavoite		Merkittävimmät riskit				
Museotoimella on asianmukaiset, toimivat, riittävät ja pysyvät tilat henkilöstölle tehdä työtään. Museokokoelmilla on asianmukaiset säilytystilat. Museotoimessa kehitetään henkilöstön pelisääntöjä arjen sujuvoittamiseksi ja työhyvinvoinnin edistämiseksi. Museotoimi laatii kaupunkistrategiaan pohjautuvan toimenpideohjelman, joka mahdollistaa jokaisen kehittää omaa työtään sekä tiimien välistä yhteistyötä yhteisten tavoitteiden saavuttamiseksi.		Museoiden toimistot sijaitsevat väistötiloissa Tiklaksella, mutta museotoimella ei ole varsinaisia toimitiloja, joita kunnostettaisiin ja joihin palata väistötiloista. Vuosikausia jatkunut väliaikaisuus ja epävarmuus tulevaisuudesta kuormittavat henkilöstöä. Kaupungin muut investoinnit ajavat kokoelmakeskuksen ja museon muiden tilojen edelle. Resurssien vähäisyys ja epäkäytännölliset toimitilat pakottavat keskittymään välttämättömiin perusasioihin, jolloin tiimien keskinäinen toiminta vaikeutuu ja tapahtuu siiloutumista. Kokoelmien muutot sekä yllättävät vesi- ja muut vahingot siirtävät työn painopistettä kehittämisestä tuhojen torjuntaan. Museotoiminta - järjestelmällinen ja pitkäjänteinen kulttuuriperinnön, historian ja tiedon kerääminen, säilyttäminen, tutkiminen ja yleisölle välittäminen - on haasteellista istuttaa yrittäjyys-, talous- ja kasvukeskeiseen kaupunkistrategiaan.				
Mittari/mittarit		Nykyarvo	Tavoitearvo		Toteutuma-arvo	
Pysyvien toimisto- ja arkistotilojen sijainnin päättäminen		aloitettu	päätetty			
Kokoelmakeskuksen toteutussuunnittelu		aloitettu	valmis			
Museotoimen toimenpideohjelma		aloitettu	valmis			

Toiminnan volyymit/tunnusluvut	TP2025	TA2026	TA2027
Museorakennukset: kunnostukset (rakennusta/vuosi)	6	3	6
Yleisötyö: kävijämäärä EPM, SK, SAM	16 230	15 000	18 000
Yleisötyö: kävijämäärä muualla järjestetyt	2 639	3 150	2 600
Yleisötyö: pysyvät ja vaihtuvat näyttelyt	16	20	20
Yleisötyö: tapahtumatuotanto (opastukset, tapahtumat, tilaisuudet, työpajat) (ryhmää/vuosi)	543	500	450
Kokoelmat: luettelointi Collecte (obj. /vuosi)	323	400	350
Kokoelmat: TAKO / nykydokumentointi (kokonaisuutta/vuosi)	0	3	3
Aluetyö: lausunnot (kpl/vuosi)	238	200	200
Aluetyö: asiantuntijapalvelut (tietopalvelu, neuvontakäynnit, kommentoinnit) (asiaa/vuosi)	299	300	300
Aluetyö: tiedontallennus muinaisjäännösrekisteri, KIOSKI (päivitettyjä ja uusia kohteita/vuosi)	466	400	300

Tulosalue 570 Liikuntapalvelut

Tuloarviot ja määrärahat	TP2025	TA + MUUT. 2026	TAE 2027	TA 2027	Muutos-% 2026/2027
Toimintatulot	1 466 736	1 398 600	1 369 400	0	-2,1
Toimintamenot	-8 911 545	-8 933 200	-9 087 800	0	1,7
Netto (Toimintakate)	-7 444 809	-7 534 600	-7 718 400	0	2,4

= valtuustoon nähden sitovat erät

Toiminta-ajatus

Liikuntapalvelut luovat vetovoimaisia asukaslähtöisiä urheilu- ja liikuntaympäristöjä, jotka mahdollistavat monipuolisten liikuntapalveluiden ja -tapahtumien tuottamisen nyt ja tulevaisuudessa. Liikuntapalvelut vastaavat hallinnassaan olevista tiloista ja liikuntapaikkojen hoidosta, kunnossapidosta ja olosuhteiden kehittämisestä osaavan henkilöstön voimin. Laadukkaat ja hyvin hoidetut liikuntaolosuhteet ja -palvelut luovat perustan toiminnallemme ja kannustavat asukkaita liikunta-aktiivisuuteen. Hyvin suunnitellut ja hoidetut liikuntaympäristöt parantavat hyvinvointia.

Liikuntapalvelut tukevat liikuntaseurojen ja yhdistysten tekemää vapaaehtoistyötä ja tekee laajaa ja osallistavaa yhteistyötä eri toimijoiden kanssa.

Strateginen valinta	Hyvinvoinnin ja sivistyksen Seinäjoki	Strateginen tavoite	Asukkaat voivat hyvin ja arki koetaan turvalliseksi		
Talousarviotavoite		Merkittävimmät riskit			
Tarjoamme eri-ikäisille merkityksellistä tekemistä ja kokemista liikuntatiloissa ja rakennetuissa liikuntaympäristöissä yhdenvertaisesti. Arjen fyysinen aktiivinen fyysisyys lisääntyy kaikissa ikäluokissa.		Talousarvion tiukkuus ja säästötoimet heikentävät yhdenvertaisten palveluiden saavutettavuutta. Yleinen kustannusten nousu vaikuttaa palveluiden hinnoittelua nostavasti (lämmitys, sähkö, palkat)			
Mittari/mittarit		Nykyarvo	Tavoitearvo	Toteutuma-arvo	
Liikunta-aktiivisuuskysely		1	1		○
Liikuntaryhmiin osallistuneiden määrä /viikko		1 400	1 450		○
Asukkaiden vaikuttaminen itseä koskeviin asioihin/osallisuus		toteutuu	toteutuu		○

Strateginen valinta	Kasvukaupunki Seinäjoki	Strateginen tavoite	Olemme perheille paras kasvun paikka ja kaupungin vetovoima vahvistuu			
Talousarviotavoite		Merkittävimmät riskit				
Liikuntaseurojen ja -yhdistysten kanssa tehdään pitkäjänteistä strategiatyötä liikunnan ja liikkumisen eteen mm. Seuraparlamentin ja foorumeiden muodossa. Liikuntapalvelut tukee harrastamisen ja tekemisen mahdollisuuksia tarjoamalla alustan eri toimijoille tuottaa toimintaa, toimimalla laajan toimijaverkoston kanssa yhteistyössä sekä avustamalla liikuntaseuroja taloudellisesti toiminta-avustusten muodossa tuottamaan palveluita.		Osallistumisaktiivisuus vapaaehtoistyössä vähenee, harrastaminen muuttuu kalliimmaksi ja harrastajien määrä vähenee. Liikunnan merkitys arkityössä vähentynyt. Lajien tarpeiden vastakkainasettelu. Taloudelliset resurssit heikkenevät, jolloin ei pystytä avustamaan ja tukemaan seuratoimintaa niiden vaatimalla tavalla.				
Mittari/mittarit		Nykyarvo	Tavoitearvo	Toteutuma-arvo		
Aktiivisesti toimivat liikuntaseurat		55	60		○	
Avustuksiin varattu määräraha		155 000	180 000		○	
Pääsarjaseurat		7	8		○	

Strateginen valinta	Hyvinvoinnin ja sivistyksen Seinäjoki	Strateginen tavoite	Aktiiviset yhteisömme tarjoavat osallisuutta ja sisältöä ihmisille	
Talousarviotavoite		Merkittävimmät riskit		
Liikuntapalvelut on laatinut liikuntapaikkarakentamisen suunnitelman sekä lähiliikuntapaikkasuunnitelman, joita päivitetään ja toteutetaan suunnitelmallisesti. Lisätään aktiivisuutta ja yhteisöllisyyttä tukevia liikuntapaikkoja sekä luonnon saavutettavuutta. Lisäksi on muita pitkäkestoisia suunnitelmia.		Taloudellisten resurssien väheneminen Liikunta-alueiden hoitoon ja kunnossapitoon varatut henkilöresurssit ovat riittämättömät, kun uusia liikunta-alueita rakennetaan, mutta henkilöstöresurssit ei lisäännä samaa tahtia.		
Mittari/mittarit	Nykyarvo	Tavoitearvo	Toteutuma-arvo	
Liikuntapaikkojen ja -alueiden määrä	Koko Seinäjoen kattava liikuntapaikka-verkosto	Koko Seinäjoen kattava liikuntapaikka-verkosto, nykyinen taso		○
Liikuntatapahtumat Seinäjoella (kansalliset ja kansainväliset)	7 (15 yhteensä)	7 (16)		○
Seurojen järjestämät ottelut (lisäksi leirit ja turnaukset)	1 600 (3 500)	1 700 (3 600)		○

Toiminnan volyymit/tunnusluvut	TP2025	TA2026	TA2027
Liikuntapaikkojen kävijämäärä	1 220 000	1 400 500	1 400 900
Seurojen järjestämät ottelut (leirit ja turnaukset)	1 550 (3 400)	1 600 (3 500)	1 700 (3 600)
Liikuntapalveluiden ohjatut ryhmät, kävijämäärät (kerrat)	1 400 kävijää viikkotasolla (38 vkoa)	1 450	1 460

Tulosalue 590 Nuorisopalvelut

Tuloarviot ja määrärahat	TP2025	TA + MUUT. 2026	TAE 2027	TA 2027	Muutos-% 2026/2027
Toimintatulot	533 467	473 600	519 400	0	9,7
Toimintamenot	-2 985 145	-3 103 000	-3 113 000	0	0,3
Netto (Toimintakate)	-2 451 677	-2 629 400	-2 593 600	0	-1,4

= valtuustoon nähden sitovat erät

Toiminta-ajatus

Nuorisopalvelut toteuttavat avointa nuorisotilatyötä, koulunuorisotyötä, retkiä, leiriä, nuorille suunnattuja tapahtumia ja tukevat syrjäytymisuhan alla olevia nuoria etsivän- ja erityisnuorisotyön, Nuorten Tolkun sekä Ohjaamon toiminnan kautta.

Nuorisopalveluiden tavoitteena on luoda edellytyksiä tuloksekkaalle nuorisotoiminnalle. Nuorten kasvun tukeminen on kaiken toiminnan perusta. Nuorisotyötä ja nuorisopolitiikka toteutetaan yhteistyössä nuorten, järjestöjen ja viranomaisten kanssa.

Strateginen valinta	Hyvinvoinnin ja sivistyksen Seinäjoki	Strateginen tavoite	Asukkaat voivat hyvin ja arki koetaan turvalliseksi		
Talousarviotavoite		Merkittävimmät riskit			
Nuorille järjestettävästä toiminnasta kerätään palautetta, jossa tiedustellaan hyvinvoinnin ja turvallisuuden kokemukset.		Vastaaajamäärät jäävät pieniksi eikä saada realistista otantaa.			
Mittari/mittarit		Nykyarvo	Tavoitearvo	Toteutuma-arvo	
Hyvinvoinnin kokemus toiminnasta arvoasteikoilla 1-5 (1=heikko, 5=kiitettävä)		ei aiempaa arvoa	keskiarvo 3,5		☐
Turvallisuuden kokemus toiminnasta arvoasteikolla 1-5 (1= heikko, 5= kiitettävä)		ei aiempaa arvoa	keskiarvo 3,5		☐

Strateginen valinta	Hyvinvoinnin ja sivistyksen Seinäjäki	Strateginen tavoite	Edistämme yhdenvertaista kasvua ja oppimista		
Talousarviotavoite		Merkittävimmät riskit			
Koulujen kanssa tehtävä yhteisöllinen työ lisääntyy ja on säännöllistä koulunuorisotyön ja kouluilla tehtävän nuorisotyön kautta.		Lyseolla käynnistetty nuorisotyö ei saa enää jatkoa hankerahoituksen päättyttyä toukokuussa 2027.			
Mittari/mittarit		Nykyarvo	Tavoitearvo	Toteutuma-arvo	
Koulunuorisotyön henkilöresurssi		2	3		○

Strateginen valinta	Kasvukaupunki Seinäjoki	Strateginen tavoite	Kaupungin vetovoima vahvistuu		
Talousarviotavoite		Merkittävimmät riskit			
Nuorisopalvelut toteuttavat ja ovat mukana yhteistyössä osallistumassa kohderyhmään kuuluville nuorille suunnattujen tapahtumien toteuttamiseen sekä tukevat nuoria tapahtumien toteuttamisessa ympäri Seinäjokea.		Säästösyistä ja tilapäisistä henkilöstövajauksista johtuen tapahtumien toteuttaminen jää vähäisemmäksi.			
Mittari/mittarit		Nykyarvo	Tavoitearvo	Toteutuma-arvo	
NuoDoon (Nuorisotyön dokumentointijärjestelmä) tapahtumiksi kirjattujen toimintojen määrä.		18	20		○

Toiminnan volyymit/tunnusluvut	TP2025	TA2026	TA2027
Nuorisotiloilla tilastoituja kävijöitä	27 000	27 500	28 000
Nuorisotiloilla toimintapäiviä	1 075	1 075	1 075
Nuorten Tolkussa mukana olleita nuoria	41	45	50
Etsivien nuorisotyöntekijöiden yhteyksien saanti nuoriin	362	380	400

Palvelukeskus KAUPUNKIYMPÄRISTÖN TOIMIALA

Tuloarviot ja määrärahat					
	TP2025	TA + MUUT. 2026	TAE 2027	TA 2027	Muutos-% 2026/2027
Toimintatulot	64 312 145	65 633 500	63 004 550	0	-4,0
Toimintamenot	-58 315 106	-62 607 100	-62 283 400	0	-0,5
Netto (Toimintakate)	5 997 039	3 026 400	721 150	0	-76,2

Toimintaympäristöanalyysi

Seinäjoki kuuluu Suomen vahvimpiin maakuntakeskuksiin ja on yksi harvoista Helsingin metropolialueen ulkopuolisista kasvukeskuksista. Kaupungin asemaa vahvistavat logistinen sijainti, yritystoiminnan kasvu, monipuolinen koulutustarjonta sekä myönteinen muuttoliike. Kasvu lisää kuitenkin samanaikaisesti paineita maankäytölle, infrastruktuurille, asumiselle ja investointikyvyllä. Kaupunkistrategiassa korostuvat kasvun hallinta, yrittäjyyden tukeminen, viihtyisä kaupunkikeskusta sekä ympäristövastuu, jotka muodostavat myös kaupunkiympäristön toimialan keskeiset toimintaa ohjaavat tavoitteet.

Seinäjoen väestökehitys on pitkällä aikavälillä ollut vahvaa. Kasvu kohdistuu erityisesti keskusta-alueelle ja uusiin pientaloalueisiin. Samalla väestön ikääntyminen lisää esteettömyyden, lähipalvelujen saavutettavuuden sekä laadukkaan elinympäristön merkitystä.

Seinäjoen vahvuuksia ovat perinteisesti olleet yrittäjyys, elintarviketeollisuus, logistiikka sekä kasvava teknologia- ja palvelusektori. Kaupungin tavoitteena onkin olla yrittäjyyden ykköskaupunki.

Rakennusalan suhdannevaihtelut ovat hidastaneet yksityisiä investointeja koko Suomessa. Samalla rakentamisen kustannukset ovat nousseet. Investointien hidastumisella on suora vaikutus kaupungin tulovirtaan ja kaupungin kehittymiseen.

Ilmaston muutos ja ilmastotavoitteet vaikuttavat voimakkaasti kaupunkisuunnitteluun, liikenteeseen, rakentamiseen ja yhdyskuntatekniikkaan.

Paikkatietoratkaisut, tietomallintaminen, digitaalinen lupa-asiointi, omaisuudenhallintajärjestelmät sekä tekoälyn hyödyntäminen muuttavat kaupunkiympäristön toimintaa. Digitalisaatio mahdollistaa tehokkaamman päätöksenteon, paremman tiedolla johtamisen, asiakaslähtoisemmät palvelut ja kunnossapidon optimoinnin.

Asuinalueiden ja ennen kaikkea kaupunkikeskustan viihtyisyys ja elinvoimaisuus ovat avainasemassa kaupungin kasvussa ja menestyksessä.

Toiminnan painopisteet ja toimenpiteet strategian toteuttamiseksi talousarviovuonna

Kaupunkiympäristön toimialan kehittämistoiminta perustuu kaupunkistrategiaan ja sitä konkretisoiviin toimenpideohjelmiin, jotka palvelevat määriteltyjen yhteisten tavoitteiden saavuttamista.

Yritysyhteistyötä kehitämme edelleen ja vastaamme 24 tunnin kuluessa yrittäjien palvelupyyntöihin.

Hankinnoista viestimme avoimesti ja hankintakalenteria sekä erilaisia hankintamuotoja kehitämme aktiivisesti.

Tarjoamme monipuolisesti erilaiseen yritystoimintaan sopivia yritysalueita kaupungin eri osissa. Niiden vetovoimaan ja viihtyisyyteen sekä kevyen liikenteen väyliin panostetaan. Tulevaisuuden tonttitarjonta varmistetaan ennakoivasti. Kehitämme myös vihreää teollisuusaluetta, jossa korostuvat ekologisuus ja kierrätys.

Kestävää kehitystä edistäviä ratkaisuja ja digitalisaatiota viedään eteenpäin kaupungin eri ohjelmien mukaisesti. Hyödynnämme ennakoluulottomasti tekoälyn tuomat mahdollisuudet.

Keskustaa tiivistetään entisestään mahdollistamalla täydennysrakentaminen nykyisin tehottomasti rakennetuilla alueilla. Keskustan tiivistämisessä huomioidaan myös puistojen ja viheralueiden merkitys. Asema-alueen rakentamista osana ydinkeskustaa jatketaan. Alueen seuraavien vaiheiden suunnittelua edistetään ja siinä korostetaan erilaisia palveluita tuottavia investointeja, sekä asema-aluetta työpaikka-alueena tukevia ratkaisuja. Huhtalan alueella on mahdollista toteuttaa valtakunnallisesti merkittäviä aluerakentamiskohteita, joissa on edelläkävijyyttä edustavia asumisratkaisuja.

Vihreän siirtymän edistämiseksi painotamme uusiutuvien polttoaineiden käyttöä ja pyrimme hankkimaan vähäpäästöisiä tai päästöttömiä ajoneuvoja. Kestävällä, vähähiilisellä rakentamisella pyrimme resurssiviisaasti tuottamaan pitkäikäistä, energiatehokasta, mahdollisimman vähän huoltoa ja korjausta vaativaa rakennuskantaa sekä infran rakenteita.

Aalto-keskuksen ja sen ympäristön arvon säilyttävään ylläpitoon ja kehittämiseen panostetaan. Aalto-keskuksen rakennusten, Kansalaistorin ja muiden ympäröivien alueiden käyttöä ja elävöittämistä edistetään sekä matkailua palvelevasti UNESCO-status ja suojeluarvot huomioiden.

Osallisuutta edistetään kaupungin osallisuusmallin mukaisesti ja kuntalaisten osallistumismahdollisuuksia kehitetään edelleen.

Ympäristöterveydenhuollon viranomaisvalvonnan ja eläinlääkintähuollon palvelut ovat hyvin saatavilla ja saavutettavissa sekä järjestetty kustannustehokkaasti.

Toiminnan strategiset kehittämiskohteet taloussuunnitelmakaudella

Kaupunkiympäristön toimiala on keskeinen mahdollistaja Seinäjoen kasvulle ja kilpailukyvyille. Toimialan onnistuminen vaikuttaa suoraan kaupungin vetovoimaan, yritysten sijoittumiseen, asumisen houkuttelevuuteen sekä palvelujen saavutettavuuteen. Lähivuosien tärkeimmät strategiset painopisteet ovat:

Hallittu väestö- ja yrityskasvu maankäytön keinoin.
Keskustan elinvoiman vahvistaminen.
Investointien vaikuttavuuden ja taloudellisen kestävyysparantaminen.
Korjausvelan hallinta ja omaisuuden pitkäjänteinen ylläpito.
Ilmasto- ja ympäristötavoitteiden integrointi suunnitteluun.
Digitalisaation hyödyntäminen tiedolla johtamisessa.
Sujuvat lupa-, kaavoitus- ja tonttiprosessit yritysten ja asukkaiden näkökulmasta.

Kokonaisuutena kaupunkiympäristön toimialan toimintaympäristö tarjoaa Seinäjoelle merkittäviä kasvumahdollisuuksia, mutta edellyttää samanaikaisesti taloudellisesti kestävästä investointiohjausta, ennakoivaa maankäyttöä ja kykyä vastata ilmastonmuutoksen sekä kaupungistumisen mukanaan tuomiin muutoksiin. Näin toimiala toteuttaa kaupunkistrategian tavoitteita elinvoimaisesta, turvallisesta, ympäristövastuullisesta ja kasvavasta Seinäjoesta.

Riskianalyysi

Kaupunkiympäristön toimialan painopistealueiden suurimpia riskejä ja niiden vaikutuksia on arvioitu alla olevassa taulukossa.

Riski	Vaikutus
Rakentamisen suhdanne edelleen heikko	Yksityisien investointien viivästyminen
Julkisen talouden kiristyminen entisestään	Kaupungin investointikyvyn heikkeneminen
Korjausvelan kasvu	Kaupungin omaisuuden arvon aleneminen
Osaajapula	Hankkeiden toteutuminen hidastuu
Ilmastonmuutoksen vaikutukset	Hulevesi-, tulva- ja kunnossapitokustannusten kasvu
Keskustan kaupalliset muutokset	Elinvoiman heikkeneminen

Kaupunkiympäristön toimialan keskeisimpiä riskejä ovat rakentamisen suhdanteiden heikkous, julkisen talouden kiristyminen, korjausvelan kasvu, osaajapula, ilmastonmuutoksen vaikutukset sekä keskusta-alueen kaupalliset muutokset. Riskit voivat toteutuessaan hidastaa yksityisiä investointeja, heikentää kaupungin investointikykyä, kasvattaa omaisuuden ylläpitokustannuksia ja vaikeuttaa hankkeiden toteuttamista. Ilmaston muutoksen vaikutukset voivat kasvattaa hulevesi-tulva- ja kunnossapitokustannuksia. Lisäksi keskustan kaupallisen rakenteen muutokset voivat vaikuttaa kaupungin elinvoimaan. Riskejä hallitaan ennakoivalla suunnittelulla, pitkäjänteisellä omaisuudenhallinnalla, investointien

huolellisella priorisoinnilla, henkilöstön osaamisen kehittämisellä sekä digitalisaation ja tekoälyn hyödyntämisellä.

Tulosalue 600 Kaupunkiympäristön toimialan hallinto

Tuloarviot ja määrärahat	TP2025	TA + MUUT. 2026	TAE 2027	TA 2027	Muutos-% 2026/2027
Toimintatulot	246 276	213 900	247 000	0	15,5
Toimintamenot	-964 010	-1 041 800	-1 008 700	0	-3,2
Netto (Toimintakate)	-717 734	-827 900	-761 700	0	-8,0

= valtuustoon nähden sitovat erät

Toiminta-ajatus

Kaupunkiympäristötoimiala luo ja turvaa kuntalaisille toimivan, terveellisen ja viihtyisän elinympäristön järjestämällä maankäyttö-, yhdyskuntatekniikka- ja toimitilapalvelut sekä rakennusvalvonnan, ympäristönsuojelun ja ympäristöterveydenhuollon viranomaistehtävät valtuuston osoittamat resurssit huomioon ottaen.

Kaupunkiympäristön hallinto toimii toimialan sisäisten toimisto- ja talouspalveluiden toteuttajana. Kunnallinen pysäköinninvalvonta on myös järjestetty hallinnon tulosalueelle omaksi tulosyksiköksen tehtävään pysäköijien opastaminen neuvomalla, puuttumalla virhepysäköintiin huomautuksin sekä pysäköintivirhemaksuin.

Voimassa olevasta strategiasta nostetaan painopisteiksi vuodelle 2026 kestävä kehitystä edistäviä ratkaisujen ja digitalisaation edistäminen kaupungin eri ohjelmien mukaisesti. Hyödynnämme ennakkoluulottomasti tekoälyn tuomat mahdollisuudet. Pyrimme edistämään myös uusien kohtuuhintaisten asuntotuotantojen aloitusta.

Tulosalue 610 Toimitilat

Tuloarviot ja määrärahat	TP2025	TA + MUUT. 2026	TAE 2027	TA 2027	Muutos-% 2026/2027
Toimintatulot	49 750 358	48 294 200	47 104 150	0	-2,5
Toimintamenot	-31 812 672	-33 815 500	-32 825 400	0	-2,9
Netto (Toimintakate)	17 937 686	14 478 700	14 278 750	0	-1,4

= valtuustoon nähden sitovat erät

Toiminta-ajatus

Toimitilat suunnittelee, tuottaa, hallinnoi ja ylläpitää kaupungin palvelurakenteeseen tarvittavia tiloja sekä muuta kaupungin omistukseen kuuluvaa rakennuskantaa. Lisäksi tulosalue tuottaa kaupungin sisäiset ruoka- ja siivouspalvelut. Toiminnan keskeisiä painopisteitä ovat toimitilojen terveellisyys, turvallisuus, toimivuus ja tehokkuus sekä rakennusomaisuuden arvon säilyttävä

korjausvelan hallinta. Ylläpito ja siivous pyritään tuottamaan kestävän kehityksen ja elinkaaritaloudellisuuden näkökulmista kaikissa olosuhteissa asiakaslähtöisesti, laadukkaasti, oikea-aikaisesti ja kustannustehokkaasti. Ruokapalvelut tuottavat Seinäjoen kaupungin asukkaille ravitsemuksellisesti täysipainoisia aterioita. Palvelu tuotetaan taloudellisesti, tehokkaasti ja tarkoituksenmukaisesti, ottaen huomioon kasvavan kaupungin palvelutuotannon turvaaminen.

Strateginen valinta	Osaava, terveen talouden Seinäjoki	Strateginen tavoite	Taloutemme tukee kasvua ja hyvinvointia		
Talousarviotavoite		Merkittävimmät riskit			
Rakennuskannan korjausvelka ei kasva. Purkuvelka pysyy kohtuullisena.		Määrärahakehitys ei riitä kattamaan rakennusten normaalin kuluman aiheuttamaa korjausvelan kasvua.			
Mittari/mittarit	Nykyarvo	Tavoitearvo	Toteutuma-arvo		
Korjausvelka miljoonaa euroa	Määrittyy TP 2026	< nykyarvo			○
Rakennuskohtaisten pitkän tähtäimen suunnitelmien (PTS) laadintaa jatketaan	Laadinta aloitettu	Laadittuna 70 kohdetta			○
Purkuvelan määrä	Määrittyy TP 2026 (TP 2025 n. 3,5 M€)	< nykyarvo			○

Strateginen valinta	Osaava, terveen talouden Seinäjoki	Strateginen tavoite	Taloutemme tukee kasvua ja hyvinvointia		
Talousarviotavoite		Merkittävimmät riskit			
Rakennuskannan energiatehokkuus paranee ja hiilijalanjälki pienenee		Määräraha- ja henkilöresurssipula			
Mittari/mittarit	Nykyarvo	Tavoitearvo	Toteutuma-arvo		
Rakennusten lämpötilakorjattu lämmönkulutus pienenee	Määritty TP 2026	2 % alle nykyarvon			○
Rakennusten sähkönkulutus pienenee	Määritty TP 2026	2 % alle nykyarvon			○

Toiminnan volyymit/tunnusluvut	TP2025	TA2026	TA2027
Rakennuksia hallinnassa kpl	603	603	590
Suorassa omistuksessa oleva pinta-ala brtm ²	388 485	388 485	...
Rakennuskannan poistosalkku kpl	61	61	50
Ulkoa kaupungin käyttöön vuokrattu pinta-ala	19 135	19 135	
Ulos vuokrattu pinta-ala	59 369	59 369	...
Lämmitysenergia kulutus yhteensä kWh/ v	46 346 337	...	...

Sähkön kulutus yhteensä kWh / v	26 442 981	...	...
Ylläpitopalvelujen rakennusten palvelupyynnöt kpl/v	5 455	6 200	5 300
Kiinteistönhoidon piirissä oleva ala h-m ²	415 537	425 500	405 106
Siivottavat neliöt h-m ²	189 994	190 769	190 769
Koululounaat kpl/vuosi	1 439 529	1 669 248	1 671 516
Päiväkotilounaat kpl/vuosi	647 170	759 880	694 980

Tulosalue 620 Kiinteistö- ja paikkatietopalvelut

Tuloarviot ja määrärahat	TP2025	TA + MUUT. 2026	TAE 2027	TA 2027	Muutos-% 2026/2027
Toimintatulot	6 427 521	9 422 900	7 806 600	0	-17,2
Toimintamenot	-2 222 309	-2 308 400	-2 285 100	0	-1,0
Netto (Toimintakate)	4 205 212	7 114 500	5 521 500	0	-22,4

= valtuustoon nähden sitovat erät

Toiminta-ajatus

Tulosalueen tarkoituksena on luoda edellytykset toimivan, terveellisen ja viihtyisän elinympäristön muodostumiselle ja turvata riittävä ja monipuolinen tonttivaranto maanhankinnan painopistealueilla. Tulosalue tuottaa ja ylläpitää ajantasaista paikkatietoaineistoa ja hoitaa osaltaan viiveettömän kiinteistönmuodostuksen yrityksille ja asukkaille tonttien myynnin ja rakentamisen tarpeisiin sekä tuottaa tarvittavat mittauspalvelut rakentamisen tueksi.

Strateginen painopiste	Osaava ja terve talouden Seinäjoki Yrittäjyyden Seinäjoki	Strateginen tavoite	Taloutemme tukee kasvua ja hyvinvointia Palvelumme tukevat yritysten menestystä
Talousarviotavoite	Merkittävimmät riskit		
Kaupungin maapolitiikka on johdonmukaista, tasapuolista ja avointa. Raakamaata hankitaan ennakoivasti tulevaisuuden asumis- ja yritystarpeisiin varautuen.		Lunastuslain muutos tuli voimaan elokuussa 2025. Nähtäväksi jää kuinka uusi lunastuskorvaus (markkinahinta +25 %) vaikuttaa maanomistajien halukkuuteen solmia vapaaehtoisia kauppia. Kaupunki epäonnistuu maapolitiikassa ja raakamaan hinta nousee merkittävästi. Huonon sopimuspolitiikan vuoksi kaupunki menettää merkittävästi tuloja.	
Mittari/mittarit	Nykyarvo	Tavoitearvo	Toteutuma-arvo
Raakamaan hankinta 40 ha (viiden vuoden keskiarvo)	49 ha	40 ha	

Strateginen painopiste	Yrittäjyyden Seinäjoki	Strateginen tavoite	Palvelumme tukevat yritysten menestystä		
	Kasvukaupunki Seinäjoki		Olemme perheille paras kasvun paikka		
Talousarviotavoite		Merkittävimmät riskit			
Kaupungilla on tarjolla riittävästi kohtuuhintaisia asumiseen ja erilaiseen yritystoimintaan sopivia tontteja kaupungin eri osissa.		Tonttitarjonta ja asiakkaiden tarpeet eivät kohta.			
Mittari/mittarit		Nykyarvo	Tavoitearvo	Toteutuma-arvo	
AO-erillispientalotontit /lkm. (myynti ja vuokra)		25	30		○
AK/AR - asuinkerrostalo- ja rivitalotontit / lkm. (myynti ja vuokra)		2	5		○
KL+T+TY- yritystontit / lkm. (myynti ja vuokra)		4	5		○

Toiminnan volyymit/tunnusluvut	TP2025	TA2026	TA2027
6202 Maa- ja metsätilat			
Taimikon hoito ha/v	133	150	150
Istutetut taimet	44 711	70 000	70 000
6204 Mittauspalvelut			
Ilmakuvaukset (drone-lennot ja viistokuvaus) ha/v	1 100	600 ha	600 ha
Rakennuspaikan sijainnin merkinnät	70	100	80
Sijaintikatselmukset ⁽¹⁾	177	100	100
Tontinmittaukset	47	50	50
Karttalehtiruutuja ⁽²⁾	69	60	60
6205 Kiinteistötoimi			
Neuvoteltujen kiinteistökauppojen lkm. ⁽¹⁾	48	50	50
Laaditut tonttijaot ja tonttijaon muutokset lkm.	42	70	70
Kiinteistötoimitukset ⁽²⁾	47	90	90

Yleisten alueiden lohkominen lkm.	27	60	50
Kiinteistörekisterinpitäjän päätökset ⁽³⁾	48	70	60
Neuvoteltujen haltuunottosopimusten lkm.	3	25	15
Katualuekorvaussopimukset	3	15	15
6206 Paikkatietopalvelut			
Tukipalvelupyynnöt lkm.	524	600	600
Paikkatietoprojektit	14	10	15
Karttatilaukset	147	200	200
Kiinteistökauppojen tallennukset järjestelmään	635	600	jää pois
Osoitepäätökset	48	100	70
Koulumatkojen tarkistusmittaukset	...	...	20

6204 Mittauspalvelut

⁽¹⁾ tavoitteena saada kaikkien aloitettujen rakennushankkeiden sijaintikatselmukset suoritettua samana vuonna

⁽²⁾ tavoitteena saada vuoden 2027 aikana vähintään 60 karttalehtiruutua tarkistettua (pohjakarttatietojen tarkistus) (ruutu=25 ha, yht. 1500 ha)

x) 6205 Kiinteistötoimi

⁽¹⁾ Kiinteistötoimitukset: Tontin -ja tilan lohkomiset, kiinteistönmääritykset, rasitetoimitukset, tilusvaihdot ja tontin halkomiset pois lukien yleisen alueen lohkomiset.

⁽²⁾ Kiinteistörekisterinpitäjän päätökset: Kiinteistön tunnusmuutos ja laadunmuutos, kiinteistöjen yhdistäminen, rasitteita koskevien määräysten muutos päätöksellä, rekisterivirheen korjaaminen, ynnä muut rekisterinpitäjän päätökset.

⁽³⁾ Sisältää kaikki myynnit, ostot ja vaihdot (tonttikaupat, raakamaakaupat ja kaikki määräalojen kaupat)

Tulosalue 630 Yhdyskuntatekniikka

Tuloarviot ja määrärahat	TP2025	TA + MUUT. 2026	TAE 2027	TA 2027	Muutos-% 2026/2027
Toimintatulot	3 364 352	3 275 300	3 150 600	0	-3,8
Toimintamenot	-16 682 628	-18 318 300	-18 834 600	0	2,8
Netto (Toimintakate)	-13 318 277	-15 043 000	-15 684 000	0	4,3

= valtuustoon nähden sitovat erät

Toiminta-ajatus

Yhdyskuntatekniikan tulosalue tuottaa eri tulosityksiköille asetetut tehtävät nykyaikaisia toimintatapoja käyttäen taloudellisesti ja ympäristöystävällisesti

yhteistyössä kaupungin muun organisaation sekä vuorovaikutuksessa kaupunkilaisten kanssa.

Strateginen valinta	Kasvukaupunki Seinäjoki	Strateginen tavoite	Kaupungin vetovoima vahvistuu		
Talousarviotavoite		Merkittävimmät riskit			
Yhdyskuntatekniikan palvelujen tuottaminen asiakaspalvelulähtöisesti.		Henkilöstöresurssit Taloudelliset resurssit			
Mittari/mittarit	Nykyarvo	Tavoitearvo	Toteutuma-arvo		
Kaupunkiliikenteen vuosittaisen matkamäärän lisääminen	442 297	450 000			○
Uusiutuvien käyttövoimien lisääminen omassa kalustossa	10 %	12 %			○
Kaupunkilaisille kohdennetun asiakaspalautekyselyn toteuttaminen	Ei	Kyllä			○
Palautepalveluun tulevien ”moitteet” palautteiden osuus kokonaismäärästä	20 %	17 %			○
Pyöräilyn ja jalankulun erottelu yhdistetyillä pyöräteillä	2 015 jm	4 000 jm			○

Toiminnan volyymit/tunnusluvut	TP2025	TA2026	TA2027
Palautepalveluun saapuneiden palautteiden lukumäärä	660	...	...
Palautepalvelun keskimääräinen vastausaika	1,25 työpäivä	1,5	1,5
Yhdyskuntatekniikan suunnittelu			
Suunniteltujen väylien määrä	8 200 jm	5 190 jm	6 005 jm
Yhdyskuntatekniikan rakentaminen			
Kadunrakentamisessa käytettyjen kierrätysmateriaalien määrä	1 850 tn	3 600 tn	2 000 tn
Katujen kunnossapito			
Valaisinpisteiden lukumäärä	18 910 kpl	19 183 kpl	19 123 kpl
Katuvalaistuksen kokonaiskustannukset	4 736 000 €	4 775 000 €	4 880 000 €
Hoidettavien katujen määrä	430 km	440 km	445 km

Hoidettavien yksityisteiden määrä	370 km	370 km	370 km
Kaikkien alueiden aurauskerrat	5 krt	7 krt	7 krt
Kunnossapidon kokonaiskustannus €/asukas	151 €	155 €	156 €
Uusinta päällystysten määrä katukm/jkppkm	12 km/ 3,7 km	14,8 km/ 4 km	15,6 km/ 4,4 km
Puistotoimi			
Puistojen ja viheralueiden hoitokustannus €/asukas	28 €	28 €	28 €
Leikkipaikkojen lukumäärä	104 kpl	106 kpl	106 kpl
Logistiikkakeskus			
Konekeskuksen kaluston määrä	96 kpl	97 kpl	97 kpl
Sähkökäyttöisten ajoneuvojen lkm	7 kpl	7 kpl	7 kpl
Varaston toimitusrivimäärä	15 356 kpl	15 500 kpl	15 600 kpl

Tulosalue 650 Kaupunkisuunnittelu ja kaavoitus

Tuloarviot ja määrärahat					
	TP2025	TA + MUUT. 2026	TAE 2027	TA 2027	Muutos-% 2026/2027
Toimintatulot	135 405	107 900	53 400	0	-50,5
Toimintamenot	-1 146 020	-1 316 300	-1 365 000	0	3,7
Netto (Toimintakate)	-1 010 614	-1 208 400	-1 311 600	0	8,5

= valtuustoon nähden sitovat erät

Toiminta-ajatus

Ohjaa kaupungin kehitystä kaupunkistrategian ja kestävän kehityksen mukaisesti. Mahdollistaa työpaikkojen ja väestön kasvun edellytykset. Tuottaa korkealuokkaista ja elävää kaupunkikuvaa, joka aktivoi kaupunkilaisia.

Strateginen valinta	Yrittäjyyden Seinäjoki	Strateginen tavoite	Palvelumme tukevat yritysten menestystä
Talousarviotavoite		Merkittävimmät riskit	
Palvelumme tukevat yritysten menestystä		Talouden tilanteen ja kilpailevien kaupunkien vuoksi kilpailutilanne on kireä.	

Mittari/mittarit	Nykyarvo	Tavoitearvo	Toteutuma-arvo
Rakentamisen volyymi: myönnettyjen rakennuslupien kerrosala	89 893 (TP 2025)	80 000 k-m ² /vuosi	
Sijoitus yritysbarometreissä	1	Sijoitus oman kaupunkikokoluokan top-3 joukossa	

Strateginen valinta	Kasvukaupunki Seinäjoki	Strateginen tavoite	Kaupungin vetovoima vahvistuu
Talousarviotavoite		Merkittävimmät riskit	
Seinäjoen kaupunkikeskustan asukasluvun ja työpaikkojen kehittäminen		Talouden tilanteen ja kilpailevien kauppapaikkojen vuoksi kilpailutilanne on kireä ja kehittymistä ei tapahdu.	
Mittari/mittarit	Nykyarvo	Tavoitearvo	Toteutuma-arvo
Keskustan elinvoimaluku	1,381	Kasvaa (Tarkistetaan 2-3 vuoden välein)	
Keskusta-alueen asukasluvun kehitys (kilometri keskustorilta)	Noin 6 600 asukasta	Tavoite +300 as/vuosi	

Toiminnan volyymit/tunnusluvut	TP2025	TA2026	TA2027
Keskustan elinvoimaluku	...	...	>1,381
Sijoitus yritysbarometreissä	...	...	1
Keskusta-alueen asukasluvun kehitys (kilometri keskustorilta)	...	...	6 900
Rakentamisen volyymi: myönnettyjen rakennuslupien kerrosala	89 893	...	80 000

Tulosalue 660 Rakennusvalvonta

Tuloarviot ja määrärahat	TP2025	TA + MUUT. 2026	TAE 2027	TA 2027	Muutos-% 2026/2027
Toimintatulot	920 890	840 100	893 700	0	6,4
Toimintamenot	-968 375	-1 034 200	-1 003 500	0	-3,0
Netto (Toimintakate)	-47 485	-194 100	-109 800	0	-43,4

= valtuustoon nähden sitovat erät

Toiminta-ajatus

Rakennusvalvonta suorittaa rakentamisen lakisääteisiä viranomaistehtäviä; valvonta-, neuvonta- ja ohjaustyötä. Lupamenettelyn ja työmaa-aikaisen valvonnan avulla varmistaa, että kulloinkin voimassa olevia lakeja ja määräyksiä noudatetaan.

Strateginen valinta	Osaava ja terveen talouden Seinäjoki	Strateginen tavoite	Osaava ja motivoitunut henkilöstömme takaa palvelukykyämme
Talousarviotavoite		Merkittävimmät riskit	
Rakennusvalvonnan lupien haku ja neuvonta on sähköistä, eikä palvelujen saaminen ole paikkasidonnaista.		Lainsäädännön nopeat muutokset ja niiden soveltaminen aiheuttaa painetta ohjelmistojen ajantasaisuudelle, joka tuo paljon uusia kustannuksia.	
Mittari/mittarit	Nykyarvo	Tavoitearvo	Toteutuma-arvo
Rakentamisluvan käsittelyaika, isot hankkeet*	...	2 kk	
Rakentamisluvan käsittelyaika, muut kuin isot hankkeet*	...	14 vrk	

Toiminnan volyymit/tunnusluvut	TP2025	TA2026	TA2027
Rakentamisluvan käsittelyaika (lakisääteinen 3kk, tuli voimaan 2026 alusta)	17 vrk	2 kk	2 kk

Tulosalue 670 Ympäristönsuojelu

Tuloarviot ja määrärahat	TP2025	TA + MUUT. 2026	TAE 2027	TA 2027	Muutos-% 2026/2027
Toimintatulot	124 289	135 800	217 300	0	60,0
Toimintamenot	-455 196	-637 800	-661 600	0	3,7
Netto (Toimintakate)	-330 907	-502 000	-444 300	0	-11,5

= valtuustoon nähden sitovat erät

Toiminta-ajatus

Ympäristönsuojelu hoitaa kunnalle laissa erikseen määrättyjä ympäristönsuojelutehtäviä. Tehtävänä on toimia ympäristönsuojelun edistäjänä ja kehittäjänä sekä toimia mm. ympäristönsuojelulain, jätelain, maastoliikennelain, vesilain ja maa-aineslain lupa- ja valvontaviranomaisena siltä osin, kun tehtävät on kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle laissa määritelty. Ympäristönsuojeluviranomaisena toimii lupa-asiainlautakunta.

Strateginen valinta	Kasvukaupunki Seinäjoki	Strateginen tavoite	Kaupungin vetovoima vahvistuu
Talousarviotavoite	Merkittävimmät riskit		
Toimitaan ympäristönsuojelun edistäjänä ja kehittäjänä kaupungissamme sekä tuetaan kaupungin Hinku-työtä* asiantuntijuudellamme ja hanketyöllä. Tunnistetaan kestävä kehityksen työhön kohdistuvat kuntalaisten tarpeet ja toiveet.	Edistämis- ja kehittämistehtävät edellyttävät riittävää henkilöstöresursointia, sillä ympäristönsuojelun eri lakien edellyttämät viranomaistehtävät vievät nykyresurssit. Myös hanketyö ja hankkeiden hallinnointi vievät aikaa, jota ei ole. Jos ilmastonmuutokseen ei pystytä varautumaan tai tehdä sen edellyttämiä sopeutustoimia, myös taloudelliset riskit ovat merkittäviä. Erilaiset hankkeet ovat olleet näissä apuna, sillä nykyresursseilla ei pystytä tarvittaviin toimenpiteisiin. Koko kehittämistyö ei voi kuitenkaan perustua ainoastaan hankkeisiin.		
Mittari/mittarit	Nykyarvo	Tavoitearvo	Toteutuma-arvo
Ilmastonmuutoksen torjunta Seurataan Hinku -kriteerien toteutumista, sitoudutaan konkreettisiin vuosittaisiin CO2 päästövähennysiin. *Hinku =kohti hiilineutraalia kuntaa, sitouduttu vähentämään CO2 päästöjä vuoden 2007 tasosta 80 % vuoteen 2030.	5,5 tCO2e/as. (2024)	CO2- ekv/asukas/kokonais- päästöpienenevät vuosittain	
Kestävän kehityksen hanke tai hankkeessa mukanaolo edistämässä tavoitteita	4	3	

Toiminnan volyymit/tunnusluvut	TP2025	TA2026	TA2027
Ilmastonmuutoksen torjunta Seurataan Hinku -kriteerien toteutumista, sitoudutaan konkreettisiin vuosittaisiin CO2 päästövähennysiin.	...	...	CO2- ekv/asukas/ kokonaispäästöt pienenevät vuosittain
Kestävän kehityksen hanke tai hankkeessa mukanaolo edistämässä tavoitteita	4	3	3
Lupien ja ilmoitusten käsittelyaika	4,2 kk	3,5 kk	3,5 kk

Tulosalue 690 Ympäristöterveydenhuolto

Tuloarviot ja määrärahat					
	TP2025	TA + MUUT. 2026	TAE 2027	TA 2027	Muutos-% 2026/2027
Toimintatulot	3 498 038	3 343 400	3 531 800	0	5,6
Toimintamenot	-4 218 879	-4 134 800	-4 299 500	0	4,0
Netto (Toimintakate)	-720 841	-791 400	-767 700	0	-3,0

= valtuustoon nähden sitovat erät

Toiminta-ajatus

Kaupunkilaisten terveyden ja turvallisuuden edistäminen turvaamalla elintarvikkeiden, talousveden ja elinympäristön laatua. Kohtuuhintaiset, laadukkaat ja kattavat eläinlääkäripalvelut. Eläinten hyvinvoinnin ja eläintautien tehokas ja laadukas valvonta.

Strateginen valinta	Osaava ja terveen talouden Seinäjoki	Strateginen tavoite	Osaava ja motivoitunut henkilöstömme takaa palvelukykyämme		
Talousarviotavoite		Merkittävimmät riskit			
Suomen kuntayksiköihin nähden hyvä kattavuus elintarvike- ja terveydensuojeluvalvonnassa		Henkilöstövajaus			
Mittari/mittarit	Nykyarvo	Tavoitearvo	Toteutuma-arvo		
Elintarviketarkastusten kattavuus	13. Suomessa	10 parhaan joukossa Suomessa			○
Terveydensuojelutarkastusten kattavuus (tarkastetut kohdetoiminnot)	12. Suomessa	10 parhaan joukossa Suomessa			○

Toiminnan volyymit/tunnusluvut	TP2025	TA2026	TA2027
Suunnitelmallisen elintarvike-, terveydensuojelu- ja tupakkalain valvonnan määrä 300 h/htv	350	300	300
Kaikki kaupungin ja valvontaeläinlääkäreiden virat on täytetty	16	16	20
Ylimääräisiä päivystyksiä on enintään 4 kpl/virka/v	2,4	4	4

Palvelukeskus ELINVOIMAN JA TYÖLLISYYDEN TOIMIALA

Tuloarviot ja määrärahat	TP2025	TA + MUUT. 2026	TAE 2027	TA 2027	Muutos-% 2026/2027
Toimintatulot	3 912 047	3 552 300	4 131 800	0	16,3
Toimintamenot	-22 297 143	-24 965 600	-25 552 400	0	2,4
Netto (Toimintakate)	-18 385 096	-21 413 300	-21 420 600	0	0,0

Toimintaympäristöanalyysi

Seinäjoen kasvun ja työvoiman saatavuuden turvaamiseksi Seinäjoen on onnistuttava työllisyyden hoidossa ja kotoutumisen tukemisessa. Tämä on erityisen tärkeää, kun talouden suhdanne vahvistuu ja työvoiman kysyntä kasvaa.

Seinäjoen veto- ja pitovoiman vahvistamiseksi toimiala edistää uuden kaupunkistrategian mukaisesti ruokapääkaupunkina ja uudistuvan teollisuuden kaupunkina vahvistumista, yrityslähtöisen TKI-toiminnan vahvistumista sekä kaupungin vetovoimaa. Keskeinen instrumentti TKI-toiminnan vahvistamiseksi ohjelmakaudella 2021-2027 on kaupungin ja valtion välinen ekosysteemisopimus, jota toteutetaan EAKR-rahastoon liittyvällä Innovatiiviset kaupungit -rahoituksella. Ohjelmakauden vaihteessa on tärkeää pyrkiä vaikuttamaan siihen, että vastaava sopimuksellisen kehittämisen väline on käytettävissä myös tulevana vuosina. TKI-toiminnan vahvistamiseen ja alueen korkeakoulutoiminnan kehittämiseen ja sen vaikuttavuuden vahvistamiseen tähdätään lisäksi talousarvion aluekehitys- ja korkeakouluyhteistyön rahoituksella.

Tavoitteena on edelleen vahvistaa kaupungin kansainvälistä verkostoitumista, jonka motiivina on yhteyksien ja kasvun ohella liittyminen hankekonsortioihin, joiden kautta voidaan madaltaa kynnystä ns. suoriin EU-rahoitushakuihin osallistumiseen.

Seinäjoen vetovoimaa ja kaupunkikeskustan elinvoimaisuutta tuetaan keskustatapahtumia tukemalla sekä mm. kohdentamalla kaupunkimarkkinointia nuoriin, potentiaalisiiin muuttajajäluokkiin. Osallisuuden ja yhteisöllisyyden vahvistaminen on tärkeässä osassa kaupungin asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä.

Toiminnan painopisteet ja toimenpiteet strategian toteuttamiseksi talousarviovuonna

Toimialalla on ollut merkittävä koordinoituvastuu Seinäjoen kaupunkistrategian 2026-2033 laadinnassa ja seurannassa merkittävä vastuu. Toimialan itsensä kannalta keskeisiä strategisia tavoitteita ovat Yrittäjyyden Seinäjoki-painopisteen tavoitteet ruokapääkaupungin ja uudistuvan teollisuuden sekä TKI-toiminnan kaupungin vahvistamisessa, Kasvukaupunki Seinäjoki-painopisteessä kaupungin vetovoiman vahvistamisessa, Hyvinvoinnin ja sivistyksen Seinäjoki-painopisteessä osallisuuden tukemisessa ja muuttajien kotoutumisessa sekä Osaavan ja terveen talouden painopisteessä erityisesti EU-rahoituksen ja kumppanuuksien vahvistamisessa.

Uuden kaupunkistrategian jalkautus tehdään toimialalla suunnitelmallisesti ja strategian seuranta toteutetaan strategia-asiakirjassa määritellyllä tavalla.

Toiminnan strategiset kehittämiskohteet taloussuunnitelmakaudella

Elinvoiman ja työllisyyden toimiala ja sen tehtävät ovat taloussuunnittelukaudella hyvin keskeisellä tavalla tukemassa Seinäjoen kaupungin kasvua yhtenä Suomen kasvukeskuksista. Kasvun tukemisen painopisteitä ovat toisaalta vetovoiman vahvistaminen maan sisällä, erityisesti nuorten muuttajien kohdalla, sekä pitovoimatyö kansainvälisten työ- ja opiskeluperäisten muuttajien osalta.

Toimialan sisäisen yhteistyön on työllisyyden ja kotoutumisen tehtäväalueilla oltava saumatonta ja jatkuvasti uudistuvaa. Toimiala on myös vahvasti riippuvainen kaupunkikonsernin sisäisestä yhteistyöstä, jonka myös tulee olla kaikin puolin toimivaa.

Riskianalyysi

Työllisyydenhoito on vahvasti suhdanneriippuvaista. Heikentyvä työllisyys lisää työllisyyden haasteita ja kaupungin työttömyysturvatehtävään liittyviä maksuja, joilla on oleellinen ja jopa ratkaiseva vaikutus koko toimialan talouden toteutumiseen. Vahvistuva työllisyys on luonnollisesti tavoitetilä. Se kuitenkin edellyttää huomion kiinnittämistä kaupungin vetovoimaan, pitovoimaan ja houkuttavuuteen osaavan työvoiman saatavuuden turvaamiseksi.

Valtio on kunnan kotoutumistehtävän mahdollistaja valtionosuuksien merkittävän roolin takia. Valtion kuntatalouteen ja erityisesti kotoutumistehtävän toteuttamiseen liittyvät leikkaukset voivat olennaisesti vaikeuttaa kaupungin mahdollisuuksia onnistuneeseen kotoutumistehtävän hoitoon. Rahoitus- ja politiikkamuutokset heijastuvat nopeasti kuntatasolle, josta syystä korostuu organisaation tarve joustavuudelle palvelun kohdentamisessa erilaisiin kansainvälisiin asiakasryhmiin. Myös kansainvälisten tulijoiden määrä sekä opiskelijaperäisen että suojeluperäisen tulomuuton osalta on riippuvainen valtiotason politiikkaratkaisuista.

Vartenotettavana toimialan haastavana riskinä on noteerattava myös kaupungin veto- ja pitovoiman heikentyminen. Seinäjoen väestönkasvu on jatkunut viime vuosina hyvällä tasolla, mutta väestönkasvun rakenne on muuttunut. Tällä hetkellä Seinäjoen kasvu muodostuu lähes yksinomaan positiivisesta nettomaahanmuutosta, jonka taustalla on suurelta osin opiskeluperäinen maahanmuutto. Luonnollinen väestönmuutos ja kuntien välinen muuttotase ovat sen sijaan merkittävästi alemmalla tasolla kuin aiempina vuosina. Heikentyneen kuntien välisen muuttotaseen taustalla on osin nuorten ikäluokkien pieneneminen Seinäjokea ympäröivässä maakunnassa. Kaupungin kiinnostavuuden ja houkuttelevuuden vahvistaminen mm. kaupunkimarkkinointitoimenpitein on tärkeää kotimaisten muuttajien saamiseksi enemmän muualta Suomesta.

Tulosalue 700 Elinvoima

Tuloarviot ja määrärahat					
	TP2025	TA + MUUT. 2026	TAE 2027	TA 2027	Muutos-% 2026/2027
Toimintatulot	2 471 533	1 966 900	2 462 700	0	25,2
Toimintamenot	-5 024 429	-6 510 500	-6 159 800	0	-5,4
Netto (Toimintakate)	-2 552 896	-4 543 600	-3 697 100	0	-18,6

= valtuustoon nähden sitovat erät

Toiminta-ajatus

Elinvoiman tulosalue toteuttaa Seinäjoen kaupunkistrategiaa 2026-2033 edistämällä vision mukaisesti kannustavaa yrityskaupunkia sekä osaavaa, vetovoimaista ja turvallista Seinäjokea.

Tulosalue vahvistaa elinvoimaa edistämällä osaamista, kaupungin asukkaiden osallisuutta, terveyttä ja hyvinvointia sekä toteuttamalla avointa tiedottamista ja tukemalla kaupungin eri alueiden aktiivista kehittämistyötä. Tulosalue tukee kaupungin kilpailukykyä ja vetovoimaa, korkeakoulutoimintaa, hankeosaamista, edunvalvontaa, kaupunkimarkkinointia, tapahtumakaupunkina kehittymistä sekä kansainvälistymistä ja kotoutumista.

Strateginen valinta	Yrittäjyyden Seinäjoki	Strateginen tavoite	Kasvatamme yrityslähtöistä TKI-toimintaa	
Talousarviotavoite		Merkittävimmät riskit		
Tuemme korkeakoulujen ja alueen toimijoiden TKI-toiminnan kasvua. Tärkeä väline tässä työssä on Seinäjoen ja valtion välinen ekosysteemisopimus osana kansallista Innovatiiviset kaupungit-ohjelmaa.		Yrityslähtöisen TKI-toiminnan edistämiseen ei ole riittäviä resursseja tai tarkoituksenmukaista työkalua, mikäli kaupungin ja valtion välisen sopimuksellisen kehittämisen jatkuminen vaarantuu tai tukitaso jää liian alhaiseksi.		
Mittari/mittarit	Nykyarvo	Tavoitearvo	Toteutuma-arvo	
Kaupungin ja valtion väliseen sopimukselliseen kumppanuuteen perustuva, TKI-toimintaa edistävä kehittämis- ja rahoitusinstrumentti.	Toteutetaan ekosysteemi-sopimusta 2020-2027.	Toteutetaan ekosysteemi-sopimusta. Vastaava sopimuksellinen instrumentti on valmisteilla ohjelmakaudelle 2028-2034.		○

Strateginen valinta	Kasvukaupunki Seinäjoki	Strateginen tavoite	Kaupungin vetovoima vahvistuu
Talousarviotavoite		Merkittävimmät riskit	
Korkeakoulukaupungin ja osaamisympäristön vahvistaminen yliopisto- ja korkeakoulutoimintaan kohdistuvien panostuksien ja yhteistyö Seinäjoen korkeakoulutoimijoiden ja -yhteisön kanssa. Seinäjoen identiteettiä ja brändiä vahvistetaan tavoitteellisella markkinointi- ja viestintätyöllä. Seinäjoella järjestettävillä tapahtumilla on hyvät olosuhteet kehittyä ja siten lisätä Seinäjoen tunnettuutta tapahtumakaupunkina.		Kaupungilla tai korkeakoulutoimijoilla ei ole osaamisanostuksiin riittäviä taloudellisia resursseja, jolloin Seinäjoen vetovoima korkeakoulukaupunkina voi hiipua. Imagohaitat. Viestinnän ja markkinoinnin vaikuttavuus oikeissa kohderyhmissä. Kaupungin olosuhteet eivät tue tapahtumien kasvua.	
Mittari/mittarit	Nykyarvo	Tavoitearvo	Toteutuma-arvo
Ylemmän korkeakoulututkinnon suorittaneiden osuus 25-vuotta täyttäneistä.	11 % (v.2025)	12 %	☐
Kandi- ja maisteritason koulutusohjelmien määrä.	6	8	☐
Vetovoimaisuutta lisäävät kampanjat	3	4	☐
Nuorten ja nuorten aikuisten tavoittaminen valtakunnallisesti (TikTok ja YouTube)	1,44 miljoonaa tavoitettua 18-34-vuotiaasta	2 miljoonaa tavoitettua 18-34-vuotiaasta	☐
Kumppanuustapahtumien kävijätutkimukset	10 tutkittua tapahtumaa	6 tutkittua tapahtumaa	☐

Strateginen valinta	Hyvinvoinnin ja sivistyksen Seinäjoki	Strateginen tavoite	Asukkaat voivat hyvin ja arki koetaan turvalliseksi
Talousarviotavoite		Merkittävimmät riskit	
Asukkaiden hyvinvointia edistetään yhdessä eri toimijoiden kanssa vaikuttavin keinoin, jotka on kirjattu hyvinvointisuunnitelmaan. Hyvinvointisuunnitelmassa yhdistyvät useat eri lakisääteiset suunnitelmat.		Valitut keinot eivät ole vaikuttavia tai tavoita asukkaita. Hyvinvointisuunnitelman tavoitteet eivät toteudu.	
Mittari/mittarit	Nykyarvo	Tavoitearvo	Toteutuma-arvo
Hyvinvointisuunnitelma valmistuu.	Hyvinvointi-suunnitelma on	Hyvinvointi-suunnitelma on valmis ja hyväksytty	☐

	vanhentunut ja pitää päivittää.	kaupungin-valtuustossa.		
--	---------------------------------	-------------------------	--	--

Strateginen valinta	Hyvinvoinnin ja sivistyksen Seinäjoki	Strateginen tavoite	Muuttajat kotoutuvat osaksi yhteisöämme		
Talousarviotavoite		Merkittävimmät riskit			
Seinäjoen pitovoima asuinkaupunkina ja työmarkkina-alueena vahvistuu siten, että opiskeluperäiset maahanmuuttajat kotoutuvat kaupunkiin. Maahanmuuttajaväestön vaikuttamistoimielin perustetaan.		Seinäjoki menettää koulutettua ja osaavaa vieraskielistä väestöä maan sisäisten jatkumuuttojen myötä. Maahan muuttanut ei koe osallisuutta eikä pääse vaikuttamaan kunnassa. Kotoutumista ei synny eikä hyviä väestösuhteita tueta kunnan puolesta. Ulkopuolisuuden tunne kasvaa.			
Mittari/mittarit		Nykyarvo	Tavoitearvo	Toteutuma-arvo	
Vieraskielisen väestön kuntien välisen nettomuutto.		-105 (v. 2025)	+50		☐
Maahanmuuttaja/ monikulttuurisuusneuvosto		Seinäjoella ei ole maahanmuuttajien vaikuttamistoimielintä.	Vaikuttamistoimielin perustetaan.		☐

Strateginen valinta	Osaava ja terveen talouden Seinäjoki	Strateginen tavoite	Taloutemme tukee kasvua ja hyvinvointia	
Talousarviotavoite		Merkittävimmät riskit		
Kaupungin strategiaan tavoitteisiin perustuvaa EU-rahoituksen ennakointia ja suunnittelua vahvistetaan. Seinäjoki toimii aktiivisesti strategisesti merkittävässä kansainvälisissä verkostoissa.		EU:n seuraavan ohjelmakauden rahoituslinjausten ja hakujen täsmentyminen viiveellä. Toimialojen valmisteluresurssien riittämättömyys. Strategisiin tarpeisiin soveltuvien rahoitusmahdollisuuksien puuttuminen tai ajoittuminen myöhemmille vuosille. Tahtotilaa kansainväliseen verkostoitumiseen ei ole tarpeeksi, mikä heijastuu hankaluutena päästä mukaan EU-hankevalmisteluihin.		
Mittari/mittarit	Nykyarvo	Tavoitearvo	Toteutuma-arvo	
Kaupungin EU-rahoituksen strategiset painopisteet (Seinäjoen EU-kärjet)	Alustava valmistelu käynnissä	Kaupungin alustavat EU-kärjet on määritelty kaupunkistrategian pohjalta ja niitä on täsmennetty EU:n ohjelmakauden 2028-2034 valmistelun edetessä.		○

EU-rahoituksen ennakointi ja valmisteluun vienti	Rahoitus-mahdollisuuksia seurataan, mutta toimintamalli ei ole yhtenäinen	Keskeisiä EU-rahoitus-mahdollisuuksia seurataan systemaattisesti suhteessa kaupungin strategiaan painopisteisiin ja tunnistetut mahdollisuudet viedään ennakoivasti valmisteluun toimialojen kanssa.		○
Kansainväliset verkostot, joissa kaupunki on mukana.	3	5		○

Tulosalue 710 Työllisyys

Tuloarviot ja määrärahat					
	TP2025	TA + MUUT. 2026	TAE 2027	TA 2027	Muutos-% 2026/2027
Toimintatulot	1 440 515	1 585 400	1 669 100	0	5,3
Toimintamenot	-17 272 714	-18 455 100	-19 392 600	0	5,1
Netto (Toimintakate)	-15 832 200	-16 869 700	-17 723 500	0	5,1

= valtuustoon nähden sitovat erät

Toiminta-ajatus

Työllisyyden tulosalue toteuttaa Seinäjoen kaupunkistrategiaa 2026-2033 edistämällä vision mukaisesti kannustavaa yrityskaupunkia sekä osaavaa, vetovoimaista ja turvallista Seinäjokea.

Työllisyyden tulosalue vahvistaa kaupungin elinvoimaa edistämällä työllisyyttä, osaavan työvoiman saatavuutta ja työmarkkinoiden toimivuutta. Tulosalue tukee työnhakijoiden työllistymistä, työnantajien rekrytointimahdollisuuksia sekä osaamisen kehittämistä yhteistyössä koulutus- ja elinkeinoelämän toimijoiden kanssa. Lisäksi tulosalue ehkäisee pitkäaikaistyöttömyyttä ja työmarkkinoilta syrjäytymistä, edistää kansainvälisen työvoiman kotoutumista sekä vahvistaa kaupungin kilpailukykyä ja tukee yrittäjyyttä.

Strateginen valinta	Kasvukaupunki Seinäjoki	Strateginen tavoite	Kaupungin vetovoima vahvistuu
Talousarviotavoite		Merkittävimmät riskit	
Työttömyys pysyy matalalla ja työpaikkamäärä kasvaa		Ellei talouskasvu vahvistu, työpaikkoja ei synny alueelle	

Mittari/mittarit	Nykyarvo	Tavoitearvo	Toteutuma-arvo	
C-21 kaupunkien matalin työttömyys	Matalin	Matalin		☐
Työikäisten (18-64-vuotiaat) määrä	39 341	Yli 40 000		☐
Laaja työttömyys	11,8	Alle 11		☐

Strateginen valinta	Hyvinvoinnin ja sivistyksen Seinäjoki	Strateginen tavoite	Edistämme yhdenvertaista kasvua ja oppimista			
Talousarviotavoite		Merkittävimmät riskit				
Työnhakijoiden koulutustason nosto lisää mahdollisuuksia työllistyä tai vaihtaa alaa ja auttaa selviytymään. työmarkkinoiden kiihtyvässä muutoksessa		Työelämän murros on niin nopeaa, että osaamisvaje kasvaa.				
Mittari/mittarit		Nykyarvo	Tavoitearvo	Toteutuma-arvo		
Perusasteen tutkinnon suorittaneet työnhakijat		804	Alle 750		☐	

Strateginen valinta	Yrittäjyyden Seinäjoki	Strateginen tavoite	Palvelut tukevat yritysten menestystä		
Talousarviotavoite		Merkittävimmät riskit			
Työnantajien tukeminen työntekijöiden löytämisessä		Aikanaan työvoimapula kasvaa, jos alueen toimijoiden yhteistyö ja alueen vetovoima ei kehity.			
Mittari/mittarit	Nykyarvo	Tavoitearvo	Toteutuma-arvo		
Yhteiset hankkeet	1	2			☐
Työllisyysalueen työllisyysohjelma	Ei	On			☐
Rekrytointikoulutusten määrä	2	4			☐

Strateginen valinta	Osaava ja terveen talouden Seinäjoki	Strateginen tavoite	Taloutemme tukee kasvua ja hyvinvointia		
Talousarviotavoite		Merkittävimmät riskit			
Työttömyyden suorat kustannukset pysyvät hallinnassa.		Mikäli työttömyysjaksot pysyvät edelleen pitkinä ja niiden määrä jatkaa kasvua, myös työttömyyden suora kustannus nousee kannustavassa rahoitusmallissa.			
Mittari/mittarit	Nykyarvo		Tavoitearvo	Toteutuma-arvo	
Kela-maksu, €/asukas	110		108		

TOIMINNALLISET JA TALOUDELLISET TAVOITTEET

TYTÄRYHTEISÖT

Tytäryhteisö
Etelä-Pohjanmaan Ravikatsomo Oy
Kaupungin omistusosuus % 54,40

Toimiala Toimitilojen rakennuttaminen, hallinta ja vuokraus.

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet		Lähtötaso/ toteuma	Tavoite- taso	Toteuma	
Tavoite	Mittari	2025	2027	2027	
Tilojen käyttöaste on korkea	Käyttöaste, %	100 %	100 %		○
Korjausvelan määrä on hallinnassa	Ylläpitokorjauksia suoritetaan vuosittain suunnitelmallisesti	...	...		○
Riittävä maksuvalmius	Tilikauden vastikerahoituslaskelma on ylijäämäinen	+ 49 195 €	+55 000 €		○

Talousarvio				
Tunnusluku (euroa)	TP 2025	TA 2026	TA 2027	Muutos TA 2026/2027
Liikevaihto	164 479	164 492	164 992	+ 500
Liikevoitto/ -tappio	0	0	0	0
Tilikauden voitto/ -tappio (ennen TP-siirtoja ja veroja)	18 559,71	24 729	26 831	+ 2 102
Ulkoiset lainat 31.12.	597 416,32	542 601,32	487 786,32	-54 815
Konsernin sisäiset lainat 31.12.	300 000	300 000	300 000	0
Nettoinvestoinnit	0	0	0	0
Merkittävimmät investoinnit:				

Tytäryhteisö

Into Seinäjoki Oy

Kaupungin omistusosuus % 89,15

Toimiala

Inton toiminta-ajatuksena on yritystoiminnan ja sen edellytysten vahvistaminen. Toiminta-ajatustaan yhtiö toteuttaa palveluillaan alkaville, toimiville ja kaupunkiin sijoittuville yrityksille sekä kehittämällä kaupunkia yritysten toimintaympäristöä.

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet		Lähtötaso/ toteuma	Tavoite-taso	Toteuma	
Tavoite	Mittari	2025	2027	2027	
Yritysten kasvu ja kansainvälistyminen	Kontaktoitujen yritysten määrä kpl	1679	1600		○
Erinomainen yritysilmapiiri	Kuntaimagotutkimuksen sijoitus	10. sija	1.sija		○
	Yritysten suositteluindeksi	95	80		
Sijoittumisen edistäminen	Maakunnan ulkopuolelle tehdyt sijoittumisehdotukset yrityksille	108	100		○
Laadukkaat toimitilapalvelut	Toimitilojen vuokrausaste %	87 %	90 %		○

Talousarvio				
Tunnusluku (euroa)	TP 2025	TA 2026	TA 2027	Muutos TA 2026/2027
Liikevaihto	9 651 866	10 000 000	10 000 000	0
Liikevoitto/-tappio	220 566	50 000	0	-50 000
Tilikauden voitto/-tappio (ennen TP-siirtoja ja veroja)	277 312	100 000	50 000	-50 000
Ulkoiset lainat 31.12.	0	0	0	0
Konsernin sisäiset lainat 31.12.	0	0	0	0
Nettoinvestoinnit	0	0	0	0
Merkittävimmät investoinnit:				

Tytäryhteisö

Kiinteistö Oy Seinäjoen Animwest

Kaupungin omistusosuus % 100,00

Toimiala Toimitilojen rakennuttaminen, hallinta ja vuokraus.

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet		Lähtötaso/ toteuma	Tavoite- taso	Toteuma	
Tavoite	Mittari	2025	2027	2027	
Tilojen käyttöaste on korkea	Käyttöaste, %	85 %	95 %		○
Korjausvelan määrä on hallinnassa	Ylläpitokorjauksia suoritetaan vuosittain suunnitelmallisesti	...	...		○
Riittävä maksuvalmius	Tilikauden vastikerahoituslaskelma on ylijäämäinen	93 665 €	95 000 €		○
Vastiketason pysyminen tasaisena	Ylimääräisiä vastikkeita ei peritä tilikausilla	...	...		○

Talousarvio				
Tunnusluku (euroa)	TP 2025	TA 2026	TA 2027	Muutos TA 2026/2027
Liikevaihto	494 245	497 864	493 185	-4 679
Liikevoitto/-tappio	0	0	0	0
Tilikauden voitto/-tappio (ennen TP-siirtoja ja veroja)	35	0	0	0
Ulkoiset lainat 31.12.	1 539 487	1 334 225	1 128 963	-205 262
Konsernin sisäiset lainat 31.12.	200 000 *	160 000	140 000	-40 000
Nettoinvestoinnit	0	0	0	0
Merkittävimmät investoinnit:	*Seinäjoen kaupunki on tehnyt yhtiöön pääomasijoituksen 2020, jolla vakautettiin yhtiön alkuvaiheessa tulleet tappiot. Sijoituksen palauttaminen sovittu 2026-2030 väliselle ajanjaksolle.			

Tytäryhteisö

Kiinteistö Oy Seinäjoen Palvelutalot

Kaupungin omistusosuus % 96,50

Toimiala Toimitilojen rakennuttaminen, hallinta ja vuokraus.

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet		Lähtötaso/ toteuma	Tavoite- taso	Toteuma	
Tavoite	Mittari	2025	2027	2027	
Tilojen käyttöaste on korkea	Käyttöaste, %	100 %	100 %		○
Korjausvelan määrä on hallinnassa	Ylläpitokorjauksia suoritetaan vuosittain suunnitelmallisesti	...	...		○
Riittävä maksuvalmius	Tilikauden vastikerahoituslaskelma on ylijäämäinen	+1 232 208 €	+1 500 000 €		○
Vastiketason pysyminen tasaisena	Ylimääräisiä vastikkeita ei peritä tilikausilla	...	...		○

Talousarvio				
Tunnusluku (euroa)	TP 2025	TA 2026	TA 2027	Muutos TA 2026/2027
Liikevaihto	4 531 846	4 341 298	4 287 925	-53 37
Liikevoitto/-tappio	0	0	0	0
Tilikauden voitto/-tappio (ennen TP-siirtoja ja veroja)	-1296,25	0	0	0
Ulkoiset lainat 31.12.	24 682 600	22 577 385	20 472 170	-2 105 215
Konsernin sisäiset lainat 31.12.	0	0	0	0
Nettoinvestoinnit	888 303	0	0	0
Merkittävimmät investoinnit:	2025 muutettiin neuvolatiloja varhaiskasvatuksen käyttöön.			

Tytäryhteisö

Kiinteistö Oy Seinäjoen Ruokatalo

Kaupungin omistusosuus % 100,00

Toimiala Toimitilojen rakennuttaminen, hallinta ja vuokraus.

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet		Lähtötaso/ toteuma	Tavoite- taso	Toteuma	
Tavoite	Mittari	2025	2027	2027	
Tilojen käyttöaste on korkea	Käyttöaste, %	100 %	100 %		○
Korjausvelan määrä on hallinnassa	Ylläpitokorjauksia suoritetaan vuosittain suunnitelmallisesti	...	...		○
Riittävä maksuvalmius	Tilikauden vastikerahoituslaskelma on ylijäämäinen	872 696 €	800 000 €		○
Vastiketason pysyminen tasaisena	Ylimääräisiä vastikkeita ei peritä tilikausilla	...	...		○

Talousarvio				
Tunnusluku (euroa)	TP 2025	TA 2026	TA 2027	Muutos TA 2026/2027
Liikevaihto	850 081	1 058 051	943 990	-114 061
Liikevoitto/-tappio	0	0	0	0
Tilikauden voitto/-tappio (ennen TP-siirtoja ja veroja)	-4 858,92	0	0	0
Ulkoiset lainat 31.12.	5 068 966	4 393 104	3 717 242	-675 862
Konsernin sisäiset lainat 31.12.	0	0	0	0
Nettoinvestoinnit	0	0	0	0
Merkittävimmät investoinnit:	Yhtiö jättää perimättä kaupungilta 100 000 € tilikauden 2027 hoitovastikkeesta, osana kaupungin säästötoimia. (Vähennetty tavoitteesta lomakkeella)			

Tytäryhteisö

Lakeuden Vesi Oy

Kaupungin omistusosuus % 62,70

Toimiala Talousveden tuotanto ja jakelu

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet		Lähtötaso/ toteuma	Tavoite-taso	Toteuma	
Tavoite	Mittari	2025	2027	2027	
Tyytyväinen asiakas, laatu	Talousveden laatuvaatimukset	100 %	100 %		○
Häiriötön tuotanto ja jakelu	Ennakoimattomat katkokset	2 kpl	0 kpl		○
Talous, tuotantomäärä	Toimitettu vesimäärä (Mm ³)	6,12	> 6		○
Talous, hävikki	Laskuttamaton vesimäärä	1,8 %	< 2 %		○

Talousarvio				
Tunnusluku (euroa)	TP 2025	TA 2026	TA 2027	Muutos TA 2026/2027
Liikevaihto	2 991 469	2 936 000	2 975 000	+39 000
Liikevoitto/-tappio	434 242	222 000	159 000	-61 000
Tilikauden voitto/-tappio (ennen TP-siirtoja ja veroja)	334 330	178 000	119 000	-59 000
Ulkoiset lainat 31.12.	1250 000	750 000	250 000	-500 000
Konsernin sisäiset lainat 31.12.	0	0	0	0
Nettoinvestoinnit	260 000	450 000	550 000	+100 000
Merkittävimmät investoinnit:	Ottamoilla tehtävät korjaus-, saneeraus- ja uudisrakennustyöt.			

Tytäryhteisö

SeiLab Oy

Kaupungin omistusosuus % 100,00

Toimiala Elintarvike- ja ympäristölaboratorio

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet		Lähtötaso/ toteuma	Tavoite-taso	Toteuma	
Tavoite	Mittari	2025	2027	2027	
Operatiivinen kannattavuus	Liiketulosprosentti	4,6 %	1,7 %		○
Yhtiön taloudellisen kantokyvyn kehittyminen	Käyttökate	6,9 %	6,0 %		○
Asiakkuuksien kehitys	Näytemäärän muutos	...	+		○
Asiakkuuksien kehitys	Analyysimäärän muutos	...	+		○

Talousarvio				
Tunnusluku (euroa)	TP 2025	TA 2026	TA 2027	Muutos TA 2026/2027
Liikevaihto	3 918 629	3 933 703	4 182 927	+249 224
Liikevoitto/-tappio	138 773	68 077	72 585	+4 508
Tilikauden voitto/-tappio (ennen TP-siirtoja ja veroja)	117 784	69 231	73 806	+4 575
Ulkoiset lainat 31.12.	0	100 000	100 000	0
Konsernin sisäiset lainat 31.12.	450 000	450 000	250 000	-200 000
Nettoinvestoinnit	6 753	250 000	100 000	-150 000
Merkittävimmät investoinnit:	Laboratoriojärjestelmä jakautuu vuosille 2026-2027. Paine laiteinvestoinneille on selkeä ja niitä on tehtävä suunnitelmallisesti talouden kantokyvyn kehittyessä.			

Tytäryhteisö

Seinäjoen Ammattikorkeakoulu Oy

Kaupungin omistusosuus % 65,55

Toimiala Korkeakoulutus

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet		Lähtötaso/ toteuma	Tavoite- taso	Toteuma	
Tavoite	Mittari	2025	2027	2027	
Toiminnallinen taso pidetään laadukkaana	Opiskelijatyytyväisyys-tutkimuksen kokonaissijoitus	AVOP, sija 5	AVOP 3		○
Aloittaneiden määrän lisääminen	Paikan vastaanottaneiden määrä	2 304	>2 304		○
Kansainvälisyyden vahvistaminen	Kansainvälisten opiskelijoiden lukumäärä	144	>144		○
Hankkeisiin ja TKI-toimintaan panostaminen	TKI-toiminnan ulkoisen rahoituksen volyymi milj. euroa	8,1	6,8		○
Turvataan korkeakoulutetun työvoiman saatavuutta	Valmistuvien lukumäärä (AMK ja YAMK yhteensä), josta YAMK	1 099 176	1 090 160		○
Hyvä taloudenpito	Tilikauden tulos	1 397 494	Tulos plussalla		○

Talousarvio				
Tunnusluku (euroa)	TP 2025	TA 2026	TA 2027	Muutos TA 2026/2027
Liikevaihto	43 672 809	43 671 301	42 862 000	-809 301
Liikevoitto/-tappio	642 084	-4 395	22 000	+26 395
Tilikauden voitto/-tappio (ennen TP-siirtoja ja veroja)	1 354 901	124 104	192 000	+67 896
Ulkoiset lainat 31.12.	0	0	0	0
Konsernin sisäiset lainat 31.12.	0	0	0	0
Nettoinvestoinnit	855 467	640 400	400 000	-240 400
Merkittävimmät investoinnit:	Oppimis- ja tutkimusympäristöihin sekä ICT-toimintoon tehtävät investoinnit.			

Tytäryhteisö

Seinäjoen Energia -konserni

Kaupungin omistusosuus % 100,00

Toimiala Sähkön, lämmön ja veden hankinta, jakelu sekä tuotanto

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet		Lähtötaso/ toteuma	Tavoite-taso	Toteuma	
Tavoite	Mittari	2025	2027	2027	
Liikevoittotavoite	Konsernin liikevoitto	18 575 050	15 000 000		○
Kohtuulliset asiakashinnat liiketoiminnoissa yhteensä halvimmassa neljänneksessä	Hintavertailutilasto/ Omakotiliitto ja Energiategollisuuden (ET) tilastot	toteutui			○
Vakavaraisuus/ omistajahyöty vähintään 8-10 M€/vuosi	Konsernin omavaraisuusaste	40 %	40 %		○
Toimitusvarmuus	KL/ Keskeytysaika alle ET keskiarvon (2025 26 min./ asiakas) Sähkö/ SAIDI (energiamäärällä painotettu keskeytysaika asiakkaalla/ vuosi)	KL 11,5 min./asiakas SAIDI 38 min./asiakas	KL 26 min/ asiakas SAIDI 37 min./asiakas		○

Talousarvio				
Tunnusluku (euroa)	TP 2025	TA 2026	TA 2027	Muutos TA 2026/2027
Liikevaihto	105 821 922	110 367 000	118 000 000	+7 633 000
Liikevoitto/ -tappio	18 575 050	14 892 000	15 000 000	+108 000
Tilikauden voitto/ -tappio (ennen TP-siirtoja ja veroja)	15 282 222	12 504 950	14 400 000	+1 895 050
Ulkoiset lainat 31.12.	23 657 146	9 485 720	6 742 864	-2 742 856
Konsernin sisäiset lainat 31.12.	51 158 013	45 094 366	40 364 054	-4 730 312
Nettoinvestoinnit	14 955 835	16 767 000	17 000 000	+233 000
Merkittävimmät investoinnit:	Verkostojen laajennus- ja saneerausinvestoinnit. Lisäksi sijoitukset energiantuotantoon.			

Tytäryhteisö

Seinäjoen kaupunginteatteri Oy

Kaupungin omistusosuus % 100,00

Toimiala Teatteri

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet		Lähtötaso/ toteuma	Tavoite- taso	Toteuma	
Tavoite	Mittari	2025	2027	2027	
Teatteri houkuttelee Seinäjoelle yhä enemmän kävijöitä kaupungin ulkopuolelta	Seinäjoen ulkopuolella asuvien katsojien määrä ja osuus	50,69 %	51 %		○
Teatteri vahvistaa Seinäjoen ja maakunnan asemaa ympärivuotisena kulttuuri- ja matkailukohteena	Maakunnan ulkopuolelta tulevat asiakkaat	20,86 %	22 %		○
Jokainen seinäjokelainen lapsi tai nuori kohtaa teatterin vähintään kerran tietyn koulutusvaiheen aikana	Koulujen kautta tavoitetut lapset ja nuoret	1 873	1 900		○
Olemme yleisöllemme merkityksellinen teatteri	NPS-luku	67	67		○

Talousarvio				
Tunnusluku (euroa)	TP 2025	TA 2026	TA 2027	Muutos TA 2026/2027
Liikevaihto	1 584 977	1 245 591	1 457 772	+212 180
Liikevoitto/-tappio	392 998	40 101	11 000	- 29 101
Tilikauden voitto/-tappio (ennen TP-siirtoja ja veroja)	406 972	40 751	10 000	- 30 751
Ulkoiset lainat 31.12.	0	0	0	0
Konsernin sisäiset lainat 31.12.	0	0	0	0
Nettoinvestoinnit	0	0	0	0
Merkittävimmät investoinnit:				

Tytäryhteisö

Seinäjoen Työterveys Oy

Kaupungin omistusosuus % 60,60

Toimiala Työterveys

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet		Lähtötaso/ toteuma	Tavoite-taso	Toteuma	
Tavoite	Mittari	2025	2027	2027	
KL 1 50 %	KL 1 osuus toiminnasta	47,5	50		○
Asiakastyytyväisyys	Asiakkaiden tyytyväisyys TTH:n toimintaan.	7,3	8		○
Henkilöstön tyytyväisyys	NPS	24	>20		○
Tulostavoitteen saavuttaminen eri ammattiryhmissä	Laskutettavan työajan osuus	2/3 osaa ammattiryhmistä saavuttaa tulostavoitteensa	Kaikki ammattiryhmät saavuttavat tulostavoitteensa		○

Talousarvio				
Tunnusluku (euroa)	TP 2025	TA 2026	TA 2027	Muutos TA 2026/2027
Liikevaihto	7 984 883	6 655 200	6 729 000	+73 800
Liikevoitto/-tappio	404 570	580	327	-253
Tilikauden voitto/-tappio (ennen TP-siirtoja ja veroja)	404 620	580	327	-253
Ulkoiset lainat 31.12.	0	0	0	0
Konsernin sisäiset lainat 31.12.	0	0	0	0
Nettoinvestoinnit	4 694	0	0	0
Merkittävimmät investoinnit:				

Tytäryhteisö

Seinäjoki Areena Oy

Kaupungin omistusosuus % 94,50

Toimiala Kiinteistöjen hallinta ja vuokraus

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet		Lähtötaso/ toteuma	Tavoite-taso	Toteuma	
Tavoite	Mittari	2025	2027	2027	
Isojen tapahtumien määrä	Kappaletta	43	50		○
Pienten tapahtumien määrä	Kappaletta	290	300		○
Liikuntavuorot	Tunnit	4 900	4 900		○
Asiakastyytyväisyys	Keskustelut ja kyselyt	Hyvä	Hyvä		○

Talousarvio				
Tunnusluku (euroa)	TP 2025	TA 2026	TA 2027	Muutos TA 2026/2027
Liikevaihto	1 000 185	1 254 174	1 200 000	-54 174
Käyttökate	-134 478	4 562	35 000	+30 438
Tilikauden voitto/-tappio (ennen TP-siirtoja ja veroja)	-3 447	100 000	65 000	+5 354
Ulkoiset lainat 31.12.	5 400 000	4 860 000	4 320 000	-540 000
Konsernin sisäiset lainat 31.12.	0	0	0	0
Nettoinvestoinnit	206 900	0	200 000	+200 000
Merkittävimmät investoinnit:	Kaukojäähdytyksen hankkiminen A-halliin.			

Tytäryhteisö

Seipark Oy

Kaupungin omistusosuus % 100,00

Toimiala Maksullinen pysäköinti

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet		Lähtötaso/ toteuma	Tavoite-taso	Toteuma	
Tavoite	Mittari	2025	2027	2027	
Liikevaihto, milj.	€	2,075	2,160		○
Tilikauden tulos	€	-384,1	-300,0		○
Toiminnan ”nettokassavirta”, tuhatta	€	92,0	150,0		○
Lyhytaikapysäköinnit keskustassa per pv, kasvu	kpl	1 717	1 718		○

Talousarvio				
Tunnusluku (euroa)	TP 2025	TA 2026	TA 2027	Muutos TA 2026/2027
Liikevaihto	2 075 598	2 155 000	2 160 000	+5 000
Liikevoitto/-tappio	-384 113	-404 000	-350 000	+54 000
Tilikauden voitto/-tappio (ennen TP-siirtoja ja veroja)	-354 202	-404 000	-300 000	+104 000
Ulkoiset lainat 31.12.	5 000 010	0	0	0
Konsernin sisäiset lainat 31.12.	0	0	0	0
Nettoinvestoinnit	19 203	100 000	50 000	-50 000
Merkittävimmät investoinnit:	Ei merkittäviä investointeja.			

Tytäryhteisö

Sevas Kodit Oy

Kaupungin omistusosuus % 100,00

Toimiala Asuntojen rakennuttaminen, hallinta ja vuokraus

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet		Lähtötaso/ toteuma	Tavoite-taso	Toteuma	
Tavoite	Mittari	2025	2027	2027	
Käyttöaste	Taloudellisen ja toiminnallisen käyttöasteen keskiarvo	96,52	95,00		○
Asukastyytyväisyys	NPS-luku	25	30		○
Asiakastyytyväisyys	NPS-luku	71	70		○
Henkilöstötyytyväisyys	Neljän TYHY - keskiarvo (0-100)	91	92		○
Uudiskohde	Yhden uudiskohteen käynnistäminen	0	1		○

Talousarvio				
Tunnusluku (euroa)	TP 2025	TA 2026	TA 2027	Muutos TA 2026/2027
Liikevaihto	25 151 872	26 452 955	26 800 000	+347 045
Liikevoitto/-tappio	4 017 442	3 300 000	3 543 000	+243 000
Tilikauden voitto/-tappio (ennen TP-siirtoja ja veroja)	1 531 262	0	0	0
Ulkoiset lainat 31.12.	99 214 195	93 706 845	89 320 880	-4 385 965
Konsernin sisäiset lainat 31.12.	5 780 417	4 979 138	4 370 696	-608 442
Nettoinvestoinnit	13 348 114	5 000 000	0	-5 000 000
Merkittävimmät investoinnit:				

TULOSALUEET JA KUSTANNUSPAIKAT

TOIMINTATULOT

TOIMINTAMENOT

TOIMINTAKATE

100 VAALIT	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
1010 VAALIT			

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	0	128	0
Toimintamenot	0	-200	0
Toimintakate (Netto)	0	-72	0

100 VAALIT YHTEENSÄ	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	0	128	0
Toimintamenot	0	-200	0
Toimintakate (Netto)	0	-72	0

120 TARKASTUSTOIMI	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
1201 TARKASTUSTOIMI			

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	0	0	0
Toimintamenot	-227	-243	0
Toimintakate (Netto)	-227	-242	0

120 TARKASTUSTOIMI YHTEENSÄ	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	0	0	0
Toimintamenot	-227	-243	0
Toimintakate (Netto)	-227	-242	0

130 YLEISHALLINTO	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
1301 KAUPUNGINVALTUUSTO			

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	0	0	0
Toimintamenot	-326	-314	0
Toimintakate (Netto)	-326	-314	0

130 YLEISHALLINTO	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
1302 KAUPUNGINHALLITUS			

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	3 267	1 001	0
Toimintamenot	-3 222	-3 395	0
Toimintakate (Netto)	45	-2 394	0

130 YLEISHALLINTO	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
1303 TOIMIKUNNAT			

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintamenot	-15	-15	0
Toimintakate (Netto)	-15	-15	0

130 YLEISHALLINTO	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
1304 MUU YLEISHALLINTO			

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintamenot	-350	-357	0
Toimintakate (Netto)	-350	-357	0

130 YLEISHALLINTO	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
1308 TÖRNÄVÄN KARTANO			

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	4	5	0
Toimintamenot	-151	-154	0
Toimintakate (Netto)	-147	-149	0

130 YLEISHALLINTO	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
1309 VIERAANVARAISUUS			

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	0	0	0
Toimintamenot	-45	-45	0
Toimintakate (Netto)	-45	-45	0

130 YLEISHALLINTO	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
YHTEENSÄ			

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	3 271	1 006	0
Toimintamenot	-4 109	-4 279	0
Toimintakate (Netto)	-838	-3 273	0

140 HALLINTOPALVELUT	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
1411 PÄÄTÖSVALMISTELU			

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	62	62	0
Toimintamenot	-632	-690	0
Toimintakate (Netto)	-570	-628	0

140 HALLINTOPALVELUT	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
1412 PUHELINPALVELUT			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	101	106	0
Toimintamenot	-101	-105	0
Toimintakate (Netto)	0	1	0

140 HALLINTOPALVELUT	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
1413 MONISTUSPALVELUT			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	27	27	0
Toimintamenot	-146	-154	0
Toimintakate (Netto)	-120	-127	0

140 HALLINTOPALVELUT	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
1481 MAASEUTUTOIMI			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	322	322	0
Toimintamenot	-554	-527	0
Toimintakate (Netto)	-232	-205	0

140 HALLINTOPALVELUT	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
YHTEENSÄ			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	511	516	0
Toimintamenot	-1 433	-1 475	0
Toimintakate (Netto)	-922	-959	0

150 HENKILÖSTÖPALVELUT	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
1501 HENKILÖSTÖHALLINTO			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	58	54	0
Toimintamenot	-1 608	-1 750	0
Toimintakate (Netto)	-1 550	-1 697	0

150 HENKILÖSTÖPALVELUT	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
1502 TYÖHYVINVOINTIPALVELUT			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	56	16	0
Toimintamenot	-1 122	-1 115	0
Toimintakate (Netto)	-1 066	-1 099	0

150 HENKILÖSTÖPALVELUT YHTEENSÄ	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	114	69	0
Toimintamenot	-2 730	-2 865	0
Toimintakate (Netto)	-2 616	-2 796	0

160 TALOUSPALVELUT 1611 TALOUSHALLINTO	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	140	156	0
Toimintamenot	-1 538	-1 176	0
Toimintakate (Netto)	-1 398	-1 020	0

160 TALOUSPALVELUT 1651 TIETOHALLINTO	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	330	364	0
Toimintamenot	-6 808	-6 821	0
Toimintakate (Netto)	-6 478	-6 458	0

160 TALOUSPALVELUT 1681 HANKINTAPALVELUT	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	22	47	0
Toimintamenot	-666	-571	0
Toimintakate (Netto)	-644	-524	0

160 TALOUSPALVELUT YHTEENSÄ	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	492	566	0
Toimintamenot	-9 012	-8 568	0
Toimintakate (Netto)	-8 520	-8 002	0

400 SIVISTYKSEN JA HYVINVOINNIN TOIMIALA 4001 HALLINTO, SIVISTYS JA HYVINVOINTI	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	2	1	0
Toimintamenot	-453	-461	0
Toimintakate (Netto)	-451	-460	0

400 SIVISTYKSEN JA HYVINVOINNIN TOIMIALA YHTEENSÄ	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	2	1	0
Toimintamenot	-453	-461	0
Toimintakate (Netto)	-451	-460	0

401 OPETUSPALVELUT	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
4002 KOULUTOIMEN PROJEKTIT			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	927	590	0
Toimintamenot	-1 027	-648	0
Toimintakate (Netto)	-101	-58	0

401 OPETUSPALVELUT	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
4100 OPETUSTOIMEN HALLINTO			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	0	3	0
Toimintamenot	-639	-712	0
Toimintakate (Netto)	-639	-709	0

401 OPETUSPALVELUT	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
4101 ALAKYLÄN KOULU			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	10	12	0
Toimintamenot	-2 085	-2 111	0
Toimintakate (Netto)	-2 075	-2 099	0

401 OPETUSPALVELUT	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
4102 JOUPIN KOULU			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	5	5	0
Toimintamenot	-1 360	-1 444	0
Toimintakate (Netto)	-1 355	-1 439	0

401 OPETUSPALVELUT	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
4103 KIVISTÖN KOULU			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	8	8	0
Toimintamenot	-1 915	-1 928	0
Toimintakate (Netto)	-1 906	-1 920	0

401 OPETUSPALVELUT	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
4104 MARTTILAN KOULU			

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	18	19	0
Toimintamenot	-3 859	-3 915	0
Toimintakate (Netto)	-3 841	-3 897	0

401 OPETUSPALVELUT	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
4105 NIEMISTÖN KOULU			

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	5	5	0
Toimintamenot	-1 289	-1 345	0
Toimintakate (Netto)	-1 284	-1 340	0

401 OPETUSPALVELUT	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
4106 POHJAN KOULU			

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	7	7	0
Toimintamenot	-1 654	-1 754	0
Toimintakate (Netto)	-1 647	-1 747	0

401 OPETUSPALVELUT	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
4107 TOUKOLANPUISTON KOULU			

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	5	4	0
Toimintamenot	-872	-538	0
Toimintakate (Netto)	-867	-535	0

401 OPETUSPALVELUT	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
4108 LINTUVIIDAN KOULU			

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	11	13	0
Toimintamenot	-1 938	-2 349	0
Toimintakate (Netto)	-1 927	-2 336	0

401 OPETUSPALVELUT	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
4109 TÖRNÄVÄN KOULU			

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	8	8	0
Toimintamenot	-2 279	-2 368	0
Toimintakate (Netto)	-2 271	-2 360	0

401 OPETUSPALVELUT	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
4110 KÄRJEN KOULU			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	10	11	0
Toimintamenot	-3 008	-3 195	0
Toimintakate (Netto)	-2 998	-3 184	0

401 OPETUSPALVELUT	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
4111 PAJULUOMAN KOULU			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	7	8	0
Toimintamenot	-2 274	-2 234	0
Toimintakate (Netto)	-2 267	-2 226	0

401 OPETUSPALVELUT	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
4112 ALAVIITALAN KOULU			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	3	4	0
Toimintamenot	-762	-757	0
Toimintakate (Netto)	-759	-754	0

401 OPETUSPALVELUT	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
4116 HYLLYKALLION KOULU			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	15	16	0
Toimintamenot	-2 779	-2 620	0
Toimintakate (Netto)	-2 764	-2 605	0

401 OPETUSPALVELUT	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
4117 VALKIAVUOREN KOULU			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	12	12	0
Toimintamenot	-2 947	-3 026	0
Toimintakate (Netto)	-2 935	-3 014	0

401 OPETUSPALVELUT	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
4118 KESKI-NURMON KOULU			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	6	5	0
Toimintamenot	-1 417	-1 510	0
Toimintakate (Netto)	-1 412	-1 504	0

401 OPETUSPALVELUT	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
4119 KOURAN KOULU			

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	1	1	0
Toimintamenot	-416	-222	0
Toimintakate (Netto)	-415	-220	0

401 OPETUSPALVELUT	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
4120 TANELINRANNAN KOULU			

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	12	14	0
Toimintamenot	-3 259	-3 404	0
Toimintakate (Netto)	-3 247	-3 391	0

401 OPETUSPALVELUT	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
4121 ASEMAN KOULU			

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	1	1	0
Toimintamenot	-468	-439	0
Toimintakate (Netto)	-467	-438	0

401 OPETUSPALVELUT	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
4122 HALKOSAAREN KOULU			

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	4	3	0
Toimintamenot	-1 306	-1 288	0
Toimintakate (Netto)	-1 302	-1 284	0

401 OPETUSPALVELUT	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
4124 KIRJA-MATIN KOULU			

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	8	9	0
Toimintamenot	-1 770	-1 700	0
Toimintakate (Netto)	-1 762	-1 691	0

401 OPETUSPALVELUT	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
4126 TOPPARLAN KOULU			

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	1	1	0
Toimintamenot	-757	-753	0
Toimintakate (Netto)	-756	-751	0

401 OPETUSPALVELUT TA 2026 TAE 2027 TA 2027
4127 TOIVOLANRANNAN YHTENÄISKOULU

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	13	12	0
Toimintamenot	-3 496	-3 366	0
Toimintakate (Netto)	-3 483	-3 354	0

401 OPETUSPALVELUT TA 2026 TAE 2027 TA 2027
4128 SEINÄJOEN LYSEO

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	26	31	0
Toimintamenot	-6 006	-6 136	0
Toimintakate (Netto)	-5 980	-6 105	0

401 OPETUSPALVELUT TA 2026 TAE 2027 TA 2027
4129 SEINÄJOEN YHTEISKOULU

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	18	21	0
Toimintamenot	-5 643	-5 970	0
Toimintakate (Netto)	-5 625	-5 948	0

401 OPETUSPALVELUT TA 2026 TAE 2027 TA 2027
4130 NURMON YLÄKOULU

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	17	21	0
Toimintamenot	-5 895	-6 120	0
Toimintakate (Netto)	-5 878	-6 099	0

401 OPETUSPALVELUT TA 2026 TAE 2027 TA 2027
4131 YLISTARON YLÄKOULU

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	10	11	0
Toimintamenot	-2 797	-2 782	0
Toimintakate (Netto)	-2 787	-2 771	0

401 OPETUSPALVELUT TA 2026 TAE 2027 TA 2027
4132 PERUSKOULUJEN YHTEISET MENOT

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	1 311	1 604	0
Toimintamenot	-3 177	-3 602	0
Toimintakate (Netto)	-1 866	-1 998	0

401 OPETUSPALVELUT	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
4133 PRUUKIN YHTENÄISKOULU			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	14	18	0
Toimintamenot	-4 476	-4 880	0
Toimintakate (Netto)	-4 462	-4 862	0

401 OPETUSPALVELUT	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
4134 KERTUNLAAKSON KOULU			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	3	4	0
Toimintamenot	-1 700	-1 875	0
Toimintakate (Netto)	-1 696	-1 871	0

401 OPETUSPALVELUT	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
4201 RUUTIPUISTON KOULU			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	341	403	0
Toimintamenot	-991	-981	0
Toimintakate (Netto)	-650	-577	0

401 OPETUSPALVELUT	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
4202 NIITTYVILLAN KOULU			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	105	56	0
Toimintamenot	-1 291	-1 342	0
Toimintakate (Netto)	-1 186	-1 286	0

401 OPETUSPALVELUT	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
4206 KOULUL.AAMU- JA ILTAPÄIV.TOIM.			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	333	351	0
Toimintamenot	-976	-1 142	0
Toimintakate (Netto)	-643	-791	0

401 OPETUSPALVELUT	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
4207 ERITYISHUOLTO			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	1 019	803	0
Toimintamenot	-904	-527	0
Toimintakate (Netto)	115	276	0

401 OPETUSPALVELUT	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
4208 S-LUOKAT			

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
--	--	--	--

Toimintatulot	1 094	993	0
Toimintamenot	-936	-959	0
Toimintakate (Netto)	158	33	0

401 OPETUSPALVELUT	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
4801 SEINÄJOEN LUKIO			

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
--	--	--	--

Toimintatulot	207	250	0
Toimintamenot	-8 046	-8 598	0
Toimintakate (Netto)	-7 839	-8 347	0

401 OPETUSPALVELUT	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
4802 NURMON LUKIO			

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
--	--	--	--

Toimintatulot	12	12	0
Toimintamenot	-2 822	-3 012	0
Toimintakate (Netto)	-2 810	-3 000	0

401 OPETUSPALVELUT	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
4803 YLISTARON LUKIO			

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
--	--	--	--

Toimintatulot	2	2	0
Toimintamenot	-903	-889	0
Toimintakate (Netto)	-900	-887	0

401 OPETUSPALVELUT	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
4804 LUKIOIDEN YHTEISET MENOT			

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
--	--	--	--

Toimintamenot	-169	-137	0
Toimintakate (Netto)	-169	-137	0

401 OPETUSPALVELUT	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
4901 KANSALAIISOPISTO			

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
--	--	--	--

Toimintatulot	1 001	1 070	0
Toimintamenot	-3 717	-3 765	0
Toimintakate (Netto)	-2 717	-2 695	0

401 OPETUSPALVELUT YHTEENSÄ	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	6 610	6 421	0
Toimintamenot	-94 024	-96 340	0
Toimintakate (Netto)	-87 414	-89 919	0

430 VARHAISKASVATUS 4301 VARHAISKASVATUKSEN HALLINTO	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	73	159	0
Toimintamenot	-1 138	-760	0
Toimintakate (Netto)	-1 065	-602	0

430 VARHAISKASVATUS 4302 VARHAISKASVATUKSEN HANKKEET	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	174	0	0
Toimintamenot	-130	-2	0
Toimintakate (Netto)	44	-2	0

430 VARHAISKASVATUS 4423 JOUPIN PÄIVÄKOTI	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	67	73	0
Toimintamenot	-1 946	-2 074	0
Toimintakate (Netto)	-1 879	-2 002	0

430 VARHAISKASVATUS 4424 KATAJALAAKSON PÄIVÄKOTI	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	27	35	0
Toimintamenot	-1 478	-1 498	0
Toimintakate (Netto)	-1 451	-1 463	0

430 VARHAISKASVATUS 4425 KULTAVUOREN PÄIVÄKOTI	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	91	100	0
Toimintamenot	-2 231	-2 332	0
Toimintakate (Netto)	-2 140	-2 232	0

430 VARHAISKASVATUS	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
4426 TENAVAKOTI			

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
--	--	--	--

Toimintatulot	89	85	0
Toimintamenot	-1 470	-1 656	0
Toimintakate (Netto)	-1 382	-1 571	0

430 VARHAISKASVATUS	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
4427 KAPERNAUMIN PÄIVÄKOTI			

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
--	--	--	--

Toimintatulot	49	29	0
Toimintamenot	-1 105	-1 033	0
Toimintakate (Netto)	-1 056	-1 003	0

430 VARHAISKASVATUS	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
4462 MARTTILAN PÄIVÄKOTI			

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
--	--	--	--

Toimintatulot	40	24	0
Toimintamenot	-1 015	-1 100	0
Toimintakate (Netto)	-975	-1 077	0

430 VARHAISKASVATUS	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
4463 TIKKUVUOREN PÄIVÄKOTI			

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
--	--	--	--

Toimintatulot	210	205	0
Toimintamenot	-3 258	-3 387	0
Toimintakate (Netto)	-3 048	-3 182	0

430 VARHAISKASVATUS	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
4464 PÄIVÄKOTI SAIMA			

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
--	--	--	--

Toimintatulot	31	20	0
Toimintamenot	-1 141	-784	0
Toimintakate (Netto)	-1 111	-764	0

430 VARHAISKASVATUS	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
4466 NIEMISTÖN PÄIVÄKOTI			

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
--	--	--	--

Toimintatulot	135	140	0
Toimintamenot	-2 373	-2 434	0
Toimintakate (Netto)	-2 237	-2 295	0

430 VARHAISKASVATUS TA 2026 TAE 2027 TA 2027
4493 PAPPILANTIEN PÄIVÄKOTI

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	47	47	0
Toimintamenot	-859	-807	0
Toimintakate (Netto)	-812	-760	0

430 VARHAISKASVATUS TA 2026 TAE 2027 TA 2027
4494 LINNUNRADAN PÄIVÄKOTI

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	48	68	0
Toimintamenot	-2 714	-3 163	0
Toimintakate (Netto)	-2 666	-3 094	0

430 VARHAISKASVATUS TA 2026 TAE 2027 TA 2027
4496 PAJULUOMAN PÄIVÄKOTI

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	114	166	0
Toimintamenot	-2 318	-2 468	0
Toimintakate (Netto)	-2 204	-2 302	0

430 VARHAISKASVATUS TA 2026 TAE 2027 TA 2027
4544 ONNIMANNIN PÄIVÄKOTI

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	56	43	0
Toimintamenot	-1 768	-1 670	0
Toimintakate (Netto)	-1 713	-1 627	0

430 VARHAISKASVATUS TA 2026 TAE 2027 TA 2027
4572 HONKAKYLÄN PÄIVÄKOTI

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	33	24	0
Toimintamenot	-797	-732	0
Toimintakate (Netto)	-764	-708	0

430 VARHAISKASVATUS TA 2026 TAE 2027 TA 2027
4573 TÄHTI PÄIVÄKOTI

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	215	209	0
Toimintamenot	-3 423	-3 481	0
Toimintakate (Netto)	-3 208	-3 272	0

430 VARHAISKASVATUS	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
4581 KERTUNLAAKSON PÄIVÄKOTI			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	170	199	0
Toimintamenot	-2 633	-2 658	0
Toimintakate (Netto)	-2 462	-2 459	0

430 VARHAISKASVATUS	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
4583 TANELINRANNAN PÄIVÄKOTI			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	171	192	0
Toimintamenot	-2 509	-2 603	0
Toimintakate (Netto)	-2 338	-2 411	0

430 VARHAISKASVATUS	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
4585 VÄINÖLÄN PÄIVÄKOTI			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	43	44	0
Toimintamenot	-1 054	-1 068	0
Toimintakate (Netto)	-1 011	-1 024	0

430 VARHAISKASVATUS	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
4586 TAIKA PÄIVÄKOTI			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	90	92	0
Toimintamenot	-4 148	-4 238	0
Toimintakate (Netto)	-4 059	-4 146	0

430 VARHAISKASVATUS	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
4587 OTSONTÄHTI PÄIVÄKOTI			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	103	117	0
Toimintamenot	-1 388	-1 381	0
Toimintakate (Netto)	-1 285	-1 264	0

430 VARHAISKASVATUS	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
4588 PÄIVÄKOTI HELMI			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	0	103	0
Toimintamenot	0	-2 226	0
Toimintakate (Netto)	0	-2 123	0

430 VARHAISKASVATUS	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
4622 KOURAN RYHMÄPERHEPÄIVÄKOTI			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	10	12	0
Toimintamenot	-164	-100	0
Toimintakate (Netto)	-154	-88	0

430 VARHAISKASVATUS	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
4641 KESKI-NURMON PÄIVÄKOTI			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimentatulot	60	60	0
Toimintamenot	-1 072	-1 209	0
Toimintakate (Netto)	-1 012	-1 150	0

430 VARHAISKASVATUS	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
4642 KESKUSPUISTON PÄIVÄKOTI			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	82	88	0
Toimintamenot	-1 813	-1 801	0
Toimintakate (Netto)	-1 731	-1 713	0

430 VARHAISKASVATUS	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
4644 PIKKUMETSÄN PÄIVÄKOTI			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	59	64	0
Toimintamenot	-1 761	-1 662	0
Toimintakate (Netto)	-1 702	-1 598	0

430 VARHAISKASVATUS	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
4646 REKITIEN PÄIVÄKOTI			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	20	20	0
Toimintamenot	-418	-293	0
Toimintakate (Netto)	-398	-273	0

430 VARHAISKASVATUS	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
4647 SATULINNAN PÄIVÄKOTI			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	77	209	0
Toimintamenot	-1 979	-1 792	0
Toimintakate (Netto)	-1 901	-1 583	0

430 VARHAISKASVATUS	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
4651 PIKKUMETSÄN ESKARIVISKARIT			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	21	11	0
Toimintamenot	-657	-680	0
Toimintakate (Netto)	-636	-669	0

430 VARHAISKASVATUS	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
4701 PERHEPÄIVÄHOITO			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	80	10	0
Toimintamenot	-1 588	-1 246	0
Toimintakate (Netto)	-1 508	-1 236	0

430 VARHAISKASVATUS	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
4711 LASTEN KOTIHOIDONTUKI			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintamenot	-2 311	-2 105	0
Toimintakate (Netto)	-2 311	-2 105	0

430 VARHAISKASVATUS	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
4712 LASTEN YKSITYISEN HOIDON TUKEA			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintamenot	-69	-27	0
Toimintakate (Netto)	-69	-27	0

430 VARHAISKASVATUS	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
4713 MUUT PÄIVÄHOITOPALVELUT			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	70	45	0
Toimintamenot	-160	-252	0
Toimintakate (Netto)	-90	-207	0

430 VARHAISKASVATUS	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
4714 PALVELUSETELIT/PÄIVÄHOITO			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintamenot	-5 200	-5 000	0
Toimintakate (Netto)	-5 200	-5 000	0

430 VARHAISKASVATUS YHTEENSÄ	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	2 553	2 690	0
Toimintamenot	-58 086	-59 721	0
Toimintakate (Netto)	-55 533	-57 031	0

510 KIRJASTOPALVELUT 5101 PÄÄKIRJASTO	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
--	---------	----------	---------

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	69	71	0
Toimintamenot	-1 260	-1 248	0
Toimintakate (Netto)	-1 191	-1 177	0

510 KIRJASTOPALVELUT 5102 KIRJASTOAUTOPALVELUT	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
---	---------	----------	---------

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	6	7	0
Toimintamenot	-58	-60	0
Toimintakate (Netto)	-52	-54	0

510 KIRJASTOPALVELUT 5103 LÄHIPALVELUT	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
---	---------	----------	---------

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	15	11	0
Toimintamenot	-542	-553	0
Toimintakate (Netto)	-527	-542	0

510 KIRJASTOPALVELUT 5104 YHTEISET PALVELUT	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
--	---------	----------	---------

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	67	71	0
Toimintamenot	-3 355	-3 411	0
Toimintakate (Netto)	-3 288	-3 341	0

510 KIRJASTOPALVELUT 5109 KIRJASTON PROJEKTIT	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
--	---------	----------	---------

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	43	43	0
Toimintamenot	-43	-43	0
Toimintakate (Netto)	0	0	0

510 KIRJASTOPALVELUT	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
5110 EEPOS			

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	101	109	0
Toimintamenot	-100	-109	0
Toimintakate (Netto)	0	0	0

510 KIRJASTOPALVELUT	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
5111 VALTAKUNNALLINEN ERITYISTEHTÄV			

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	199	233	0
Toimintamenot	-198	-230	0
Toimintakate (Netto)	1	3	0

510 KIRJASTOPALVELUT	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
YHTEENSÄ			

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	499	544	0
Toimintamenot	-5 556	-5 654	0
Toimintakate (Netto)	-5 057	-5 110	0

530 KULTTUURIPALVELUT	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
5301 KULTTUURIPALVELUIDEN HALLINTO			

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	1	1	0
Toimintamenot	-375	-367	0
Toimintakate (Netto)	-374	-366	0

530 KULTTUURIPALVELUT	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
5302 TAIDEHALLI			

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	114	60	0
Toimintamenot	-681	-678	0
Toimintakate (Netto)	-567	-618	0

530 KULTTUURIPALVELUT	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
5304 TÖRNÄVÄNSAARI			

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	2	2	0
Toimintamenot	-67	-71	0
Toimintakate (Netto)	-65	-69	0

530 KULTTUURIPALVELUT	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
5305 LOUHIMO			

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
--	--	--	--

Toimintatulot	253	265	0
Toimintamenot	-697	-714	0
Toimintakate (Netto)	-444	-449	0

530 KULTTUURIPALVELUT	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
5306 AVUSTUKSET			

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
--	--	--	--

Toimintamenot	-3 572	-3 785	0
Toimintakate (Netto)	-3 572	-3 785	0

530 KULTTUURIPALVELUT	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
5307 YHTEISÖ			

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
--	--	--	--

Toimintatulot	109	93	0
Toimintamenot	-483	-471	0
Toimintakate (Netto)	-374	-378	0

530 KULTTUURIPALVELUT	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
YHTEENSÄ			

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
--	--	--	--

Toimintatulot	479	421	0
Toimintamenot	-5 875	-6 086	0
Toimintakate (Netto)	-5 396	-5 665	0

550 MUSEOPALVELUT	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
5501 HALLINTO JA TUKIPALVELUT			

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
--	--	--	--

Toimintatulot	7	7	0
Toimintamenot	-1 086	-1 111	0
Toimintakate (Netto)	-1 079	-1 104	0

550 MUSEOPALVELUT	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
5502 MUSEOKAUPPA JA KAHVIO			

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
--	--	--	--

Toimintatulot	8	8	0
Toimintamenot	-8	-8	0
Toimintakate (Netto)	0	0	0

550 MUSEOPALVELUT	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
5503 YLEISÖTYÖ			

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
--	--	--	--

Toimintatulot	21	21	0
Toimintamenot	-367	-369	0
Toimintakate (Netto)	-346	-348	0

550 MUSEOPALVELUT	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
5504 KOKOELMAT			

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
--	--	--	--

Toimintatulot	6	8	0
Toimintamenot	-254	-239	0
Toimintakate (Netto)	-247	-230	0

550 MUSEOPALVELUT	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
5505 MAAKUNNALLINEN TOIMINTA			

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
--	--	--	--

Toimintatulot	10	6	0
Toimintamenot	-180	-240	0
Toimintakate (Netto)	-169	-234	0

550 MUSEOPALVELUT	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
YHTEENSÄ			

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
--	--	--	--

Toimintatulot	52	50	0
Toimintamenot	-1 894	-1 967	0
Toimintakate (Netto)	-1 842	-1 917	0

570 LIIKUNTAPALVELUT	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
5701 LIIKUNTAPALVELUIDEN HALLINTO			

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
--	--	--	--

Toimintatulot	20	19	0
Toimintamenot	-842	-866	0
Toimintakate (Netto)	-822	-847	0

570 LIIKUNTAPALVELUT	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
5702 LIIKUNNANOJHAUSPALVELUT			

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
--	--	--	--

Toimintatulot	86	89	0
Toimintamenot	-330	-363	0
Toimintakate (Netto)	-244	-274	0

570 LIIKUNTAPALVELUT	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
5703 UIMAHALLI-URHEILUTALO			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	673	657	0
Toimintamenot	-2 937	-3 030	0
Toimintakate (Netto)	-2 264	-2 373	0

570 LIIKUNTAPALVELUT	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
5704 NURMOHALLI			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	116	101	0
Toimintamenot	-591	-600	0
Toimintakate (Netto)	-475	-499	0

570 LIIKUNTAPALVELUT	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
5705 YLISTARON LIIKUNTA			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	25	20	0
Toimintamenot	-379	-416	0
Toimintakate (Netto)	-354	-396	0

570 LIIKUNTAPALVELUT	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
5706 PERÄSEINÄJOEN LIIKUNTA			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	59	47	0
Toimintamenot	-690	-653	0
Toimintakate (Netto)	-631	-607	0

570 LIIKUNTAPALVELUT	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
5707 REITIT JA HIIHTOLADUT			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	4	5	0
Toimintamenot	-405	-445	0
Toimintakate (Netto)	-401	-441	0

570 LIIKUNTAPALVELUT	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
5708 JÄÄURHEILUKESKUS			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	334	351	0
Toimintamenot	-1 472	-1 146	0
Toimintakate (Netto)	-1 137	-795	0

570 LIIKUNTAPALVELUT	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
5709 ULKOLIIKUNTA-ALUEET			

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	82	80	0
Toimintamenot	-987	-1 219	0
Toimintakate (Netto)	-905	-1 139	0

570 LIIKUNTAPALVELUT	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
5715 OSAKEYHTIÖIDEN HALLIT			

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintamenot	-221	-254	0
Toimintakate (Netto)	-221	-254	0

570 LIIKUNTAPALVELUT	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
5717 LIIKUNTA, HANKKEET			

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintamenot	-80	-95	0
Toimintakate (Netto)	-80	-95	0

570 LIIKUNTAPALVELUT	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
YHTEENSÄ			

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	1 399	1 369	0
Toimintamenot	-8 933	-9 088	0
Toimintakate (Netto)	-7 535	-7 718	0

590 NUORISOPALVELUT	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
5901 NUORISOPALVELUIDEN HALLINTO			

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	1	1	0
Toimintamenot	-291	-282	0
Toimintakate (Netto)	-290	-281	0

590 NUORISOPALVELUT	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
5902 NUORISOTILAT JA -TOIMINTA			

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	120	168	0
Toimintamenot	-2 055	-2 070	0
Toimintakate (Netto)	-1 935	-1 903	0

590 NUORISOPALVELUT	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
5904 LEIRIKESKUKSET			

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
--	--	--	--

Toimintatulot	40	37	0
Toimintamenot	-192	-179	0
Toimintakate (Netto)	-152	-142	0

590 NUORISOPALVELUT	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
5905 ETSIVÄ NUORISOTYÖ			

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
--	--	--	--

Toimintatulot	167	167	0
Toimintamenot	-327	-331	0
Toimintakate (Netto)	-160	-164	0

590 NUORISOPALVELUT	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
5906 NUORISOPALVELUIDEN HANKKEET			

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
--	--	--	--

Toimintatulot	146	146	0
Toimintamenot	-238	-249	0
Toimintakate (Netto)	-91	-103	0

590 NUORISOPALVELUT	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
5907 VALMENNUSPALVELUT			

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
--	--	--	--

Toimintamenot	0	-1	0
Toimintakate (Netto)	0	-1	0

590 NUORISOPALVELUT	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
YHTEENSÄ			

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
--	--	--	--

Toimintatulot	474	519	0
Toimintamenot	-3 103	-3 113	0
Toimintakate (Netto)	-2 629	-2 594	0

600 KAUPUNKIYMPÄRISTÖN TOIMIALAN	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
HALLINTO			

6001 KAUPUNKIYMPÄRISTÖLTK			
----------------------------------	--	--	--

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
--	--	--	--

Toimintamenot	-47	-41	0
Toimintakate (Netto)	-47	-41	0

600 KAUPUNKIYMPÄRISTÖN TOIMIALAN HALLINTO	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
6011 HALLINTO, KAUPUNKIYMPÄRISTÖ			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	3	4	0
Toimintamenot	-704	-783	0
Toimintakate (Netto)	-701	-780	0

600 KAUPUNKIYMPÄRISTÖN TOIMIALAN HALLINTO	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
6013 PYSÄKÖINNINVALVONTA			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	201	235	0
Toimintamenot	-113	-110	0
Toimintakate (Netto)	88	124	0

600 KAUPUNKIYMPÄRISTÖN TOIMIALAN HALLINTO	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
6015 LÖYTÖELÄINPALVELUT			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	10	9	0
Toimintamenot	-86	-41	0
Toimintakate (Netto)	-76	-32	0

600 KAUPUNKIYMPÄRISTÖN TOIMIALAN HALLINTO	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
6021 LUPA-ASIANLAUTAKUNTA			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintamenot	-37	-33	0
Toimintakate (Netto)	-37	-33	0

600 KAUPUNKIYMPÄRISTÖN TOIMIALAN HALLINTO YHTEENSÄ	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	214	247	0
Toimintamenot	-987	-1 009	0
Toimintakate (Netto)	-773	-762	0

610 TOIMITILAT	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
6101 SUUNNITTELU			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	7	7	0
Toimintamenot	-155	-267	0
Toimintakate (Netto)	-148	-260	0

610 TOIMITILAT	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
6102 RAKENNUTTAMINEN			

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	21	22	0
Toimintamenot	-38	-48	0
Toimintakate (Netto)	-17	-26	0

610 TOIMITILAT	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
6103 ISÄNNÖINTI			

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	31 272	30 895	0
Toimintamenot	-10 046	-9 481	0
Toimintakate (Netto)	21 226	21 414	0

610 TOIMITILAT	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
6111 KÄYTTÄJÄPALVELUT			

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	36	42	0
Toimintamenot	-1 567	-1 595	0
Toimintakate (Netto)	-1 530	-1 552	0

610 TOIMITILAT	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
6112 TEKINEN VALVONTA			

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	3	3	0
Toimintamenot	-980	-1 068	0
Toimintakate (Netto)	-977	-1 065	0

610 TOIMITILAT	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
6113 KIINTEISTÖNHOITO			

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	282	213	0
Toimintamenot	-2 553	-2 728	0
Toimintakate (Netto)	-2 271	-2 515	0

610 TOIMITILAT	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
6114 KUNNOSSAPITO			

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	404	5	0
Toimintamenot	-2 457	-1 793	0
Toimintakate (Netto)	-2 052	-1 788	0

610 TOIMITILAT	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
6121 SIIVOUSPALVELUT			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	4 146	4 073	0
Toimintamenot	-3 853	-3 811	0
Toimintakate (Netto)	292	262	0

610 TOIMITILAT	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
6122 RUOKAPALVELUT			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	12 121	11 841	0
Toimintamenot	-11 410	-11 275	0
Toimintakate (Netto)	711	565	0

610 TOIMITILAT	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
6123 HALLINTO RUOKA-SIIVOUS			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	3	3	0
Toimintamenot	-757	-759	0
Toimintakate (Netto)	-755	-756	0

610 TOIMITILAT	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
YHTEENSÄ			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	48 294	47 104	0
Toimintamenot	-33 816	-32 825	0
Toimintakate (Netto)	14 479	14 279	0

620 KIINTEISTÖ- JA PAIKKATIENTOPALVELU	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
6201 KIINTEISTÖHALLINTO			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	351	262	0
Toimintamenot	-55	-39	0
Toimintakate (Netto)	296	224	0

620 KIINTEISTÖ- JA PAIKKATIENTOPALVELU	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
6202 MAA- JA METSÄTILAT			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	6 438	4 650	0
Toimintamenot	-301	-306	0
Toimintakate (Netto)	6 136	4 344	0

620 KIINTEISTÖ- JA PAIKKATIENTOPALVELU **TA 2026** **TAE 2027** **TA 2027**
6203 TONTTIEN MYYNTI JA VUOKRAUS

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	2 400	2 670	0
Toimintamenot	-36	-34	0
Toimintakate (Netto)	2 364	2 636	0

620 KIINTEISTÖ- JA PAIKKATIENTOPALVELU **TA 2026** **TAE 2027** **TA 2027**
6204 MITTAUSPALVELUT

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	62	52	0
Toimintamenot	-636	-587	0
Toimintakate (Netto)	-574	-535	0

620 KIINTEISTÖ- JA PAIKKATIENTOPALVELU **TA 2026** **TAE 2027** **TA 2027**
6205 KIINTEISTÖTOIMI

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	132	132	0
Toimintamenot	-744	-757	0
Toimintakate (Netto)	-612	-625	0

620 KIINTEISTÖ- JA PAIKKATIENTOPALVELU **TA 2026** **TAE 2027** **TA 2027**
6206 PAIKKATIENTOPALVELUT

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	40	40	0
Toimintamenot	-536	-563	0
Toimintakate (Netto)	-496	-523	0

620 KIINTEISTÖ- JA PAIKKATIENTOPALVELU **TA 2026** **TAE 2027** **TA 2027**
YHTEENSÄ

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	9 423	7 807	0
Toimintamenot	-2 308	-2 285	0
Toimintakate (Netto)	7 115	5 522	0

630 YHDYSKUNTATEKNIikka **TA 2026** **TAE 2027** **TA 2027**
6311 SUUNNITTELU

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	48	48	0
Toimintamenot	-137	-157	0
Toimintakate (Netto)	-89	-110	0

630 YHDYSKUNTATEKNIikka	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
6321 RAKENTAMINEN			

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
--	--	--	--

Toimintatulot	5	5	0
Toimintamenot	-219	-244	0
Toimintakate (Netto)	-214	-239	0

630 YHDYSKUNTATEKNIikka	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
6341 LASK. TYÖT, KUNNALLISTEKNIikka			

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
--	--	--	--

Toimintatulot	250	110	0
Toimintamenot	-168	-58	0
Toimintakate (Netto)	82	52	0

630 YHDYSKUNTATEKNIikka	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
6342 LASK. TYÖT, SEINÄJOEN VESI			

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
--	--	--	--

Toimintatulot	400	300	0
Toimintamenot	-264	-238	0
Toimintakate (Netto)	136	62	0

630 YHDYSKUNTATEKNIikka	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
6361 LÄJITYSTOIMINTA JA JÄTEHUOLTO			

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
--	--	--	--

Toimintatulot	31	85	0
Toimintamenot	-43	-91	0
Toimintakate (Netto)	-13	-5	0

630 YHDYSKUNTATEKNIikka	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
6381 KADUT			

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
--	--	--	--

Toimintatulot	63	38	0
Toimintamenot	-2 693	-2 806	0
Toimintakate (Netto)	-2 631	-2 768	0

630 YHDYSKUNTATEKNIikka	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
6382 YKSITYISTEIDEN HOITO			

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
--	--	--	--

Toimintatulot	6	3	0
Toimintamenot	-605	-592	0
Toimintakate (Netto)	-599	-588	0

630 YHDYSKUNTATEKNIikka TA 2026 TAE 2027 TA 2027
6391 KUNNOSSAPIDON HALLINTO

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	34	34	0
Toimintamenot	-482	-506	0
Toimintakate (Netto)	-448	-472	0

630 YHDYSKUNTATEKNIikka TA 2026 TAE 2027 TA 2027
6392 HULEVESIVERKOSTO

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	750	850	0
Toimintamenot	-248	-271	0
Toimintakate (Netto)	502	579	0

630 YHDYSKUNTATEKNIikka TA 2026 TAE 2027 TA 2027
6393 PUHTAANAPITO

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	130	230	0
Toimintamenot	-88	-110	0
Toimintakate (Netto)	42	120	0

630 YHDYSKUNTATEKNIikka TA 2026 TAE 2027 TA 2027
6394 KATUJEN KUNNOSTUS

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	15	10	0
Toimintamenot	-1 170	-1 185	0
Toimintakate (Netto)	-1 154	-1 174	0

630 YHDYSKUNTATEKNIikka TA 2026 TAE 2027 TA 2027
6395 ULKOVALAISTUS

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintamenot	-4 770	-4 890	0
Toimintakate (Netto)	-4 770	-4 890	0

630 YHDYSKUNTATEKNIikka TA 2026 TAE 2027 TA 2027
6396 MUU TOIMINTA

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	5	4	0
Toimintamenot	-337	-379	0
Toimintakate (Netto)	-332	-375	0

630 YHDYSKUNTATEKNIikka	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
6397 LASK. TYÖT, KUNNOSSAPITO			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	50	30	0
Toimintamenot	-65	-50	0
Toimintakate (Netto)	-15	-20	0

630 YHDYSKUNTATEKNIikka	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
6421 KONEKESKUS			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	385	379	0
Toimintamenot	-612	-613	0
Toimintakate (Netto)	-227	-235	0

630 YHDYSKUNTATEKNIikka	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
6422 PIENKALUSTO			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	75	68	0
Toimintamenot	-108	-111	0
Toimintakate (Netto)	-33	-42	0

630 YHDYSKUNTATEKNIikka	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
6423 KORJAUSPAJA			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	76	54	0
Toimintamenot	-205	-214	0
Toimintakate (Netto)	-130	-160	0

630 YHDYSKUNTATEKNIikka	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
6424 HUOLTOKORJAAMO			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	201	151	0
Toimintamenot	-214	-208	0
Toimintakate (Netto)	-13	-57	0

630 YHDYSKUNTATEKNIikka	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
6441 KULJETUSKESKUS			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	253	263	0
Toimintamenot	-723	-787	0
Toimintakate (Netto)	-470	-524	0

630 YHDYSKUNTATEKNIikka	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
6442 PALVELULIIKENNE			

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintamenot	-302	-396	0
Toimintakate (Netto)	-302	-396	0

630 YHDYSKUNTATEKNIikka	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
6443 KAUPUNKILIIKENNE			

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	400	400	0
Toimintamenot	-2 578	-2 725	0
Toimintakate (Netto)	-2 178	-2 325	0

630 YHDYSKUNTATEKNIikka	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
6451 VARASTOPALVELUT			

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	86	81	0
Toimintamenot	-310	-284	0
Toimintakate (Netto)	-225	-204	0

630 YHDYSKUNTATEKNIikka	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
6461 PUISTOTOIMEN HALLINTO			

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	7	2	0
Toimintamenot	-414	-359	0
Toimintakate (Netto)	-407	-357	0

630 YHDYSKUNTATEKNIikka	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
6462 VIHERALUEIDEN KUNNOSSAPITO			

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	3	3	0
Toimintamenot	-1 559	-1 560	0
Toimintakate (Netto)	-1 556	-1 557	0

630 YHDYSKUNTATEKNIikka	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
6465 LASK. TYÖT, PUISTOTOIMI			

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	4	4	0
Toimintamenot	-4	-3	0
Toimintakate (Netto)	0	1	0

630 YHDYSKUNTATEKNIikka YHTEENSÄ	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	3 275	3 151	0
Toimintamenot	-18 318	-18 835	0
Toimintakate (Netto)	-15 043	-15 684	0

650 KAUPUNKISUUNNITTELU JA KAAVOITUS 6501 KAUPUNKISUUNNITTELU JA KAAVOITUS	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	108	53	0
Toimintamenot	-1 316	-1 365	0
Toimintakate (Netto)	-1 208	-1 312	0

650 KAUPUNKISUUNNITTELU JA KAAVOITUS YHTEENSÄ	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	108	53	0
Toimintamenot	-1 316	-1 365	0
Toimintakate (Netto)	-1 208	-1 312	0

660 RAKENNUSVALVONTA 6601 RAKENNUSVALVONTA	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	840	894	0
Toimintamenot	-1 034	-1 004	0
Toimintakate (Netto)	-194	-110	0

660 RAKENNUSVALVONTA YHTEENSÄ	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	840	894	0
Toimintamenot	-1 034	-1 004	0
Toimintakate (Netto)	-194	-110	0

670 YMPÄRISTÖNSUOJELU 6701 YMPÄRISTÖN SUOJELU	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	136	217	0
Toimintamenot	-638	-662	0
Toimintakate (Netto)	-502	-444	0

670 YMPÄRISTÖNSUOJELU YHTEENSÄ	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	136	217	0
Toimintamenot	-638	-662	0
Toimintakate (Netto)	-502	-444	0

690 YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLTO 6901 YLEINEN TERVEYSVALVONTA	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
--	---------	----------	---------

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	906	939	0
Toimintamenot	-1 259	-1 252	0
Toimintakate (Netto)	-352	-313	0

690 YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLTO 6903 HALLINTO, YMPÄRISTÖTERVEYS	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
---	---------	----------	---------

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	152	138	0
Toimintamenot	-290	-266	0
Toimintakate (Netto)	-138	-127	0

690 YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLTO 6904 VALVONTAELÄNLÄÄKÄRIT	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
---	---------	----------	---------

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	336	326	0
Toimintamenot	-343	-331	0
Toimintakate (Netto)	-7	-4	0

690 YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLTO 6905 ELÄINLÄÄKÄRIPALVELUT	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
---	---------	----------	---------

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	1 949	2 129	0
Toimintamenot	-2 243	-2 451	0
Toimintakate (Netto)	-294	-323	0

690 YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLTO YHTEENSÄ	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	3 343	3 532	0
Toimintamenot	-4 135	-4 300	0
Toimintakate (Netto)	-791	-768	0

700 ELINVOIMA	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
7101 STRATEGIATYÖ			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	1	1	0
Toimintamenot	-334	-339	0
Toimintakate (Netto)	-334	-338	0
 700 ELINVOIMA	 TA 2026	 TAE 2027	 TA 2027
7151 ALUEKEHITYS JA			
KORKEAKOULUYHTEISTYÖ			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	11	65	0
Toimintamenot	-2 941	-2 552	0
Toimintakate (Netto)	-2 930	-2 487	0
 700 ELINVOIMA	 TA 2026	 TAE 2027	 TA 2027
7161 HANKEPALVELUT			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	28	18	0
Toimintamenot	-103	-96	0
Toimintakate (Netto)	-75	-78	0
 700 ELINVOIMA	 TA 2026	 TAE 2027	 TA 2027
7201 MARKKINOINTI			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	9	16	0
Toimintamenot	-413	-426	0
Toimintakate (Netto)	-404	-410	0
 700 ELINVOIMA	 TA 2026	 TAE 2027	 TA 2027
7251 VIESTINTÄ			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	1	0	0
Toimintamenot	-136	-159	0
Toimintakate (Netto)	-135	-158	0
 700 ELINVOIMA	 TA 2026	 TAE 2027	 TA 2027
7301 KANSAINVÄLISET ASIAT			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	0	0	0
Toimintamenot	-98	-99	0
Toimintakate (Netto)	-98	-99	0

700 ELINVOIMA	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
7302 KANSAINVÄLINEN			
KAUPUNKIYHTEISTYÖ			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintamenot	-12	-52	0
Toimintakate (Netto)	-12	-52	0

700 ELINVOIMA	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
7303 MAAHANMUUTTOPALVELUT			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	1	1	0
Toimintamenot	-167	-126	0
Toimintakate (Netto)	-166	-125	0

700 ELINVOIMA	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
7304 KOTOUTUMISPALVELUT			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	1 782	2 242	0
Toimintamenot	-337	-344	0
Toimintakate (Netto)	1 445	1 898	0

700 ELINVOIMA	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
7401 HYVINVOINNIN JA TERVEYDEN			
EDISTÄMINEN			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	6	8	0
Toimintamenot	-280	-287	0
Toimintakate (Netto)	-274	-280	0

700 ELINVOIMA	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
7402 OSALLISUUS			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	49	33	0
Toimintamenot	-272	-239	0
Toimintakate (Netto)	-223	-207	0

700 ELINVOIMA	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
7403 TOIMINTOJEN TALO			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	78	79	0
Toimintamenot	-1 069	-1 097	0
Toimintakate (Netto)	-991	-1 018	0

700 ELINVOIMA	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
7601 TAPAHTUMAT			

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	1	1	0
Toimintamenot	-348	-346	0
Toimintakate (Netto)	-347	-345	0

700 ELINVOIMA	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
YHTEENSÄ			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	1 967	2 463	0
Toimintamenot	-6 511	-6 160	0
Toimintakate (Netto)	-4 544	-3 697	0

710 TYÖLLISYYS	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
7701 TYÖLLISYYSPALVELUT			

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	237	146	0
Toimintamenot	-2 129	-1 415	0
Toimintakate (Netto)	-1 892	-1 268	0

710 TYÖLLISYYS	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
7702 TYÖPAJATOIMINTA			

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintamenot	-729	-753	0
Toimintakate (Netto)	-729	-753	0

710 TYÖLLISYYS	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
7703 TYÖTTÖMYYSETUUKSET			

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintamenot	-7 500	-8 388	0
Toimintakate (Netto)	-7 500	-8 388	0

710 TYÖLLISYYS	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
7704 TYÖLLISYYSSALUE			

Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)

Toimintatulot	1 349	1 523	0
Toimintamenot	-8 097	-8 838	0
Toimintakate (Netto)	-6 749	-7 315	0

710 TYÖLLISYYS YHTEENSÄ	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	1 585	1 669	0
Toimintamenot	-18 455	-19 393	0
Toimintakate (Netto)	-16 870	-17 724	0

890 RAHOITUS	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
8901 RAHOITUS			
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	0	0	0
Toimintamenot	-10	-14	0
Toimintakate (Netto)	-10	-14	0

890 RAHOITUS YHTEENSÄ	TA 2026	TAE 2027	TA 2027
Tuloarviot ja määrärahat (1000 euroa)			
Toimintatulot	0	0	0
Toimintamenot	-10	-14	0
Toimintakate (Netto)	-10	-14	0

INVESTOINNIT

PROJEKTEITTAIN

INVESTOINTIOSA				TA 2027	TA 2027
KP	PRO JRY	PROJ.		MENOT	TULOT
KONSERNIPALVELUT					
1302 KAUPUNGINHALLITUS					
119	1001	Ki Oy Seinäjoen Palvelutalot		1 544 000	
119	1038	Ki Oy Seinäjoen Ruokatalo		330 000	
119	1045	Eelan laajennus		44 600	
119	1047	Animwest		125 000	
119	1023	Asunto-osakkeet			100 000
1651 TIETOHALLINTO					
118	1008	Tietokonelaitteet		2 500 000	
100	1007	Hankinnat/ohjelmistot		600 000	
100	1060	Lisenssit		30 000	
KONSERNIPALVELUT YHTEENSÄ				5 173 600	100 000
SIVISTYKSEN JA HYVINVOINNIN TOIMIALA					
PERUSOPETUS					
4101 ALAKYLÄN KOULU					
118	4001	Alakylän koulun ensikertainen kalustaminen		462 000	
4108 LINTUVIIDAN KOULU					
118	5328	Lintuviidan koulun ensikertainen kalustaminen		497 000	
4132 PERUSKOULUJEN YHTEISET MENOT					
118	4013	Koulujen kalusteet		223 900	
118	5027	Koulujen AV-laitteet		174 300	
118	5028	Koulujen käsityölaitteet		25 400	
118	5029	Koulujen muut yhteiset		162 900	
118	5327	Koulupihojen pihavälineet		50 000	
4462 MARTTILAN PÄIVÄKOTI					
118	4167	Marttilan päiväkodin kalusto		35 000	
4588 PÄIVÄKOTI HELMI					

118	4168	Päiväkoti Helmen ensikertainen kalustaminen	350 000
5101		KIRJASTO	
118	5474	Kirjaston laitteet ja kalusteet (Apila-verstas (3D-tulostin, vinyylileikkuri, suplimaatiotulostin), esittelykaluste (1 kpl))	11 000
5503		MUSEOT	
118	4169	Propeerin kalustaminen tilaisuuksien järjestämiseen	35 000
118	5323	Etelä-Pohjanmaan museon ja Sairaalamuseon infotiskit ja museokaupat	40 000
118	5552	Etelä-Pohjanmaan museon työpajatilan kalustaminen ja säilytysratkaisut	25 000
116	4170	Törnävän museoalueen opastetaulut	20 000
118	4171	Näyttelyvitriinit	50 000
		LIIKUNTAPALVELUT	
5703		UIMAHALLI-URHEILUTALO	
118	5405	Liikunta- ja uimahallien kalusto	50 000
118	4158	Kasperitalon kuntosalilaitteiden hankinta	100 000
5707		REITIT JA HIIHTOLADUT	
115	4019	Reittien kehittäminen	50 000
5708		JÄÄURHEILUKESKUS	
115	4159	Turvakaukalo	120 000
118	4140	Mönkijä Ylistaro	15 000
5709		ULKOLIIKUNTA-ALUEET	
115	4160	Alakylän koulun kenttä	350 000
115	4161	Ylistaron urheilupuiston kehittäminen	120 000
115	6472	Jouppilanvuoren ja Kyrkösjärven alueen kehittäminen	100 000
115	4021	Lähiliikuntapaikat	80 000
115	4162	Liikuntapaikkojen perusparannukset ja uusimiset	80 000
115	4163	Kalajärven laavu	15 000
115	4164	Urheilualueiden kaluston ja välineistön uusiminen	50 000
5902		NUORISOPALVELUT	
118	4165	Kasperin nuorisotila kalusto	22 000
118	5482	Niemistön nuorisotilan kalusto	11 000

SIVISTYKSEN JA HYVINVOINNIN TOIMIALA YHTEENSÄ			3 324 500
6103	ISÄNNÖINTI		
111	5174	Kesäsiirtola majoitusrakennus	150 000
111	6380	Mestarintie 1, muutokset	800 000
111	5333	Tammikampus 2 muutostyöt	150 000
111	5156	Hyllykallion päiväkodin laajennus ja peruskorjaus	3 000 000
111	6618	Varaus korjauskohteet	450 000
111	6685	Kasperin palvelutalon peruskorjaus ja laajennus	3 800 000
111	6779	Törnävän kartano	50 000
111	5000	Alakylän koulun laajennus	3 900 000
111	6281	Nurmon urheiluhallin laajennus	700 000
111	5532	Valkiavuoren koulu	150 000
116	5338	Kulunvalvontajärjestelmän uusiminen	300 000
111	5469	Seinäjoen leirintäalueen vastaanottorakennus	120 000
111	6856	Marttilan koulun korjaukset	250 000
111	5533	Seinäjoen lukio	200 000
111	5393	Nurmon koulukeskus	200 000
111	5176	Ylistaron koulukeskus	200 000
111	5587	Kaupunkiympäristön Ylistaron tukikohta	250 000
111	5588	Liikuntatoimen kalustohalli	200 000
111	5534	Pruukin yhtenäiskoulu	200 000
111	5589	Jäähalli 3	50 000
111	5151	Taidemääräraha	100 000
118	5484	GPS-mittauslaite	30 000
6122	RUOKAPALVELUT		
118	5525	Yhdistelmäuuni vaunutäyttöinen Kultavuoren pk	18 000
118	5529	Ruuankuljetusvaunut Alvariina	15 000
118	5530	Siivouskoneet, yhteishankinta	15 000
118	5551	Astianpesukone, kupukone asennuksineen	15 000
118	5399	Yhdistelmäuuni vaunutäyttöinen Keskuspuiston pk	18 000
118	4133	Yhdistelmäuuni vaunutäyttöinen Keskinurmon palvelutalo	18 000
6202	MAA-JA METSÄTILAT		
110	6012	Maa-alueiden hankinta	900 000
110	6012	Maa-alueiden myynti	1 000 000
6381	113	KADUT	
113	5553	Pajuluoma 5 asuinalue 2027	653 000

113	5554	Hyllymetsän asuinalue	209 000
113	5488	Kertunlaakson asuinalue 2027	600 000
Teollisuusalueiden ja kaupan alueiden kunnallistekniikka:			
113	5555	Pakarinkadun ja Kauppilankadun järjestelyt	224 400
Jalankulku- ja pyöräilyväylät:			
113	5556	Pihlajatie jkpp	62 600
113	5557	Auneksentie jkpp välille Keikkoahde-Tervaojantie	144 100
113	5423	Jalostajantien jkpp	35 400
113	5558	Pentinkuja raitti Aurankadulta Manttaalikujalle ja vesiongelmien poisto	61 200
113	5559	Pyörätiet valtion teiden varteen suunnitteluraha	40 000
113	5560	Niemistöntien muutos kylätieksi	40 000
Muu uusi kunnallistekniikka:			
113	5497	Matti Visannin kujan muutostyöt Kalevankatu-Keskuskatu	750 000
113	5561	Kirkkokadun kaistalevennys Ruukintien risteyksessä	38 200
113	5562	Koulukadun muutos kävelykaduksi Kauppakatu-Kalevankatu	79 600
113	5563	Kalevankadun jalankulun ja pyöräilyn erottelu Asema-Vapaudentie	40 000
113	5564	Murronperä	37 400
113	5565	Valtionkatu-Ruukintie saneeraus välillä Torikatu-Puskantie	150 000
113	5458	Kiikun kalatien rakentaminen	155 000
113	5566	Puhdistamonkadun valaistuksen rakentaminen	25 000
113	5505	Vt 19 Isokoskentie-Keskinurmentie-Atria	50 000
Saneeraukset:			
113	5567	Tuottajantien jkpp reunakiven ja päällysteen uusiminen	96 000
113	5568	Kutukuja Kalajärvi	114 300
113	5569	Rapakujan ja kiertoliittymän alueen pysäkit ja hulevesiviemärit Ylistaro	50 000
113	5570	Rannantie	166 600
113	5571	Juvosentie	54 700
113	5434	Tarhatie	66 300
113	5429	Valurintie	66 600
Toistuvat kohteet:			

113	6013	Katujen kestopäällysteet	900 000
113	6026	Teollisuusalueiden kunnallistekniikka	150 000
113	6551	Katujen routavauriokorjaukset	280 000
113	6172	Pyöräilyn olosuhteiden parantaminen	40 000
113	6045	Raittien kunnostaminen	150 000
117	6104	Hulevesien hallinta	200 000
113	6977	Liikenteenjakajien uusiminen	60 000
113	6048	Siltojen kunnostaminen	70 000
113	6896	Kaupungin osuus yksityisteihin	150 000
113	5064	Kaupungin osuus valtion teiden suunnitteluhankkeissa	100 000
113	5065	Myöhempien vuosien investointien suunnitteluraha	50 000
113	6051	Liikennevalojen muutostyöt	200 000
113	6848	Vesipostien rakentaminen	50 000
113	6054	Joukkoliikenteen rakentaminen	100 000
113	6053	Katualueiden viherkaistat	100 000
113	6052	Kouluympäristöjen liikenneturvallisuuden parantaminen	60 000
113	6061	Haltuunottokorvaukset	30 000
113	6063	Pienet liikennejärjestelyt	150 000
113	6064	Edellisen vuoden keskeneräiset työt	150 000
113	6978	Tieliikennelain aih. Liikennemerkkien ja opasteiden muutostyöt	40 000
113	5351	Ylistaron pienet nimeämättömät katuinvestoinnit	50 000
113	5067	Mäki-Pohdon alueen kehittäminen	15 000
113	6066	Keskustan kehittäminen	300 000
113	6844	Asemanseudun kehittäminen	100 000
113	5124	Julkisen taiteen prosenttiosuus	100 000
113	5063	Tapahtuma-alueiden kehittäminen	20 000
6392	117	HULEVESIVERKOSTON HOITO	
117	5572	Pajuluoma 5 asuinalue 2027	234 800
117	5573	Hyllymetsän asuinalue	100 000
117	5508	Kertunlaakson asuinalue 2027	400 000
		Teollisuusalueiden ja kaupan alueiden kunnallistekniikka:	
117	5574	Pakarinkadun ja Kauppilankadun järjestelyt	73 500
		Jalankulku- ja pyöräilyväylät:	
117	5575	Pihlajatien jkpp	63 000
117	5576	Auneksentien jkpp välille Keikkoahde-Tervaojantie	21 000
117	5440	Jalostajantien jkpp	33 600
117	5577	Pentinkuja raitti Aurankadulta Manttaalikujalle ja vesiongelmien poisto	73 500

Muu uusi kunnallistekniikka:			
117	5516	Matti Visannin kujan muutostyöt välillä Kalevankatu-Keskuskatu	50 000
117	5578	Kirkkokadun lyhyt kaistalevitys Ruukintien risteyksessä	4 200
117	5579	Koulukadun muutos kävelykaduksi Kauppakatu-Kalevankatu	6 300
117	5580	Joupin oja Ilmola_Kytösavu	12 000
117	5581	Murronperä	25 200
117	5445	Heinätien hv-allas Tanelinojaan	40 000
117	5582	Hulevesiverkoston mittaukset	50 000
Saneeraukset:			
117	5583	Kutukuja Kalajärvi	58 800
117	5584	Rapakujan ja kiertoliittymän alueen pysäkit ja hulevesiviemärit Ylistaro	30 000
117	5585	Rannantie	84 000
117	5586	Juvosentie	29 400
117	5433	Tarhatie	25 200
117	5447	Valurintie	35 700
6451	VARASTOPALVELUT		
118	6462	Trukki	20 000
6423	KORJAUSPAJA		
118	5549	Moottoroitu metallintyöstökone	20 000
6461	PUISTOTOIMEN HALLINTO		
118	6107	Ruohonleikkuri 2kpl	60 000
114	6110	Vanhojen puistojen peruskorjaus	200 000
114	6114	Kalajärven matkailualue	20 000
114	6757	Uusien puistojen rakentaminen	170 000
114	6942	Puistoraittien rakentaminen	50 000
114	5550	Uimarantojen kehittäminen	25 000
KAUPUNKIYMPÄRISTÖN TOIMIALA YHTEENSÄ			25 888 600
Yhteensä			34 386 700 1 100 000
Netto			33 286 700

INVESTOINTIEN VAIKUTTAVUUS

TALONRAKENNUKSEN INVESTOINTIOHJELMA TA 2027

Kustannusvaraukset vuodelle 2027. Koko hankkeen kustannusarvio suluissa.

Mestarintie 1 muutokset, 800 000 € (2,2 M€)

Yhdyskuntatekniikan keskusvarikon alueelle on laadittu hankesuunnitelma, jossa käyttöikänsä päässä oleva A-rakennus puretaan ja korvataan uudella autohallilla, ja B-rakennukseen saneerataan toimisto- ja miehistötiloja.

Keskeiset vaikutukset:

Alueen toimitilatehokkuus ja logistiikka parantuvat.

Merkitävimmät riskit hankkeessa:

Rakennusten kunto saattaa edellyttää ennakoitua suurempia korjauksia toimitilojen tehokkaan käytön mahdollistamiseksi.

Kasperin palvelutalon laajennus ja peruskorjaus, 3 800 000 € (20,5 M€)

Kokonaishankkeen kolmantena ja viimeisenä vaiheena toteutettava koulun tilojen peruskorjaus ja laajennus. Osana hanketta entinen seurakunnan kerhorakennus muutetaan koulutiloiksi, ja vielä työmaa-ajan väistökäytössä oleva entinen hammashoitola- ja neuvolarakennus puretaan.

Keskeiset vaikutukset:

Peruskorjauksessa rakennuksen vikaantuneet ja riskilliset rakennusosat sekä talotekniikan järjestelmät uusitaan, mikä parantaa rakennuksen käyttöturvallisuutta ja energiatehokkuutta sekä pienentää kaupungin rakennuskannan korjausvelkaa. Lisäksi suunnittelussa on kehitetty koulun toiminnallisia ratkaisuja yhteistyössä käyttäjän kanssa.

Merkitävimmät riskit hankkeessa:

Peruskorjaushankkeessa saattaa vielä rakennusvaiheessa ilmetä ennakoimatonta korjaustarvetta, joka vaarantaa aikataulun ja budjetin.

Keskuskatu 32 / Tammi-kampus 2. vaihe, 150 000 € (6 M€)

Musiikkiopiston tilojen korjausten suunnitteluvaraus.

Keskeiset vaikutukset:

Peruskorjauksessa rakennuksen vikaantuneet ja riskilliset rakennusosat sekä talotekniikan järjestelmät uusitaan, mikä parantaa rakennuksen käyttöturvallisuutta ja energiatehokkuutta sekä pienentää kaupungin rakennuskannan korjausvelkaa.

Merkittävimmät riskit hankkeessa:

Peruskorjaushankkeessa saattaa vielä rakennusvaiheessa ilmetä ennakoimatonta korjaustarvetta, joka vaarantaa aikataulun ja budjetin.

Törnävän kartano, 50 000 € (1,3 M€)

Törnävän kartanon toimintaa on kehitetty aktiivisesti vuosien 2022-2026 aikana. Korjaus- ja parannustyöt jatkuvat laaditun PTS-valmistelun mukaisesti. Vuodelle 2027 on suunniteltu rakennuksen yleisö-wc-tilojen uusiminen.

Keskeiset vaikutukset:

Historiallisesti ja kaupunkikuvallisesti merkittävän miljöön ja rakennuksen arvo säilyy ja käytettävyys paranee.

Merkittävimmät riskit hankkeessa:

Modernien teknisten järjestelmien sovittaminen arvorakennukseen vaatii huolellista suunnittelua. Korjaustöiden edetessä saattaa paljastua vaurioita, joiden korjaaminen kasvattaa kustannuksia.

Alakylän koulun laajennus 3 900 000 € (6,25 M€)

Alakylän koulun entinen asuntola- ja luokkasiipi sekä puukoulu puretaan, ja korvaava laajennusosa rakennetaan. Lisäksi tehdään 2024 laaditun kuntotutkimuksen tulosten edellyttämät korjaukset muihin koulutiloihin.

Keskeiset vaikutukset:

Koulun tilantarve helpottuu. Purkujen, laajennusrakentamisen ja korjausten myötä koulun sisäilmasto-olosuhde ja energiatehokkuus paranee ja hiilijalanjälki pienenee, sekä kaupungin korjausvelka vähenee.

Merkittävimmät riskit hankkeessa:

Korjaustöiden edetessä saattaa paljastua vaurioita, joiden korjaaminen kasvattaa kustannuksia.

Nurmon urheilutalon laajennus, 700 000 € (1,75 M€)

Nurmon urheilutalon laajennuksen ja muutos- ja korjaustöiden toteutussuunnittelu käynnistyy syksyllä 2026.

Keskeiset vaikutukset:

Nurmon alueen ja koko kaupungin sisäliikuntamahdollisuudet laajenevat ja paranevat.

Merkittävimmät riskit hankkeessa:

Hankesuunnittelun viime vaiheen toiminnalliset muutokset saattavat kasvattaa kustannusta budjettivalmistelun aikaisesta suunnitelmasta. Korjaustöiden edetessä

saattaa paljastua vaurioita, joiden korjaaminen kasvattaa kustannuksia.

Hyllykallion päiväkodin laajennus ja peruskorjaus, 3 000 000 € (9,75 M€)

Päiväkodin laajennuksen kokonaishanke on käynnistynyt 2025 loppupuolella laajennusosan rakentamisella. Hanketta jatketaan päiväkodin peruskorjauksella 2027-2028.

Keskeiset vaikutukset:

Päiväkodin laajennus helpottaa Hyllykallion alueen päivähoitotilannetta ja keskittää palvelurakennetta. Peruskorjauksessa rakennuksen rakenteita ja talotekniikkaa päivitetään, mikä parantaa rakennuksen käyttöturvallisuutta ja energiatehokkuutta sekä pienentää kaupungin rakennuskannan korjausvelkaa. Lisäksi suunnittelussa on tarkasteltu tilojen toiminnallisuutta varhaiskasvatuksen tarpeet huomioiden.

Merkittävimmät riskit hankkeessa:

Peruskorjaushankkeessa saattaa vielä rakennusvaiheessa ilmetä ennakoimatonta korjaustarvetta, joka vaarantaa aikataulun ja budjetin.

Valkiavuoren koulu, 150 000 € (0,4 M€)

Kuntotutkimuksissa ilmenneet korjaukset olosuhteen parantamiseksi.

Keskeiset vaikutukset:

Koulun sisäilmaolosuhde paranee.

Merkittävimmät riskit hankkeessa:

Korjaustöiden edetessä saattaa paljastua vaurioita, joiden korjaaminen kasvattaa kustannuksia.

Marttilan koulun korjaukset, 250 000 (1,6 M€)

Marttilan koulun kuntotutkimusten osoittamien korjausten jatko.

Keskeiset vaikutukset:

Rakennuksen korjausvelka pienenee. Käyttöturvallisuus, sisäilmaolosuhde ja energiatehokkuus paranevat.

Merkittävimmät riskit hankkeessa:

Korjausten edetessä saattaa vielä ilmetä ennakoimatonta korjaustarvetta, joka vaarantaa aikataulun ja budjetin.

Kesäsiirtolan majoitusrakennuksen uusiminen, 150 000 (0,35 M€)

Kesäsiirtolan majoitusrakennus on tullut käyttöikänsä päähän. Uuden rakennuksen hankintaa valmistellaan talven ja kevään aikana. Määrärahavaroituksella mahdollistetaan hankkeen käynnistäminen syksyllä 2027 toimintakauden päätyttyä.

Keskeiset vaikutukset:

Korjausvelka pienenee. Kesäsiirtolan majoitusolosuhteet paranevat.

Merkittävimmät riskit hankkeessa:

Hankesuunnittelussa ei tavoiteta kokonaiskustannusarvioon mahtuvia ratkaisuja.

Seinäjoen leirintäalueen vastaanottorakennuksen uusiminen, 120 000 (0,35 M€)

Seinäjoen leirintäalueen vastaanottorakennus on tullut käyttöikänsä päähän. Uuden rakennuksen rakentaminen on käynnistynyt syksyllä 2026.

Keskeiset vaikutukset:

Korjausvelka pienenee. Seinäjoen leirintäalueen palvelu- ja työskentelyolosuhteet paranevat.

Merkittävimmät riskit hankkeessa:

Hanke ei valmistu ajoissa leirintäkauden alkuun.

Seinäjoen lukio, 200 000 (16 M€)

Seinäjoen lukiolle on vuoden 2026 aikana tehty kuntotutkimusten osoittamia korjauksia ja parannuksia. Hanketta jatketaan kesällä 2027. Lukio-opetuksen kokonaisratkaisu valmistellaan vuoden 2027 aikana taloussuunnitelmaan vuosille 2030-2032.

Keskeiset vaikutukset:

Tilojen olosuhde ja käytettävyys paranevat.

Merkittävimmät riskit hankkeessa:

Korjausten edetessä saattaa vielä ilmetä ennakoimatonta korjaustarvetta, joka vaarantaa aikataulun ja budjetin.

Nurmon koulukeskus, 200 000 (15 M€)

Nurmon yläasteen ja lukion rakennuksien lattiasaneerausta jatketaan. Työhön yhdistetään myös muita vuoden 2026 kuntotutkimuksen esiin nostamia korjauksia. Koulukeskuksen laajemman rakenteellisen ja toiminnallisen kokonaisuudistuksen hankesuunnittelu etenee, rakentaminen sijoittunee 2030-luvun alkuvuosille.

Keskeiset vaikutukset:

Korjausvelka pienenee. Koulukeskuksen olosuhde ja toiminnalliset ratkaisut paranevat.

Merkittävimmät riskit hankkeessa:

Korjausten edetessä saattaa vielä ilmetä ennakoimatonta korjaustarvetta, joka vaarantaa aikataulun ja budjetin.

Ylistaron koulukeskus, 200 000 € (0,4 M€)

Kuntotutkimuksissa ilmenneet korjaukset olosuhteen varmistamiseksi.
Toiminnallisia muutoksia.

Keskeiset vaikutukset:

Koulunkäynnin olosuhde parantuu.

Merkittävimmät riskit hankkeessa:

Korjaustöiden edetessä saattaa paljastua vaurioita, joiden korjaaminen kasvattaa kustannuksia.

Pruukin yhtenäiskoulu, 200 000 € (1 M€)

Kuntotutkimuksissa ilmenneet korjaukset olosuhteen varmistamiseksi. Laajempi ulkoseinäsaneeraus suunnitteilla 2028-2029.

Keskeiset vaikutukset:

Koulunkäynnin olosuhde parantuu. Korjausvelka pienenee.

Merkittävimmät riskit hankkeessa:

Korjaustöiden edetessä saattaa paljastua vaurioita, joiden korjaaminen kasvattaa kustannuksia.

Kaupunkiympäristön Ylistaron tukikohta, 250 000 € (0,25 M€)

Kaupunkiympäristön toimialan Ylistaron tukikohdan henkilöstötilat kunnostetaan vastaamaan toiminnallisia ja työsuojelullisia vaatimuksia.

Keskeiset vaikutukset:

Olosuhde paranee.

Merkittävimmät riskit hankkeessa:

Korjaustöiden edetessä saattaa paljastua vaurioita, joiden korjaaminen kasvattaa kustannuksia.

Liikuntatoimen kalustohalli, 200 000 € (0,5 M€)

Jouppilanvuoren jääurheilukeskuksen läheisyydessä olevan varikkoalueen olosuhteen parantaminen uudella kalustohallilla ja logistiikan kehittämisellä.

Keskeiset vaikutukset:

Työnteon olosuhde paranee. Kaluston asianmukainen säilytys vähentää huollon tarvetta ja pidentää kaluston käyttöikää

Merkittävimmät riskit hankkeessa:

Suunnitelman täsmentyessä hanke laajenee yli kustannusarvionsa.

Jäähalli 3, 50 000 € (3,5 M€)

Uuden jäähallin hankesuunnitteluvaraus. Rakentamisen määräraha varattu taloussuunnitelmaan vuosille 2028-2029

Keskeiset vaikutukset:

Jääurheilun harrastusolosuhteet paranevat.

Merkittävimmät riskit hankkeessa:

Suunnitelman täsmentyessä hanke laajenee yli kustannusarvionsa.

Varaus investointiluonteisiin pienkorjauksiin, 450 000 €

Kaupungin rakennuskannassa nousee vuosittain esiin investointiluonteisia tarpeita, joita ei ole osattu ennakoida talousarvion laadinnassa. Investointitarpeen laukaisijana voi olla yllätyksellinen vikaantuminen tai käyttäjän toiminnassa tapahtuva perusteltu muutos. Näihin tarpeisiin on joustavaa varata kokonaismääräraha, jonka käytöstä päättää toimitilat-tulosalueen johtaja toiminta- ja hankintasääntöjen päätösvaltarajausten mukaisesti. Vuoden 2027 määrärahaa on korotettu aiemmasta 150 000 euroa kohdennettavaksi koulujen eteistilojen muutoksiin kenkäparkeiksi.

Keskeiset vaikutukset

Toimintapa luo joustavuutta kiireellisten korjaus- ja muutosrakentamisinvestointien päätöksentekoon, ja vähentää käyttötalouden kunnossapitomäärärahojen käyttöä investointiluonteiseen rakentamiseen. Vuoden 2027 erillismääräraha koulujen kengättömyyteen vähentää siivoustarvetta ja parantaa sisäilmaolosuhdetta käytävä- ja luokkatiloissa.

Kulunvalvontajärjestelmän uusiminen, 300 000 € (1,2 M€)

Kaupungilla nykyisin käytössä olevan työajanseuranta- ja kulunvalvontajärjestelmä Esmikon tuki on päättymässä. Kaupunki on kilpailuttamassa uudet järjestelmät. Muutoksen yhteydessä rakennusten kulunvalvonta ja henkilöstön työajanseurantajärjestelmät on eriytetty omiksi järjestelmikseen, joista työajanseurantaan on jo käytössä uusi järjestelmä.

Keskeiset vaikutukset:

Kaupungin kulunvalvontajärjestelmän käytettävyys paranee ja tietoturvariskit pienenevät.

Merkittävimmät riskit hankkeessa:

Hankinnan valmistelun edetessä esiin nousseet haasteet toimittajamarkkinan kanssa jatkuvat, eikä hanketta saada liikkeelle ennen kuin nykyjärjestelmä pettää lopullisesti.

